

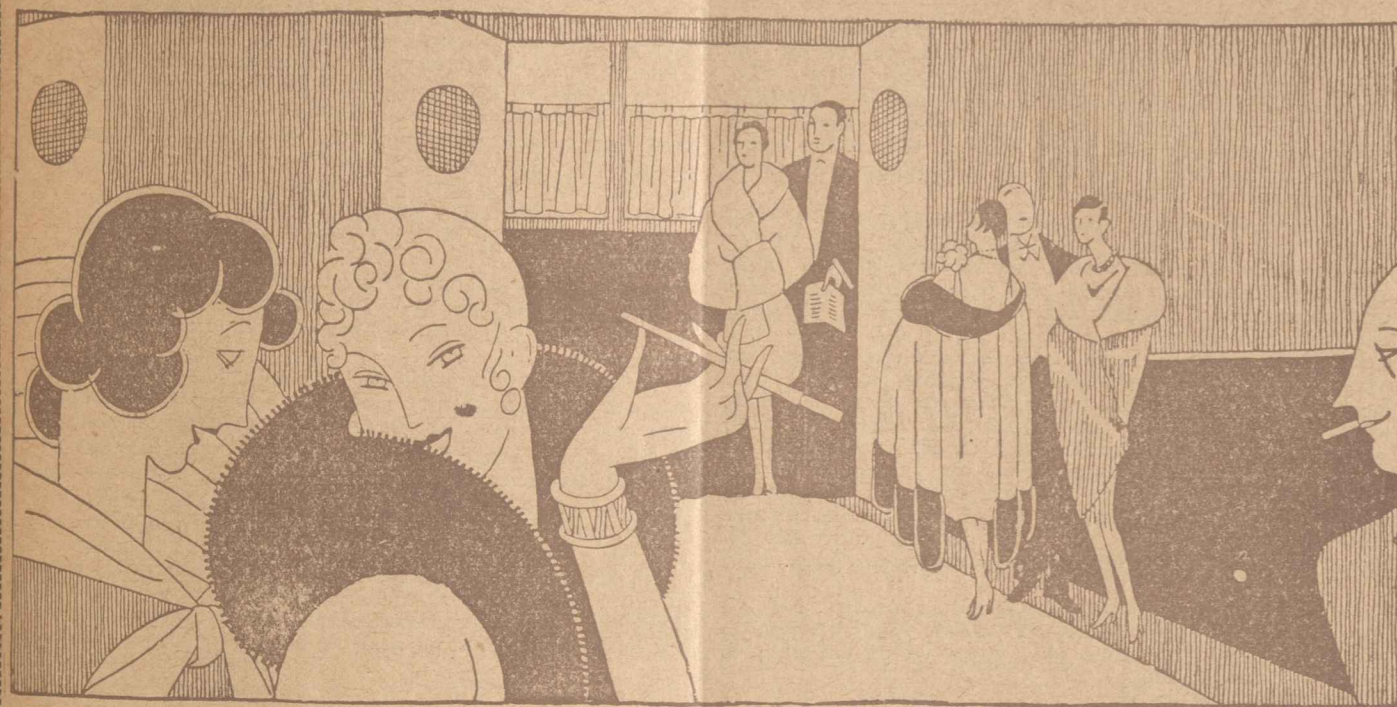
ΜΠΟΥΚΕΤΟ

ΕΤΟΣ 13^{ΟΝ}
ΣΕΙΛΑΕΣ 60

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β'.
ΑΡ. 42 - (659)

*Πομπή 200 - T. Moore
and his friends*

ΔΙΑΛΕΧΤΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΡΑΦΑΕΛ ΝΤΕΜΠΙΕΝ

Η ΠΑΘΗΤΙΚΗ ΕΞΟΜΟΛΟΓΗΣΙΣ ΜΙΑΣ ΜΗΤΕΡΑΣ

Δέν θά μπορέσω ποτέ νά ξεχάσω τήν αγωνία πού δοκίμασα όταν μου πήρανε ἀπό τήν ἀγκαλιά μου τὸ παιδί μου γιὰ νὰ τὸ ἐμπιστευθοῦν στὸν πατέρα του... Πέρασαν πολλά, εἰκοσι σχεδόν, χρόνια ἀπὸ τότε, μα ὅλες ἡ λεπτομέρειες τῆς σπαραχτικῆς αὐτῆς ἱστορίας παραμένουν ἀκόμα θαθεῖα χαραγμένες στὴ μνήμη μου. Πρὸ παντός, ἐκείνη ἡ μοιραία νύχτα θά μοῦ μείνῃ ἀλησμόνητη ὥσπου νὰ κλείσω τὰ μάτια μου...

Ἦμουν παντρεμένη πρὸ τεσσάρων ἐτῶν μὲ τὸν Θωμᾶ Κήν. Ἀπὸ τὸν γάμο μας εἶχαμε ἀποκτήσει ἕνα χαριτωμένο αγοράκι, πού ἦταν ἡ χαρὰ τοῦ σπιτιοῦ μας. Μέναμε σὲ μιὰ κομψὴ θύλα, ἔξω ἀπὸ τὸ Λονδίνον, κοντὰ στὸ ἐργοστάσιο πού διηύθυνε ὁ ἀντρας μου. Ἦμουν τόσο εὐτυχισμένη, ὥστε μοῦ φαινότανε ὅτι δὲν εἶχα πειὰ νὰ ἐπιθυμίσω τίποτ' ἄλλο ὅ' αὐτὸν τὸν κόσμον...

Ἐκείνη λοιπὸν τὴν νύχτα — τὴν μοιραία νύχτα... — ὁ ἀντρας μου ἔλειπε ἀπὸ τὸ σπῆτι. Μία σοβαρὰ ἐργασία τὸν εἶχε κρατήσει στὸ ἐργοστάσιο. Κατὰ τίς δέκα τὸ θράδυ, ἔβαλα τὸν ἔντι, τὸν ἀγοράκι μου, νὰ πλαγιάσῃ καὶ ἔαπλωσα κ' ἐγώ. Δὲν κοιμήθηκα ἀμέσως, ὅχι τόσο ἐπειδὴ μὲ εἶχε συναρπάσει τὸ μυθιστόρημα πού διάβαζα, ὅσο ἐπειδὴ μὲ κατεῖχε τυραννικά κ' ἐπιμόνα τὸ προαισθήμα ὅτι κάτι ἐπρόκειτο νὰ μοῦ συμβῇ...

Ξαφνικά, εἶδα μιὰ ἀνθρώπινη σιλουέττα πίσω ἀπὸ τὸ παράθυρο, πού ἔβρισκότανε σὲ μικρὸ ὕψος ἀπὸ τὸν κῆπο τῆς θύλας μας... Ὁ τρόμος μοῦ παρέλυσε τὸ σῶμα. Καὶ ὁ φόβος μου μεταβλήθηκε σὲ πραγματικὸ πανικὸ, ὅταν κατὰλαθῶ πως ὁ ἀγνωστος προσπαθοῦσε ν' ἀνοίξῃ τὸ παράθυρο! Κρῶς ἰδρῶς μὲ εἶχε λουσεῖ. Δὲν εἶχα τὴν δύναμι ν' ἀπλώσω τὸ χέρι μου νὰ χτυπήσω τὸ κουδούνι γιὰ νὰ εἰδοποιηθῇ ὁ ὑπηρέτης μας. Μέσα στὴν θαθεῖα νυχτερινή σιωπῇ, ἀκούγοντας τοὺς χτύπους τῆς καρδιάς μου καὶ τὸν ἑλαφρὸ μὰ ἐκνευριστικὸ θόρυβο πού ἔκανε ὁ ἀγνωστος, προσπαθώντας ν' ἀνοίξῃ τὸ τζάμι...

Πέρασαν λίγα δευτερόλεπτα, πού μοῦ φάνηκαν αἰῶνες... Τέλος, ὁ ἀγνωστος κατάρθρωσε ν' ἀνοίξῃ τὸ τζάμι καὶ πῆγε ἀθόρυβος στὸ δωμάτιο. Μόλις, ὅμως, τὸν εἶδα στὸ ἀμυδρὸ φῶς τοῦ ηλεκτρικοῦ, ὁ τρόμος μου εξαφανίστηκε γιὰ νὰ μεταβλήθῃ σὲ ἀπερίγραπτη κατὰπληξι. Ὁ «ἀγνωστος», ὁ κλέφτης ἢ καὶ ὁ δολοφόνος ἴσως πού πάτησε τὸ σπῆτι μου τὴν νύχτα, ἦταν ἕνας στενὸς φίλος τοῦ συζύγου μου, ὁ πλούσιος βιομήχανος κ. Κόρμπεν, ἕνας ὡραίος — πρέπει νὰ τ' ὁμολογήσω — ἀντρας, ἡλικίας 35 ἐτῶν, καὶ ὀνομαστός δὸν Ζουάν... Πρὶν προφτάσω νὰ διατυπώσω τὴν παραμικρὰ σκέ-

ψη, πρὶν προφτάσω ν' ἀνοίξω τὸ στόμα μου γιὰ νὰ τὸν ρωτήσω τί γύρευε τέτοια ὥρα σπῆτι μου, ὁ κ. Κόρμπεν ὥρμησε ἐπάνω μου, γονάτισε μπρὸς στο κρεβάτι καὶ ἀρχισε νὰ μοῦ κانه μιὰ φλογερὴ ἐρωτικὴ ἐξομολόγησι. Δὲν εἶνε δύσκολο νὰ μαντεύσετε τί μοῦ εἶπε: Μὲ ἀγαποῦσε ἀπὸ καιρὸ χωρὶς νὰ τολμᾷ νὰ ἐκδηλώσῃ τὰ αἰσθήματά του. Προσπάθησε νὰ καταπνίξῃ στὴν καρδιά του τὸ φλογερὸ του πάθος, μὰ σταθῆκε ἀδύνατο νὰ μὲ λησμονήσῃ, κι ἐρχότανε τώρα νὰ μὲ παρακαλέσῃ νὰ τὸν λυπηθῶ, νὰ μὴ περιφρονήσω τὸν ἀπελπισμένο ἐρωτὰ του... Στὴν ἀρχὴ, δοκίμασα νὰ τὸν κάνω νὰ λογικευθῇ, νὰ συναισθανθῇ πῶσο ἀτοπὸ καὶ προσβλητικὸ γιὰ μένα ἦταν τὸ διάδημα τοῦ αὐτοῦ. Ἐκεῖνος δὲν ἤθελε ν' ἀκούσῃ τίποτα. Ἐτρέμε ὁλόκληρος ἀπὸ τὸ ἀσυγκράτητο πάθος του. Ἀναγκάστηκα νὰ μεταχειρισθῶ καὶ ἀπειλές, μὰ κι αὐτὲς δὲν ἔφεραν κανένα ἀποτέλεσμα. Καί, ξαφνικά, χωρὶς νὰ τὸ καταλάβω κ' ἐγὼ πῶς, ἐνοιῶσα στὸ στόμα μου τὰ φλογισμένα χεῖλη τοῦ κ. Κόρμπεν... Τὴν ἴδια στιγμή, ἀνοίξε ἡ πόρτα τοῦ δωματίου μου καὶ παρουσιάστηκε στὸ κατώφλι ὁ ἀντρας μου...

Ἡ συνέχεια τῆς ἱστορίας αὐτῆς εἶνε τόσο θλιβερή, ὅσο καὶ ἡ ἀρχὴ τῆς. Ὁ ἀντρας μου δὲν μὲ πιστέψε ὅταν τοῦ διαμαρτυρήθηκα γιὰ τὴν ἀσώότητά μου. Χαμένες πῆγαν ἡ ἔκτασις μου καὶ ἡ δικαιολογίᾳ μου. Στὴν συνείδησί του εἶχε σχηματισθῇ ἡ ἐντύπωση ὅτι τὸν ἀπάτησα, ὅτι ἦμουν φίλη τοῦ Κόρμπεν. Δὲν μποροῦσε νὰ παραδεχθῇ ὅτι ὁ βιομήχανος αὐτός θ' ἀποφάσιζε νὰ μὴ στὸ δωμάτιό μου τὴν νύχτα, σὰν κλέφτης, χωρὶς τὴν συγκατάθεσί μου. Ἐτρέξα νὰ ὤρῳ τὸν Κόρμπεν γιὰ νὰ τὸν παρακαλέσω νὰ φανῇ ἀντρας καὶ νὰ ἐξηγήσῃ στὸν σύζυγό μου τί εἶχε συμβῇ, νὰ μὲ ἀπαλλάξῃ δηλαδὴ ἀπὸ κάθε εὐθύνη... Μὰ ὁ Κόρμπεν, ἀπὸ μιὰ ἀσυγχώρητη δειλία, ἔφυγε ἀπὸ τὴν Ἀγγλία τῆς ἐπομένῃ τῆς μοιραίας ἐκείνης νύχτας. Κι' ἐτοί ἔμεινα μόνη καὶ ἀπροσώτευτη, χωρὶς νὰ ἔχω κανέναν νὰ μὲ ὑπερασπίσῃ. Καὶ τὸ δικαστήριον, στὸ ὁποῖο κατέφυγε ὁ Θωμᾶς Κήν ζητώντας διαζύγιο, ἀνεγνώρισε ὡς λογικὴ τὴν αἰτήσί του καὶ μοῦ ἀφῆρεσε τὸ παιδί μου — ἡμουν, βλέπετε, «ἀνδρεία μητέρα»... — γιὰ νὰ τὸ ἐμπιστευθῇ στὸν πατέρα του.

Μονάχα μιὰ μητέρα θά μπορέσῃ νὰ νοιώσῃ τὸν σπαραγμὸ πού δοκίμασα ὅταν μου πήρανε τὸν ἔντι μου ἀπὸ τὴν ἀγκαλιά μου!... Βαθεῖα τραυματισμένη στὴν καρδιά, ἀπισμένη ἀπὸ τὴν ζωὴ, ντροπισμένη ὡς σύζυγος καὶ χαροκαμένη μάνα, χωρὶς νὰ μοῦ ἔχη πεθάνει τὸ παιδί μου, ἔφυγα ἀπὸ τὸ Λονδίνο καὶ πῆγα κ' ἐγκατεστάθην στὴν Σκωτία, γιὰ νὰ κρύψω τὴν ἀπόγνωσί μου μακριὰ ἀπὸ τὴν κοινά-

ΤΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΜΑΣ

ΤΟΥ ΠΑΥΛΟΥ ΝΤ' ΑΙΚΙΡΕΜΟΝ

(Συνέχεια απ' το προηγούμενο).

— Δέν ξέρω, είπε ο άρχηγός της 'Ασφαλείας κ. Ζερβαί. Φρονώ όμως ότι αυτόν τον άλλο έπρεπε να προσπαθήσουμε ν' ανακαλύψουμε.

— Και πώς ήταν δυνατόν ένας ξένος να ξέρη την οικειότητα που υπήρχε μεταξύ του θύματος και του Ροβέρτου και να προετοιμάση έτσι τα πράγματα, ώστε να στραφούν όλες η ύποψιες έναντιον του Ροβέρτου; Για να το κάνει αυτό έπρεπε να μπορεί να μπαίνει στο διαμέρισμα της Τερέζας.

— Έλσημονήσατε κάτι, κύριε άνακριτά... Λησμονήσατε ότι είχε κλαπεί το κλειδί του διαμερίσματος της κ. ντ' Ανζελλί, κάποιο βράδυ που εκείνη το είχε αφήσει στην πόρτα της, γιατί σε λίγο θα πήγαινε ο Ροβέρτος. Ο κακούργος που θέλησε να την σκοτώση αργότερα, θα πήγε εκείνο το βράδυ, είτε για να διαπράξει το έγκλημά του, είτε για να κατοπτεύση τα μέρη και πήρε το κλειδί. Όπως δε εξακριβώσα, το κλειδί αυτό άνοιγε και την πόρτα του διπλανού διαμερίσματος. Έτσι ο δολοφόνος μπορούσε πολύ καλά να κρυφτεί στο διαμέρισμα αυτό και από τον έξωστό να παρακολουθήση όλη τη συνομιλία μεταξύ του Ροβέρτου και της Τερέζας και να μάθη ότι ο Ροβέρτος επρόκειτο να φύγει για την Άγγλία για να εξαργυρώση την έπιταγή. Έτσι σκέφτηκε να προετοιμάση τα πράγματα με τέτοιο τρόπο, ώστε η δικαιοσύνη να θεωρήση τον δυστυχισμένο Ροβέρτο ένοχο του εγκλήματος. Όπως μάλιστα μου είπε ο Ροβέρτος, τον οποίο είδα στη φυλακή του, την ώρα που κουθέντιαζε με την Τερέζα, λίγο προ του εγκλήματος, είδαν τη πόρτα προς τον έξωστό του διπλανού διαμερίσματος άνοιχτή, ένα θυμόντουσαν πολύ καλά και οι δυο πώς την είχαν κλείσει.

— Κι' απ' όλα αυτά τί συμπεράσματα βγάξετε; ρώτησε ο άνακριτής κ. ντε Κουβρεμόν.

— Ότι ο δολοφόνος ήταν κρυμμένος στο διπλανό διαμέρισμα, απ' όπου άκουσε την κουθέντα του Ροβέρτου και της Τερέζας, έκανε τα σχέδιά του, περίμενε να φύγει ο Ροβέρτος κι' άμέσως κατόπιν, έχοντας στα χέρια του το κλειδί της πόρτας της Τερέζας, την άνοιξε και μπήκε μέσα, την ώρα που η Τερέζα κοιμόταν...

— Κι' όλ' αυτά μόνο και μόνο για να κλέψη τα χρήματα που είχε η Τερέζα στο γραφείο της; ρώτησε ο κ. ντε Κουβρεμόν.

— Ίσως γι' αυτό μόνο, άπάντησε ο κ. Ζερβαί, ίσως και γι' άλλο σκοπό. Όπωσδήποτε ξέρουμε εκ πείρας ότι πολλά εγκλήματα έχουν γίνει για πολύ μικρότερο ποσόν απ' αυτό που υπήρχε στο γραφείο της Τερέζας.

Ο Μωρίς ντε Κουβρεμόν σκεφτόταν. Πραγματικά, δέν ήταν αδύνατον να έχη δίκιο ο κ. Ζερβαί. Άλλά για να παραδεχτεί τις άπόψεις του άρχηγού της Δημοσίας 'Ασφαλείας έπρεπε να άποδειχθούν πολλά πράγματα. Γι' αυτό κούνησε το κεφάλι του και είπε:

— Ξεχάσατε όμως κάτι: "Ότι η ίδια η Τερέζα δώνμασε τον Ροβέρτο δολοφόνο της.

— "Ω! κύριε άνακριτά! Έκανε ζωηρά ο κ. Ζερβαί. Αυτό έλειπε τώρα, να βασιστούμε στα λόγια της δυστυχισμένης γυναικάς! Μά η Τερέζα είναι τρελή, έντελως τρελή.

— Ύπάρχουν τρελλοί, παρατήρησε ο κ. ντε Κουβρεμόν, που και μέσα στην τρέλλα τους ακόμα θυμούνται καλά πράγματα που τους έκαναν ζωηρή έντύπωση, καιώς και τα πράγματα που έλαβαν μέρος σ' αυτές... Έτσι και στο ταραγμένο μυαλό της Τερέζας έμεινε ανεξάλειπτη η σκηνή της πάλης της προς τον δολοφόνο της.

Ο κ. Ζερβαί δέν άπάντησε. Πήρε μόνο το καπέλλο του και είπε:

— Χαίρετε! Θα προσπαθήσω ν' ανακαλύψω, ότι δήποτε που να δικαιώνη την άποψί μου.

— Καλήν έπιτυχία! του άπάντησε ο κ. ντε Κουβρεμόν χαμογελώντας.

— Βγαίνοντας από τα δικαστήρια, ο κ. Ζερβαί άρχισε να περπατά στην πλατεία λεωφόρο βυθισμένος σε σκέψεις.

Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΤΟΥ ΧΡΥΣΟΥ

είχε υποδείξει ως ένοχο, έστω και σε μία στιγμή τρέλας. Έπειτα, αν και δέν είχε θελήσει να το άμολογήση μυστικά στον άνακριτή, έβλεπε ότι σ' αυτή την ύποθεση υπήρχαν παράδοξες συμπτώσεις που ήσαν τρομερά έπιβεβαιωτικές για το Ροβέρτο.

Έκτός των άλλων, γιατί ο δολοφόνος, μαζί με τα χρήματα πήρε και όλα τα έγγραφα που ήσαν μέσα στο συρτάρι του γραφείου;... Τι τα ήθελε;...

Μά εξαφνα τότε μία καινούργια σκέψις πέρασε από το μυαλό του άρχηγού της Δημοσίας 'Ασφαλείας: Μήπως υπήρχε στη μέση κάποιο άλλο πρόσωπο που είχε συμφέρον όχι μόνο να σκοτωθή η Τερέζα, αλλά και να πάρη σκάνοντάς την κάποιο έγγραφο που το ένδιέφερε εξακριβώσει και πού βρισκόταν στα χέρια του θύματος;

Τι είδους έγγραφο όμως; Ο κ. Ζερβαί κόντευε να σπάση το μυαλό του μ' αυτή τη σκέψι. Προσπαθούσε να την διώξη, μά εκείνη άναγνώριζε άκατανίκητη...

— "Α! ποιος θα μπορούσε να του δώση την παραμικρή πληροφορία;... Με μία μικρή, με μία έντελως άσημαντή πληροφορία θα μπορούσε να έξιχνιάση ολόκληρο το άντικείμενο. Σε ποιόν ν' άπευθυνθή;... Ποιόν να ρωτήσει;...

Ο Ροβέρτος δέν άποπεινούταν κανένα...

— "Α! φώναξε εξαφνα. Μονάχα η Φράγκα ντε Ροβέρτο, η ίδανική και άραία αυτή κόρη της οποίας τα μαντάκια προδίδουν τόση αντίληψη, μονάχα αυτή θα μπορούσε να άποπεινή ποιος είναι ο ένοχος, αν δέν τον ξέρη καλά... Άλλά θα θελήση τάχα να μου άνακοινώση τις σκέψεις της;... "Ω! ίσως... προκειμένου να σωθή ο Ροβέρτος...

Αυτό το ίσως έφτασε για να ησυχάση έντελως ο άρχηγός της Δημοσίας 'Ασφαλείας. Μία έκφρασις βεβαιότητας άπλωνόταν τώρα στο πρόσωπό του. Διευθύνθηκε προς τον πλησιέστερο σταθμό για να βρή έν' άμάξι.

— "Ως ότου να πείσω την δεσποινίδα Φράγκα, σκεφτόταν να μου έκμυστηρευθή τί φρονεί ένδομύχως επί του προκειμένου, άς φροντίσω να λύσω μία άλλη μου άπορία...

Και άνεβαίνοντας σ' ένα άμάξι, διέταξε τον άμαξά...

— Στο "Άσυλο της Άγίας Άννας!

I

ΜΙΑ ΦΩΝΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΛΛΟ ΚΟΣΜΟ

— Ο δόκτωρ Μεριάν βρίσκεται στο γραφείο του; ρώτησε ο κ. Ζερβαί το θυρωρό του μεγάλου παριστινού φαρμακείου "Άγία Άννα".

— Μάλιστα, άποκρίθηκε ο θυρωρός.

— Έπειτ' από λίγες στιγμές, ο κ. Ζερβαί χτυπούσε την πόρτα του γραφείου του δόκτορος Μεριάν.

— Έμπρός! άκούστηκε μία ζωηρή φωνή από μέσα.

Ο άρχηγός της Δημοσίας 'Ασφαλείας μπήκε μέσα.

Πίσω από ένα γραφείο γεμάτο βιβλία και χαρτιά, καθόταν ένας άνδρας με πλατύ μέτωπο, με μαύρα μάτια, με βλέμμα βαθύ κι' έρευνητικό.

— "Ω! Έκανε άμέσως. Έσύ είσαι, άγαπητέ μου Ζερβαί! Ποιος καλός άνεμος σ' έφερε εδώ; Κάθισε.

Ο κ. Ζερβαί κάθισε με οικειότητα στην άκρη του γραφείου και του άπάντησε:

— Φέρνει ποτέ κανέναν εδώ καλός άνεμος; Κακοκαιρίες και θύελλες, μάλιστα... Ήρθα να σε συμβουλευτώ για κάτι... Διάβασες για το έγκλημα της οδού Κλωνανκού;

— Ένωεις τη νεαρά εκείνη κυρία, την κόρη του κόμητος ντε Ροσθέλ;

— Ναί.

— Δολοφονήθηκε μου φαίνεται από κάποιον που της έκλεψε μία έπιταγή.

— Δέν διευκρινίστηκε ακόμα ποιος είναι ο δολοφόνος... Έξ άλλου η κυρία αυτή δέν πέθανε... Ζή, αλλά τρελλάθηκε συνεπεία ενός τρομερού χτυπήματος που της κατέφερε στο κεφάλι...

— "Ω! την δυστυχισμένη! Και τί είδους παραφροσύνη έπαθε;

— Μένει άκίνητη, άμλητη, με βλέμμα άπλανές και δέν άναγνωρίζει κανένα απ' όσους είναι γύρω της.

— Τι ηλικίας είναι; ρώτησε ο δόκτωρ Μεριάν.

— Εικοσιτεσσάρων χρονών.

— Θα γίνει ίσως καλά.

— Πώς;

— Με κατάλληλες περιποιήσεις ή με μία δυνατή συγκινησι.

— "Α! Έκανε ο κ. Ζερβαί, του οποίου τα μάτια έλαμψαν από έλπίδα.

— Γι' αυτό μόνο ήρθες να με ρωτήσεις;

— Όχι. Να για τί προπάντων ήρθα να σε συμβουλευθώ: "Η νέα αυτή, όταν άνέκτησε τις αισθήσεις της, ρωτήθηκε απ' τον άνακριτή ποιος είναι ο δολοφόνος της και μήπως είναι κάποιος νέος όνομαζόμενος Ροβέρτος. Τότε εκείνη, έπαναλαμβάνοντας τα τελευταία λόγια του άνακριτού, άπάντησε: "Ο δολοφόνος μου είναι ο... Ροβέρτος!"

— Αυτός ο Ροβέρτος είναι βέβαια ο νέος που έφυγε για την Άγγλία με την έπιταγή και τον οποίο άποψιάζοσαστε; ρώτησε ο κ. Μεριάν.

— Έγώ, όχι, δέν τον άποψιάζω! άπάντησε ο διευθυντής της Δημοσίας 'Ασφαλείας.

Και γρήγορα - γρήγορα εξέθεσε στον διάσημο φρενολόγο, όσα ήξερε για τον γλύπτη, του μίλησε για την καλλίστη έντύπωση που του είχε κάνει και του περιέγραψε τις λεπτομέρειες του εγκλήματος, τις ύποψεις του άνακριτού και τις δικές του πεποιθήσεις.

— Τώρα που ξέρεις καλά τί φρονώ, γιατρέ μου, εξακολουθήσε, πές μου, σε παρακαλώ: είναι δυνατόν η Τερέζα να διατήρησε μέσα στην παραφροσύνη της τόσο καλά την άνάμνησι της σκηνής του εγκλήματος, ώστε να μπορεί να πη το όνομα του πραγματικού δολοφόνου;

— "Όσο γι' αυτό, ναί... Βεβαιότατα...

Και σχεδόν άμέσως εξακολούθησε:

— Είναι όμως πιθανόν να νομίζη κανένα άλλο από τα πράγματα που είναι γύρω της ως τον Ροβέρτο και να έπιμένη να δινή στο πρόσωπο αυτό το όνομα του Ροβέρτου, ενώ τον πραγματικό Ροβέρτο να μη τον θυμάται καθόλου.

Ζωηρή συγκίνησης κυριεύσε τον κ. Ζερβαί, ο οποίος είπε:

— Μάντεψε την ιδέα μου, γιατρέ. Άκριβώς γι' αυτό ήρθα να σε μιλήσω.

— Ναί, εξακολούθησε ο δόκτωρ Μεριάν. Είδα συχνά τρελλούς που συγχίζουν τα πρόσωπα που είναι γύρω τους και τους δίνουν άλλα όνόματα. Έπί του προκειμένου όμως το βέβαιον είναι ότι, άφού η κ. ντ' Ανζελλί είναι τρελή, τα λόγια της δέν μπορούν να έχουν την έλαχίστη βαρύτητα ούτε όπερ, ούτε κατά το κατηγορούμενο.

— Έλπίζω, είπε ο κ. Ζερβαί, ότι η έξηγήσεις που μου έδωσες θα μου χρησιμεύσουν για να μπορέσω να εξακριβώσω τί συμβαίνει σ' αυτή την ύποθεσι που είναι όλο σκοτάδι για μένα.

— Το εύχομαι κι' εγώ. Κι' έχε όπ' όψι σου ότι όσakis λάθως την άνάγκη μου, θα με βρής πρόθυμο στις διαταγές σου.

— Το ξέρω και σ' εύχαριστώ θερμά, είπε ο κ. Ζερβαί.

Και σηκώθηκε για να φύγει. "Εξαφνα όμως έπρόσθεσε:

— Σού συνιστώ άπόλυτη έχεμύθεια για όσα είπαμε...

— Πολύ καλά.

— Έχεμύθεια προς όλους και προπάντων προς τον άνακριτή κ. Κουβρεμόν.

— Μείνε ήσυχος.

— Εύχαριστώ πολύ. Χαίρε...

Και ο κ. Ζερβαί, άφού έσφιξε το χέρι του δόκτορος Μεριάν, βγήκε έξω.

Το ίδιο εκείνο βράδυ, ο Μωρίς ντε Κουβρεμόν είδοποίησε τον κ. Ζερβαί ότι, έπειδή η Τερέζα, μολοντί εξακολουθούσε να μην άντιλαμβάνεται τίποτε, είχε άνακτήσει τις δυνάμεις της, θα την έφερνε σ' άντιπαράστασι με τον Ροβέρτο.

Ο άρχηγός της Δημοσίας 'Ασφαλείας εύχαριστήθηκε πολύ γι' αυτό.

— Θα μου επιτρέψετε, άγαπητέ μου άνακριτά, να παρευρεθώ κι' εγώ στην άναπαράστασι; ρώτησε τον Μωρίς.

— Εσκόπευα να σάς το προτείνω.

— Και πότε θα γίνει;

— Άύριο στις δέκα, στο μέγαρο ντε Ροσθέλ.

— Εύχαριστώ.

"Η Φράγκα ήταν άπελπισμένη για την διανοητική κατάστασι της Τερέζας. "Η δυστυχισμένη νέα στεκόταν όρες ολόκληρες περιύπνη, βυθισμένη σε σκέψεις... Πώς θα σανόταν ο Ροβέρτος της, αν η Τερέζα δέν θεραπευόταν από την τρέλλα της;

Έν τω μεταξύ, χάρις στις περιποιήσεις του γιατρού Ντεζορμά, της μίς Σίμπιλ και τις δικές της, η πλήρης της άδελφής της έπουλωνόντουσαν όλοένα και η σωματικές δυνάμεις της ξαναγύριζαν.

Τα μυαλά της όμως δέν ξαναγύριζαν. Άκίνητη πάντα στην ίδια θέση, με άπλανές βλέμμα και με τα χαρακτηριστικά του προσώπου της άκαμπτα σαν πτώματος, δέν καταλάβαινε τίποτε γύρω της, τίποτε δέν έπρόσχε. Τ' ωραίο της σώμα ζούσε, το πνεύμα της όμως όχι.

Τού κάκου η Φράγκα την έχαίδευε τρυφερά και της μιλούσε ακατάπαυστα... "Η Τερέζα έμεινε άπαθής σαν μαρμαρίνο άγαλμα.

Από άδρότητα προς τον γιατρό που την είχε περιποιηθή, σε άλλες κρίσιμες στιγμές, η Φράγκα, εκτός από τον δόκτωρ Ντεζορμά, είχε καλέσει για την άδελφή της και τον δόκτωρ Πριυνέ.

Ο δόκτωρ Ντεζορμά, ο οποίος υπεραγαπούσε τη Φράγκα, δέν είχε φέρει καμιά αντίρρηση σ' αυτό... Είχε πη μάλιστα:

— "Αν και εξακμή το επάγγελμά του, σε μία φτωχική συνοικία, ο δόκτωρ Πριυνέ είναι έπιστημων μεγάλης άξιας και ή άμπραξις του θα μας είναι πολύτιμη.

Έτσι οι δυο αυτοί έπιστημονές συναγωνίζόντουσαν ευγενικά ποιος να φανή χρησιμότερος από τον άλλο...

Τού κάκου όμως... Όλα πήγαιναν χαμένα...

Ένα και μόνο πράγμα ήταν ικανό να ταραχή την άπόλυτη άπάθεια της Τερέζας: η παρουσία της Ναδίνας.

Μία φορά μάλιστα που η Φράγκα βρισκόταν μόνη με την Τερέζα και μπήκε εξαφνα μέσα η Ναδίνα, η τραχή της Τερέζας ήταν τρομερή.

Ανασηκώθηκε κατάχλωμη κι' άγριεμένη και ύψωσε το χέρι της, ενώ μία τρομερή όργη ζωγραφίζονταν στο βλέμμα της που είχε ζωντανέψει μέσα σε μία στιγμή.

Έπειτα άρχισε να τρέμη σύγκορμη, να βγάξη άναρθρος κραυγές και άφρούς.

Η Φράγκα, η οποία στην άρχή παρακολουθούσε συνωφρωμένη τη σκηνή αυτή, τρώαξε έξαιρετικά όταν είδε ά-

φρους στο στόμα της αδελφής της.

Θεέ μου!... Μήπως επρόκειτο να της έρθη καμιά κρίσις επιληψίας, πράγμα που συμβαίνει συχνά στους τρελλούς;

— Η Φράγκα πετάχτηκε τότε έπάνω.

— Φύγε από δω! φώναξε έξαλλη στην κόμησά. Φύγε από δω!

Κι' επειδή η Ναδίνα δεν σάλευε από τη θέσι της, ώρμησε άπάνω της, την άρπαξε από τους ώμους και με δύναμι, γιά την όποια δεν θά την φανταζόταν κανείς ίκανή, την έσπρωξε έξω.

— Η κόμησά ντε Ροσθέλ άπόμεινε έμβρόντητη κι' ούτε οκέφτηκε να φέρη καμιά αντίστασι.

— Έξ' άλλου από τότε που είχε γίνει η άπόπειρα της δολοφονίας της Τερέζας, η Φράγκα την έτρόμαζε πάντοτε.

— Η Ναδίνα, που φερνόταν πάντα τόσο αυθαίρετα και τόσο άπότομα σέ όλους, έσκυβε τώρα τó κεφάλι μπρός στη δευτερότοκη κόρη της και μόλις τολμούσε να την άντιμεταπίση.

— Όταν η Φράγκα ξαναγύρισε κοντά στην τρελλή, την όργη της Τερέζας την είχε διαδεχθή ένας άσυγκράτητος νευρικός τρύμος...

Φαινόταν πως ήθελε να μιλήση μά η γλώσσα της σάν να ήταν παράλυτη, δεν έβγαζε παρά δυσδιάκριτους ήχους.

Μιά μόνο λέξι επαναλάμβανε καθαρά, με όργη και με φρίκη συγχρόνως:

— 'Ο Ροθέρτος! 'Ο Ροθέρτος!...

— Η Φράγκα την άγκάλιασε κι' άρχισε να την φιλή, λέγοντάς της:

— 'Ησυχασε, καλή μου Τερέζα... 'Ησυχασε, Τερέζα μου...

— Έγώ, η Φράγκα, η άδελφή σου, σέ κρατάω στην άγκαλιά μου... Έγώ που ξέρεις ότι σ' αγαπώ... και που θά σέ κάνω γρήγορα καλά...

Κι' επειδή η δυστυχισμένη τρελλή εξακολουθούσε να επαναλαμβάνει τó όνομα του Ροθέρτου, η Φράγκα τη ρώτησε:

— Μά γιατί λές όλοένα: «'Ο Ροθέρτος! 'Ο Ροθέρτος!» Πές μου, γιατί; Σέ αγαπάει τόσο ό δυστυχισμένος ό Ροθέρτος κ' υποφέρει πολλά εξ' αιτίας σου... Άλλά θά γίνης γρήγορα καλά, θά συνέλθης και τότε άντί να τόν κατηγορής και να μου σπαράξεις έτσι την καρδιά, Τερέζα μου, θά βροντοφωνήσης ότι είνε άθώος και θά τόν σώσης...

— Η Τερέζα, όπως συνέβαινε πάντοτε, άρχισε να γαληνεύη με τά φιλήματα και τά χάδια της άδελφής της και τά μάτια της έκλεισαν.

— Κοιμήσου, δυστυχισμένη μου άδελφούλα! ψιθύρισε η Φράγκα. Ναί, κοιμήσου... 'Ισως ό ύπνος καθουχάση τά νεύρα σου που κλονίστηκαν τόσο.

Μέσα στην άπειρη και βαθειά θλίψη με την όποια η Φράγκα περνούσε τις ήμέρες της, με την τρελλή Τερέζα κοντά της και τόν μνηστήρα της στη φυλακή υπό τó βάρος μιάς άτιμωτικής κατηγορίας, υπήρχε κάτι που έκανε ακόμα πιό βαρύνει την άπελπισία της: η πολυαγαπημένη τους νουνά, η βαρύνει Γιόκομπσεν έλειπε από τó Παρίσι.

Πραγματικά, κατά τά τελευταία χρόνια η βαρύνει έφευγε συχνά πότε προς τη μιά διέθυνσι και πότε προς την άλλη. Άκολουθούμενη νουνά από την πιστή καμαριέρα της άπο'ραβιόταν σ' ένα ήσυχο μέρος κι' έμόναζε γιά να βρούκη κάποια γαλήνη ή πονεμένη της καρδιά. Κανένας δεν ήξερε που πήγαινε, ούτε κι' αυτός άκόμη ό άφασιαμένος διευθυντής του τραπεζιτικού της οίκου Ντεσάν.

— Άλλοτε πήγαινε σέ μι' άπόμειρη κοιλάδα της Έλβετίας, άλλοτε στό Τυρόλο ή στή Βοημία, ή τις μεγά-

λες λίμνες της Βορείου 'Ιταλίας. Δεν είχε ξεχωριστή προτίμησι γιά κανένα μέρος. 'Ησυχία μόνο ζητούσε, ένα μέρος μακρινό στό όποιο να μην άκούη και να μην ξέρη τί γίνεται στόν κόσμο. Έκεί βυθίζονταν στην άποκλειστική άμνησι του συζύγου της και του γιου της, τών μόνων πλάσμάτων που είχε λατρεύει στόν κόσμο...

Θυμόταν τά τελευταία λόγια του γιου της, του δυστυχισμένου 'Ολιβιέ, που τόσο μυστηριωδώς είχε πεθάνει, όπως θυμόταν επίσης ότι του είχε ύποσχεθί με όρκo να τó ξαναβρή τó παιδί του.

Μά τόν όρκo της αυτό δεν είχε μπόρσει άκόμη να τόν έκπληρώση, άν και είχε σκορπίσει μιά δόκλση περιουσία γιά τόν σκοπό αυτό. Στάθηκε όμως άδύνατον, όχι μόνο να βρή τó παιδί του 'Ολιβιέ, αλλά και ν' ανακαλύψη τó παραμικρό ίχνος του.

Και η πιό μεγάλη άπελπισία είχε κυριεύσει την καρδιά της. Είχε καταντήσει μάλιστα αυτή η τόσο άγαθή, η τόσο μεγαλόψυχη, η τόσο ευαίσθητη, να μην πιστεύη τίποτε και να θεωρή τούς άνθρώπους άνειλικρινείς.

Μονάχα η Φράγκα εξακολουθούσε ν' άποτελή εξαίρεσι ως προς αυτό. Άλλά που σύγκρισις της άγάπης της προς αυτήν με την άπέραντη, μέχρι παραφροσύνης, μητρική στοργή που αίσθανόταν μέσα της γιά τó όρφανό τó παιδί της, τó όποιο δεν μπορούσε να ξαναβρή.

— «'Α! άν θελήση ό Θεός ποτέ να τó βρώ, έλεγε συχνά μέσα της, ώ! πόσο θά τó αγαπώ!... Πώς θά φροντίσω να τó κάνω να ξεχάση έντελώς τά περασμένα του βάσανα!...

— Έν τώ μεταξύ, η μίς Σίμπιλ πήγαινε καθεμέρα στό μεγάλο Γιόκομπσεν, μά η άπάντησις την όποια λάβαινε από τόν Ντεσάν ήταν πάντοτε η ίδια:

— 'Η κυρία βαρύνει δεν ξαναγύρισε, κι' ούτε λάδαμε καμιά είδοσι της... Άμα ξαναγύριση, να έστε βέβαιη πως θά σπεύσω να σέ είδοποιήσω, μίς Σίμπιλ.

Και η Σίμπιλ ξαναγύριζε κοντά στη Φράγκα, η όποια την περιμενε μ' άγωνία, γιατί ήταν βέβαιη πως η βαρύνει θά την βοηθούσε να λύση τόν μνηστήρα της. Η άπελπισία της φτωχής νέας μεγάλωνε όταν έμαθαινε πως η βαρύνει δεν είχε ξαναγύρισει άκόμα. Κ' η Σίμπιλ τότε προσπαθούσε να την παρηγορή σι δίνοντάς της έλπίδες...

Τό πρωί της ήμέρας που θά γινόταν η άντιπαράστασις, η Τερέζα ξύπνησε περισσότερο του συνήθους νευρική. Δεν είχε κοιμηθί καλά. Όλη τη νύχτα μετεκινείτο στή κρεβάτι της κι' ούτε με τά χάδια της και τά γλυκά της λόγια είχε μπόρσει η Φράγκα να την καθυσχάση.

Τό πρωί δυσκολώτατα μπόρεσαν να τίν ντύσουν. Η ταραχή της αυτή άνησούχησε πολύ τη Φράγκα, η όποια ρώτησε την Σίμπιλ:

— Όταν τó πρωί, κατά τις έσπές άποκοιμήθηκα, μή τυχόν μπήκε κανείς έδω μέσα; Καταλάβαινες γιά ποιο πρόσωπο μιλάω...

— Η Σίμπιλ σκέφτηκε λιγάκι κ' ύστερα άπάντησε:

— Όχι... Δεν ήρθε η κόμησά... Είμαι βεβαίωτατη ότι δεν μπήκε μέσα... Μου φαίνεται μόνο πως άκούσα απ' έξω τη φωνή της... Πιστεύω σά απ' την άκουσε κ' η Τερέζα... Περνόντας από τόν κ. Ζερβάλ πίσω της, φερόταν, φαίνεται, στόν διάδρομο.

— Η Φράγκα κατσούσιασε και παίρνοντας τó χέρι της Σίμπιλ, της είπε:

— Άκουσε... Όσο βρισκόμαστε σ' αυτό τó σπίτι, κάτω απ' την ίδια στέγη μ' αυτή τη γυναίκα, δεν θά πάψω ν' άνησυχώ τρομερά, γιατί η Τερέζα θά βρίσκεται πάντοτε έκτεθειμένη σέ μεγάλους κινδύνους... — Μά τρομάζεις!... Τί έλεις να

Η δυστυχισμένη νέα σκεόταν περίλυπη, βυθισμένη σέ σκέψεις...

πής;... ρώτησε η μίς Σίμπιλ.

— Σκέψου ό,τι θέλεις... Τό βέβαιο είνε ότι έδω μέσα κ' οι τοίχοι έχουν αυτιά και δεν θά σου έξηγηθώ σαφέστερα... Όστόσο, προσπάθησε να καταλάβης αυτά που θά σου πώ τώρα...

— Λέγε...

— Πρέπει, Σίμπιλ, να επαγρυπνούμε περισσότερο, και την ήμέρα και τη νύχτα, ως ότου να ξαναγύριση η νουνά μου...

— Και τότε;

— Τότε, με τη βοήθεια του Θεού και την συνδρομή της νουνάς, έλπίζω ότι τά πράγματα θ' αλλάξουν...

Λίγο πριν από τις δέκα, άνήγγειλαν στη Φράγκα ότι την ζητούσε ό διευθυντής της Δημοσίας Άσφαλείας κ. Ζερβάλ. Άμέσως η νέα έτοιμάστηκε να βγή να τόν υποδεχθή, προηγούμενως όμως σύστησε στην Σίμπιλ να προσέξη να μην άφήση ούτε μιά στιγμή μόνη την Τερέζα.

— Η Φράγκα αίσθανόταν μέσα της εξαίρετική έμπιστοσύνη στόν άρχηγό της Άσφαλείας και γι' αυτό χάρηκε άμα τόν είδε:

— Δεσποίνις, της είπε εκείνος, ό κ. ντε Κομβρεμόν επιθυμεί να φέρη σ' άντιπαράστασι την κυρία άδελφή σας και τόν μνηστήρα σας.

— Η Φράγκα ξγινε με μιάς κατάχλωμη και με φωνή που έτρεμε ρώτησε:

— Θα τόν φέρουν λοιπόν έδω τόν Ροθέρτο;

— Ναί, σέ λίγο θά είν' έ-

δω.

— Άραία, επιθυμούσα τόσο να τόν ιδώ!

Στάθηκε λίγο κι' έφερε τó χέρι της στην καρδιά της γιά να συγκρατήσει τούς δυνατούς γτύπους της.

— Ό! όχι όμως έτσι... περιτοχισμένον από χωροφύλακες... έπρόσθεσε σέ λίγο. Όχι! δεν μπορώ... Μά άφοι δεν υπάρχει άλλος τρόπος θά προσπαθήσω να τόν ιδώ κι' έτσι... Σας ευχαριστώ που με προειδοποιήσατε...

— Ό κ. Ζερβάλ έκανε μιά υπόκλισι και, πολύ συγκινημένος, ρώτησε:

— Θα μπορούσατε να με οδηγήσετε στό δωμάτιο της άδελφής σας;

— Ό! πολύ ευχαρίστως, κύριε, άπάντησε η Φράγκα. Περσάτε.

Και καθώς διευθυνόντουσαν προς τó δωμάτιο της Τερέζας, ό κ. Ζερβάλ έξηγησε στη Φράγκα ότι επιθυμούσε να ιδή την άδελφή της γιά νάντιληψη ποιά έντύπωσι δοκίμαζε, βλέποντας ένα καινούργιο πρόσωπο.

— Ό! καμιά άπολύτως έντύπωσι δεν θά της κάνετε, άπάντησε η Φράγκα. Έκτός από ένα πρόσωπο τó όποιο η άδελφή μου δεν αγαπά καθόλου, όλα τάλλα ούτε τά προσέχει καν.

— Και ποιά είνε αυτό τó πρόσωπο που άποτελεί εξαίρεσι; ρώτησε ό άρχηγός της Άσφαλείας.

— Η κόμησά ντε Ροσθέλ.

— Η μητέρα σας;

— Η Φράγκα όμως δεν τó άπάντησε.

Είχαν φτάσει πια στό δωμάτιο της Τερέζας.

Η νέα γυναίκα καθόταν σέ μιά πολυθρόνα με τó πρόσωπο γυρισμένο προς ένα παράθυρο που έβλεπε προς τόν κήπο. Όταν άντήχησαν τά βαδίσματα της Φράγκας και τού κ. Ζερβάλ πίσω της, ούτε καν γύρισε τó κεφάλι της.

Φαινόταν χωρίς ζωή, σάν ψυχρό κι' άψυχο μάρμαρο. Θα την νόμιζε κανείς γιά πεθαμένη, άν δεν υπήρχε ένα έλαφρό έρυθμα στό άραιότατο πρόσωπό της.

— Μιλήστε της, σάς παρακαλώ, είπε ό κ. Ζερβάλ στη Φράγκα.

— Η νέα έσκυψε άμέσως προς την άδελφή της και της είπε:

— Τερέζα, ήρθε ένας κύριος να σέ δη...

Μά εκείνη ούτε φάνηκε να την άκουσε... Όυτε ό έλάχιστος μίς του προσώπου της δεν έσάλεψε... Έξακολούθησε να κυτάζει άφηρημένα προς τόν κήπο και τά μάτια της δεν άλλαξαν καθόλου διέθυνσι.

— Θα ήταν φρόνιμο, είπε ό κ. Ζερβάλ, να γυρίσουμε τó καθισμά της γιά να είνε τά μάτια της στραμμένα προς την πόρτα από την όποια θά μπη ό κατηγορούμενος.

— Τερέζα, είπε τότε η Φράγκα, σήκω σέ παρακαλώ...

Μά η τρελλή ούτε σάλεψε...

Τότε η Φράγκα ξγενψε στη Σίμπιλ κ' η δυό γυναίκες, πάνοντας άνάλαφρα την Τερέζα από τις μασχάλες, την άνασκήκωσαν, χωρίς εκείνη να φέρη την παραμικρή αντίστασι.

— Όταν δέ βρέθηκε όρθια, άπόμεινε άκίνητη, χωρίς ν' άποτειραθί να κάνη έστω κι' ένα βήμα.

— Έν τώ μεταξύ ό κ. Ζερβάλ τοποθέτησε την πολυθρόνα της στό μέρος που τó φαινόταν καταλληλότερο. Τότε η Φράγκα άδήγησε προς αυτό την Τερέζα, η όποια κάθησε μηχανικά.

— Ό, πραγματικά! είπε ό κ. Ζερβάλ. Αίσθάνεται άπόλυτη άδιαφορία γιά όλα όσα συμβαίνουν γύρω της.

— Εκείνη τη στιγμή, η πόρτα άνοιξε και μπήκε μέσα ό κ. ντε Κομβρεμόν, ό όποιος είχε ζητήσει έπίτηδες να μην τόν άναγγείλουν.

Δεν ήταν μόνος. Πίσω του έρχόταν ό Ροθέρτος.

Μόλις ό άνακριτής είδε την Τερέζα που έλαμπε τώρα περισσότερο ταραπότε από όμορφιά, ξγινε κατάχλωμος: ό παλμός του έβρω γι' αυτήν είχε ξυπνήσει μέσα του.

— Ό Ροθέρτος άπεναντίας, με πρόσωπο που έλαμπε από χαρά, έκανε δυό βήματα μπροστά.

— Ό, Τερέζα! φώναξε Τερέζα, άδελφή μου, θά μιλήσης λοιπόν, θ' άνοιξης τó στόμα σου γιά να πής άν έγώ, που τόσο σ' αγαπούσα, ήμουν ίκανός ν' άγγίξω έστω και μιά τρίχα από τά

μαλλιά σου;

— Άκίνητη πάντοτε και άφωνη, με τó βλέμμα της γυρισμένο προς την πόρτα, η Τερέζα εξακολουθούσε να μην άντιλαμβάνεται τίποτε γύρω της...

Δεν φάνηκε να είδε αυτούς που μπήκαν μέσα...

Δεν φάνηκε ν' άκουσε τά λόγια του Ροθέρτου...

Αυτό έκανε μεγάλη έντύπωσι στόν κύριο Ζερβάλ, ό όποιος θυμήθηκε τι τó είχε πη ό δόκτωρ Μερλιάν.

— Ό Ροθέρτος γύρισε τότε τó κεφάλι του και κυτάζε τη Φράγκα.

— Η μνηστή του, με τά μάτια της πλημμυρισμένα από δάκρυα, τού χαμογέλασε.

Τού φάνηκε ότι ποτέ δεν είχε διαβάσει στά έκφραστικάτα και όραία εκείνα μάτια τόσο άγάπη.

— Κι' έσύ, Φράγκα, ψιθύρισε χαλασμένος, πιστεύεις ότι θέλησα να σκοτώσω την Τερέζα;

— Έγώ, αγαπημένε μου Ροθέρτε, τού άπάντησε η νέα με τη γλυκειά της φωνή, έγώ είμαι βέβαιη ότι δεν πέρασε ποτέ από τó μυαλό σου ούτε η παραμικρή κακή σκέψις. Σέ θεωρώ ως τόν αγαθότερο και τιμιώτερον άνθρώπο του κόσμου.

— Έπεσε όθμα καταθρόνιου πλεκάτης ή τρομερών συμπτώσεων... Κά με όμως ύπαισι και η άσώτης σου θ' άποδειχθή... Άκουσε άλλωστε αυτό που θά σου πώ τώρα έδω μπροστά σέ όλους Ροθέρτε. Κι' άν άκόμη η κακή τύχη τά φέρη έτσι, ώστε μονάχα έγώ κ' η Σίμπιλ ν' άπομείνουμε πιστεύοντας πως είσαι άθώος, θά επιμείνουμε αιώνιως στην πεποίθησι μας αυτή και θά σ' άγαπάω σ' όλη μου τη ζωή σάν άληθινή σύζυγό σου... Άν μάλιστα μόν τó έπείτρεπαν, ευχαρίστως θά έπαιρνα τόν τίτλο αυτόν από τώρα...

— Η μίς Σίμπιλ έχυνε άφθονα δάκρυα.

(Άκολουθεί)

Τά γραφεία του «Μπουκέτου» έχουν μεταφερθή εις την όδον Γερμανού Παλαιών Πατρών 56 (έναντι πλατείας Κλαυθυμώνος)Εις την διεύθυνσιν αυτήν πρέπει ν' άπευθύνωνται οι φίλοι άναγνώσται μας, όσοι επιθυμούν ν' άποκτήσουν τας εκδόσεις μας ή παλαιότερα φύλλα του «Μπουκέτου», κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Άριθμός Τηλεφώνου 26-135

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ

ΒΑΛΚΑΝΙΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ

Ζωή και κοττα τὰ περνούσε, που λέτε, ο κ. Καραφάς, εκεί κάτω στὰ μετόπισθεν, σ' εκείνο τὸ ξενόφωνο χωριὸ τῆς Δράμας.

Ἐκεῖ μέσα δὲ περνοῦσαν ὅλοι σὰν μιά οἰκὸ γένεια...

μὲν, μὲ αἷμα πού ἔθραζε καὶ μάτια πού διψοῦσαν. Γιά ὅσους δὲν θάστανε στὰ δυνατὰ τὰ φάρμακα, κόρη τῆς τὴν Σίικα, δεκαοχτὼ - δεκαεννιά ἐτῶν, γιομάτη καὶ τούτη καὶ δεμένη, ἀλλὰ ἔαυθη καὶ κατάσπρη, σὰν τὸ νεόπιαστο προζύμι.

Μικρὴ παντρεύτηκε ἡ Στόϊνα, μικρὴ ἔπει-δοβόλησε τὴ Σίικα, μικρὴ καὶ πάλι χήρεψε, ἡ κόρη τῆς μεγάλωσε, κι' αὕτη, μεγαλωμὸς δὲν εἶχε.

Τὴν θάσταξε ὁ χρόνος κι' ὁ καιρὸς, ἐκεῖ σὲ μιά ἡλικία, στὴν ἡλικία πού ἔχει, καθὼς λέ-νε οἱ εἰδήμονες, τίς πιὸ πολλὰς τίς γλύκες.

Στὴ μιά τοῦ σπιτιοῦ τὴν κάμαρα ἔμεναν αὐτὲς ἡ δυὸ καὶ λίγο παραμέσα — μιά πόρ-τα τοὺς χώριζε — ὅλο τὸ ἔμψυχο νοικοκυριό τους: γουρουνία, κόττες, ἕνα γαϊδουράκι, πά-πιες καὶ ἀγελάδες, δυὸ κατσίκες, ἕνα πρόβα-το καὶ μιά χήνα, πού ὅλη τὴ νύχτα ξεφω-νοῦσε:

— Χί-χί-χί!... καὶ χί-χί-χί!...

Στὸ ἄλλο τὸ δωμάτιο, τὸ ἀπὸ δῶ, τὸ πιὸ καλὸ, πού ἦτανε σαλόνι, ἔμενε ὁ Καραφάς ὁ ἀνθυπασπιστής.

Ἡ Σίικα τοῦ ἔστρωσε ἀπὸ τὴν προῖκα τῆς δυὸ μᾶλλινα σεντόνια καὶ τοῦβαλε κι' ἕνα προσκέφαλο γεμάτο ἀπὸ βαμπάκι ἀξέκοκκι-στο.

Καὶ μιά πού τὸ σπιτάκι αὐτὸ ἦταν στὴν ἄ-κρη τοῦ χωριοῦ κι' ἀπάνω στὸ δρόμο τὸν πε-ραστικό, κονεῦανε ἐκεῖ καὶ ἄλλοι, φίλοι καὶ γνωστοί, πού κατεβαίνανε ἀπὸ τὰ ἄλλα τοῦ Ζυρνόβου τὰ χωριά, νὰ πᾶν στὴν πολιτεία.

Ὅλοι αὐτοὶ, βεβαίως ἔμενα μέσα στὸ δωμάτιο τῆς οἰκογενεί-ας, θρίσκοντας περιποιοὶ καὶ φι-λοξενία κάτω ἀπὸ τὰ ἴδια τῆς χήρας, τὰ καλὸδεχτὰ σκεπά-ματα.

Ἡ Στόϊνα κι' ἡ Σίικα, φιλόξε-νες καὶ ψυχικές, κάνουν ὅτι μποροῦσαν γιὰ νὰ ξεκουράσουνε τοὺς κουρασμένους φίλους, τοὺς διαβάτες καὶ δικούς.

Μόνον, πού ὅταν ἔμεναν αὐτοὶ ἐκεῖ, δὲν ὑπῆρχε θέσις στὸ δωμά-τιο γιὰ τὴν ὀρντινάντσα τοῦ Κα-ράφα, πού ἀναγκάζοταν ἔτσι νὰ πάρη τίς κουβέρτες τῆς καὶ νὰ πάη νὰ κοιταστῇ στῆς ἐκκλησίας τὸν γυναικωνίτη, ἡ ἀπάνω στὸ σχολεῖο, σὰν εὗρισκε τὸ δάσκα-λο νὰ πάρη τὸ κλειδί.

Ὁ κ. ἀνθυπασπιστὴς τὰ ἔχασε...

ΤΟΥ Κ. ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ

— Πάλι ἔχουμε μούσαφιρέους! ἔλεγε κουνώντας τὸ κεφάλι του. Ἀνάθεμά τους καὶ θὰ πά-ρω καμμιὰ πούντα!

Μούσαφιρέους - ξεμούσαφι-ρέους, ὁ Καραφάς δὲν εἶχε σκέσι μ' αὐτούς.

Μόνος στὴν κάμαρά του, μὲ ξύλα μπόλικά στὸ τζάκι του, καθόταν κι' ἔψηνε κάστανα στὴ χόβολη, βοηθούμενος ἀπὸ τὴν Σίικα, πού ἀνελάμβανε νὰ τὰ θγάξῃ μὲ τὰ χέρια τῆς ἀπ' τὴ φωτιά καὶ νὰ τὰ κα-θαρίζῃ.

Ὅλα πηγαίνανε καλὰ καὶ ἄγια. Μόνον πού ὁ Καραφάς, ἀπὸ τίς κακουχίες τοῦ πολέ-μου βέβαια καὶ τὸ ὕγρὸ καὶ νοτισμένο κλίμα τοῦ χωριοῦ, διαρκῶς ἦτανε συγχωμένος.

Καὶ τότε, ἡ καλὸκαρδὴ ἡ Σίικα, ἄφηνε ὅλο τὸ θάρρος τῆς φροντίδος τῶν μούσαφιρέων στὴ μητέρα τῆς καὶ περνοῦσε τοῦ ἀνθυπασπιστῆ, πού ἀσυνήθιστος ἀπὸ τὸ κλίμα, κρυολογοῦσε διαρκῶς καὶ εἶχε ἀνά-κη ἀπὸ ζέστη.

Καὶ ἂν εἶνε ὅλα σωστά — ὅσα ἔλεγε ὁ ὀρντινάντσα — ἡ Σίικα ἦταν μιά σόμπα ὡ-τανή, πού ἔκαie σὰν καζάνι ἀτμομηχανῆς σὲ δημοδρόμο ἐν κινήσει...

Ἀλλὰ αὐτὰ εἶνε ἀδιακρίσιες καὶ οὐτε πρ-πει νὰ τὰ ἀναφέρουμε, γιὰτὶ ἀποτελοῦνε ἐν-τέλους, καὶ κάποια παραδίσει τοῦ οἰκογε-νειακοῦ ἀσύλου!...

Ἡ ἀλήθεια εἶνε ὅτι ὁ Καραφάς τὰ περ-νοῦσε σὰν στὸ σπῆτι του καὶ τοῦ περνοῦσαν γι-γορα ὅλα τὰ κρυολογήματα, καὶ ὅσα ἀσπα-ξε στὸ μέτωπο, καὶ ὅσα ἔπαιρνε ἐκεῖ πέρα, ἀμάθητος καθὼς ἦτανε στὸ ἀναθεματισμένο κλίμα τοῦ Ζυρνόβου!...

Ἀλλὰ τί διάολο εἶχε πάθει σήμε-ρα Στόϊνα;

Σὰν μανιασμένη μπῆκε στὴν κάμαρά του καὶ τοῦ ἀξίωσε νὰ φύγῃ ἀμέσως ἀπὸ τὸ σπ-τι τῆς.

— Ντὰ μπέγκας! Τσοὺς οὐ νὲ τσοὺς! Ντὰ μπέγκας!

Αὐτὸς μὲ τὸ καλὸ καὶ μὲ τὸ γέλιο τῆς β-χτηκε πρωί-πρωί, ὅπως πάντα, πού τὸν ἔ-φερνε πέντε αὐγά καὶ τὰ πλήρωνε μιά δραχμή τὸ ἕνα.

— Ἀκριβὰ, τῆς εἶπε, μὰ τῆς ἔδωσε ἀμέ-σως τὰ λεπτὰ.

Ἐκεῖνη θυγῆκε ἔξω, κι' ἔκρυψε φαίνεται τίς πέντε τῆς δραχμὲς καὶ ἔπειτα γύρισε, σὰν λυσσα-σμένη, σκούζοντας νὰ φύγῃ ὁ Καραφάς, ἀμέσως, ἀπ' τὸ σπῆτι τῆς.

Ὁ ἀνθυπασπιστὴς σταυροκο-πιόταν, δὲν μποροῦσε νὰ καταλά-βῃ τίποτα. Τὴν πῆρε μὲ τὸ καλὸ, μὰ πού νὰ ἤσυχάζῃ ἐκεῖνη, πού διαρκῶς ἐφώναζε καὶ χτυποῦσε δυνατὰ τὴν πόρτα γιὰ νὰ φύγῃ:

— Σέγκα! Σέγκα!

— «Νὰ θύμωσε, σκέφθηκε ὁ ἀνθυπασπιστὴς, πού τῆς εἶπα ὅτι εἶνε ἀκριβὰ τ' αὐγά;»

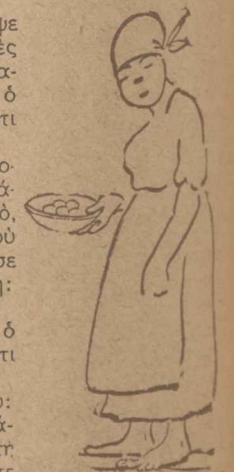
Ἀλλὰ πάλιν ἔλεγε μέσα του: — «Καὶ πού στὴν ὀργὴ κατὰ-λαβε τί τάχατε τῆς εἶπα!... Αὐτὴ δὲν ξέρει γρὺ ἑλληνικά!... Οὕτε «αὐγὸ», οὕτε «ἀκριβὸς», οὕτε καὶ (Συνέχεια στὴ σελίδα 53)

Ὅλοι ὅσοι περνοῦσαν κουρασμένοι ἀπὸ τὰ ἄλλα, τοῦ Ζυρνόβου τὰ χωριά.

Ἡ ὀρντινάντσα φοροῦσε τὴν κουβέρτα τῆς καὶ πῆγαie σὲ κοιμηθῇ στὸ σχολεῖο.

Ἡ Στόϊνα τοῦ ἔστρωσε ἀπὸ τὴν προῖκα τῆς δυὸ μᾶλλινα σεντόνια καὶ τοῦβαλε κι' ἕνα προσκέφαλο γεμάτο ἀπὸ βαμπάκι ἀξέκοκκι-στο.

ΤΑ ΩΡΑΙΟΤΕΡΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

Η ΓΑΤΑ ΤΟΥ ΠΑΠΑ

Τάνοιξιάτικο ἐκεῖνο δειλινὸ, ἀφοῦ διάβασε τὸν ἑσπερινὸ τοῦ στὴν ἐκκλησία, ὁ παπᾶ - Ζήσιμος ὁ Κλοντηρᾶς καθό-τανε στὸ περιθωλάκι του. Ἡ ψάνθην καρέκλα του ἦταν κά-τω ἀπὸνα κιοσκάκι, πού τὸ σχημάτιζε φουντωτὸ περικο-κλάδι, στολισμένο μὲ μεγάλα λουλούδια μαδιὰ, δίπλα σὲ μιὰ ἀψηλὴ ταφόπετρα σὰν τραπέζι. Στὴν ταφόπετρα αὐ-τῇ, ὕστερ' ἀπὸ τὸνομα τοῦ μακαρίτη καὶ τὰ μασονικά σύμ-βολα - διαθήτης καὶ γωνία, - ἦταν χαραγμένο τὸ ρητὸ: «Εἰς χοῦν θανάτου κατῆγαγε ν - ἡ μ - α - ς ἡ ζωὴ». Σκυμμένος καὶ σκεπτικός, ὁ παπᾶ - Ζήσιμος τὸ ξα-ναδιάβαζε γιὰ χιλιοστὴ φορὰ, - εἶχε τοῦλάχιστο δυὸ χρό-νια πού ἐφημέρευε σ' ἐκεῖνο τὸν Ἀη - Γιάννη τοῦ Λογο-θέτη, - μὰ γιὰ πρώτη συλλογίστηκε τώρα πῶς τὸ ρητὸ δὲν ἦταν καλὰ διαλεγμένο.

«Εἰς χοῦν θανάτου μᾶς φέρνει λοιπὸν ἡ ζωὴ; ἔ-λεγε μέσα του' οὐλά, παναπῇ, ἔδω-πᾶ τελειώνουνε; Μετὰ τὸ θάνατο ὁ τάφος, μοναχὰ ὁ τάφος καὶ τίποτα οὐρανός;... Ὁραία!... Κι' ἔπειτα, σοῦ λένε, οἱ μασόνοι εἶνε χριστι-ανοί. Μὰ δὲν κοπιάζετε νὰ ἴδῃτε τί γράφουν ἀπάνω στὰ μνη-ματά τους;...» - Μαωρή!; τί θέλεις;... Καλὸστί!

Τὰ τελευταῖα λόγια, μὲ πολὺ χαϊδευτικὴ φωνή, ἦσαν γιὰ τὴν μαύρη γατούλα μὲ μπαλῶματα ἄσπρα, πού σταμάτησε ἄσφανα τοὺς στοχασμοὺς τοῦ παπᾶ - Ζήσιμου, πηδώντας ἄ-πο τὴν ταφόπετρα στὰ γόνατά του. Ἀρχισε νὰ τὴν χαϊ-δεύῃ μὲ τ' ἀγνοκίτρινα γεροντικά χέρια του, γελαστός καὶ τρυφερός, ἐνῶ ἡ ὡμορφὴ γατούλα ἔτριξε δυνατὰ ἀπὸ εὐ-χαρίστη καὶ κουτουλοῦσε παιχνιδιάρικα μὲ τ' ὀλόμαυρο κεφάλι τῆς, ζωηρὴ σὰν κατσικάκι.

— Μαωρή!... Ψιφίνια!... Ψιφινούλα; Τί θέλεις, μαωρή;... Τὸν ἀγαπᾶς τὸν ἀφέντη σου, ἔ; τὸν ἀγαπᾶς;... Ἀ, χαδιάρη! κατεργάρα! μπιρμπιλομάτᾳ! μπιρμπάντισσα!... Ἐλα τώ-ρα, φρόνιμα!... φτάνει!... κάτσε ἡσυχά!... κουλουριάσου! ἔδω! ἔδω!...

Φαινότανε πολὺ εὐτυχισμένος γιὰ τὰ δειγμάτια αὐτὰ τῆς ἀγάπης ὁ παπᾶ - Ζήσιμος, πού τὴν ἐνόμιζε ἔξαχριστή. Μὰ ἡ ἀλήθεια εἶνε πῶς σὲ κανένα δὲν ἔκανε τόσα κι' ἀσπρόμαυ-ρη γατούλα. Οὕτε στὴν κυρὰ - Παπαδιά, οὕτε στὴ Σουζάν-να, τὴ μοναχοκόρη τους, οὕτε στὸν Ἀνθίμο τὸν ἀναγνώ-στη, τὸν ἀρράβωνιαστικό τῆς, οὕτε στὸ Χρήστο τὸν κλαμ-πανάρ, οὕτε στὸ Νίονιο, τὸ παιδί πού βοηθοῦσε στὸ Ἱερό. Ἀπ' ὅλους περισσότερο ἀγαποῦσε τὸν παπᾶ, κι' ὁ ἀγαθὸς ἄνθρωπος κολακεύοτανε γι' αὐτὸ καὶ καμάρωνε. Προσπα-θοῦσε τώρα νὰ τὴ βάλῃ νὰ καθῆται στὴν ἀγκαλιά του' μ' ἀνυπότακτη ἐκεῖνη τὸν πατοῦσε ὀρθή, στριφογυρίζε, καὶ πότε τὸν κυττάζε μὲς' στὰ μάτια - μικρὰ καὶ λαμπερὰ μά-τια, πολὺ ἔξυπνα, πού μίγκραιναν κι' ἔλαμπαν περισσότερο πῶς ἀπ' τὰ γυαλιά, - πότε ἐσκυβε τὸ κεφάλι τῆς, κάτω ἀπὸ τὰ δάκτυλα πού τὸν χαϊδεύανε. Μιά στιγμὴ, καθὼς ἦ-ταν σκυφτὴ καὶ γυρισμένη, ἡ γατούλα προσελώθηκε στὴν ἑπιγραφή τῆς ταφόπετρας, - ποῖος ξέρει τί ζωῆφιο ἀνάκα-λυψε νὰ περπατῇ τὸ μάρμαρο, - καὶ φάνηκε σὰ νὰ τὴ δια-βάξῃ.

— Τί κυττάς; τῆς ἔλεγε ὁ παπᾶ - Ζήσιμος μὲ ἀπορία' σοῦ φαίνεται παράξενο;... σοῦ χτυπάει ἄσχημα καὶ σένανε;... Μὰ γιατί, λέω!... Γιὰ σένανε ἡ ζωὴ μπορεῖ, ἀλήθεια, νὰ μὴν τελειώῃ παρὰ στὸ θάνατο καὶ στὸν τάφο. Τί νὰ σοῦ κάμω, κακομοιρούλα μου, πού τὰ ζᾷ εἶνε ἔξωρισμα ἀπὸ τὸν οὐρανό;... Οὕτε κόλασι, μὰ οὕτε καὶ Παράδεισο... Ἐ-τοῖ θέλει ὁ ἀφέντης ὁ Θεός. Τὴν ἀθάνατη ψυχὴ τὴν ἐφύλα-ξε, βλέπεις, γιὰ μᾶς' εἰσεῖς δὲν ἔχετε παρὰ μιά πρόσκαιρη πνοή. Ἀδικο, δίκιο, ἔτσι εἶνε. Δὲ μπορᾶ νὰ σοῦ κάμω τί-

ποτα, νὰ σὲ χαρῶ! Ἀν μοῦ ψοφήσης τώρα - πού νὰ μὴν τὸ ἴδω! - χίλια μνημόσυνα νὰ σοῦ διαβάσω, θὰ πᾶνε χαί-μένα ἡ... θὰ μὲ στείλουνε στὴν Κόλασι καὶ μένανε...

Ἀξάφνα, μ' ἕνα νιοῦρισμα χαρωπὸ, ἡ γατούλα ἔξεφυγε ἀπὸ τὰ χέρια τοῦ παπᾶ, πήδησε στὸ χῶμα κι' ἔτρεξε ὀλί-σα στὸ κελλί, τὸ γαλαζοθαμμένο σπιτόπουλο, πού εἶχε τὴν πορτοῦλα τῆς κουζίνας ἀπάνω στὸ περβόλι.

— Τί ἔπαθες; εἶπε σαστισμένος ὁ παπᾶς' τί σοῦ μύρι-σε;... Ἀ, ναί, ψάρι...

Κι' ἀπὸ τὴ θέσι τοῦ φώναξε κατὰ τὸ κελλί:

— Τί, ψάρι παστρεύεις, παπαδιά;

— Κάτι μαρίδες πού νὰ χαθοῦνε! ἀποκρίθηκε ἀπὸ μέσα μιὰ φωνὴ σὰ θυμωμένη γαλοπούλας' ὁ Χρῆστος τοῖ ψώ-νισε ἀπὸ τὸν Ἄμμο, μὰ φοβάμαι πῶς δὲν εἶνε καὶ τόσο φρέσκες...

— Καλὲς κι' εὐλοημένες εἶνε, εἶπε ὁ παπᾶς' δόσε καὶ μὲνη, δυὸ - τρεῖς καὶ τῇ γάτας.

— Ὁχι, νὰ μὴν τῇ δώσω δέκα! ἀκούστηκε πάλι ἡ θυ-μωμένη φωνή' μιά, καὶ πολὺ τῇ εἶνε!... Νὰ χαθῇ ἡ παληό-γατα! Ξαστόχρησες πάλι τὸ τί μᾶς ἔκαμε!...

— Φᾶς κιόλα τὴ γλώσσα σου! μουρμούρισε μ' ἕνα κω-μικὸ μορφασμό, μὰ χωρὶς κακία, ὁ παπᾶς.

Τὴν ἴδια στιγμὴ πῆρε ἕνα βιβλίον πού τὸ εἶχε ἀφημένο στὴν ταφόπετρα, τάνοιξε στὴ σηματομένη σελίδα κι' ἄρ-χισε νὰ διαβάξῃ. Ἦταν ὁ «Κόμης Μοντεχρίστος» τοῦ Δού-μᾶ. Φιλαναγνώστης ἀπὸ τὰ νεῖατα του, ὁ παπᾶ - Ζήσιμος διάβαζε λογιῆς - λογιῆς βιβλία, ἀκόμη καὶ μυθιστορήματα. Καὶ μοιροῦτο ὁ ἴδιος τὸ ἀρνιότανε μὲ ἀγανάκτησι, ἡ κα-κὴς γλώσσες ἐβεβαίωναν πῶς εἶχε γνωρίσει καὶ λιγάκι Πῶλ ντὲ Κόκ. Μὲ τοῦ Ροῖδη ὅμως τὴν «Παπαρῶνα» σίγουρα κάποτε εἶχε ἐξημερωθῇ, καὶ ἔπειδὴ ἦταν ἄνθρωπος μὲ κάμποσο γούστο καὶ φιλελεύθερο πνεῦμα, δὲν ἐπιδοκί-μαζε καθόλου τὸ συνοδικὸ ἀφορεσμὸ, πού βάραινε τὸν ἔ-ξυπνο ἐκεῖνο συγγραφέα. Σ' αὐτὸ τὸ ἀνομεταξὺ, ἡ ψιφί-να εἶχε καταβροχθίσαι τὸ μονάκριβο ψαράκι πού τῇ ἔρ-ριζε ἡ φιλόθυμη παπαδιά, κι' ἀφοῦ νιαούρισε καὶ τριγύ-ρισε πού κάκου γιὰ νὰ τὴν ἐξεκολλήσῃ καὶ κανένα ἄλλο ἀπελπισμένη ἐνασθῇκε στὸ περβόλι καὶ πήδησε στὴν ἀγ-καλιά τοῦ παπᾶ, σὰ νὰ θελε νὰ τοῦ - κάμῃ τὰ παράπονά τῆς.

— Ἐ! μὰ νὰ μάθῃς κιόλα νὰ διαβάσω! τῆς εἶπε ὁ παπᾶς χαϊδεύοντας τῇ τὴ ράχη, μ' ἕνα χᾶδι πού ἔμοιαζε κάπως μὲ σπράξισμο. Ἡ γατούλα ὅμως δὲν ἐννοοῦσε νὰ φύγῃ κι' ὁ παπᾶς ἐξακολούθησε νὰ τὴν χαϊδεύῃ, μαλακώ-τερα τώρα, χωρὶς νὰ σηκώσῃ τὰ μάτια ἀπὸ τὴ σελίδα πού τὸν ἐμαγνήτιζε. Σὲ λιγάκι βγήκε καὶ ἡ παπαδιά γιὰ νὰ χύσῃ τὰ ποπλύματα τῶν ψαριῶν τῆς στὸ γατούλα, πού ἀρχίζε ἀπὸ μιὰν ἄκρη τοῦ περβολιοῦ, τρυπούσε τὸν τοῖχο κι' ἔβγαλε στο δρόμο. Ὅταν κατὰλαβε τὴ συμβία του, ὁ παπᾶ - Ζήσιμος, γρήγορα - γρήγορα, σὰ φοβισμένος, σὰ ντροπιασμένος, πέταξε τὴν ψιφίνα ἀπὸ πάνω του. Ἡ πα-παδιά ὅμως πρόφτασε τὸ κίνημά του κι' ἐκοῦνησε τὸ κε-φάλι τῆς ἔπειτα τὴ στιγμὴ πού γυρίζε μὲ τὸν κᾶνταρο γιὰ νὰ ξαναμπῇ στὴν κουζίνα, κοντροστάθηκε στὴν πορτοῦλα καὶ, - δὲ μπόρεσε πειὰ νὰ βαστάξῃ, - τὸ εἶπε:

— Μὰ πάλι, χριστιανέ μου, μὲ φταῖν τὴν παληόγατα!... τὴν καταραμένη!... τὴν ἀφορεσμένη!... Ἐ, μὰ εἶνε ἄμαρ-τία κι' ἀπὸ τὸ Θεό!... Νὰ κάμῃ τέτοιο φοβερὸ πρᾶγμα, φριχτὸ, καὶ σὺ νὰ τὴν κανακεύῃς ἀκόμα καὶ νὰ τὴν χαδο-λογᾷς σὰν παιδί σου;... Ντροπὴς! ντροπὴς!... Τότο, πα-

(*) Γάτουλας, ὁ ὀχέτος.

ληγόατα!... φοβήμι!...

«Ετσι ή παπαδιά τελείωσε τα μάλωμά της μ' άγριο ξεφωνητό, κτυπώντας τα πόδι στο χώμα, γιά να τρομάξει τη γάτα, που είχε ζυγώσει και μύριζε τον κάνταρο. Και την έκαμε να τρέξει αλαλιασμένη και να σκαρφαλώσει στον τοίχο του περβολιού, χωρίς να πηδήση όμως στο γειτονικό, γιατί σά να κατάλαβε πως μιλούσαν γι' αυτή, στάθηκε 'κει πάνω να τους βλέπει απρόσβλητη και να τους ακούη. Αυτό του κακοφάνηκε του παπα-Ζήσιμου, γιατί δεν ήθελε να πειράζουν τη γάτα του. «Α, όλα κι' όλα!...»

—Νά σοῦ πῶ που βουρλίστηκες; γύρισε θυμωμένος κ' εἶπε τῆς παπαδιάς. Καί τί φταίει, σέ παρακαλῶ, τὸ ζῶ' γιά ὅ,τι ἔκαμε; Ζῶ' εἶνε! «Αν φοβοῦσε, παναπή, τώρα, σοῦ φαίνεται πῶς θά τῆς ἔκανα μνημόσυνο;

—Μνη... μόνον;! ἐφώναξε κατὰπληκτη ἡ παπαδιά. «Ε-λα, Χριστέ καὶ Παναγία! τ' εἶν' ἐφτοῦνα πού μοῦ ψάλλεις;

—«Ακου πού σοῦ μιλῶ! ἐξακολούθησε ὁ παπᾶς, πού ξεναγύρισε στό νοῦ του ὁ συλλογισμός πού εἶχε κάμει προ-τίτερα καί τοῦ ἄρεσε. Μνημόσυνο θά τῆς ἔκανα; «Οχι βέ-βαια! Θάμουν παλαβός, γιά δέσιμο. «Αλήθεια; «Ε, ἔτσι λοιπόν θάμουν παλαβός καί τώρα ἀν ξεσυνερίζομουν, σάν καί σένα, τῇ γάτα, τὸ ζῶ, γιά κείνο πούκαμε προχτές. Καί ἀν ἐσύ τὴν ξεσυνερίζεσαι, σά νάταν ἄνθρωπος, πλά-σμα τοῦ Θεοῦ λογικό, μὲ νοῦ καί μὲ κρίσι, παναπή πῶς ἐ-σύ, ἡ παπαδιά, δὲν ἔχεις οὔτε νοῦ οὔτε κρίσι, καί γιά νά σὸ πῶ καλύτερα, κάνεις τὰ μυαλά τῇ γάτας!

«Ὅσο τῆς μιλοῦσε ὁ παπᾶς, ἡ παπαδιά πλησιάζε κάθε τόσο ἀπὸ ἓνα βῆμα, σαστισμένη, σά νά μὴν πίστευε ταῦτιά της καί νάθελε νάκούση καλύτερα. Καί κάθε τόσο ἔκανε νά τὸν ἀντικύψῃ, μὰ λές κ' ἡ φωνὴ τῆς πνίγουνταν στό λαί-μό της ἀπὸ τὸ θυμὸ καί τὴν ἐκπληξί, ἐνῶ ὁ παπᾶς, θριαμ-βευτής στὴ λογικὴ του, τῆς τὰ ξεφώνιζε ὀλοένα δυνατώτε-ρα. «Ετσι, στο τέλος ἡ γυναίκα βρέθη-κε κοντὰ του, μὰ δὲ μπόρεσε νά μιλήσῃ παρὰ λίγες στιγμές, ἀφοῦ σάπασε πειὰ ἐκεῖνος.

—Καί τί παναπή πού δὲν ἔχει νοῦ καί κρίσι; τοῦ εἶπε. Μήπως δὲν τὸ ξέ-ρουμε πῶς τὰ ζᾷ δὲν ἔχουν λογικό; «Η μήπως εἶχε τὸ φεῖδι, πού τῶθαλε ὁ Διά-ολος νὰ κολάσῃ τὴν Εὐα; Τὴν ἐκόλασε ὁμῶς, γιατί ἦταν καταραμένο, ὄργανο τοῦ Σατανᾶ. «Ετσι κ' ἡ γάτα σου, πού τὴν ὑπερασπίζεσαι τώρα. Γιά νά πάῃ νά μαγαρίσῃ —Θέ μου καί συχώρεσέ με!— ἀπάνου στὴν Ἁγία Τράπεζα, ἐγὼ λέω πῶς τὴν ἔβαλε ὁ Διάολος γιά νά μᾶς κολάσῃ. «Εσύ τῇ χαϊδεύεις ἀκόμα καί τῆς γλυκομιλεῖς, μὰ ἐγὼ τῇ συχάθηκα, πού δὲ θέλω νά τῇ βλέπω στὰ μάτια μου. Καί σοῦ ὀρκίζομαι, παπα-Ζήσιμε, νά μὴν ἰδῶ Παράδεισο καί στεφάνι στὴ Σουζάννα μας, πῶς ἂ μᾶς κατακάμῃ τέτοια συφορά, θάν τῇ δώσω τοῦ Χρήστου νά τὴν πετάξῃ σὸ πέλαο!

—Νιάου! ἔκαμε ἀπὸ τὸν τοῖχο ἡ γάτα, ἓνα τσαχπίνικο νιαούρισμα σά νὰ κορόιδευε.

—Καλὰ, γυιέ μου, καλὰ! ἀποκρίθηκε ὁ παπᾶς, μὲ ἡρε-μία τώρα ἀληθινῶ φιλόσοφου. «Ἐχουνε δικὴν ὁσοὶ λένε πῶς ἡ γυναίκα μόνον ἀπὸ λόγια δὲν παίρνει. Κάμε ὅπως θεός! Ξε-φορτώσου με μοναχά, γιατί τώρα θέλω νά διαβάσω.

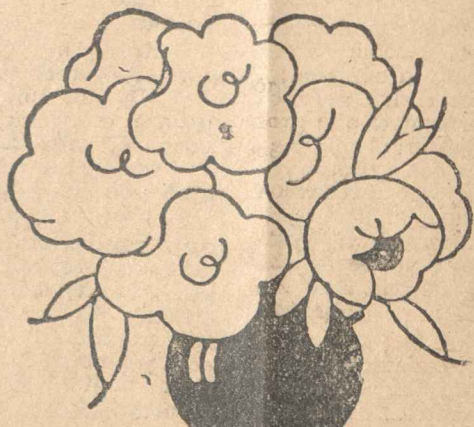
—Νά σέ ξεφορτωθῶ, μὰ σὸ ματαλέω. Δὲν τὸ γλυτώνει τὸ πνίξιμο, ἂ ματακάμῃ ἄλλῃ μία βολὰ τὰ ἴδια, πού νά μὲ κάμῃ χρυσή!... Νά χαθῇ παληγόατα! Τί νιάου, μαῶρ; Ξε-ραῖλα νὰ σέ κόψῃ! Μαγάρα!... Θεοσκοτωμένη!

Κι' ἐπειδὴ ὁ παπᾶς εἶχε βυθιστὴ σὸ βιβλίον του, μ' ἀπό-φασιν νά μὴν τῆς μιλήσῃ, ἡ παπαδιά σήκωσε τὸν κάνταρό της, ἔκαμε πῶς θά τὸν πετάξῃ τῆς γάτας, ἔτσι γιά νά τὴν τρομάξῃ, καί ξαναμπήκε σὸ σπιτάκι. Σὲ λίγο ἡ ψιφίνα ξεθαρρεύτηκε, κατέθηκε ἀπὸ τὸ ἀσουλὸ της καί, μὲ προφύ-λαξι πάντα, σίμως τὸ φίλο της, νιαουρίζοντας τόσο σιγα-νά, πού φάνηκε τοῦ παπαῖ σά νά τοῦ κρυφομιλοῦσε γιά νά τῇ ἀνακοῖνε ἀπὸ μέσα. «Η καινούρια αὐτὴ ἐξυπνάδα τῆς ἀγαπημένης του τὸν ἐνθουσίασε τόσο, πού ξανάφησε τὸ διάβασμα γιά νά τῆς μιλήσῃ.

—Γιὰ τὴν κυρά σου λές; τῇ ρώτησε σιγὰ καί πονηρά.

—Νιάου! ἔκαμε ἡ γατούλα, μυρίζοντας τὸ χέρι του, χωρὶς νά τολμᾷ ἀκόμα νά πηδήσῃ στὴν ἀγκαλιά του.

—Μὰ ἔχει καί λίγο δικη... γιά στοχάσου! Δὲν ἦταν πράγματα ἐκεῖνα πού μᾶς ἔκαμες προχτές... Καί νά μὴν τὰ ξανακάμῃς, κακομοῖρα μου, γιατί —τάκουσες πού τῶ-πε;— δὲ γλυτώνεις τὸ πνίξιμο πού νά τὴν κάμουμε χρυσή. Τ' ἀκούσες;

Καί λέγοντας αὐτὰ, ὁ παπα-Ζήσιμος σηκώθηκε, γιατί εἶχε σκοτεινιάσει πειὰ σὸ περβόλι καί δὲν ξεχώριζε τὰ γράμματα τοῦ βιβλίου του. Ἦταν ἡ ὥρα πού περνοῦσε ἀπὸ τὸ γειτονικὸ μαγαζὶ τοῦ Γερολύμου, τοῦ φίλου του, —τοῦ ἐμπορακοῦ γραμματισμένου, ἀπὸ τοὺς «παπαδανθρώπων» τοῦ Λασκαράτου,— καί τὸν ἐπαίρνε νά κάμουν κανένα σού-λάτσο στὴν ὁραία Στράτα-Μαρίνα.

Πέρασε ἡσυχὰ ἡ ἐβδομάδα. «Η ψιφίνα, σά νά κατάλαβε τὴ φοβέρα καί τὴ συμβουλὴ, φυλάχθηκε νά μὴν ξανακάνῃ «τὰ ἴδια». Τὴν Κυριακὴ ὁμῶς τὴν αὐγὴ, μόλις σηκώθηκε ὁ παπα-Ζήσιμος κ' ἔκανε τὴν τουαλέττα του καί τὴν πρώτη του προσευχὴ στὴν καμαρούλα του, κάποιος τοῦ κτύπησε τὴν πόρτα μὲ χέρι βιαστικὸ καί φοβισμένο. Τίποτα καλὸ δὲν προμηνόυσε αὐτὸ τὸ κτύπημα! Ὁ παπᾶς τὸ φοβήθηκε ἄμέσως.

—Ποιὸς εἶνε; ρώτησε.

—«Εγὼ, ὁ Χρήστος! ἀποκρίθηκε ἡ φωνὴ τοῦ κλαμπαν-ρου.

—«Εμπα μέσα... τί εἶνε, παιδί μου;»

—Ὁ Χρήστος ὁ κλαμπανάρης μπήκε στὴν καμαρούλα χλωμός.

—Πάλε τὰ ἴδια, παπα μου!

—«Ε;

—«Η γάτα, π' ἀνάθεμά τη!...

—«Ω, συφορά μου!... Στὸ ἴδιο μέρος;

—«Οχι, στὴν Πρόθεσι!...

—«Ω, μεγάλη συφορά!... «Ω, μεγάλη ἀμαρτία!... «Ω, κατάρρα!... «Ω, Θεέ μου καί συχώρεσέ με!... ὦ!...

«Ἀπελπισμένος, ὁ παπᾶς κτυποῦσε τὰ χέρια καί σήκωνε τὰ μάτια πρὸς τὸ ταβάνι, ζητώντας τὸν οὐρανὸ. Ὁ Χρή-στος ὁ κλαμπανάρης σάπασε μιά στιγμὴ, γιά νά συμπε-ριισθῇ μὲ τὰ ἴδια κινήματα τὴν ἀπελπι-σμένη τοῦ «ἀφεντός» κ' ἔπειτα εἶπε:

—Νά πῶ τῇ κυρὰ —παπαδιάς νά μοῦ δώσῃ ὅ,τι χρειάζεται γιά νά παστρίκα-κ' ἔλα γλήγορα καί τοῦ λόγου σου νά συγγυρίσῃς καί νά διαβάσῃς τὴν εὐχὴ γιά τὸ...

—«Οχι, εὐλογημένη, ὄχι! τὸν ἀντίκρι-ψε ὁ παπᾶς μὲ τρόπο. «Εσύ νά μὴν ἀν-γίξης τίποτε» καί νά μὴν πῆς λέξι τῇ παπαδιάς! Οὔτε τῇ Σουζάννας, οὔτε κανενός!... Τώρα, τώρα, ἔρχομαι ἐγὼ... Θὰ τὰ βολέψω... «Ωχ, παληγόατα, τί μοῦ κάνεις!

Δὲν ἦταν ὁμῶς καί τόσο εὐκολὸ τὸ βόλεμα, χωρὶς νά πάρῃ εἰδησι τὸ σπι-τικό. Κρύβουνται τέτοιες «συφορές»... Νερὰ, σαπούνια, πανιά, ξύδια, κουφά-λήθηκαν κρυφὰ σὸ ἱερό καί τὸ κατὰ-λήθησαν κρυφὰ καί τὸν κλαμπανάρη, χωρὶς ὅσο-ψια ἀπὸ μέρους τῆς παπαδιάς, πού οὔτε τὴν ἐνώλησαν κα-θόλου. Ἀλλὰ χρειάζονταν καί καινούργια στρώσιμα γιά τὴν Πρόθεσι καί τὰ κλειδιά τῆς «μπιανκαρίας» τὰ εἶχε πάντα ἡ παπαδιά. Ὁ παπᾶς —τί νά κάμῃ;— τῆς ἔστειλε τὸ Χρήστο.

—Νά μοῦ δώσῃς, τῆς εἶπε, δυὸ παστρικά σκεπάσματα τῆς Ἁγίας Πρόθεσης: ἓνα ἀπλὸ γι' ἀπὸ κάτω, κ' ἓνα χρυ-λισμένο 1) γι' ἀπὸ πάνω.

—Μὰ δὲν τὰλλάξαμε τὴν περασμένη Κυριακὴ; ρώτησε μ' ἀπορίαν ἡ παπαδιά.

—Ναί, μὰ... δὲν ἐθάλαμε τὰ καλὰ, ἀποκρίθηκε ὁ Χρή-στος. Ὁ Αἰδεσιμώτατος θέλει ἐκεῖνο μὲ τὰ μέτρα καί μὲ τοσοὶ κόκκινους φιόγκους, πού τὸ ἔκαμε ἡ σόρα-Σουζάννα.

—Ὁ ἴδιος σὸ εἶπε;

—Ὁ ἴδιος, ναῖσκε.

—«Ελα, Χριστέ καί Παναγία! ὁ γέρος μου ξεκουτά-στηκε καί δὲν ξέρεי ἄλλο τί κάνει! Μὰ τ' εἶνε σήμε-ρα, Χριστοῦ, Λαμπρὴ ἡ τ' «Αη-Γιαννιοῦ; Κυριακὴ εἶνε! «Α, πλὴν Κυριακὴ!

—Ναί, μὰ ξέρεις, κυρά-παπαδιά... Προχτές μοῦ χόρ-κε τὸ μποτσαλάκι μὲ τὸ κρασί... λίγο πάντα... μὰ ὁ Αἰ-δεσιμώτατος δὲ θέλει νά βλέπῃ μάκες 2).

Πρέπει νά μπερδεύει λιγάκι τὰ λόγια του ὁ Χρήστος, γι-ατί μ' αὐτὸ ἡ παπαδιά ὑποψιάστηκε ἄμέσως.

—Μωρέ, Χρήστο, τοῦ εἶπε μὲ γελᾶς!... «Ελα ἐδῶ, καὶ τρέχει! Γιατί τί παναπή!...

Καί διὰ μιάς σάπασε, κτύπησε τὸ μέτωπό της κ' ὅπως

(1) Χυλίσμενο, κολλητισμένο.

(2) Μάκες, κηλίδες.

ἦταν, ἀσυγύριστη μὲ τὴν πρωϊνὴ τῆς σκαμπαθία, ρο-βόλησε τὴ σκαλίτσα, βγῆκε σὸ περβόλι, ἔτρεξε στὰ χα-λίκια μὲ τίς παντοῦφλες τῆς καί μπήκε στὴν Ἐκκλησίαν ἀπὸ τὴ γυαλινὴ πόρτα τοῦ περβολιοῦ.

—Καλέ, τί μοῦ λέει ἐτούτος ἐδῶ; ἀρχισε ἄμέσως νά φε-νάξῃ τοῦ παπα. Θέλεις, ἀλήθεια, νάλλάξῃς τὰ σκεπάσμα-τα τῇ Πρόθεσης;... Μὰ γιατί;

—«Ωχ, ἀδρεφί! ἀποκρίθηκε ἀπὸ τὸ ἱερό ὁ παπα-Ζή-σιμος, σταματώντας τὴν εὐχὴ πού μουρμούριζε» ζήτημα θά τὸ κάμῃς καί τοῦτο; «Ετσι θέλω! ἔτσι μ'ἀρέσει!

«Η παπαδιά στάθηκε στὰ σκαλοπάτια τοῦ ἱεροῦ καί πιά-τηκε ἀπὸ τὸ κλειστὸ μισοθυρόφυλλο τῆς ἀκρινῆς θύρας. Σὰ γυναίκα, δὲν εἶχε τὸ δικαίωμα νά μπῇ πάρα πέρα.

—«Ας τα ἐφτοῦνα καί λέγε μου! Μὴν μαγαρίσεις πάλι ἡ γάτα; Μὴν τὴν ἔκαμε πάλι τὴν κουτσουκέλλα ἡ καταρα-μένη; ἔ;...

—Μὴ μὲ σκοτίζεις, ἀποκρίθηκε ὁ παπᾶς, μόνο δῶσε τοῦ Χρήστου ὅ,τι σοῦ εἶπε, καί γλήγορα! «Ελα! γιά τὰ λιγώ-τερα, γιατί σήμε-ρα δὲ μοῦ περισσεύει ὄρεξι.

«Η παπαδιά ἐκύταξε μέσα σὸ ἱερό, γιά νά καταλάβῃ ἀπὸ τὰ σημάδια. «Η Πρόθεσις ἦταν γυναικεία σά βρεμένη. Χωρὶς ἄλλο, κάπου εἶχαν ξεπλύνει τὸ βαμμένο ξύλο, μέσα στὴν κόγχη τοῦ τοίχου, πού εἶχε ζωγραφισμένη μιάν Ἀπο-καθλῶσι. Δίπλα, σ' ἓνα σκαμνί, ἦσαν τοποθετημένα ἀνά-κατα τὰ ἱερὰ σκεύη: μὰ τὰ λευκὰ σκεπάσματα, πού εἶχαν σηκώσει, δὲν φαίνονταν πουθενά. «Αν δὲν ἦταν συναχω-μένη ἡ παπαδιά, θά αἰσθανόταν καί μιά δυνατὴ μυρωδιά ἀπὸ ξύδι δριμύ. Μὰ τῆς χρειάζονταν κ' αὐτὸ γιά νά κα-ταλάβῃ; Τὰ σημάδια ἦσαν ὀλοφάνερα.

—Παπα, τί μοῦ τὸ κρύβεις; ξαναφώνησε τὴν ἔκαμε πάλι ἡ παληγόατα!

—«Ε, λοιπόν ναῖσκε! ἀποκρίθηκε ἀπὸ μέσα ὁ παπᾶς: θά σέ φοβηθῶ; τὴν ἔκαμε πάλι ἡ παληγόατα! Εἶνε ἄλλο;

—«Αἱ!... οὐράνιος ἡ παπαδιά καί δάγκασε μὲ λύσσα τὸ δάκτυ-λό της, πού εἶνε; Τώρα, τώρα θά τὴν εὐρῶ! Κι' ἂ δὲν τὴ σκοτώσω ἀπὸ τὸ ξύλο, νά μὴ μὲ ματαπῆς Μαρία!

Γύρισε, ἔσπρωξε τὸ Χρήστο πού τὴν εἶχε ἀκολουθήσει καί στείό-ταν ἀπὸ πίσω της, καί βγῆκε ἔξω, γιά νά βρῇ τὴν πιξία, τὴ δίξια, τὴν παληγόατα. Ὁ παπᾶς τὴν πῆρε ἄ-μέσως τὸ κατόπι, σπρώχνοντας κ' αὐτὸς τὸν κακόμοιρο τὸ Χρήστο, πού βρέθηκε κεί νά τοῦ φράξῃ τὸ ὅρμον.

—Νά μοῦ φέρῃς πρῶτα τὰ σκε-πάσματα νά συγγυρίσω τὴν Ἁγία Πρόθεσι, τῆς φώναξε σὸ περβόλι, κ' ἔπειτα νά πᾶς νά βρῇς τὴ γάτα καί μακάρι νά τὴν σου-χίσις. Ἐμένα μοναχά νά μὴ μοῦ πῆς λόγο. Τάκου; Κίτταξε, μὴ μὲ κολάσῃς ἀμπονόρα, γιατί σήμε-ρα θά λει-τουργήσω!...

—Σὰ νά μὴν ἔφτανε, βλέπεις, τὸ κόλασμα πού σοῦ κά-νει ἡ γάτα! ἀποκρίθηκε ἡ παπαδιά καθὼς ἐμπαινε σὸ σπιτάκι. Βλέπε τα τώρα, πού δὲν μάφησες νά τὴν πετάξω μὲ τὸ πρῶτο!

Στὸ τέλος —τί εἶχε νά κάμῃ;— ἔβγαλε τὰ καλὰ σκεπά-σματα, τὰ ἔδωσε τοῦ Χρήστου, κλαυτήριε στὴ Σουζάννα, πού ἄμα ἀκούσε τὴν καινούργια «συφορά» ἔκαμε χίλιους παυροῦς, κ' ἔπειτα ἀρχισε νά ψάχνῃ γιά νά βρῇ τὴ γά-τα. Μὰ ἡ ψιφίνα δὲν ἦταν πουθενά.

—Κατὸς ἐγίνηκε καί χάθηκε; ἔλεγε μὲ φούρκα ἡ πα-παδιά.

—Νόημα ὡς τόσο πού ἔχει ἐφτοῦνο τὸ ζωντανό! ἔλεγε ἡ Σουζάννα. Δὲν τὸ ματαεῖδα! Τὸ κατάλαβε πῶς καί με-γάλο κακό ἔκαμε καί κρύβεται!...

—Μπορεῖ νά τὴν ἔκρυψε ὁ πατέρας σου, γιά νά μὴν τοῦ τὴ σκοτώσω, εἶπε ἡ παπαδιά. Ξέρεις ἀγάπη πού τῇ ἔχει; Μ' αὐτὸ ἦταν καθαρὴ συκοφαντία! Οὔτε στιγμὴ δὲν ἐπιλογίστηκε ὁ παπα-Ζήσιμος νά κρύψῃ τὴ γάτα ἀπὸ τὴν ὀργὴ τῆς συζύγου της. Μάλιστα, μπορούσε νά ποῦμε, πῶς τὴν εὗρισκε δίκαιη, γιατί, ἀλήθεια, ἡ ἀγαπημένη του τὸ παράκανε. «Οχι πάλι ἱσιμα κεῖ!... Κι' ἐνῶ ἀποτελεῖω-νε τὸ συγγύρισμα σὸ ἱερό, μὲ τίς σχετικὲς εὐχές, συλλο-γίζονταν πῶς ἔπρεπε νά καταπνίξῃ τὴ συμπάθειά του καί ν' ἀφήσῃ τὴν παπαδιά νά ξεκάμῃ τὴ γάτα ὅπως ἤθελε. Σι-γὰ-σιγὰ ὁμῶς ἡ σκληρὴ αὐτὴ σκέψις ὑποχώρησε σ' ἄλλη μαλακώτερη. Δὲν ἔπρεπε νά ἐπιτρέψῃ στὴν παπαδιά νά βασανίσῃ ἄδικα τὸ ζῶο. Γιατί κ' ὁ Διάβολος ἀν τὸ ἔκανε

ὄργανό του, τί ἔφταιγε αὐτὸ τὸ κακόμοιρο; «Οχι, δὲ θά τῶδινε τοῦ Χρήστου νά τὸ πετάξῃ στὴ θάλασσα. Θά τῶδινε τοῦ Γερολύμου τοῦ φίλου του, νά τὸ κρατήσῃ σὸ μαγαζὶ.

Καί πάλι ἀργότερα, ἀφοῦ «πῆρε καὶρὸ» κ' ἄρχισε νά ινώνεται τὰμῖά του γιά τὴ λειτουργία, μὲ τὴ βοήθεια τοῦ μικροῦ Νιόνιου, ἀκόμη μαλακώτερη σκέψις τοῦ ἦλθε: Θά κρατοῦσε τὴ γάτα καί θά πρόσεχε μόνο, κάθε βράδυ, νά κλείνῃ καλὰ καί τίς τρεῖς θύρες τοῦ ἱεροῦ. Ἀλήθεια, γιά τὰ ποντίκια τῆς Ἐκκλησίας τὴν εἶχε καί τὴν ἄφηνε νά μπαίνω-γαίνῃ ἐλεύθερα. Μ' ἀφοῦ ἦταν τέτοια, θά τὴν πε-ριώριζε.

Σ' ὅλο αὐτὸ τὸ διάστημα, ἡ ψιφίνα ἐξακολουθοῦσε νά εἶνε κρυμμένη. Ἀλλοίμονό της ἀν «ἐκομπαρίριζε» ἐκεῖνη τὴν αὐγὴ! Μὰ ἦταν πολὺ πονηρὴ, ἡ πολὺ τυχερὴ, καί δὲν ἐφάνηκε καθόλου ὡς τὸ μεσημέρι. Μόνο τὴν ὥρα πού ἡ παπαδιά ἐκένωσε στὴν ἀπλάδα τὸ ραγυρὸ, ἀκούστηκε ἀπὸ τὸ περβόλι ἓνα δειλὸ νιαούρισμα. Ὁ παπα-Ζήσιμος, περ-μένοντας στὴν τραπεζαρία, πετάχτηκε ἄμέσως. Ἀλαφια-σμένη, πετάχτηκε μαζὺ του κ' ἡ παπαδιά μὰ ὁ παπᾶς τὴν κράτησε στὴν πορτοῦλα τῆς κουζίνας.

—Στάσου, τῆς εἶπε, εἶνε δική μου δουλειά! «Εγνοια σου, καί θά τὴν κάμω ἐγὼ πού νά μὲ θυμᾶται.

«Η παπαδιά ὑποχώρησε, γιατί εἶχε καί τὸ φαί, κ' ὁ πα-πᾶς ἔκραζε μὲ γλῦκα τὴ γάτα καί, μόλις ἐξύγωσε, τὴν ἀρ-παξε ἀπότομα ἀπὸ τὴ μέση.

—«Ελα ἐδῶ, τῆς εἶπε. ἔλα ἐδῶ, νά σέ μάθω ἐγὼ πῶς... Δὲν ἀπόσσεσε τὴ φράσι, μόν' ἀνέθηκε τὴ σκάλα τῆς σο-φίτας, πέταξε κεί-μέσα τὴ γάτα, τὴν κλειδῶσε, πῆρε τὸ κλειδί καί κατέθηκε.

—Τοῇ ἔδωσα κατὶ κλωτοῖες, πού θά τοὶ θυμᾶται! εἶπε ψέμματα τὴ στιγμὴ πού κάθονταν σὸ τραπέζι, τάχα θυ-μωμένος.

—«Εσύ; οὔτε δὲ θά τὴν ἀγγιαξες, κάνω ὄρκο! εἶπε ἡ παπαδιά. «Ας εἶνε, ἔπειτα τὴ λο-γαριάζω ἐγὼ.

—Ναί, ἀν τὴ βρῇς!

—«Εφυγε;

—«Αἱ! ματαγυρίζει ἐφτοῦνη, ἄ-μα εἶδε πῶς τὴ δέρνω κ' ἐγὼ; Μέ-ρες θά κάμῃ τώρα νά πατήσῃ ἐδῶ μέσα.

«Ετσι ὁ παπα-Ζήσιμος κατῶρ-δωσε νά προυλάξῃ τὴ γάτα του ἀπὸ τὸ θυμὸ τῆς παπαδιάς, ὡς πού πέρασαν ἡ πρῶτες ἐπικίνδυνες ὁ-ρες. Ὑστερα ξαναἔθηκε κρυφὰ στὴ σοφίτα γιά νά τῆς ρίξῃ λίγο φαί καί προσπάθησε νά μερέψῃ τὴ συμβία του μὲ λόγια. «Ἦταν ἐκεῖ κ' ὁ «Ἀνέμος ὁ ἀσυνώστης, κ' ὁ φίλος πού ὁ Γερόλυμος κ' ἔνας ὁ φίλος πού ὁ Γερόλυμος...

ἄλλος ἐνορίτης, πού εἶχαν μάθει ἐμπιστευτικά τὴν αὐγὴν συφορά καί ληπτήθηκαν πολὺ.

—«Ε, παιδιά μου! τοῦ εἶλεγε ὁ παπα-Ζήσιμος, ἐνῶ εἰ-πιναν τὸν καφέ στὴ σάλα. Πόσοι κ' ἀπὸ μᾶς τοὺς ἀνθρώ-πους δὲ μαγαρίζουν τὰ «Ἁγία καί δὲ βεβηλώνουν τὰ ἱερὰ καθημέρα, χωρὶς νάχουν περισσότερὴ συναίσθησι ἀπὸ τὴ γάτα μου! Εἶδα ἐγὼ τέτοιους στὴ ζωὴ μου!... Πρέπει ὁ-μῶς νά συχωράμε αὐτοὺς τοὺς δυστυχισμένους, ὅπως συ-χωράμε καί τὸ ζῶο πού δὲν ἔχει λογικό. Δὲν τὸ κάνουν ἀπὸ κακό. Μοναχά δὲν ξέρουν τί κάνουν.

—Καλὰ λέει ὁ παπᾶς! ἐπεδοκίμασε ὁ Γερόλυμος.

—Μπορεῖ νά λῇ καλὰ ὁ παπᾶς, εἶπε τότε ἡ παπαδιά: ἐγὼ ὁμῶς, ἀν ξανακάμῃ τέτοιο πρᾶγμα ἡ γάτα του, θά τὴν πνίξω. Δὲ μοῦ γλυτώνει!

ΤΡΗΓ. ΕΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΑ ΑΜΙΜΗΤΑ

ΓΙΑΤΙ ΘΡΗΝΟΥΣΕ

«Ενας Ἑβραῖος, ὀνομαστός ταγκόνης, εἶχε τὴν ἀτυχία κάποτε νά χάσῃ τὸ μοναχογιό του.

Τὸ δυστύχημα αὐτὸ τὸν εἶχε λυπήσει τρομερά —ἔτσι τοῦ-λάχιστον φαινόταν. Κάποιος φίλος του τότε τὸν ἐπλησίασε καί τοῦ εἶπε:

—«Ελα, φίλε μου, κάνε κουράγιο. Πρέπει νάχῃς θάρ-ρος καί νά μὴν κάνῃς ἔτσι. Αὐτὸς εἶνε ὁ κόσμος.

Κι' ὁ Ἑβραῖος τοῦ ἀπάντησε, κλαίγοντας πάντα:

—Τὸ ξέρω πῶς αὐτὸς εἶνε ὁ κόσμος: Κερδοσκοπὸς καί αἰσχροκερδής. Τί θάρρος λοιπόν νά κάνω; Πῶς νά μὴν κλαῖω; Κίτταξε αὐτὴ τὴν κάσση. Μοῦ

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΕΣ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

ΠΕΡΑΣΜΕΝΑ ΚΙ' ΑΛΗΣΜΟΝΗΤΑ

Κ'

ΤΑ ΣΩΜΑΤΕΙΑ

Στά πιο παλιά χρόνια, όταν δηλαδή κάθε Πειραιώτης ήταν άφωτισμένος στο να δημιουργήσει κάποια κατ'άστασι, κάποια εργασία, που να του εξασφαλίσει τη ζωή, καθέννας εκύτταζε τη δουλειά του και το σπιτικό του. 'Η όμως η συγκέντρωση, ή οργάνωση, δηλαδή τα σωματεία, ήταν κάτι τι, που δεν είχε απασχολήσει τη σκέψη κανενός ούτε από τους άρχοντονοικοκυρέους του Πειραιώς, ούτε από τη φτωχολογιά.

'Η ένωση ήταν πρωτόγονα συσφασμένη με τα συνάφια, που ήταν τότε κάτι σαν συνομοσπονδία της εποχής μας, είχαν τα κέντρα των, δηλαδή τα καφενεία των και τις ταβέρνες των. 'Ηξερε κάθε Πειραιώτης που θα εύρισκε τον κτίστη, τον σοβατζή, το μαραγκό, το θαλασσινό. Στα πρώτα ξπαιρναν τα βράδια το ναργιλέ των και τα πρωινά τον καφέ των. Στις δεύτερες ήταν κάθε Σαββατόβραδο ή μεγάλη συγκέντρωση των εργολάβων και των εργατών που έκαναν τις πληρωμές και έπιναν και τη σχετική ρετσίνα τους. Ούτε σύλλογοι, ούτε αρχαιρεσίες ήταν γνωστά εκείνη την εποχή.

'Ετσι προχωρούσε η ζωή στον παλιό Πειραιά, άποκεντρωμένη μὲν, αλλά με έναν σύνδεσμο κάθε συναφίου προς τους συναδέλφους του, που δεν ξέρω αν υπάρχει σήμερα.

Δεν θυμούνται αν πιο παλιά είχε εκδηλωθεί οπωσδήποτε ή επιθυμία να ιδρυθούν σωματεία, μου φαίνεται όμως ότι αυτό το σύστημα δεν ήταν γνωστό στον παλαιότερο κόσμο του Πειραιώς, που δεν είχε και τον καιρό ν' απασχοληθεί με τέτοια ζητήματα.

Μιά απ' τις πιο παλιές εκδηλώσεις της ροπής προς την σύμφιξη σωματείων και που εξακολουθεί να υπάρχει ακόμη, είναι ο «'Ομιλος 'Ερετών Πειραιώς», στην 'Ιδρυσι και τα πρώτα βήματα του οποίου είχε αναμειχθεί ζωηρά ένας νέος, που πέθανε πρόωρα και που τον έθρηνησε ολόκληρος ο παλιός Πειραιώς, ο Γεώργιος Θ. Ρετσίνας και άλλοι εκλεκτοί Πειραιείς. 'Ο Γιώργος παιδί λατρευτό του τότε δημάρχου Θεοδ. Ρετσίνα, είχε ψυχή δημιουργική και ήτο αληθινός κατακτητής της αγάπης των συμπολιτών του. Αυτός ήταν ο αρχηγός κάθε κοινωνικής κινήσεως στον Πειραιά. Πέθανε νεώτατος την άνοιξη του 1892 από πνευμονία που τον προσέβαλε κατά την αποκρηάτικη κίνησι αυτού του χρόνου.

Κατά την ίδια εποχή περίπου είχε κάμει την εμφάνισι του και ο «'Εγκυκλοπαιδικός Σύλλογος Ραγκαβής». Μερικές εμφανίσεις, μερικοί χοροί, θεατρικές παραστάσεις, ανακηρύξεις προέδρων και γραμματέων και... τετέλεσται. 'Η «'Εμπορική Λέσχη» στον μεσαίο όροφο του Δημοτικού Θεάτρου ήταν η ένωση των εμπόρων του Πειραιώς, που αργότερα, χωρίς να πάψει να υπάρχει και αυτή η λέσχη, εξειλήθη εις τον «'Εμπορικό Σύλλογο» με προέδρους τον Ν. Μουτζόπουλον, τον Γ. 'Ηλιόπουλον και άλλους στυλοβάτας των σημερινών πειραιϊκών μεγαλειών.

Οι έμποροπάλληλοι αργότερα 'Ιδρυσαν και αυτοί «'Σύνδεσμον 'Εμποροπαλλήλων» με προέδρον τον 'Αλέξ. Κολονέλον και 'Ιδραϊώθη και έδρασε και δρώ στον Πειραιά, ως μια οργάνωση που αποβλέπει στην προαγωγή των επαγγελματιών αυτών που συγκεντρώνει κόσμο φωτισμένο, διανοούμενον, προοδευτικό.

'Η κατ' εξοχήν ελληνική ψυχή της συλλογοποιήσεως και της προεδροποιήσεως δεν άργησε να εκδηλωθεί, εύθως ως ο κόσμος του Πειραιώς, σ' όλους τους κλάδους, έφτασε στο σημείο να είνε μια οικονομική οντότης δυνατή και ικανή να στρέψη την προσοχή της και στους συλλόγους.

Και άρχισε η εκδήλωση αυτή με μια όρμη άσυγκράτητη. 'Υπῆρξαν άνθρωποι, που είχαν καταληφθεί τόσο πολύ από την συλλογομανία, ώστε δεν έκαναν σχεδόν καμιά άλλη δουλειά. 'Ενας μάλιστα, που αν υπῆρχε και τότε το σύστημα των θεατρικών επιθεωρήσεων θ' απέτελε ένα από τα καλύτερα νούμερα, είχε 'Ιδρύσει ένα μουσικό σύλλογο

ΤΟΥ * ΑΓΓΕΛΟΥ ΚΟΣΜΗ

χωρίς να έχη ούτε ιδέα από μουσική, έναν αθλητικό χωρίς να έχη τόπον λειτουργίας του και άλλους. 'Εν τῷ μεταξύ όμως είχε οργάνώσει τα σχετικά έτήσια γεύματα, τις προεξωνήσεις, τις προπόσεις, τις κονκάρδες, τα διπλώματα και όλα τα σχετικά και είχε κατορθώσει να λησμονηθεί το έπώνυμόν του και να κυκλοφορή στον Πειραιά γνωστός με το όνομα «'Ο Γιάννης ο σύλλογος».

'Αλλος, χτυπημένος κι' αυτός από τη μανία των συλλόγων, ήτο μέλος σ' όλους, ασχέτως προς τον σκοπό που είχε καθέννας και έδημυγόρει στις συνεδριάσεις επιτιθέμενος πάντοτε κατά της διοικήσεως. Θυμούνται τον άσθμαστικό αυτόν τύπον, που κατά το 1897, έτε όλοι είμεθα βαθεία χτυπημένοι από την συμφορά, ώμειλε σ' έναν σύλλογο και γιά να προκαλέση το ενδιαφέρον του άκρασπῆριού του ήρξε:

— 'Εν όνόματι της τουρκοπατημένης Θεσσαλίας σᾶς έξορκίζω...

'Εφυγαν όλοι σιγά-σιγά και ο κλητήρ του σχολείου του έφιλοξένει τον σύλλογο, του είπε πως θα σούσι το γκάτζι κι' έτσι έφυγε κι' αυτός.

Θυμούνται στα μαθητικά μου χρόνια ότι οι μαθηταί της τετάρτης του Γυμνασίου είχαμε τον φιλολογικό σύλλογο «'Δημοσθένης» με πρόεδρο τον σημερινόν άποστρατον άποστράτηγγο Παν. Πετρίτη και ύστερα τον 'Ηρ. Παπαμανώλην. Οι μαθηταί της τρίτης είχαν όμοιον σύλλογο με τον τίτλο «'Πρόδοος» με πρόεδρο τον πρώην δήμαρχο Πειραιώς και βουλευτήν, έγκριτον δε δικηγόρον κ. Μιχ. Ρινόπουλον. Οι μαθηταί της β' τάξεως είχάν κι' αυτοί τον φιλολογικό των σύλλογο με τον τίτλο «'Χρυσόστομος», με πρόεδρο τον σημερινόν μητροπολίτη κ. Δ. Δάφνον και αργότερα τον σεβαστόν εφημέριον 'Αγ. Βασιλείου κ. Γεώρ. Μακρήν, τον έπαινον της «'Αναμορφώσεως». Όλα αυτά τα μαθητικά σωματεία σημείωσαν αρκετή δράσιν. 'Ο «'Δημοσθένης» από το 1896 έως το 1898 οργάνωνε διαλέξεις με διηγητάς καθηγητάς του Πανεπιστημίου, επιστήμονας και άλλους επιλέκτους. 'Ο ίδιος οργάνωνε συναντίαιας, φιλολογικούς διαγωνισμούς με κριτική επιτροπή τους Π. Νιρβάνα, Δ. Καμπουρογλου και Γ. Στρατηγήν.

Σε κάποιον από τους διαγωνισμούς αυτούς είχα βραβευθεί κι' έγώ και μου έδωκαν ένα στέφανον δάφνης κατά τον Δεκέμβριο 1897. 'Η διοίκησις του συλλόγου μετά την τελετή που έγινε στην αίθουσα του δημαρχείου με συνόδευσε τιμητικά στο σπίτι μου, όπου ο πρόεδρος του συλλόγου 'Ηρ. Παπαμανώλης είπε κάμποσα λόγια στον πατέρα μου, ο οποίος όμως, παλιός και θειτικός άνθρωπος, δεν έσκολίσθη και τόσο πολύ με όλ' αυτά. Περιποιήθηκε τους συνοδούς μου και ύστερα χαϊδεύοντας τον δάφνινον στέφανον είπε στη μητέρα μου:

— Γυναίκα, έχουμε γιά φέτο μπόλικη δάφνη γιά σιγάβου! Και η διοίκησις του συλλόγου κι' έγώ ο βραβευθείς έφύγαμε από το σπίτι μου αποκομίζοντας όχι πολύ ένδοξοι σιαστικές έντυπώσεις.

'Ο πατέρας μου όμως που καμάρωνε τον στέφανον, μου δήλωσε την έτοιμήν του γιά να περισεύη χατζήλικι γιά σπουδές και γιά γιορτές, όφειλω να πηγαίνα και κάθε φορά στο μαγαζί να σθύνω μια κοροούτα άσθεστη και κάθε βεσίο να εισπράττω τα βερεσέδια της έδδομάδος. Αυτή την υπηρεσία εξέτελούν εύσυνειδήτως μέχρι του θανάτου του. Κατά την ίδια περίοδο και μάλιστα κατά το 1896, ότε ο κόσμος όλος είχε καταληφθεί από την ζάλη των πρώτων ολυμπιακών άγώνων που έγιναν στο Στάδιο με πρώτο κλητήρ στον Μαραθώνειο τον Σ. Λοήν και δεύτερον τον Πειραιώτη Χαρίλ. Βασιλάκον, 'Ιδρύθη ο «'Ομιλος Πεζοπόρων Πειραιώς» με πρόεδρο τον 'Ιάκ. Δραγάτην και συνέβαλε πολύ στην προαγωγή του αθλητισμού που ως τότε ήτο άγνωστος στον Πειραιά. 'Ανεπτύχθη όμως και διχόνοια διαδράτσης παρητήθη, ή ώραιες έκδρομές του όμιλου διακόπησαν, εξέλεγη πρόεδρος ο 'Απ. Κάλφιος και πῆ χυρό καιρό διελύθη.

ΑΓΓ ΚΟΣΜΗΣ

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ : Συνέχεια.

ΤΟ ΔΙΗΓΗΜΑ ΜΑΣ

ΤΑ ΠΑΠΟΥΤΣΙΑ

ΤΟΥ HUGUES LE ROUX

ΚΑΘΟΜΑΣΤΕ με τον Φωβέλ, τὸν ἐπιθεωρητὴ τῆς 'Ασφαλείας, στὴν ταράτσα κάποιου κεντρικοῦ καφενείου.

Τὰ θεάτρα σχολνοῦσαν ἐκεῖνη τὴν ὥρα καὶ ἡ κίνησις ἦταν μεγάλη. Οἱ μικροπωληταὶ προπᾶντων χαλοῦσαν τὸν κόσμο. Δὲν μᾶς ἀφῆναν οὔτε νὰ κουβεντιάσουμε. Μία μικρὴ ἀνθοπωλις τριγύριζε κοντὰ μας μετὰ τὴν ἐπιμονὴν μίας μικρῆς μυίας. Γιά νὰ τὴν ξεφορτωθούμε, ἀγοράσαμε ἀπὸ τὸ καλαθάκι τῆς ἑνα ματσάκι γίαισεμιά. Μὰ ἐκεῖνη δὲν ἀπομακρύνεταν. 'Ηθελε, φαίνεται, νὰ πάρουμε κι' ἄλλα. Νευριασμένος, ὁ Φωβέλ τὴν ἐσπρώξε ἐλαφρὰ μετὰ τὴν ἀκρὴ τοῦ μπαστουινοῦ του.

— Κόβε, τῆς εἶπε, κόβε γρήγορα καὶ πῆς στὴ μάνα σου πὺς ἀν δὲν σὲ πᾶν νὰ κοιμηθῆς, θάχῃ νὰ κάνῃ με μένα.

Φοβισμένη, ἡ μικρὴ κύτταξε τὸν ἀστυνομικό. 'Ισως καὶ νὰ τὸν ἀναγνώρισε. Μᾶλλον ὅμως μετὰ τὸ πρόωρο ἐνστικτὸ τῆς τοῦ ἀγριμοῦ πὺς κυνηγίεται στοὺς δρόμους, μυρίστηκε τὸν κυνηγό.

Χωρὶς ν' ἀπάντησῃ, γλῶστρησε ἀνάμεσα ἀπ' τὶς καρέκλες ὡς τὴ γωνία, ἀπ' ὅπου μιά γυναίκα μετὰ ἑνὸς ἀνδρὸς σὺν ἀφάνει τὴν ἐπέβλεπε, κ' ἡ δὺς μαζί χάθηκαν μέσα στὸ πλῆθος. Τότε κάποιος ἀπὸ μᾶς εἶπε:

— 'Ασφαλῶς, ἀγαπητέ μου Φωβέλ, τὸ ἐπάγγελμά σου, τὸ ὅποιο, καθ' ὅλα τὰλλα εἶνε περίφημο, θὰ σ' έχῃ κάνει νὰ σχηματίσης πολὺ ἀσχημὴ ἰδέα γιά τὴν ἀνθρωπότητα. 'Όλα θὰ τὰ βλέπεις κακὰ.

'Ο Φωβέλ κοῦνησε τὸ κεφάλι του καὶ ἀπάντησε:

— Πιστεύω στὸ καλὸ ὅσο καὶ σεῖς. Ἀνακαλύπτω μάλιστα συχνὰ καλὴ θέλησι καὶ θάρρος σ' ἀνθρώπους πὺς οὔτε θὰ τὸ φαντάζασατε. Μέσα στὸ σωρὸ, ἐξαφνα, τὴν χαμένον παιδιῶν, πὺς βρέθηκαν μιά μερὰ ἀνάμεσα σὲ δὺς πεζοδρομια τοῦ Παρισιοῦ καὶ πὺς ζοῦν μέσα στὴν ἀμέραντὴ αὐτῇ πὺς σὺν ἀγριοὶ στὴ ζούγκλα, ἀνακάλυψα πολλὰς φορὲς μικροὺς μετὰ τέτοια καρδιά πὺς θὰ ντρόπιζε πολλοὺς ἄντρες. Ἐλέετε νὰ σᾶς ἀναφέρω ἑνα παράδειγμα ἀνάμεσα σὲ εἰκοσι ἄλλα;

Τὸν περασμένον Αὐγούστο, ξαναγύριζα ἑνα βράδυ στὸ σπίτι μου, στὸ προάστειο τοῦ 'Αγίου Ἀντωνίου, ὅταν ἐξαφνα εἶδα ἑνα χαμίνι πὺς ἔκλεβε αὐγὰ ἀπὸ τὴν βιτρίνα ἑνὸς μανάδικο. Κρατοῦσε στὰ χέρια κάποιον παλιὸ φυλλάδιο ἑνὸς ἐκονογραφημένου περιοδικοῦ κ' εἶχε πλησιάσει στὸ μανάδικο γιά νὰ διαβάσῃ τάχα κατὰ ἀπ' τὸ φῶς τοῦ ηλεκτρικοῦ του.

'Ετοὶ τὸ περιοδικὸ ἔκρυβε τὶς κινήσεις του καὶ μπορούσε νὰ γλῶστρή τὸ χέρι του μέσα στὸ καλὰθὶ μετὰ τὴν αὐγὰ. Εἶχε κλέψει κιόλας τέσσερα αὐγὰ, ὅταν πλησιάζοντας τὸ ἀθύρονα ἀπὸ πίσω, τὸ ἀρπάξῃ ἀπ' τὸ μπράτσο.

Ἐξέρω τί ἐκφρασι παίρνουν οἱ ἄνθρωποι ὅταν τοὺς πιάνουν ἐπ' αὐτοφώρῳ... Ἐξέρω τὸ τρομαγμένο βλέμμα τῶν παιδιῶν τους καὶ τὴν χλωμάδα τοῦ προσώπου τους.

'Ε, λοιπόν, ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμῇ, ἡ ἐκφρασις αὐτοῦ τοῦ χαμινιοῦ μοῦ ἔκανε μᾶλλον καλὴ ἐντύπωσι. Τὰ γαλάζια τὸ μάτια δὲν ἐδειχναν φόβο. Μὰ δὲν ἦσαν καὶ ἀναιδῆ.

— Τὶ κάνεις αὐτοῦ; τὸ ρώτησα αὐστηρά.

— Ἀγοράζω τὸ γεῦμα μου, μοῦ ἀπάντησε μ' ἀπάθεια.

— Χωρὶς χρήματα;

— Τὶ νὰ γίνῃ, ἀφοῦ δὲν ἔχω πεντάρα!

— Ποῦ κάθεται;

— Αὐτὸ ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὸ καιρὸ.

— Δουλεύεις;

— Κλείνω τὶς πόρτες τῶν ἀμαξιῶν τὴν ὥρα πὺς σκολώνω τὰ θεάτρα.

— Ποιοὶ εἶνε οἱ γονεῖς σου;

Δὲν ἀπάντησε, μὰ ἔκανε μιά κίνησι σὰ νάθελε νὰ πῇ: «Τὶ εἶν' αὐτὸ τὸ πρᾶγμα;»

— Θὰ σὲ πᾶω στὴ φυλακὴ, τοῦ ξαναεῖπα.

— 'Ωραία. Θὰ κάνετε τὴ δουλειά σας, μὰ μὴ μοῦ σφίγεται τόσο τὸ μπράτσο. Μὲ κάνετε νὰ πονῶ...

— Δὲν θὰ κυττάξῃς νὰ τὸ σκάσης;

— 'Όχι, ἔχετε τὸ λόγο μου.

Ἐτοὶ, ἀρχίσαμε νὰ τραβάμε, ὁ ἑνας πλάϊ στὸν ἄλλο, πρὸς τὸ ἀστυνομικὸ τμήμα τῆς συνοικίας. Στὸ δρόμο κουβεντιάσαμε. 'Ο μικρὸς, πὺς θὰ ἦταν πάνω-κάτω δώδεκα χρονῶν, μοῦ διηγήθηκε τὴν ἱστορία του. 'Η πιὸ παλιὰ του ἀνάμνησις ἦταν ἑνας γέρος ρακοσυλλέκτης πὺς τὸν ἐκμεταλλεύεταν στέλνοντάς τον νὰ ζητιανεύῃ. Δὲν ἦταν ὁ πατέρας του καὶ δὲν ἤξερε οὔτε ὁ ἴδιος πὺς εἶχε πέσει στὰ χέρια του. Μιά μερὰ, ἀφοῦ τὸν περιέμενε μιά βδομάδα, ἀνέκτησε τὴν ἐλευθερία του. Ἀλήτευσε στὸ Παρίσι τέσσερα χρόνια τώρα, ζητώντας τὴν τύχη τοῦ ψωμὶ του καὶ τὸ κρεβάτι του.

Ἐπλησιάζαμε πειὰ στὸ τμήμα, τοῦ ὁποίου βλέπαμε τὸ κόκκινο φῶς, ὅταν ἐξαφνα στάθηκα καὶ εἶπα στὸν μικρὸ μου σύντροφο:

— Ἀν σοῦ εὕρισκε κανεῖς ἑνα τρόπο νὰ βγάλῃς τὸ ψωμὶ σου, θὰ ἔπαυες νὰ κλέβῃς;

— Καὶ ποῖος θὰ τὸ ἔκανε αὐτό; με ρώτησε δύσπιστα.

— Ἐλα νὰ με δῇς αὐριο στὸ σπίτι μου, τοῦ εἶπα καὶ, ἀφοῦ τοῦ ἔδωσα τὴν διεύθυνσί μου, τὸν παράτησα.

Ἐτὴν ἄλλη μερὰ ἦταν ἀκριβῆς στὸ ραντεβού. Πήγαμε μαζί σ' ἑνα ἐμπορικὸ, ὅπου πουλοῦσαν μετὰ ἐκπτώσεις. Ἐδῶσα ἑκατὸ φράγκα καὶ τοῦ ἀγόρασα διάφορα πράγματα: νήματα, βελόνες, κουμπιά, κορδόνια, μολύδια καὶ φακέλους. Τὸ βράδυ τοῦ παρέδωσα μιά κανονικὴ ἀδεία μικροπωλητοῦ καὶ τοῦ εἶπα:

— Πήγαίνε... Εἶσαι τώρα πρᾶγματευτής... Γύρισε ὅλη τὴ Γαλλία καὶ προσπάθησε νὰ γίνῃς τίμιος ἄνθρωπος.

Ἐπέρασε ἐνάμιση μῆνας χωρὶς ν' ἀκούσω νὰ γίνεταί λόγος γι' αὐτόν, ὅταν ἐξαφνα, στίς ἀρχὲς τοῦ 'Οκτωβρίου, ἔλαβα μιά ἐπιστολήν του πὺς τὴν ἔχω ἀπὸ τότε στὸ πορτοφόλι μου. 'Ἰδοὺ τὴν.

Καὶ ὁ Φωβέλ, βγάζοντας τὸ γράμμα ἀπὸ τὸ πορτοφόλι του, μᾶς διάβασε τὰ ἑξῆς:

«Σεβαστέ μου προστάτη,

Σᾶς γράφω γιά νὰ σᾶς πῶ ὅτι ἔφτασα στὴ Μασσαλία, πρᾶγμα πὺς χωρὶς ἄλλο θὰ σᾶς εὐχαριστήσῃ.

Ἐκαὶ ἔφυγε δουλεύει στὸ δρόμο μου, πωλῶντας τὰ πράγματά μου σὰ χωρὶς καὶ σὰ πανηγύρια. Καθὼς μάλιστα περνοῦσα ἀπὸ τὴ Λύον, ἀγόρασα παμιστὶνα ἀπὸ κάποιον μαγαζί πὺς χρεώκοπος, διάφορα πράγματα κ' εἶμαι τώρα ἔχω περισσότερὸ ἐμπόρευμα ἀπὸ πρὶν.

'Ενα μόνον πρᾶγμα με βασανίζει: Τὰ παπούτσια μου δὲν θὰ βαστάζουν γιά νὰ ξαναγυρίσω στὸ Παρίσι. Ἀν εἶχατε τὴν καλωσύνη, σεβαστέ μου προστάτη, νὰ μοῦ σταλτέτε ἑνα ζευγάρι μετὰ κανένα γινώτιο σας, θὰ μοῦ προσέφερατε μεγάλη ὑπηρεσία. Ἐκαὶ τοὺς λογαριασμούς μου καὶ εἶδα ὅτι δὲν μπορῶ ν' ἀγοράσω παπούτσια χωρὶς νὰ χρεωκοπήσω.

Ἐγράψα στὴ Μασσαλία—συνέγιε ὁ Φωβέλ— σὲ κάποιον συνάδελφο καὶ τὸν παρακάλεσα ν' ἀγοράσῃ παπούτσια στὸν προστατευόμενό μου, ἀφοῦ πρῶτα θὰ ἐξακριβώ-νε πὺς ἦσαν ἀληθινὰ ὅσα μοῦ ἔγραφε. Ἦτοί κι' εἶπε.

Ἐὁ μικρὸς πρᾶγματευτής μοῦ ἔγραψε μιά ἀκόμα φορὰ γιά νὰ μ' εὐχαριστήσῃ γιά τὰ παπούτσια, ἔπειτα μοῦ ἔαναγράψε κι' ἐμείνα κατόπιν χωρὶς εἰδήσεις τοῦ μῆνης ἀλόκληρου. Γύρισε, φαίνεται, στὴ Γαλλία πωλῶντας τὸ ἐμπόρεμά μου.

ἘΧθές, λοιπόν, καθὼς καθόμουν στὸ γραφεῖο μου, ἤρ-

(Συνέχεια στὴ σελίδα 53)

Καταπλήγασα στὸ δρόμο τὰ πόδια μου...

ΑΠΟ ΤΗΝ ΖΩΗΝ ΤΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ

ΔΡΑΜΑΤΑ ΧΩΡΙΣ ΔΑΚΡΥΑ

[Άρθρο του Γάλλου δημοσιογράφου Αντρέ Μωζέ.]

ΣΤΗΝ πόλι του κινηματογράφου αυτά τα τελευταία χρόνια η ζωή έπαψε να είναι ένα γοητευτικό όνειρο. Όλοι οι «άστερες», ποιός λίγο ποιός πολύ, έχουν αρχίσει να δείχνουν σημεία ανισορροπίας. Οι διάφοροι ψυχίατροι μάλιστα κρούουν τον κώδωνα του κινδύνου και μ' ένα πλήθος άρθρων προσπαθούν να επαναφέρουν τις «γρήσες» και τους «γρήσες» της θόνης στον ίδιο δρόμο της ζωής.

— Πάψτε να δολοφονήτε, τους φωνάζουν, την υγεία σας με τις τρελλές διασκεδάσεις και τα ξενύχτια. Πειθαρχήστε τον έαυτό σας. Ο ανθρώπινος οργανισμός είναι μία υπερβολικά ευαίσθητη μηχανή. Όσο στερεά κι' αν είναι τα «έξαρτήματά» της, μία μέρα αρχίζει να μη λειτουργεί κανονικά και τέλος απρόοπτα θα πάψει να εργάζεται. Έτσι, άργα ή γρήγορα, θα καταλήξετε στο ψυχιατρείο.

Κι' αλήθεια πρόσφατο παράδειγμα είναι η Κλάρα Μπού. Για τρίτη φορά οι γιατροί της φιλομυόλεως ανησυχούν για την υγεία της και κινούν μ' απογοήτευσή το κεφάλι. Μερικοί μάλιστα από τους φίλους της δεν διατάζουν να δηλώσουν τα έξης καταπληκτικά:

— Τό «άστρον» της Κλάρας Μπού έσθυσε οριστικά από το στερνώμα του Χόλλυγουντ!

Αλλά τί ακριβώς συμβαίνει, τέλος πάντων, στην πόλι του κινηματογράφου; Ποιά είναι αυτά τα δράματα των «αστέρων» που δεν φθάνουν ποτέ ή λεπτομέρειές των ως τους φανατικούς λάτρεις των καλλιτεχνών της θόνης;

Αυτός είναι ο σκοπός της έρευνής μου. Στη φιλομυόλεως υπάρχουν ένα πλήθος σιωπηλών δραμάτων. Είναι εκείνα που βασανίζουν την ψυχή, που τσακίζουν τα νεύρα και τα όποια όμως ποτέ δεν φέρνουν δάκρυα στα μάτια. Είναι τα δράματα των ανεκπλήρωτων πόθων των «αστέρων». Κάθε «βεντέττα» δέ, πράγματι, έχει τις τούψεις της και τις μουσικές της αδυναμίες. Όλ' αυτά όμως κρύβονται προσεκτικά από τους θαυμαστές των και μόνο ελάχιστοι στενοί φίλοι τους είναι γνώσται της τραγωδίας ή όποια μαραζώνει την ψυχή των. Για να πεισθίτε θα σας αναφέρουμε μερικά παραδείγματα:

«Όλοι ξέρουν ότι ο «άστερας» των «αστέρων», η Γκάρμπο, είναι μία εξαιρετική «μοιραία» γόησσα. Ξέρουν ακόμη ότι στην ιδιωτική ζωή της είναι απλή και συχαίνεται τρομερά τον θόρυβο. Αγαπάει όμως υπερβολικά το μαύρο χρώμα. Όλες ή βραδυές τουαλέττες της είναι φτιαγμένες με μαύρα μεταξωτά κι' ακόμη η πολυτελής λιμουζίνα της είναι μαύρη. Πώς όμως εξηγείται αυτή η παθολογική μανία της προς το χρώμα της θλίψεως και του πένθους; Οι οικιοί μύδας υποστηρίζουν ότι το προτιμάει γιατί ταίριαζει περισσότερο στη χλωμή όμορφιά της. Οι αδιόρθωτοι ρομαντικοί φίλοι της επίσης δηλώνουν, ότι μ' αυτό το χρώμα γίνεται πιο «μοιραία» και πιο έλκυστική. Μά οι ψυχίατροι του Χόλλυγουντ έχουν πολύ διαφορετική γνώμη...

— Η Γκρέτα Γκάρμπο, λένουν, δοκιμάστηκε υπερβολικά από τον θάνατο. Πριν να πραγματοποιηθούν τα νεανικά όνειρά της ο χάρος της πλήγωσε την καρδιά παίρνοντας της τον αγαπημένο της Μάουρις Στίλλερ. Από εκείνη την εποχή η Γκρέτα Γκάρμπο νοιώθει το φτερούγισμα του θανάτου στην ψυχή της. Δεν βλέπετε άλλωστε το βλέμμα των ματιών της; Αυτό το βλέμμα μοιάζει με πληγωμένου ζώου ή είναι ψυχρό σαν έγχειρίδιο. Ξαναδώστε την αγάπη της ζωής στην ψυχή της και θα δήτε ότι η Γκρέτα Γκάρμπο θα γίνει αγνώριστη. Κι' αλήθεια, ο «άστερας» των «αστέρων» είναι σήμερα μία γυναίκα χωρίς καρδιά.

Η Γκρέτα Γκάρμπο

Πώς λοιπόν να μη βασανίζεται από την μελαγχολία; Ο θάνατος του Στίλλερ της σκότωσε την καρδιά. Δεν μπορεί πια ν' αγαπήσει. Κι' όταν ένα πλάσμα δεν νοιώθει πια τον έρωτα, είναι τρομαχτικά δυστυχισμένο.

Η Τζάν Λάνγκ, πάλι, η τετράεσθη «βεντέττα» με τα γοητευτικά μάτια, είναι υποχρεωμένη διαρκώς να χαμογελάει. Στο χαριτωμένο πρόσωπό της τα μαύρα σύννεφα της μελαγχολίας δεν ταιριάζουν. Ωστόσο κάτω από αυτό το εύθυμο χαμόγελό της κρύβεται μία πληγωμένη καρδιά. Όταν η Τζάν Λάνγκ ήρθε στο Χόλλυγουντ ήταν ένας τρελλοκόριτος. Αγαπούσε τα κοσμήματα, τις νυχτερινές διασκεδάσεις, τον έρωτα και τη σαμπάνια. Ήθελε να γίνει η ευτυχισμένη της ζωής. Γι' αυτό άφησε τον έρωτα να την παρασύρει σ' ένα πλήθος περιπέτειες. Ξενοχτούσε κάθε βράδυ. Μά και κάθε πρωί ήταν υποχρεωμένη να βρίσκεται στο «στούντιο» και να δουλεύει εξαντλητικά. Ξαφνικά άρχισε να κυριεύεται από ήμικρανίες, να έχει ζαλάδες και να νοιώθει το μυαλό της να γυρίζει στο κεφάλι της. Οι γιατροί της συνέστησαν ν' αναπαυθεί. Δεν τους άκουσε. Συνέχισε τις

διασκεδάσεις της. Κι' έτσι έπειτα από μία άτυχη αισθηματική περιπέτεια της η Τζάν Λάνγκ έγινε αγνώριστη. Κάθε βράδυ, την ώρα που πέφτει το σκοτάδι πάνω στο Χόλλυγουντ η Τζάν Λάνγκ αρχίζει να κυριεύεται από μία τρομερή ανησυχία. Φοβάται το σκοτάδι της νύχτας. Νομίζει ότι ακούει παράδοξες φωνές να την καλούν από μακριά κι' έχει παραισθήσεις. Μία φορά αυτή η κρίσιμη την κυριέψε και σ' αυτή την κρίση στο «στούντιο». Η Τζάν Λάνγκ σταμάτησε τότε να παίζει και με μία σπαρτακτική κραυγή πόνου φώναξε:

— Ανάψτε τους προβολείς! Το σκοτάδι με πνίγει!

Κι' έπεσε λιπόθυμη. Η Τζάν Λάνγκ νοσηλεύτηκε σε μία κλινική κι' ανέκτησε την ισορροπία του μυαλού της. Μά δεν μπόρεσε να διαγράψει τη μελαγχολία από την ψυχή της ή όποια την κυριεύει κάθε φορά που θα μείνει ολόμοναχη. Τότε η δασκαλίνα «βεντέττα» είναι αγνώριστη. Και μοιάζει σαν ένα αδύνατο πλάσμα που δεν έχει ούτε το κουράγιο ν' αναλωθεί σε δάκρυα.

Η γοητευτική «βεντέττα» μοιραίου πάλιν καπνίζει σαν άμαξας, έρπει σαν Μασσαλιώτης, μεθεί σαν ναυαγός της και κάνει του κόσμου τις τρελλές. Και το αποτέλεσμα; Κοντεύει να πάψει να είναι γυναίκα! Όταν της μιλούν για έρωτα χαμογελάει ειρωνικά σαν να μιλάει για ένα χόμπι. «Όλ' αυτά την φόβισαν στο τέλος και έσπευσε να ζητήσει τη γνώμη ενός γιατρού. Κι' έκρινε την έτρομοκρατία.

— Ο οργανισμός σας, της είπε, έχει συνθίσει σ' όλες αυτές τις καταιχίες. Αν θελήσετε να τις κόψετε, θα πεθάνετε. Φυμακίστε μερικά από αυτά τα χρόνια, αν θέλετε να ζήσετε, πρέπει να υποβληθείτε σε θεραπεία.

Η Μύρνα Λόου προτίμησε το πρώτο. «Έτσι κάθε μέρα που περνά συντομεύει τη ζωή της.

Μά όπως σας αναφέραμε, όλοι οι «άστερες» έχουν τα δράματά τους. Η Τζάν Κράουφορντ, η Κάθριν Χέμπορν, ή όποια είναι υστερική, ή Μπέτυ Νταϊς, ή Τζίν Χάρλσον, ή Αίρες Χάρβεθ και ένα σωρό άλλες γόησες έχουν τις δικές τους τραγωδίες τους. Μά όλες ξέρουν να κρύβουν τα πένθους τους και να δείχνουν ένα γοητευτικό πρόσωπο, το οποίο ακτινοβολεί από ευτυχία, ευτυχία ψεύτικη.

ANTRE MOZE

ΓΑΛΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΡΑΝ - ΤΑΝ - ΠΛΑΝ!

ΤΟΥ ΖΑΝ ΡΙΣΠΕΝ

ΕΦΤΑΝΕ κανείς να δει τον στρατηγό Χ... μία φορά, για να σχηματίσει άμέσως την ιδέα του γι' αυτόν. Είχε μάτια γερακιού και μουστάκια αγριόγατου. Ήταν, με δυο λόγια, ο τέλειος τύπος του ωραίου υπαφύρου, του γεμάτου όρμη, που πολεμάει μάλλον για γούστο και πού η ανδρεία του είν' ανάμικτη με κάποια αγριότητα. Συγχρόνως μάντευε κανείς πως είχε γεννηθεί από οάσια στρατιωτικών και πως είχαν χρειαστεί πολλές γενεές πολεμιστών για να δημιουργηθεί ένας τέτοιος άπονος.

«Όλ' αυτά σκεφτόμουν κι' εγώ για τον στρατηγό και γι' αυτό όταν έμαθα πως έγραφε τα απομνημονεύματά του, φαντάστηκα πως δεν θακανε άλλο εκεί μέσα παρά να περιγράψει την λαμπρή του γενεαλογία και τους ήρωές τους.

Πόσο γελιέται όμως κανείς καμιά φορά! Νά το πρώτο κεφάλαιο των απομνημονευμάτων αυτών:

«Από πόσο άσημαντα πράγματα εξαρτάται καμιά φορά η μοίρα μας! Έγώ είχα γεννηθεί για να γίνω βιομήχανος μετάξης! Θεέ μου, ναι! Ο πατέρας μου, ο παππούς κι' όλοι οι πρόγονοί μου από αιώνων ήσαν βιομήχανοι μετάξης στη Λυών, κι' έπρεπε κι' εγώ να τους διαδεχθώ στη δουλειά τους. Αν ήγιναν στρατηγός, φταίει ο Τοτόρ και τα «νευράκια» της μαμάς.

Ο Τοτόρ ήταν ο γιός του περιβολάρη μας στο Μονζαιν και τα νευράκια της μαμάς της εργάτουσαν ακριβώς γιατί μίναμε σ' αυτή την έλξη, όπου δεν είχε καμιά σχεδόν ψυχαγωγία.

Όταν χήρεψε, σ' ηλικία εικοσιέξι χρονών, είχε βρεθεί ξαφνικά επικεφαλής ενός μεγάλου βιομηχανικού οίκου από τον οποίο δεν καταλάβαινε τίποτε κι' είχε αποτραβηχτεί στο Μονζαιν, για να ξεφύγει από τις πιέσεις της οικογενείας της που ήθελε να την ξαναπαντρεύει. Αυτός ο δεύτερος γάμος ήταν, φαίνεται αναγκαστικά σ' αυτή την εποχή, γιατί μία άπειρη γυναίκα σαν την μαμά δεν μπορούσε να διευθύνει μία τέτοια επιχείρηση. Της χρειάζονταν ένας άντρας, ένας άντρας δραστήριος. Κι' αυτός ο άντρας είχε βρεθεί, Λεγόνταν κ. Λεματιέ, ήταν τριανταπέντε χρονών, είχε παρουσία ίση με την δική μας κι' όνομα...

...στη βιομηχανία του μεταξίου. Ήταν, με δυο λόγια, ο ιδανικός σύζυγος. Μπορεί όμως αυτή η γνώμη να ήταν της οικογενείας της, μά δεν ήταν και της μαμάς. Η καρδιά της ζητούσε κάτι άλλο, πιο ωραίο, πιο γοητευτικό από έναν βιομήχανο. Και γι' αυτό την έπιαναν τα νευράκια της.

Τα έμαθα όλ' αυτά αργότερα. Εκείνη την εποχή ήμουν μόλις οχτώ χρονών και δεν έβλεπα τίποτε άλλο παρά μόνο ότι το σπίτι μας ήταν τρομερά μελαγχολικό. Γι' αυτό δεν έμεναν μέσα καθόλου και πενούσαν τον καιρό μου παίζοντας με τον Τοτό.

«Παίζοντας» δεν λέει αρκετά. Η σωστή λέξη θα ήταν «αλητεύοντας». Γιατί, από το περιβόλι, το σκάσαμε γρήγορα για το χωριό, κι' από το χωριό, τραβούσαμε για τα χωράφια, μαζί με δλα άλλα κουτσουέλα του τόπου. Τού κάκου ή μαμά είχε αναθέσει στον περιβολάρη και στην περιβολάρισσα να μας επιβλέπουν. Το περιβόλι μας ήταν τόσο μεγάλο, ο πατέρας κι' η μητέρα του Τοτόρ τόσο λίγο αίσθητροι κι' οι μαντρότοιχοι τόσο εύκολοι στο σκαρφάλωμα! Και προπάντων ο Τοτόρ ήταν τόσο πονηρός!

Α! θυμώμαι ακόμα σαν νάταν χθές τις αποδράσεις μας αυτές και τις περιπλανήσεις μας στην έξοχή! Μία μάλιστα δεν θα την ξεχάσω ποτέ. Αυτή άλλωστε ήταν η πρώτη μου έκστρατεια και η στρατιωτικές μου υπηρεσίες αρχίζουν από τότε.

Εκείνη την εποχή, ο έπινοητικός Τοτόρ είχε βρή ένα

καινούργιο παιχνίδι. Παίζαμε τους στρατιώτες. Ήταν δώδεκα χρονών κι' ως μεγαλύτερος είχε το δικαίωμα να προτάξει έμένα και άλλα χαμίνια του χωριού. Μά με σεβόταν και γι' αυτό είχε ονομάσει έμένα αρχηγό.

Η στρατιά μας άπετελείτο από καμιά δωδεκαριά παληόπαιδα, σ' όποια ο Τοτόρ είχε μοιράσει όπλα που τά είχε φτιάξει μόνος του από σκουπόξυλα. Σ' έμένα είχε δώσει και σπαθί, όχι πια από ξύλο, μά μετάλλιο, χρησιμοποιώντας τη μακριά ούρα ενός παλιού τηγανιού. Σ' το σκέτο μου είχε προσθέσει μία άλλη ούρα, από πολύχρωμα φτερά αυτή, κολοβώνοντας έναν δυστυχισμένο πετεινό μας.

Ο Τοτόρ είχε προσφέρει στον έαυτό του ένα τύμπανο, που το είχε φτιάξει από ένα ψηλό καπέλλο, του οποίου είχε κόψει τους γύρους. Ήταν ένα τύμπανο μαύρο που έβγαζε ήχους βαθείς και πένθιμους.

Έτσι όπλισμένοι, ξεκινούσαμε προς κατάκτηση των... αλφιδιών και των σταφυλιών. Εγώ βάδιζα περήφανα πίσω απ' τον Τοτόρ με το σπαθί μου ψηλά. Και καθώς βαδίζαμε τραγουδούσαμε, ακολουθώντας το ρυθμό του μαύρου τυμπάνου:

Ράν - τάν - πλάν, τίν - λίν - λίν,

Ράν - τάν - πλάν, τίν - λίν - πλάν!

— Άλ! Τίς εί; Προχώρει στο σύνθημα!

Ήταν μία φωνή αγνώστη, τρομερή, που μάς υποδέχτηκε έτσι, στη στροφή ενός έξοχου δρόμου.

Μία έχθρική στρατιά βρισκόταν μπροστά μας αποτελούμενη από ένα μόνο άνθρωπο, είν' αλήθεια, μά τί άνθρωπο! «Εναν αληθινό στρατιώτη!... Τί λέω; Έναν αξιωματικό! Μά παντελόνι κόκκινο, με γαλόνια, με χρυσάφια και με αληθινό σπαθί!

Ο σώζων έαυτον σωθήτω! Σ' τη στιγμή, η στρατιά μας διαλύθηκε αφήνοντας επί τόπου τα όπλα της! Κι' εγώ ο στρατηγός έβριξα σ' τα πόδια του νικητού την ούρα του τηγανιού που μου χρησίμευε για σπαθί. Μονάχα ο Τοτόρ κράτησε καλή στάση, φόρεσε στο κεφάλι του το τυμπάνο του για να πάρη πιο επιβλητικό ύφος κι' απάντησε:

— Το σύνθημα; Γαλλία συνταγματάρχα μου!

Ο συνταγματάρχης που δεν ήταν παρά ένας νεαρός ύπολογατος, άρχισε να γελάει και μάς ρώτησε:

— Και πού πάτε έτσι, φανταράκια μου;

— Σ' το πόλεμο, λοχαγέ μου, απάντησε ο Τοτόρ, ύποβιβάζοντας τον βαθμό του έχθρου που δεν είχε πια τίποτε το τρομερό.

— Λοιπόν, ξανάπα' ο αξιωματικός, θέλετε να υπηρετήσετε ύπο τις διαταγές μου; Θέλω αυτή τη στιγμή ακριβώς να κυριεύσω ένα έστιατόριο για να φάω. Οδηγήστε με στο πιο κοντινό έστιατόριο και θα σας κάνω το τραπέζι, γρηναίερό μου.

Μά πούθενά στην περιφέρεια δεν υπήρχε έστιατόριο. Μονάχα φτωχικά πανδοχεία υπήρχαν. Πού να τον πάμε;

Βλέποντας πως σπαταλάμε, ο ύπολογατος με χάρειψε στο μάγουλο και με ρώτησε:

— Λοιπόν, τί λές έσύ, μικρέ στρατηγέ;

Ήταν σ' αλήθεια αξιολάτρητος ο νεαρός κι' ωραίος αυτός αξιωματικός κι' όσο τον κύτταζα, τόσο πολύ μου άρεσε.

Έξαφνα λοιπόν τότε μου ήρθε μία έμπνευσις που την βρήκα θαυμάσια.

— Ναι, του απάντησα, θα σας πάω εγώ σ' ένα έστιατόριο.

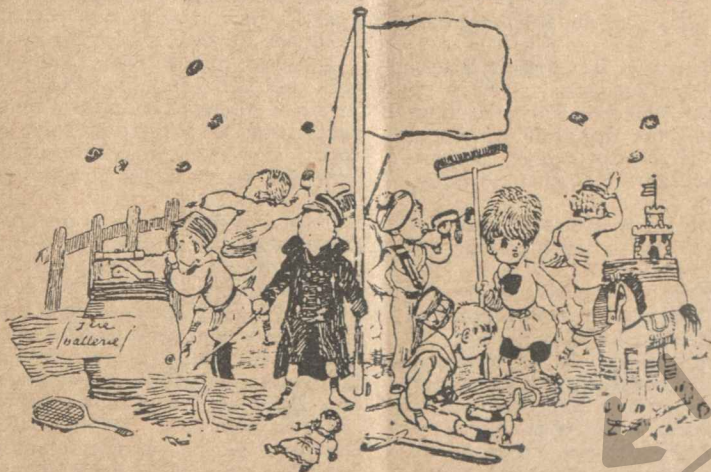
— Πού λοιπόν; ρώτησε ο Τοτόρ.

— ΔιάβOLE! Σ' το δικό μας!

Ο Τοτόρ ένθουσιάστηκε με την ιδέα μου και μου ψιθύρισε:

— Μπράβο! Θα γελάσουμε...

(Συνέχεια στη σελίδα 53)

Παίζαμε τους στρατιώτες...

ΟΙ ΞΕΝΟΙ ΔΙΗΓΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΙ

ΤΟΥ ΦΡΑΝΣΟΥΑ ΝΤΕ ΝΙΟΝ

ΜΙΑ ΠΛΗΓΩΜΕΝΗ ΚΑΡΔΙΑ

Η σκιά της νύχτας αρχίζουν πεινά ν' απλώνονται παντού. Η θάλασσα είχε βαφή μωβ. Τα σιγαλά της κύματα μόλις ακουγόντουσαν, καθώς φιλούσαν τρυφερά την ακρογιαλιά κι' ο αέρας ήταν γεμάτος από μυρωδιά υγρασίας και άλμυρας.

Εκείνη τη στιγμή ο μαρκήσιος ντε Μπουαντραγκόν μοδε, δείχνοντάς μου με το μάτι μια όμορφη και ψηλή δεσποινίδα, που περνούσε κρατώντας ένα τριαντάφυλλο στο χέρι:

— Είνε χαρά Θεού να την κυττάζω κανένας αυτή την κοπέλλα!...

— Ναι, τοι' απάντησα, είναι η δεσποινίς Τζωρτζίνα Σμόλλετ, μια 'Αμερικανίδα πολυεκατομμυριούχος...

— Το ξέρω, μοδίπε ο μαρκήσιος. Μου την σύστησαν προχτές στο καζίνο και χόρεψα μαζί της αρκετούς χορούς... Και... τί να σου πω, φίλε μου; Είνε χαριτωμένη, γοητευτική, έλκυστική και μου φαίνεται, μά την αλήθεια, πως είμαι τρελλά έρωτευμένος μαζί της...

Χτύπησα το φίλο μου στον ώμο του ένθαρρυντικά και του ψιθύρισα εμπιστευτικά κλείνοντας το μάτι μου με σημασία:

— Τι περιμένεις, βρέ κουτέ, και δεν της ρίχνεις στα γεμάτα;... Παράδες έχεις, όνομα παληό κι' αριστοκρατικό δεν σου λείπει... "Ωστε δεν έχεις φόβο να σε πούν προικοθήρα... Πέσε λοιπόν από κοντά της και κάτι θα καταφέρεις..."

Ο φίλος μου με κύταξε για μια στιγμή προσεκτικά, σαν να του άρεσαν τα όσα τοίπα. "Επειτα όμως κούνησε το κεφάλι του θλιβερά και μουμίωσε με κάποια πίκρα:

— Το όνομά μου είναι βέβαια εξακουστό και λαμπρό, και θά της ταίριαζε θαυμάσια ναίνε μια μαρκησία ντε Μπουαντραγκόν... Η περιουσία μας όμως είναι δυσανάλογη... Έχει πολλά, παραπολλά εκατομμύρια περισσότερα από τα δικά μου. Κι' ενώ τα δικά της είναι δολάρια, τα δικά μου είναι φράγκα... Αυτό όμως που με ανησυχεί περισσότερο είναι το εξής αλλόκοτο: Κάπου την έχω δη αυτή την κοπέλλα, μά δεν θυμούμαι πού... "Όσες φορές τη ρώτησα σχετικά, μου απάντησε ξερά-ξερά, ότι αυτή με βλέπει για πρώτη φορά κι' ότι πιθανόν να μοιάζει με καμιά παλιά μου γνωριμία...

— Μπορεί ναίνε κι' έτσι, φίλε μου, τοι' απάντησα εγώ. Μηπως σε όλους μας δεν συμβαίνει συχνά ένα τέτοιο πράγμα, να συγχίζουμε τα πρόσωπα των γνωριμιών μας άναμεταξύ τους;...

Ο μαρκήσιος όμως ανακάθισε τώρα στην καρέκλα του, γεμάτος ταραχή και συγκίνηση. "Εοφείε το κεφάλι του με τα δύο του χέρια, σαν να θέλε να το στίψη και να αναγκύση τη μνήμη του να έργασθι καλύτερα, κι' έπειτα μού ξανάπε με φωνή που σιγότεμει:

— "Οχι, φίλε μου, λέν γελιέμαι... Κάπου την έχω δη, πρό πολλού καιρού, αυτή την έκλεκτη κοπέλλα, μά είναι αδύνατο να θυμηθώ ακριβώς... Τι θα σκεφθής δέ, αν σου πω και το εξής καταπληκτικό:..." "Οτι κάθε φορά που την ρατάω σχετικώς κι' εκείνη μου απαντάει ξερά ότι γελιέμαι, τότε, την ίδια εκείνη στιγμή, τα μάτια της βουρκώνουν παράξενα... Ναι, η δεσποινίς Τζωρτζίνα, αυτή η γλυκειά μου αγάπη, βάζει τις στιγμές αυτές τα δυνατό της για να συγγραφήση τα άθελα και ξαφνικά δάκρυά της. Πάω να τρελλαθώ, φίλε μου... Θά τρελλαθώ ξάπατος!..."

Τόν παρηγόρησα όσο μπορούσα, ανακατεύοντας στην κουθέντα μου κι' όσα ήξερα από θεωρίες περί μετεμψυ-

χώσεων και περί αγνώστων προηγούμενων σταδίων της ζωικής ζωής μας, στα τελευταία δέ έκλεισα τη συζητήμας, λέγοντάς του αυτά τα λόγια:

— "Ας πάμε τώρα να ντυθούμε για το βραδυό φαγητό και μη σπάσεις το κεφάλι σου με τέτοια παράξενα αινίματα... Σ' άρέσει;... Την αγαπάς;... Φλερτάρησε τότε μαζί της άγρια, φέρ' την στα νερά σου και ρώτησέ την έπειτα καθαρά και ξάστερα, αν δέχεται να γίνη γυναίκα σου. "Όλα τα άλλα είναι κουροφέξαλα κι' αηδίες για τα μωρά παιδιά. Έμπρός... Κάμε γρήγορα, γιατί ή ώρα του φαγητού πλησίασε κι' έχω μια πείνα τρομερή..."

Σηκωθήκαμε άμέσως από το τραπέζακι της παραλιάς που καθόμασσε κι' ανεθήκαμε στα δωμάτια μας. Το ξενοδοχείο «Γκράντ 'Οτέλ», στο οποίο μέναμε, ήταν τώρα καταφωτιστό, κι' η αστραφτερής σάλης του φαγητού και του χορού περιμέναν τους διαλεχτούς πελάτες, οι οποίοι δεν άργησαν να φτάσουν παρέες-παρέες, εύθυμες και ξένοιστες...

Στο αντικρινό μας τραπέζακι κάθισε ή συντροφιά της δεσποινίδος Σμόλλετ, ή οποία προκλητικά διάλεξε μια θέσι αντικρινή στο μαρκήσιο Μπουαντραγκόν, τον φίλο μου, κι' όσο τρώγαμε, άλλαζαν οι δύο τους ματιές φιλογερές αγάπης και συνεννοήσεως...

Ο φίλος μου δεν έβλεπε την ώρα ν' άποφάη. Κι' όταν σκούνησε παράμερα το τελευταίο πιάτο του, σηκώθηκε βιαστικός, πλησίασε ευγενικά το τραπέζακι της δεσποινίδος Σμόλλετ, χαίρετσε σαν τζέντλεμαν και την προσέλεσε να χορέψουν. Εκείνη πάλι, δίχως πολλά παρακαλά, δέχτηκε άμέσως, άκούμπησε στο μπράτσο του με μυστική λαχτάρα και τους έχασα κατόπιν από μπροστά μου, μέσα στη δίνη του χορού.

Χόρεψαν μαζί σε όλους τους χορούς, ως τις 4 πμ περί. Κι' όταν την άλλη μέρα το μεσημέρι έπαίρνα στο σταθμό το τραίνο για το Παρίσι —κάποιο έπείγον τηλεγράφημά μου με καλούσε εκεί για λίγες ήμέρες— άποχαίρετσα τον ευτυχισμένο φίλο μου, λέγοντάς του με πονηρό χαμόγελο:

— Βλέπω ότι έκανες, για μια νύχτα, τόσες προόδους στην καρδιά της Τζωρτζίνας, όσες δεν έκανες μαζί τον προηγούμενο καιρό... "Ελα, φίλε μου, μην κοκκινίζεις έτσι... Είμαι βέβαιος πως όταν σε μια βδομάδα ξαναγυρίσω κοντά σου, θά μου αναγγείλης ασφαλώς και τους γρήγορους άρραβώνες σου μαζί της... "Ωρεβούάρ, αγαπήτ' μου..."

Το τραίνο σφύριξε κι' άρχισε να τριζοκοπά, καθώς κυλούσε, άργα στην άρχη, γρηγορότερα κατόπιν, στις λαμπερές του ράγιες. "Ο μαρκήσιος μουφίξε άδελφικά και με συγκίνησι το χέρι, μου εύχήθηκε καλό ταξίδι και γρήγορη άνάταμωσι και κουνούσε ώρα πολλή κατόπιν το μαντίλι του, ως που τον έχασα απ' τα μάτια μου...

Ξαπλώθηκα στο κρεβάτι τοι' κομπαρτιμάν μου κι' ενώ με νανούριζε ήδονικά το ρυθμικό βροντοκόπημα της τρακυλάς του τραίνου, σκεπτόμουν διαρκώς την προσεχτική εύτυχία τοι' αγαπημένου φίλου μου. "Ηταν τόσο φανερό σ' όλους ή συγκίνησι της δεσποινίδος Σμόλλετ, όσες φορές βρισκόταν κοντά στο μαρκήσιο, ώστε ήμουν βέβαιος πως όταν θά ξαναγύριζα, θ' άντίκριζα το πιό εύτυχισμένο ζευγάρι τοι' κόσμου.

Κάθισα μια βδομάδα στο Παρίσι, αλλά καθόμουν μάλλον σε άναμμένα κάρθουνα. Κι' όταν τακτοποίησα τις επείγουσες ύποθέσεις μου, μήγκα βιαστικός στο τραίνο και τράβηξα για τη λουτρόπολι εκείνη, στέλνοντας ένα σπε-

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ ΤΑ ΕΥΘΥΜΑ

Μεταξύ φίλων:

— "Όταν σ' έπισκέπτωμαι σε βρίσκω να κάθεται διαρκώς μπροστά στο πιάνο. Και όμως δεν ξέρεις να παίξεις. Γιατί το κάνεις;

— Γιατί όταν κάθωμαι εγώ, δεν μπορεί να καθήση να παίξει ή πεθερά μου.

Η σύζυγος στον σύζυγό της:

— "Άκουσε, Μωρίς. "Όταν ό ένας από μās πεθάνη... έχω θά πάω να ζήσω στη Νίκαια!

Μιλούν δυο φίλοι:

— Πώς γίνεται αυτό! Η γυναίκα σου έχει δυο φίλους και συ το άνέχεσαι;

— Τι θέλεις να κάνω; Είμαι ή μειοψηφία.

Γιατρός με μυαλό.

— "Εσείς, γιατρέ, που μου τα έμπιστεύεσθε όλα, δεν μου λέτε γιατί σε κάθε άρρωστο που σας φέρεται έπιμένετε να ξέρετε λεπτομερώς τί τρώει σε κάθε γεύμα του; Τόσο σας είναι άπαράιτητο για τη διάγνωση σας;

— Για τη διάγνωση τοι' λογαριασμού, φίλε μου. Από την καλοπέρασή του κανονίζω τί μπορώ να τοι' πάρω.

Ο γιατρός βλέπει τον πελάτη του να χύνει στο δρόμο το φάρμακο πο' τοι' διώρισε.

— Μά, κύριε Σμπέλλεθιτε, τί σας ήρθε και χύνετε το φάρμακό σας άμέσως μόλις το άγορασάτε;

— "Άκουσε, γιατρέ μου. "Ηρθα σε σας γιατί πρέπει να ζήσετε και σεις. "Επήγα στον φαρμακοποιό με τη συνταγή σας γιατί πρέπει να ζήση κι' αυτός. Και τώρα χύνω το φάρμακό γιατί πρέπει να ζήσω κι' εγώ!

Ριζική θεραπεία.

— Δεν ξέρεις κανένα φάρμακο για τον πονόδοντο;

— "Ω, βέβαια. Θά σου συστήσω ένα άσυναγώμιστο. "Ο φίλος μας ό Κόν το μεταχειρίζεται... δεκαπέντε χρόνια τώρα και δεν έννοει να το αλλάξη.

Ο μικρός Λεός γυρίζει από τον περίπατο με τα ρούχα λερωμένα κι' ό μπαμπάς του τοι' φωνάζει θυμωμένος:

— Τί χάλια είν' αυτά; Είσαι ένα γουρουνάκι. Ξέρεις τί είναι το γουρουνάκι;

— Ναι, μπαμπά, είναι το παιδί τοι' γουρουνιού...

Πρόβλημα:

— Ποιός είναι τοι' ευχαριστημένος; Εκείνος που έχει ένα εκατομμύριο ή εκείνος που έχει δώδεκα παιδιά;

— Εκείνος που έχει δώδεκα παιδιά.

— Πώς;

— Βέβαια, γιατί εκείνος που έχει ένα εκατομμύριο θέλει ν' άποχτήση κι' άλλα. "Ενώ εκείνος που έχει δώδεκα παιδιά ούτε θέλει ν' άκούση για άλλα.

τοι' φίλου μου, άντίκρισα τα θουρκωμένα μάτια τοι' και... μά την αλήθεια... δεν ήρθε τίποτε να τοι' πω, για να τον παρηγορήσω στη δικαιολογημένη θλίψη τοι'!

Φ. ΝΤΕ ΝΙΟΝ

τικό τηλεγράφημα στον φίλο μου μαρκήσιο.

Μά όταν έφτασα το άπόγευμα εκεί, πνιγμένος απ την άνυπομονή μου, κι' άντίκρισα στο σταθμό την πένθιμη και θλιβερή φυσιογνωμία τοι' μαρκησιού, πάγωσα από κάποιο κακό προάισθημα. Πήδησα από το τραίνο πριν σταματήσει ακόμα, τον έσφιξα στην άγκαλιά μου και φώναξα με λαχτάρα άσυγκράτητη:

— Λοιπόν;... Τι νέα;... Η Τζωρτζίνα;... Πού είναι;... Πώς τα πάτε μαζί;...

Στη βροχή αυτή των έρωτήσεών μου, ο φίλος μου κουνούσε άπελπιστικά το κεφάλι του, άμίλητος κι' άχρός. Και μόνον όταν καθήσαμε σ' ένα παράμερο τραπέζακι τοι' καφεείου τοι' σταθμού, άποφάσισε ν' άνοίξη το στόμα του και να μου πη με πένθιμη φωνή:

— Η Τζωρτζίνα άρραβωνιάστηκε χτές το βράδυ έπισημας τον πρίγκηπα "Ανδριάνι κι' έφυγαν σήμερα το πρωί για τη Φλωρεντία, για να κάνουν τους γάμους των... Διάβασε τώρα κι' αυτό το γραμματάκι, το όποιο μουστειλε χτές το άπόγευμα, λίγες ώρες πριν άρραβωνιαστή τον πρίγκηπα...

Είνα κίτρινος σαν πτώμα από την έκπληξή μου κι' από τη θλίψη μου. Κι' ενώ έπαίρνα το γραμματάκι, το όποιο μουδινε ο φίλος μου, τον ρώτησα συγχρόνως με φριχτή άνυπομονή:

— Καλά, κι' εσύ πού ήσουν;... Τι έκανες;... "Ωστε ύποκρισίες ήσαν τα φλερτ και ή συμπάθειές της σε σένα;... Και όμως φαινόταν πως μόνον σενα άγαπούσε ή ψεύτρα! Η άθλια!

— "Οχι, δεν ήταν ψεύτρα... Μ' άγαπούσε ελικρινά... Μά διάβασε πρώτα αυτό κι' έπειτα θά καταλάβης...

— Άνοίξα το τσαλακωμένο γραμματάκι και να τί διάβασα κατάπληκτος σ' αυτό:

Προς τον κύριο μαρκήσιο
Γκό ντε Μπουαντραγκόν
Αγαπημένο μου, λατρευτό μου

Γκό...
Θέλω αύριο το πρωί με τον άρραβωνιαστικό μου πρίγκηπα "Ανδριάνι για τη Φλωρεντία.

Μά πριν φύγω, θέλω να σου θυμίσω κάτι: Θυμάσαι βέβαια τη φτωχούλα και ταπεινή γκουβερνάντα της εξαδέλφης σου Σολάνς ντε Λυρτάλ, εδώ και μερικά χρόνια; Λοιπόν αυτή ή άκομψη κι' άσημη γκουβερνάντα, ή οποία τόσο θερμά και μυστικά σ' άγαπούσε τότε, είμαι εγώ! "Εγώ ή ίδια!...

Η αγάπη μου για σενα ήταν θαύμα, κρυφή, άπείρανη, άπόλυτη... "Εσύ όμως, ο γοητευτικός μαρκήσιος ντε Μπουαντραγκόν, κύταξες τότε πως να περάσης εύχάριστα τις ώρες σου, φλερτάροντας με τη χαριτωμένη εξαδέλφου σου, δίχως ποτέ σου να καταβήχης να ρίξης, έστω και για έλεημοσύνη, μια ματιά στην άκομψη εκείνη γκουβερνάντα της, σε μένα δηλαδή, ή οποία τόσο σε λάτρευε τότε και τόσο εξακολουθεί ακόμα να σε λατρεύη... Και μάλιστα κάποτε είπες — σ' άκουσα — στην εξαδέλφη σου κοροϊδευτικά, ότι είμαι άχαρη και ταμένη σαν σκιάχτρο!... Μάτως ή καρδιά μου τότε φριχτά, μά συ ούτε καν το ύπνωσάστηκες...

"Αλλάζει όμως από τότε οι καιροί. Πρό τριών χρόνων ο πατέρας μου κληρονόμησε την κολοσιαία περιουσία τοι' θείου του Σμιθσον και φύγαμε όλοι οικογενειακώς για την "Αμερική... Από τότε, σκαρφωμένη στον πτωχόλο σαρφ των εκατομμυρίων μου, κυττάζω πότε πότε περιφρονητικά τον όγλο, μά ή καρδιά μου όμως διαρκώς σπαράζει, σαν θυμούμαι την πρώτη εκείνη, την πανάγνη κι' δόξερμη νεανική αγάπη μου...

Χρόνια πέρασαν στο μεταξύ. "Ωστόσο πάσο θά σ' άγαπούσε τώρα και θί σ' έκανε εύτυχισμένο ή σημερινή Τζωρτζίνα, αν, έστω και λίγο, σκεπτόσουν τότε κάπως τρυφερά τη φτωχούλα γκουβερνάντα της εξαδέλφης σου Σολάνζ!...

Ζήσε εύτυχισμένος, Γκό... Τα εκατομμύριά μου μά χαρίζουν κι' ό έγώ τ' ό σ' έμουν δέν μ' άφήνει να σκύψω μπρός σε κείνον, ό όποιος άγάπησε τη Τζωρτζίνα, αφού πρώτα περιφρόνησε τη γκουβερνάντα... Ζήσε εύτυχισμένος, Γκό...

"Εδώ τελείωνε ή έπιστολή. Κυττάξα το θλιβερό πρόσωπο

ΕΥΘΥΜΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟ ΔΡΑΜΑ ΤΗΣ ΟΔΟΥ ΒΟΝΑΠΑΡΤΗ

ΤΟΥ Λ. ΞΑΝΘΟΥ

Το δράμα που θα σάς διηγηθώ συνέβη το Μάιο του περασμένου χρόνου. 'Οφείλω να τονίσω ευθύς εξ αρχής ότι κανείς δεν θα μπορούσε ποτέ να προβλέψει τα φριχτά γεγονότα που επρόκειτο να διαδραματισθούν εκείνο το πρωί στην οδό Βοναπάρτη.

Ήταν ή ώρα έννεα το πρωί, ο οὐρανός ολόκαμπρος, οι δρόμοι κατακάθαροι. Το καναρίνι μιάς μελομανούς θυρωρού έβγαζε τρυφερές νότες κ' οι νεαροί ποέμ ζωγράφοι πήγαιναν άργά στη Σχολή Καλών Τεχνών.

Κατά τις έννεα και πέντε, ένας άνδρας, ώριμος πειά στα χρόνια, με παρουσιαστικό εὐπόρου άστού και με φυσιογνωμία άπλοική και άγαθή, έμπαινε μέσα στην αὐλή της Σχολής. Οι στενοχωρημένοι του τρόποι και το δισταχτικό του περπάτημα, έδειχναν καθαρά ότι για πρώτη φορά έμπαινε μέσα στο ναό αυτόν του ώραιου και της... τρέλλας.

Έκεί πλησίασε δευιά κάποιον και τόν παρακάλεσε να του δείξει το άτελιέ του καθηγητού Ζερόμ.

Όταν του το έδειξαν, τράβηξε προς την πόρτα του και την χτύπησε δευιά. "Έπειτ' από μερικές στιγμές, κατά την διάρκεια των οποίων άκουγε μέσα στο άτελιέ σιγοψιθυρίσματα και άνάλαφρα θήματα, μιά φωνή σοβαρή του άπάντησε:

— Έμπρός!

Μά, μόλις έσπρωξε την πόρτα, ένας κουβάς γεμάτος νερό, ίσοροπημένος με τέχνη πάνω άπ' την είσοδο, χάρις σ' ένα σκονί, άναποδογύρισε, τραθηγμένως βέβαια από κάποιο χέρι που κρατούσε την άλλη άκρη του, και περιέλουσε από το κεφάλι ως τα πόδια το δυστυχισμένο έπισκέπτη που είχε άπομείνει κατάπληκτος.

Μά οι νεαροί καλλιτέχναι ώρμησαν άμέσως προς αυτόν και του ζητούσαν με ύποκριτικές δικαιολογίες χίλιες συγγνώμες, λέγοντας πώς τόν είχαν νομίσει για κάποιον από τους συντρόφους τους, πράγμα έντελώς άπίθανο, γιατί είχαν κυττάξει προσεχτικά από τη χαραμάδα της πόρτας πριν του πούν να μη μέσα.

"Έπειτα, με την πρόφασι ότι έπρεπε να στεγνώσει ο δυστυχής, του έβγαλαν το έπανωφόρι του, το σακκάκι του και το παντελόνι του.

Πριν του θγάλουν το τελευταίο αυτό μέρος του κοστούμιού του, ο δυστυχισμένος άστος έφερε μερικές δυσκολίες, μά οι νεαροί μας τόν έβεβαίωσαν ότι θρισκόταν «μεταξύ καλλιτεχνών» και ότι τα μάτια τους είχαν δη «και πολλά άλλα», χωρίς όμως να του έξηγήσουν τί ακριβώς ήσαν αυτά τα άλλα.

Στο τέλος, ο φτωχός έπιοκέπτης, από φόβο μήπως κρουολογήσει, άπόμεινε με το πουκάμισο και το γιλέκο του.

Ένώ τα ρούχα του στέγνωσαν κοντά στη φωτιά, πράγμα που άπαιτούσε άρκετή ώρα βέβαια, οι νεαροί καλλιτέχναι άρχισαν να του άπευθύνουν ένα σωρό έρωτήσεις.

"Ετσι έμαθαν πώς ήσαν θεός κάποιου συναδέλφου τους και περαστικός από το Παρίσι, είχε πεί να δη τόν άνεπιό του στο άτελιέ.

— Ο άνεπιός σας δεν θάρρη πριν από τις δέκα και μισή, του είπαν. Ξυπνάει πολύ άργά.

Κατόπιν οι νεαροί καλλιτέχναι που είχαν μαζευτή παράμερα και φαινόταν σαν να έξυφάνιουν σκοτεινά σχέδια, δυνάμωσαν τη φωτιά τόσο, ώστε ή θερμοκρασία του άτελιέ να γίνη άνυπόφορη.

— Τί ζέστη κάνει εδώ! ψιθύρισε ο φτωχός άστος, λουσμένος στον ιδρώτα του. Κρυώνετε λοιπόν;

— Όχι, μά δυνάμωσαμε τη φωτιά εξ αίτίας του μοντέλου που είνε όλόγυμνο.

— Έξ αίτίας του μοντέλου;...

— Κρύψτε με γρήγορα!... Κρύψτε με!...

— Ναι, σήμερα ποζάρει στο διπλανό διαμέρισμα ο στρατάρχης Πεταίν...

— Άστειεύστε; Έκανε ο άστος κατάπληκτος. "Εγώ νόμιζα πώς έρχονται εδώ για μοντέλα άνθρωποι που πληρώνονται καί!...

— Όχι! Όχι! Αυτό δεν γίνεται στη Σχολή Καλών Τεχνών. Μόνο στα μικροατελιέ γίνεται... Τα πιο μεγάλα προσωπα έρχονται εδώ ν' άπαθαντισθούν από τα πινέλλα μας κι' αυτό είνε μιά τόσο μεγάλη τιμή, ώστε κι' έμεις δεν δαχόμαστε παρά ανθρώπους τέλειους στο σώμα και μεγάλης κοινωνικής θέσεως... Νά, κυττάχτε, αυτό έκεί το σκίτσι, άριστέρα. Ξερετε ποιός είνε;

— Όχι...

— "Ε, λοιπόν, είνε ο Μπέρναρ Σζούμ!

— "Α! Μπα!... Δεν μοιάζει καθόλου με τη φωτογραφία του!...

— Κι' αυτός ο άδύνατος, άριστέρα, που ξύνεται;

— Όχι, δεν τόν ξέρω.

— Είνε ο κ. Λεμπρέν, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας.

— Άφήστε τα αυτά!... Δεν μοιάζει καθόλου!

— Είνε έτσι όπως σάς το λέμε... Μονάχα που είνε δυσχεροστο να έχουμε για μοντέλα τέτοια ύψηλά πρόσωπα, γιατί συχνά μας κάνουν και περιμένουμε. Νά, σήμερα το πρωί χάσαμε τόση ώρα, περιμένοντας τόν κ. Έρριώ. Φαίνεται πως θα είνε στο 'Υπουργικό Συμβούλιο...

— Άν ο κύριος ήθελε να ποζάρη, έπαι τότε κάποιος, θα μάς προσέφερε μεγάλη έκδολευσι...

— Έγώ; Έκανε ο έπαρχιώτης κατάπληκτος.

— Ναι, σεις έχετε θαυμάσιο σώμα... Μοιάζετε με το Σιληνό...

— Όχι, όχι, κύριοι, έπαι κάποιος άλλος, ξεχνάτε ότι ο κύριος, άν και καθ' όλα άξιότιμος, δεν κατέχει ύψηλή κοινωνική θέσι; Τί έργασία κάνετε, κύριε;

— Έγώ; Είμαι δήμαρχος στο Βατραχοχωρί...

— "Α! είστε δήμαρχος Βατραχοχωρίου; "Α! τότε το πράγμα αλλάζει... Έμπρός!... Δουλειά!... Ο κύριος θα ποζάρη... Μονάχα θα τόν παρακαλούσαμε να θγάλει δυο ρούχα του μένουν άκόμη...

— "Α! αυτό είν' άδύνατον!...

— Πώς είν' άδύνατον, άφού το ίδιο έκαναν ο στρατάρχης Πεταίν, ο Μπέρναρ Σζω, ο Λεμπρέν, ο Μπλουμ...

— Τό έκαναν αυτό;...

— Ναι... Σας τ' όρκιζόμαστε!

"Ετσι ο φτωχός άστος αναγκάστηκε να ύποχωρήσει στο τέλος και να θγάλει δυο ρούχα του άπόμειναν άκάλυπτα. Μά τη στιγμή που έτοιμαζόταν να θγάλει και τη φανελλα, ένα δυνατό χτύπημα άκούστηκε στην πόρτα. "Ενας από τους μαθητάς έτρεξε άμέσως προς αυτήν και την μισάνοιξε.

— Ω! καλημέρα σας, κυρία Μπλουμ! Εύαρεστηθήτε να μπήτε μέσα! έπαι ο νεαρός ζωγράφος, μά χωρίς ν' άνοίξη έντελώς, γιατί δεν ύπήρχε κανείς άπολύτως πίσω από την πόρτα.

— Όχι! Όχι! ούρλιαξε ο φτωχός έπαρχιώτης, τρομαγμένος ότι θα σκοτόταν μπροστά στην κυρία πριγκιπούργου με τέτοια άδαικτικά περιβολή. Κρύψτε με γρήγορα!... Κρύψτε με!...

— Νά! έπαι ένας άπ' τους μαθητάς άνοίγοντας μιά μεγάλη κόφα τών σκαπιδιών. Μπήτε εδώ μέσα μιά στιγμή, όσο να πούμε της κυρίας πρωθυπουργού να φύγ!...

Ο έπαρχιώτης τρύπωσε μέσα στην κόφα. Μά μόλις θρέθηκε έκεί μέσα, οι καλλιτέχναι την έκλεισαν και την σκόπισαν στα χέρια τους. "Επειτα, με βίαιες προφυλάξεις, την κατέβασαν από δρόμο, την άπόθεσαν μπρός σ' ένα σπιτι, κι' έπειτα πήγαν και στάθηκαν άναυδοι για να δούν τί θα γινόταν.

Ο φτωχός έπαρχιώτης που δεν είχε

Η ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΜΑΣ

Το «Μπουκέτο» έξέδωκε μέχρι σήμεραν χάριν τών άναγνωστών του μίαν σειράν άριστουργηματικών μυθιστορημάτων.

Τα μυθιστορήματα αυτά δύνανται να τα προμηθευθούν οι άναγνώσται μας άπευθυνόμενοι εις τα γραφεία μας, όδός Γερμανού Παλαιών Πατρών 5 β' (έναντι πλατείας Κλαυθμώνος), πρὸς 8 δραχ. έκαστον.

- 1) «ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΤΙΣ ΦΙΛΥΡΕΣ» του 'Αλφόνσου Κάρο.
- 2) «Η ΚΥΡΙΑ ΜΕ ΤΑΣ ΚΑΜΕΛΙΑΣ» του 'Αλεξάνδρου Δουμά (νιού)
- 3) «ΜΑΝΟΝ ΛΕΣΚΩ» του 'Αββά Πρεβό.
- 4) «ΓΚΡΑΤΣΙΕΛΛΑ» του Λαμαρτίνου.
- 5) «ΜΙΜΗ ΠΕΝΣΟΝ» του Μυσσέ.
- 6) «Ο ΕΡΩΣ ΘΡΙΑΜΒΕΥΕΙ» της Ντελλύ.
- 7) «ΔΥΟ ΚΑΡΔΙΕΣ ΠΟΥ ΑΓΑΠΗΘΗΚΑΝ» του Α. Δουμά (πατρός).
- 8) «ΑΠΟ ΤΟ ΜΙΣΟΣ ΣΤΟΝ ΕΡΩΤΑ» της Ντελλύ.
- 9) «ΠΙΣΤΟΙ ΣΤΟΝ ΕΡΩΤΑ» του Δουμά (πατρός).
- 10) «ΟΙ ΜΝΗΣΤΗΡΕΣ ΤΗΣ ΜΑΡΘΑΣ» του 'Ετεν σέλ.
- 11) «Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΠΟΥ ΠΡΟΔΩΣΕ» του κόμητος
- 12) ντε Σεμουά.
- «Η ΠΟΛΥΑΓΑΠΗΜΕΝΗ» του 'Οκτ. Φεγιέ.
- 13) «Ο ΩΡΑΙΟΣ ΙΠΠΟΤΗΣ ΛΑΓΚΑΡΝΤΕΡ» του Πώλ Φεβάλ.
- 14) «ΑΥΓΗ ΝΤΕ ΝΕΒΕΡ» του Πώλ Φεβάλ — Β' μέρος του «ΩΡΑΙΟΥ ΙΠΠΟΤΟΥ ΛΑΓΚΑΡΝΤΕΡ» (μόλις έξεδόθη.) (Σελίδες 400. Δραχμαί 10).

Από τας παλαιότερας εκδόσεις του «Μπουκέτου» διδονται εις τούς άναγνώστας μας με δραχμάς 5 διά τας Αθήνας και 6 δραχμάς διά τας έπαρχίας, τα εξής βιβλία:

- «Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΜΕ ΤΗ ΔΙΠΛΗ ΖΩΗ» του Ρ. Στήβενσον.
- «Η ΚΟΡΗ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΒΑΛΤΟΥ» της Σέλμας Λάγκερλεφ.
- «Η ΜΟΝΜΑΡΤΡΗ» του Ερ. Μυρζέ.
- «Η ΣΟΝΙΑ» της Γκρεβίλ.

Και «ΑΙ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΙ ΤΟΥ ΑΡΘΟΥΡΟΥ ΤΟΥ ΔΩΝΟΣ ΠΥΜ» του 'Εντγας Πόε.

(Δύο τόμοι, έκαστος δραχ. 5 διά τας Αθήνας και 6 διά τας Έπαρχίας).

Και τα όκτώ περίφημα:

«ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ»

που τιμώνται δραχ. 25, πρὸς 5 δραχ. έκαστον διά τας Αθήνας και 6 διά τας Έπαρχίας, ελεύθερα ταχυδρομικών τελών.

Διά το 'Εξωτερικόν έπι πλέον τα ταχυδρομικά έξοδα. Είδοποιούνται όμως οι άναγνώσται μας, ότι τα βιβλία αυτά πρέπει να τα ζητήσουν άπ' ευθείας από τα γραφεία μας, καθ' όσον δεν θα σταλθύν εις τα κατά τόπους Πρακτορεία τών έφημερίδων.

καταλάβει τί είχε συμβή, περίμενε ύπομονετικά να του άνοίξουν το σκέπασμα της κόφας. Μά άφού πέρασε ένα τέταρτο της ώρας, άνασήκωσε έλαφρά το σκέπασμα και το τρομαγμένο του κεφάλι πρόβαλε, ρίχνοντας ένα θλέμμα άγωνίας στο δρόμο.

— "Α! φώναξε μιά γρηά κυρία που περνούσε στο άντικρυνό πεζοδρόμιο. "Ενας άποκεφαλισμένος!

Και λιποθύμησε μέσα στα χέρια τών μαθητών της Σχολής Καλών Τεχνών, που είχαν σκάσει στα γέλια. "Η κόφα έν τώ μεταξύ ξανάκλεισε. Ένώ οι νεαροί μας μετέφεραν τη γρηά κυρία σ' ένα φαρμακείο, δύο άστουφύλακες, που περνούσαν από το δρόμο κουβεντιάζοντας φιλοσοφικά, στάθηκαν μπροστά στην κόφα.

— Άκούς έκεί, έπαιν ο ένας, νάχουν αφήσει έξω τέτοια ώρα την κόφα τών σκουπιδιών. Καί πήγε να είδοποιήσει τη θυρωρό του σπιτιού, μπρός στο όποιο ήταν ή κόφα, να την πάρη μέσα.

Η θυρωρός θγήκε έξω διαμαρτυρούμενη πώς δεν είνε δική της. Καί άρχισε να συζητή με τούς άστουφύλακες για το περιεχόμενο της μυστηριώδους κόφας. Οι καλλιτέχναι, κάνοντας τόν άνήσυχο, είχαν πλησιάσει κι' αυτοί.

— Πρέπει να την άνοίξουμε, έλεγαν οι άστουφύλακες.

— Σιγούρα θάχη κανένα έκρηκτικό μηχανήμα, έπαι ένας από τούς καλλιτέχνας.

Αυτή ή ύπόθεσις πάγωσε άμέσως το ζήλο τών φρουρών της τάξεως, οι όποιοι έπαιν:

— Τότε πρέπει να είδοποιήσουμε τόν κ. άστυνόμο!

Έτοιμαζόντουσαν να πραγματοποιήσουν την άπόφασί τους, όταν ή γρηά κυρία που είχε συνέλθει έν τώ μεταξύ από την λιποθυμία της, έφτασε έπί τόπου και τούς έπαι ότι ήταν βεβαιη πώς είχε δη προηγουμένως ένα κομμένο κεφάλι στην κόφα.

— Τότε πρόκειται περί έγκλήματος! έπαιν ο ένας άστουφύλακας.

— Νά πάμε την κόφα στο νεκροτομείο! έπαιν ο άλλος.

Μά την ίδια στιγμή το σκέπασμα της κόφας άνασηκώθηκε. "Ενας άνθρωπος όλόγυμνος θγήκε από μέσα κι' άρχισε να τρέχει καταδιωκόμενος από τούς άστουφύλακες κι' άπ' όλο το πλήθος που είχε συγκεντρωθή.

Στο τέλος τόν έπιασαν, μά άντί να τόν πάνε στο νεκροτομείο, όπως σκόπευαν στην άρχη, τόν έπήγαν στο φρενοκομείο, γιατί είχε τρελλαθή...

Έκεί ο δήμαρχος του Βατραχοχωρίου έμεινε ως το τέλος της ζωής του. "Η τρέλλα του ήταν να νομίζει πως τόν είχαν δολοφονήσει και τόν είχαν κλείσει σε μιά κόφα.

Λ. ΞΑΝΘΟΥ

ΞΕΝΑΙ ΠΟΙΗΤΡΙΑΙ

Ο ΚΟΣΜΟΣ ΟΛΟΣ

(Της Βασιλίσσης 'Ελένης της 'Ιταλίας)

Λέγει στην κόρη ή μάνα της: «Γιατί πικρά, γλυκεία μου κόρη, άναστενάξεις! Πώς χαίρεται και πώς χαμογελά ή φύσι όλόγουρά σου δεν κυττάξεις;

Είν' όμορφος ο κόσμος... Ο ούρανός γαλάζιος, κ' είν' ή γή μυριανθισμένη. Κυττάξε δέντρα, θάλασσες, βουνά... Σά ζωγραφία δεν μοιάζουνε γραμμένη;

Ο ήλιος τη μέρα φως χρυσό σκορπά, τη νύχτα πάλι τάστρα σά διαμάντια λαμποκοπούν, και λυπημένη εσύ στέκεις σε τόσες όμορφιές άγνάντια!

Κ' ή κόρη με την όψη τη χλωμή, τα λυπημένα όύρα της μάτια κλείνει, το παλληκάρι βλέπει π' άγαπά... Ο κόσμος όλος είν' αυτό για κείνη...

Μετάφρασις ΜΑΡΙΑΣ ΖΑΜΠΑ

Μόνον το «ΜΠΟΥΚΕΤΟ» άγοράζει, εις άπολύτως ίκανοποιητικές τιμάς, παλαιά βιβλία, έφημερίδας και περιοδικά, πρὸ τοῦ 1900, διάφορα φυλλάδια, παλιές φωτογραφίες, εικόνες, έγγραφα κ.τ.λ. Πληροφορίες: Γραφεία «Μπουκέτου», Γερμανού Παλαιών Πατρών 5, Κήπος Κλαυθμώνος, 3—9 μ. μ. καθ' έκάστην και τας Κυριακάς.

ΙΑ ΑΘΑΝΑΤΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΙ ΗΓΙΑΙΑ

Δεν είμαι ΚΟΠΕΡΦΙΛΑΝΤ

(Συνέχεια από το προηγούμενο)

«Ελαβα απάντησι της Άγνης στην επιστολή μου με την επιστροφή του ταχυδρομείου. Καθώς τη διάβασα, νόμιζα πως άκουγα την Άγνη να μου μιλάει. Μου φαινόταν πως ή γλυκειά της φωνή άντηχούσε στ' αυτιά μου και με γοήτευε. Την ίδια μέρα, καθώς γύριζα στο διαμέρισμά μου μαζί με την Πέγκοττυ, την οποία είχα πάρει να φάει μαζί μου, ξαφνιάστηκα βλέποντας την πόρτα μου ανοιχτή κι' ακούγοντας μέσα φωνές.

Κύτταξα την Πέγκοττυ χωρίς να καταλαβαίνω τίποτε. Φαντάζεστε πόσο εύκολα ποιά ήταν ή κατάπληξις μου, όταν, μπαίνοντας μέσα στο σαλόνι, είδα τη θεία μου και τον κ. Ντίκ.

«Η θεία μου καθόταν άπάνω στις άποσκευές της, με το κλουδί των πουλιών της μπροστά της και με το γάτο της στα γόνατά της, όμοια με θηλυκό Ροθινδωνα Κρούσο, κι' έπινε το τσάι της. «Ο κ. Ντίκ πάλι άκουμπουσε στοχαστικός σ' ένα μεγάλο χαρταετό σαν κι' αυτούς που εξαμολούσαμε άλλοτε και ήταν περιστοιχιωμένοι από ένα σωρό δέματα! — Άγαπημένη μου θεία! φώναξα. «Ω! τί άπροσδόκητη ευτυχία...

Φιληθήκαμε με μεγάλη διάχυσι. «Αλλάξα, κατόπιν, μια εγκάρδια χειραψία με τον κ. Ντίκ.

«Ε! είπε ή θεία μου στην Πέγκοττυ, ή οποία είχε άποτραδηχτή φοβισμένη σε μια γωνία. Τί κανεις, είσαι καλά; — Θυμάσαι τη θεία μου, Πέγκοττυ; της είπα τότε κι' εγώ. — Για τόνονα του Θεού, φώναξε ή θεία μου, μην άποκαλής πειά αυτή τη γυναίκα με το φριχτό όνομά της. Άφου παντρεύτηκε και το ξεφορτώθηκε, γιατί δεν τη φωνάζεις με το όνομα του συζύγου της; Πως λέγεσαι τώρα, Π.; ρώτησε ή θεία μου, χρησιμοποιώντας μόνο το άρχικό της Πέγκοττυ γιά να μην προφέρει ολόκληρο το «φριχτό» όνομά της.

— Μπάρκισ, κυρία, άπάντησε ή Πέγκοττυ, κάνοντας μια υπόκλισι.

— Μπράβο! φώναξε ή θεία μου. Νά ένα όνομα άνθρωπινό! Τί κανεις λοιπόν, Μπάρκισ; Έλπιζω πως είσαι κτλ.

Και της άπλωσε το χέρι της. Παίρνοντας θάρρος απ' τα φιλικά αυτά λόγια της θείας μου κι' από τη χειραψία με την οποία τα συνάδευσε, ή Πέγκοττυ προχώρησε, πήρε το χέρι της θείας μου και το φίλησε με σεβασμό.

— Είμαστε πιο γρηές από την ήμέρα που ξανασυναντηθήκαμε, εξακολούθησε ή θεία μου, ύπονοώντας την ήμέρα της γεννήσεώς μου. Άλήθεια, ωραία τα καταφέραμε την ήμέρα εκείνη!... Τρότ, παιδί μου, ένα φλυντζάνι τσάι ακόμα...

Εσπευσα να σερβίρω τη θεία μου που καθόταν ολόισια, όπως πάντα, άπάνω στις άποσκευές της και τόλμησα να της πω ότι δεν καθόταν καθόλου βολικά.

— Άφήστε με να σας φέρω κοντά σας μια πολυθρόνα, έπρόσθεσα. Θέ. κουρασθήτε έτσι.

— Ευχαριστώ, Τρότ, μου άπάντησε, μά προτιμώ να κάθωμαι στα άγαθά μου!

«Η άπάντησίς της αυτή με ξάφνιασε. «Ήξερα καλά τη θεία μου και κατάλαβα πως είχε κάποια μυστική σημασία ή κουθέντα της. Συγχρόνως πρόσεξα ότι κάρφανε το θέλημα της άπάνω μου, μόλις κύτταξα άλλοι κι' ότι φαινόταν πως δεν ήξερε τί να κάνει, αν και διατηρούσε όλη την άπάθεια της και την ψυχραιμία της. «Άρχισα τότε ν' άναρωτιέμαι μήπως είχα κάνει τίποτε που να την προσβάλει, κι' ή συνειδησίς μου μου θύμιζε ότι δεν της είχα πη ακόμη τίποτε σχετικώς με την Ντόρα.

Μήπως έπρόκειτο τάχα γι' αυτό, καθώς ήξερα ότι δεν θα μιλούσε παρά μόνο όταν θα της έρεσε, κάθησα κοντά της κι' άρχισα να μιλάω με τα πουλιά, να παίζω με το γάτο και να δείχνωμαι όσο πιο ήσυχος μπορούσα. Μά κατά θάθος ήμουν άνήσυχος κι' αυτό που

με άνησυχούσε ακόμα περισσότερο, ήταν ότι κι' ο κ. Ντίκ, που καθόταν πίσω απ' τη θεία μου, άκουμπιμένος στο χαρταετό του, μου την έδειχνε κάθε τόσο κρυφά με το δάχτυλό του και κουνούσε το κεφάλι του πένθιμα.

— Τρότ, είπε τέλος ή θεία μου, άφου ήπια το τσάι της, — μπορείς ν' άκούσης κι' εσύ, κυρία Μπάρκισ, — Τρότ, άποκτησες λίγη δραστηριότητα κι' έμπιστοσύνη στον εαυτό σου; — Τό έλπιζω, θεία μου...

— Έν τοιαύτη περιπτώσει, άγαπημένο μου παιδί, είπε ή θεία μου κυττάζοντάς με με ύφος σοβαρό, ποιος είναι, κατά τη γνώμη σου, ο λόγος γιά τον όποιο προτιμώ να μένω και θισμένη άπάνω στις άποσκευές μου;

Κούνησα το κεφάλι μου, άνικανος να μαντέψω. — Γιατί αυτές ή άποσκευές, άπάντησε ή θεία μου, άποτελούν όλα μου τ' άγαθά, όλη μου την περιουσία... Γιατί καταστράφηκα, άγαπημένο μου παιδί...

«Αν εκείνη τη στιγμή κατέρρεε το σπίτι μέσα στο ποτάμι και μάς παρέσυρε όλους, δεν θα ένοιωθα τον τρομερό κλονισμό που ένοιωσα τη στιγμή εκείνη.

— Ο Ντίκ τό ξέρει, εξακολούθησε ή θεία μου, θάζοντας γαλήνια το χέρι της στον ώμο μου. Είμαι κατεστραμμένη, άγαπημένο μου Τρότ! «Ο,τι έχω τώρα στον κόσμο, θρίσκειται μέσα σ' αυτή την κάμαρη, έκτός από τη θύλα, που ένεθσα στην Ζανέττα να την νοικιάση. Μπάρκισ, πρέπει να θρούμε άπόψε μια κάμαρη γιά τον κ. Ντίκ. Για ν' άποφύγουμε τα έξοδα, θα μπορούσες ίσως να έτοιμάσης έδω καμιά γωνία γιά μένα... «Όπου και νάνε δεν με νοιάζει... Θέ. είναι μονάχα γι' άπόψε... Θά ξαναμιλήσουμε γιά όλ' αυτό λεπτομερέστερα αύριο.

Συνήλθα από την κατάπληξι και τη θλίπι που δοκίμαζα γιά λογαριασμό της (γιά λογαριασμό της μόνο, είμαι βέβαιος γι' αυτό), όταν την είδα να πέφτη στην άγκαλιά μου φωνάζοντας ότι γιά μένα μόνο λυπόταν και στενοχωριόταν. Μά κατανίκησε γρήγορα την ταραχή της, και είπε με ύφος περισσότερο θριαμβευτικό παρά συντετριμμένο: — Πρέπει ν' άντιμετωπίσουμε θαρραλέα τη δοκιμασία, χωρίς να την αφήσουμε να μάς τρομάξει, άγαπημένο μου παιδί. Πρέπει να παίξουμε τό παιχνίδι μας ως τό τέλος! Θά νικήσουμε την κακή τύχη!

IV

Μόλις άνέκτησα κάπως την ψυχραιμία μου, έπρότεινα στον κ. Ντίκ να τον πάω στην κατοικία της Πέγκοττυ, όπου θα κοιμόταν στην κάμαρη που είχε αφήσει άδειαν ή αδελφής της.

Στό δρόμο προσάθησα να μάθω αν ο κ. Ντίκ είχε την παραμικρή ιδέα της άφορμής της οικονομικής καταστροφής της θείας μου. Μά δεν ήταν σε θέσι να μου δώση καμιά πληροφορία. Μου είπε μόνο ότι ή θεία μου, του είχε πη πρό δύο ήμερών: «Ντίκ, είσαι πραγματικά ο φιλόσοφος που σε υπσθέτω;» Κι' εκείνος της άπάντησε: «Ναι, τό έλπιζω». Τότε ή θεία μου του ξαναείπε: «Ε, λοιπόν, είμαι κατεστραμμένη». Κι' ο Ντίκ της άπάντησε: «Ω! αλήθεια!» Η άπάντησις αυτή εύχαρίστησε πολύ τη θεία μου και την άλλη μέρα κιόλας ξεκίνησαν γιά νάρθουν να με θρούν.

«Ο κ. Ντίκ είχε ύφος πολύ γαλήνιο καθώς μου έκανε αυτή τη διήγησι και πρέπει να όμολογήσω ότι αυτό με νύκριασε τόσο, ώστε του έξήγησα ότι οικονομική καταστροφή σημαίνει άπόγνωση, στενοχώρια, πείνα. Μά μετανόησα άμέσως γιά τη σκληρότητά μου, καθώς είδα τα μάγουλά του να χλωμιάζουν και δάκρυα να κυλούν απ' τα μάτια του, καθώς με κύτταζε μ' ένα θέλημα τόσο πονεμένο, που θάρσνε γιά να μάλακώση μια καρδιά άπείρως σκληρότερη από τη δική μου.

— Τί θα κάνουμε τώρα, Τρότ; με ρωτούσε με ύφος άπελπισμένο.

— Τό καλύτερο που έχουμε να κάνουμε είναι να διατηρήσουμε τη γαλήνη μας και να μη δείχνουμε στη θεία μου τόσο λυπημένοι είμαστε.

«Η θεία μου άλλωστε διατηρούσε μια γαλήνη που θα μπορούσε να χρησιμεύση ως παράδειγμα σε όλους μας. Δεινόταν εξαιρετικά καλή προς την Πέγκοττυ και φαινόταν πως θρίσκειται τόσο άνετα όσο και στο σπίτι της, πράγμα παράδοξο γιά μένα που ήξερα τόσο άντιπαθούσε τό Λονδίνο. Συμφωνήσαμε να κοιμηθώ στην κάμαρή μου και να πλαγιάσω εγώ στο σαλόνι, γιά να έπαγρυπνώ στον ύπνο της. Θεωρούσε ως μεγάλο πλεονέκτημα του σπιτιού τό ότι θρίσκόταν τόσο κοντά στο ποτάμι κι' αυτό γιά την περίπτωση πυρκαϊάς.

— Όχι, όχι, άγαπητέ μου Τρότ, μου είπε όταν έτοιμάστηκα να της δώσω τό νυχτερινό της ποτό.

— Δεν θέλετε να πάρετε τίποτε, θεία μου, ούτε τό κρασί σας;

— Όχι, άγαπημένο μου παιδί.

— Μά έχω κρασί εγώ, θεία μου. Και σεις παίρνετε πάντα τό θραύον κρασί.

— Φύλαξέ το γιά καμιά άρρώστεια, άποκρίθηκε ή θεία μου. Δεν πρέπει να κάνουμε σπατάλες.

«Έμεινε λίγο σιωπηλή κι' έπειτα μου ξαναπαι:

— Ξέρεις, Τρότ, δεν μου άρέσει καθόλου να γνωρίζω καινούργιους ανθρώπους. Μά ξέρεις, ή Μπάρκισ σου μου άρέσει.

— Χίλιες λίρες θα μ' εύχαριστούσαν λιγώτερο απ' αυτή την κουθέντα σου, θεία μου.

— Ναι, μου άρέσει γι'αυτό σ' άγαπάει πολύ και γι'αυτό είναι καλή γυναίκα. Ξέρεις, τώρα που έλειπες προθυμοποιήθηκε να μου δώση ένα μεριδίον απ' τα χρήματά της, με την πρόφαισι ότι έχει πολλά... Την άνόητη!

Δάκρυα κυλούσαν από τα μάτια της θείας μου, καθώς έλεγε τά λόγια αυτά.

— Είπε τό πιο άστείο πλάσμα που γνώρισα σ' όλη μου τη ζωή, έξακολούθησε ή θεία μου. Τό κατάλαβα αυτό από την πρώτη στιγμή που την είδα κοντά στη δυστυχισμένη μικρούλα, τη μητέρα σου.

«Έχει μεγάλη καλωσύνη μέσα της. Και κάνοντας πως γελάει, έπω φελέθη και της εύκαιράς γιά να σκοπίση τά δάκρυά της. «Έπειτα έπρόσθεσε: — «Η Μπάρκισ μου είπε την ώρα που έλειπες τη συμφορά που χτύπησε τους δικούς της στο Γιάρμουθ. Τά έξοδα όλα...

— «Ω! τη φτωχή όλα! Έμιλλ! φιλίρια... — «Η την έλες «φτωχούλα»! «Η

«Η Άγνη κοκκίνισε, χλώμιασε, φαινόταν τρεμαγμένη, τά μάτια της είχαν υγρότητα. «Η Άγνη κοκκίνισε, χλώμιασε, φαινόταν τρεμαγμένη, τά μάτια της είχαν υγρότητα.

«Η Άγνη κοκκίνισε, χλώμιασε, φαινόταν τρεμαγμένη, τά μάτια της είχαν υγρότητα.

«Η Άγνη κοκκίνισε, χλώμιασε, φαινόταν τρεμαγμένη, τά μάτια της είχαν υγρότητα.

ταν μια άσυλλόγιστη, που τούς έκανε όλους γύρω της δυστυχισμένους. Φίλησέ με, Τρότ... «Εμαθα και τά δικά σου...

Και καθώς με φιλούσε έπρόσθεσε:

— «Ω! Τρότ, είναι αλήθεια πως εισ' έρωτευμένος; Είπ' αλήθεια;

— Ναι, θεία μου! άπάντησα κοκκινίζοντας ως τ' αυτιά. Μά την λατρεύω!...

— Άγαπās αλήθεια την Ντόρα; Ξαναπαι ή θεία μου. Κ' είμαι βέβαιη πως θα πής ότι είναι γοητευτική...

— «Ω! είναι πραγματικά, θεία μου...

— Και άνόητη; Έκανε ή θεία μου γελώντας.

— «Ω! θεία μου!...

Σοβαρά, δεν είχα σκεφθί ακόμα ως τότε ότι ή Ντόρα μπορούσε να είναι άνόητη. Αυτή ή ύπόθεσις με πρόσβαλε. Μά συγχρόνως μούκανε έντύπωσι.

— Καλά! καλά! Έκανε ή θεία μου με καλωσύνη. «Ήθελα να μάθω... Δεν θέλω να την ύποτιμώ! Φτωχά παιδιά!

— Είμαστε νέοι και χωρίς πείρα, τό ξέρω καλά, θεία μου, της άπάντησα. Και ξέρω ακόμα ότι λέμε και σκεφτόμαστε πράγματα λίγο τρελλά... Μά άγαπιόμαστε σοβαρά, είμαι βέβαιος γι' αυτό... «Αν φανταζόμουν ότι ή Ντόρα μπορούσε ποτέ ν' άγαπήση έναν άλλο, ή ν' άγαπήσω εγώ μια άλλη, ή να πάψω να την άγαπώ, δεν ξέρω τί θάκανα!... Μου φαινόταν πως θα τρελλαινόμουν...

— «Α! Τρότ! έκανε ή θεία μου, κουνώντας μελαγχολικά τό κεφάλι της. Τυφλοί, τυφλοί που είσαστε!... Τρότ, τά αισθήματα μεταβάλλονται εύκολα...

— «Αν ξέρατε, θεία μου, πόσο ή Ντόρα, είναι πιστή και ειλικρινής!

— «Τρότ! Ξαναείπε. Τυφλέ! Τυφλέ!

Χωρίς να ξέρω γι'αυτό, ένα κύμα θλίψεως με πλημμύρισε

τη στιγμή εκείνη, ένοιωσα έν' άκαθόριστο συναίσθημα πως είχα χάσει κάτι, πως μια μεγάλη σκιά με τύλιγε.

— «Όστόσο, συνέχισε ή θεία μου, δεν θέλω ν' άπογοητεύσω δύο παιδιά σαν έσάς ή να τά κάνω δυο τυχισμένα... «Ας παρούμε τό πράγμα στα σοβαρά, με την έλπίδα πως θα ημιά άτυχισμένη κατάληξι... «Έχουμε όλο τον καιρό μπροστά μας...

Αυτά τά λόγια δεν ήσαν καθόλου άναρμονικά γιά έναν νεό, τρελλά έρωτευμένο σαν έμένα. Μά ήμουν εδύχισμένος ος που θάχα τώρα τη θεία μου γιά να της λέω τους έρωτικούς ούς

μου καθιούσε...

Θυμήθηκα τότε ότι η θεία μου έπρεπε ν'ανε κουρασμένη. Την ευχαρίστησα θερμά για τις ενδείξεις αυτές της στοργής της και την αδήγησα ανά κοιμηθί στην κάμαρή μου, όπου καληνυχτιστήκαμε τρυφερά.

Θεέ μου! Πόσο δυστυχισμένο ένοιωσα τόν έαυτό μου, μόλις θρέθηκα στο κρεβάτι μου. Σκεφτόμουν ότι στο έξις, θα ήμουν ένας φτωχός στα μάτια του ύποψηφου πεθερού μου κ. Σπένλου, ότι δεν είχα πειά την περιουσία που νόμιζα ότι είχα όταν έκανα την έρωτική μου έξομολόγηση, στην Ντόρα. Είχα καθήκον να της τὰ πω όλα και να της δώσω πίσω το λόγο της αν τὸν ήθελε.

"Εσπαζα το κεφάλι μου να θρώ πως θα μπορούσα να ζήσω χωρίς να κάνω τίποτε όσο καιρό θα ήμουν συνδεδεμένος ακόμη με τὸν κ. Σπένλου, πὼς θα μπορούσα να βοηθήσω τη θεία μου.

Μὰ δεν εὑρίσκα τίποτε. "Εβλεπα πὼς ήμουν χωρίς χρήματα, με ρούχα φθαρμένα... Οὐτ' ένα μικρό δῶρο δεν θα μπορούσα πειά να κάνω στην Ντόρα!...

Θεέ μου! Θεέ μου! πόσο ήμουν δυστυχισμένος εκείνη τη νύχτα!...

Έκανα ὅλη τη νύχτα ὄνειρα σχετικά με τη φτώχεια, μὰ μου φάνηκε πὼς οὐτε μιά στιγμή δεν κοιμήθηκα πραγματικά. "Εβλεπα πὼς ήμουν ντυμένος με κουρέλια, πὼς γύριζα στους δρόμους πλανόδιος μικροπωλητής, πὼς πεινούσα, πὼς ή Ντόρα μ' ἔδωχνε...

Μὰ κ' η θεία μου δεν κοιμήθηκε καλύτερα τη νύχτα εκείνη, γιατί την άκουγα να πηγαίνει συνεχῶς στην κάμαρή της. Δυο-τρεις φορές μάλιστα ήρθε στο σαλόνι ανάλαφρα κ' ἔσκυψε πάνω απ' τὸν καναπέ, όπου κοιμόμουν. Την άκουσα να ψιθυρίζει: «Παιδί μου! Παιδί μου!» κ' αὐτὸ με γάλανε ακόμα περισσότερο τη λύπη μου...

"Ετσι πέρασε η τρομερή εκείνη νύχτα. Τὸ πρωί, όταν σηκώθηκα ἀπὸ τὸ κρεβάτι μου, ένας λαμπρός ήλιος ἔμπαινε μέσα στην κάμαρή μου.

"Υπήρχαν τότε εκεί στη γειτονιά μου παλιά ρωμαϊκά λουτρά, όπου πήγαινα καὶ λουζόμουν συχνά. Ντύθηκα ἀθόρυθα καὶ, αφήνοντας την Πέγκοττ να φροντίσει για τη θεία μου, πήγα να δουτήσω μέσα στο κρύο νερό, καὶ να κάνω έναν περίπατο πρὸς τὸ Χάμστην. "Ελπίζα πὼς ἔτσι θα ξεκαθάριζε λίγο τὸ μυαλό μου καὶ μου φαίνεται ότι πραγματικά τὸ λουτρό κ' ὁ περίπατος μου ἔκαναν καλὸ, γιατί σκέφτηκα ότι τὸ πρῶτο πράγμα πὸν ἔπρεπε να κάνω, ήταν να δῶ αν μπορούσε ν' άκυρωθῇ τὸ συμβόλαιο πὸν είχα κάνει με τὸν κ. Σπένλου καὶ μὸς ἐπιστρέψῃ τὰ χρήματα πὸν τοῦ είχε καταβάλει η θεία μου, ή τοῖλαχιστον ένα μέρος τους. Προγευμάτισα στο Χάμστην κ' ἔπειτα, ἀπορροφημένος ὀλόκληρος ἀπὸ την πρώτη προσπάθεια με την ὁποία θ' ἀντιμετώπιζα την καινούργια μας κατάσταση, τράβηξα πρὸς τὰ γραφεῖα τοῦ κ. Σπένλου, ἀκολουθώντας τὸς φρεσκοποτισμένους δρόμους, ανάμεσα ἀπὸ τ' ἀρώματα πὸν ξεχυνόντουσαν ἀπὸ τὸς γειτονικούς κήπους.

"Εφτασα τόσο νωρίς, ὡστε ἀναγκάστηκα να περιπλανηθῶ μισή ὥρα πρὶν ἀνοίξουν τὰ γραφεῖα. "Όταν ἀνοίξαν τέλος καὶ μπήκα μέσα, κάθησα σὲ μιά ήσυχη γωνιά, κυττάζοντας τις ἀντικρινές καπνοδόχους πὸν τις φώτιζε ὁ ήλιος, κ' ὁ νεироπολῶντας την Ντόρα ὡς τη στιγμή πὸν ὁ κ. Σπένλου μπήκε μέσα, φρέσκος καὶ κορδωμένος.

— Τί κάνεις, Κόπερφιλντ; μὸς φώναξε. Τί ὠραῖο πρωί!

— Πραγματικά, πολὺ ὠραῖο, κύριε, τοῦ ἀπάντησα. Θὰ μπορούσα νὰ σὰς πῶ μιά λέξι πρὶν φύγετε για τὰ δικαστήρια;

— Βέβαια, εἶπε. "Ελα στο γραφεῖο μου.

Τὸν ἀκολούθησα κ' ἐνῶ ἐκείνος φορούσε την τήθενὸ του, τοῦ εἶπα:

— Με λύπη μου σὰς λέω ότι ἔχω δυσάρεστα νέα ἀπὸ τη θεία μου.

— Ἀλήθεια; ἔκανε ὁ κ. Σπένλου. Θεέ μου!... Δὲν φαντάζομαι νὰ ἔπαθε τίποτε;...

— "Όχι, δὲν πρόκειται για τὴν υγεία της. Μὰ η θεία μου ἔπαθε μεγάλες χρηματικές καταστροφές... Με μιά λέξι δὲν της μένουν παρὰ ἀσήμαντα πράγματα.

— Κόπερφιλντ, με κάνεις νὰ λυπάμαι πολὺ...

Κούνησα τὸ κεφάλι μου κ' ἔξακολούθησα:

— Πραγματικά, η κατάσταση της μετεβλήθη τόσο, ὡστε

ήρθα νὰ σὰς ρωτήσω μήπως θὰ ήταν δυνατόν... ἔστω καὶ με θυσία ἐκ μέρους μας ἐνὸς μέρους τοῦ ποσὸ πὸν σὰς καταβλήθη... ν' άκυρώσουμε τὸ συμβόλαιο μας;...

Τὸ τί μὸς στοίχιζε αὐτὴ η πρότασις πὸν τοῦ ἔκανα, κανένας δὲν μπορεῖ νὰ τὸ φανταστῇ: ήταν σὰν νὰ ζητάω ἀπὸ χάρι τὸ νὰ ἐξοριστῶ μακριὰ ἀπὸ την Ντόρα.

— Ν' άκυρώσουμε τὸ συμβόλαιο μας, Κόπερφιλντ; ἔκανε. Νὰ τὸ άκυρώσουμε;

Τοῦ ἐξήγησα με ἀρκετὴ σταθερότητα ότι, για τη στιγμή, δὲν ὑπῆρχε ἄλλος τρόπος νὰ ζήσω παρὰ ἐργαζόμενος. Τὸν ἐβεβαίωσα ότι δὲν είχα κανένα φόβο για τὸ μέλλον, κ' ἔπειτα μείνα ὡς πρὸς αὐτὸ, σὰν νὰ θελα νὰ τὸ δῶσω νὰ καταλήθῃ ότι μιά μέρα θὰ ήμουν ένας γαμπρὸς εὐπρόσδεκτος.

— Λυπάμαι πολὺ γι' αὐτὴ την εἰδησι, Κόπερφιλντ, εἶπεν ὁ κ. Σπένλου, πολὺ στενωχωρημένος. Μὰ δὲν συνηθίζεται καθόλου ν' άκυρώνεται ένα συμβόλαιο για τέτοιους λόγους. Δὲν ὑπάρχει τέτοιο προηγούμενο στο ἐπάγγελμά μας... "Εστόσο...

— Εἰστε πολὺ κ... "Οὐρία ἐλπίζοντας ότι θὰ ὑποχωροῦσε.

— Καθόλου, μὴ μ' ευχαριστεῖς, μὸς εἶπε. "Ηθελα νὰ πῶ: "Αν είχα τὰ χέρια μου ἐλευθερα... Μὰ ἔχω έναν συνέταιρο, καθώς ἔξερες: τὸν κ. Ζόρκινς...

"Όλες μου η ἐλπίδες κατέρρευσαν, μὰ ἔκανα μιά τελευταία προσπάθεια.

— Νομίζετε, κύριε, εἶπα, ότι αν ἀπευθυνόμουν στὸν κ. Ζόρκινς...

"Ο κ. Σπένλου κούνησε τὸ κεφάλι του με ὕφος ἀπογορευνικό.

— Μάρτυς μου ὁ Θεός, εἶπε, αν εἶμαι ἄδικος ἀπέναντι κανενός, καὶ προπάντων ἀπέναντι τοῦ κ. Ζόρκινς. Μὰ ἔξερα τὸ συνέταιρό μου, Κόπερφιλντ... "Ο κ. Ζόρκινς δὲν εἶνε ἄνθρωπος πὸν μπορεῖ νὰ λάθῃ ὅπ' ὅμει του μιά ἀίτησι αὐτοῦ τοῦ εἶδους. "Ο κ. Ζόρκινς εἶνε ἄνθρωπος τὸν παραδίδουν καὶ τὸν σταθερὸν ἀρχὸν. "Εξ ἄλλου, τὸν ἔξερες.

Δὲν τὸν ήξερα καθόλου. "Ηξερα μόνο ότι ὁ κ. Ζόρκινς διεύθυνε ἄλλοτε μόνος του τὰ γραφεῖα κ' ότι ζούσε τώρα σ' ένα σπιτί πὸν είχε ἀπόλυτη ἀνάγκη ἀπὸ ἄσπρισμα, ότι ἐρχόταν πολὺ ἀργὰ στο γραφεῖο καὶ ἔφευγε πολὺ νωρίς κ' ότι κανείς δὲν τὸν συμβουλευόταν.

— Μήπως ἔχετε καμμιὰ ἀντίρρηση στην ἐπιθυμία μου, νὰ μιλήσω στὸν κ. Ζόρκινς; ρώτησα.

— Καμμία, ἀπάντησε ὁ κ. Σπένλου. Μὰ ἔξερα τὸν κ. Ζόρκινς. Θὰ εὐχόμουν νὰ ήταν διαφορετικὴ ἡ κατάσταση, γιατί νὰ σὲ ὑποστηρίξω. Δὲν ἔχω καμμιὰ ἀντίρρηση.

— Μήπως ἔχετε καμμιὰ ἀντίρρηση στην ἐπιθυμία μου, νὰ μιλήσω στὸν κ. Ζόρκινς; ρώτησα.

— Καμμία, ἀπάντησε ὁ κ. Σπένλου. Μὰ ἔξερα τὸν κ. Ζόρκινς. Θὰ εὐχόμουν νὰ ήταν διαφορετικὴ ἡ κατάσταση, γιατί νὰ σὲ ὑποστηρίξω. Δὲν ἔχω καμμιὰ ἀντίρρηση.

— Μήπως ἔχετε καμμιὰ ἀντίρρηση στην ἐπιθυμία μου, νὰ μιλήσω στὸν κ. Ζόρκινς; ρώτησα.

— Καμμία, ἀπάντησε ὁ κ. Σπένλου. Μὰ ἔξερα τὸν κ. Ζόρκινς. Θὰ εὐχόμουν νὰ ήταν διαφορετικὴ ἡ κατάσταση, γιατί νὰ σὲ ὑποστηρίξω. Δὲν ἔχω καμμιὰ ἀντίρρηση.

— Καμμία, ἀπάντησε ὁ κ. Σπένλου. Μὰ ἔξερα τὸν κ. Ζόρκινς. Θὰ εὐχόμουν νὰ ήταν διαφορετικὴ ἡ κατάσταση, γιατί νὰ σὲ ὑποστηρίξω. Δὲν ἔχω καμμιὰ ἀντίρρηση.

— Καμμία, ἀπάντησε ὁ κ. Σπένλου. Μὰ ἔξερα τὸν κ. Ζόρκινς. Θὰ εὐχόμουν νὰ ήταν διαφορετικὴ ἡ κατάσταση, γιατί νὰ σὲ ὑποστηρίξω. Δὲν ἔχω καμμιὰ ἀντίρρηση.

— Καμμία, ἀπάντησε ὁ κ. Σπένλου. Μὰ ἔξερα τὸν κ. Ζόρκινς. Θὰ εὐχόμουν νὰ ήταν διαφορετικὴ ἡ κατάσταση, γιατί νὰ σὲ ὑποστηρίξω. Δὲν ἔχω καμμιὰ ἀντίρρηση.

— Καμμία, ἀπάντησε ὁ κ. Σπένλου. Μὰ ἔξερα τὸν κ. Ζόρκινς. Θὰ εὐχόμουν νὰ ήταν διαφορετικὴ ἡ κατάσταση, γιατί νὰ σὲ ὑποστηρίξω. Δὲν ἔχω καμμιὰ ἀντίρρηση.

— Καμμία, ἀπάντησε ὁ κ. Σπένλου. Μὰ ἔξερα τὸν κ. Ζόρκινς. Θὰ εὐχόμουν νὰ ήταν διαφορετικὴ ἡ κατάσταση, γιατί νὰ σὲ ὑποστηρίξω. Δὲν ἔχω καμμιὰ ἀντίρρηση.

— Καμμία, ἀπάντησε ὁ κ. Σπένλου. Μὰ ἔξερα τὸν κ. Ζόρκινς. Θὰ εὐχόμουν νὰ ήταν διαφορετικὴ ἡ κατάσταση, γιατί νὰ σὲ ὑποστηρίξω. Δὲν ἔχω καμμιὰ ἀντίρρηση.

— Καμμία, ἀπάντησε ὁ κ. Σπένλου. Μὰ ἔξερα τὸν κ. Ζόρκινς. Θὰ εὐχόμουν νὰ ήταν διαφορετικὴ ἡ κατάσταση, γιατί νὰ σὲ ὑποστηρίξω. Δὲν ἔχω καμμιὰ ἀντίρρηση.

— Καμμία, ἀπάντησε ὁ κ. Σπένλου. Μὰ ἔξερα τὸν κ. Ζόρκινς. Θὰ εὐχόμουν νὰ ήταν διαφορετικὴ ἡ κατάσταση, γιατί νὰ σὲ ὑποστηρίξω. Δὲν ἔχω καμμιὰ ἀντίρρηση.

— Κόπερφιλντ, μὸς εἶπε ὁ κ. Σπένλου μ' ένα λεπτὸ χαμόγελο, δὲν ἔξερες τὸν κ. Ζόρκινς ὅσα χρόνια τὸν ἔξερα ἐγώ. Εἶν' ένας ἄνθρωπος πὸν δὲν ἀλλάζει ποτὲ γνώμη.

Μὰ εἶν' ἀλήθεια ότι ἐγὼ δὲν ήξερα ποῖος ἀπὸ τὸς δύο συνέταιρους ήταν ἐκείνος πὸν δὲν ήθελε την άκύρωσι τοῦ συμβολαίου μας.

"Εφυγα ἀπὸ τὰ γραφεῖα ἐξαιρετικά ἀποθαρημένος καὶ ξαναπήρα τὸ δρόμο τοῦ σπιτιοῦ.

Καθὼς κόντευα νὰ φθάσω, ἐνῶ ἀμάξι πὸν ἐρχόταν ἀπὸ πίσω μου, στάθηκε ἀκριβῶς πλάι μου καὶ τράβηξε την προσοχή μου. "Ενα ὠραῖο χέρι ἀπλώθηκε ἀπὸ την πόρτα του καὶ ένα πρόσωπο μὸς χαμογέλασε — ένα πρόσωπο πὸν ὁσάκις τὸ ἀντίκριζα ἐνοιωθα μιά ἐντύπωσι χαρὰς καὶ γαλήνης. "Ηταν ή "Αγνή!

— "Αγνή! φώναξα χαρούμενος. "Ω! ἀγαπητή μου "Αγνή! Τί χαρὰ νοιώθω πὸν σὲ βλέπω!... Τέτοια χαρὰ κανέναν ἄλλο δὲν θὰ μπορούσε νὰ μου τὴν δώσει.

— Ἀλήθεια; ἔκανε η "Αγνή με τη στοργική της φωνή.

— "Εχω τόσα πράγματα νὰ σοῦ πῶ! ἔξακολούθησα. "Εφτασε μόνο νὰ σὲ ἰδῶ για νὰ νοιώσω την καρδιά μου ν' ἀλαφρώσει. "Αν είχα ένα μαγικό ραβδί, μονάχα ἐσένα θὰ τοῦ ζητούσα νὰ μὸς παρουσιάσει...

— Δὲν τὸ πιστεύω! ἔκανε η "Αγνή γελώντας.

— "Ω! ἴσως νὰ τὸ ζητούσα την Ντόρα πρῶτα! της ὡμολόγησα κοκκινίζοντας.

— Κι' ἐγὼ αὐτὸ λέω! ἔκανε η "Αγνή γελώντας.

Μὰ εὐθὺς θὰ ήσουν ή δεύτερη! εἶπα. Μὰ πὸν πᾶς;

Μὸς εἶπε ότι ἐρχόταν στο σπιτί μου νὰ δῇ την θεία μου. Καθὼς ὁ καιρὸς ήταν ὑπέροχος, κατέβηκε, πισιτήκαμε ἀπὸ τὸ μπράτσο, καὶ κάναμε τὸν ὑπόλοιπο δρόμο μαζύ. Για μένα η "Αγνή ήταν ή προσωποποίηση της ἐλπίδας. "Εφτασε ή παρουσία της για νὰ με μεταμορφώσει σὲ μιά στιγμή.

"Η θεία μου της είχε στείλει μιά σύντομη ἐπιστολή, ὅπου της ἐξηγοῦσε τις ἀναποδιές πὸν την είχαν ἀναγκάσει νὰ ἐγκαταλείψῃ τὸ Ντουόρ κ' ὅπου ἐπρόσθετε ότι είχε πάρει την ἀπόφασί της, κ' ότι ήταν τόσο καλὰ στην υγεία της, ὡστε δὲν ἔπρεπε ν' ἀνησυχῇ κανείς για λογαριασμό της. "Η "Αγνή λοιπὸν είχε 'ρθῇ για νὰ δῇ τη θεία μου, γιατί ἐνοιωθαν μεγάλη συμπάθεια ή μιά για την ἄλλη ἀπὸ τότε πὸν ήμουν οἰκότροφος τοῦ κ. Γουίκφιλντ. Δὲν ήταν μόνη, καθώς μου εἶπε. "Ο πατέρας της την συνόδευε μαζύ με τὸν Οὐρία Χήπ.

— Καὶ εἶνε τώρα συνέταιρος τοῦ πατέρα σου, τη ρώτησα, πὸν ὁ διάβολος νὰ τὸν πάρει;

— Ναι, μὸς ἀπάντησε η "Αγνή. Εἶχαν κάποια δουλειὰ στο Λονδίνο κ' ἐπωφεληθήκα τὸ ταξίδιό τους για νάρθω κ' ἐγώ. Μὴ νομίσῃς ότι ὁ ἐρχομός μου ήταν μόνο για νὰ σὰς δῶ, γιατί... — μὸς φαίνεται πὼς εἶμαι ἄδικα προκατειλημμένη ἐναντίον τοῦ Χήπ — μὰ δὲν ήθελα ν' ἀφήσω τὸ μπαμπὰ νὰ ταξιδεύῃ μόνος μαζύ του.

— Κι' ἔξασκεῖ πάντα την ἴδια ἐπίδρασι στὸν πατέρα σου, "Αγνή;

— "Α! εἶπεν η "Αγνή, κουνώντας τὸ κεφάλι της. "Όλα ἀλλάζαν τόσο στο παλὸ κ' ἀγαπημένο σπιτί μας, ὡστε με δυσκόλια θὰ τὸ ἀναγνώριζες. Κατοικοῦν τώρα μαζύ μας.

— Ποιοι; ἔκανε ἔσθιασμένος.

— "Ο Χήπ καὶ ή μητέρα του. "Ο Χήπ ἔχει πάρει την παλιὰ κάμαρή σου, εἶπεν η "Αγνή κυττάζοντάς με στα μάτια.

— Με μεγάλη μου ευχαρίστησι θὰ τὸν πετοῦσα με τις κλωτιές ἀπὸ κεί μέσα!

— "Εγὼ κράτησα τὸ μικρό μου γραφεῖο, αὐτὸ ὅπου ἔπαιρνα ἄλλοτε τὰ μαθήματά μου. Πὼς περνάει ὁ καιρός! Τὸ θυμάσαι τὸ γραφειάκι μου;

— "Αν τὸ θυμάμαι, "Αγνή; Στην εἴσοδο αὐτοῦ τοῦ γραφείου σὲ εἶδα για πρώτη φορά.

— Αὐτὸ τὸ δωμάτιο εἶνε πάντα τὸ ἴδιο, εἶπεν η "Αγνή χαμογελώντας. Εἶμαι ευχαριστημένη πὸν κράτησες μιά ευχαρίστη ἀνάμνησι του. Εἴμαστε εὐτυχισμένοι τότε.

— Ναι, ἀλήθεια, πολὺ εὐτυχιμένοι.

— Κράτησα τὸ μικρὸ αὐτὸ γραφεῖο για λογαριασμό μου, μὰ καταλαβαίνεις ότι δὲν μπορῶ ν' ἀφήνω μόνη την κ. Χήπ. Εἶμαι ὑποχρεωμένη νὰ της κρατῶ συχνὰ συντροφιά, κ' ὅταν ἀκόμα θὰ προτιμούσα νὰ μείνω μόνη. Μὰ δὲν ἔχω ἄλλο λόγο νὰ παραπονιέμαι ἐναντίον της. "Αν με κουράζῃ καμμιὰ φορά με τὸ νὰ μὸς ἐκθειάζῃ ὀδιόκοπα τὸ γυῖο της, εἶνε πολὺ

φυσικὸ αὐτὸ ἐκ μέρους μιάς μητέρας. "Εξ ἄλλου καὶ ὁ Χήπ δειχνεται πολὺ καλὸς γυῖος.

Κύτταζα την "Αγνή, ἐνῶ ἐπρόφερε αὐτὰ τὰ λόγια. Μὰ τίποτε δὲν ἔδειχνε στή φυσιογνωμία της ότι είχε ὑποψιαστῇ τὸς πραγματικούς σκοπούς τοῦ Χήπ, ὁ ὁποῖος ήθελε νὰ την κἀνὴ γυναῖκα του.

— Τὸ πὸν δυσάρεστο ἀπὸ την παρουσία τοῦ μέσα στο σπιτί, συνέχισε η "Αγνή, εἶνε ότι δὲν μπορῶ νὰ θρίσκωμαι με τὸ μπαμπὰ ὅσο θὰ ήθελα. "Ο Οὐρία μπαίνει διαρκῶς μεταξύ μας κ' ἔτσι δὲν μπορῶ νὰ ἐπαγρυπνῶ κοντά του. Μὰ αν ποτὲ ἐπιχειρήσουν νὰ τὸν ξεγελάσουν ή νὰ τὸν προδώσουν, ἐλπίζω πὼς ή τρυφερὴ καὶ πιστὴ στοργή μου, θὰ θριαμβεύσῃ στο τέλος. Εἶμαι βέβαιη πὼς ή ἀγάπη κ' ή ἀφοσίωσις θριαμβεύουν πάντοτε σὲ ὅλους τοὺς κινδύνους, σὲ ὅλα τὰ κακά.

"Ενα φωτεινὸ χαμόγελο, ὅμοιο τοῦ ὁποῖου δὲν είχα δῇ ποτὲ σὲ κανένα ἄλλο πρόσωπο, ἔσθυσε στα χεῖλή της, καὶ, καθώς φτάναμε πειά στο σπιτί μου με ρώτησε αν ήξερα την ἀφορμὴ της οικονομικῆς καταστροφῆς της θείας μου. Μαθαίνοντας ότι ή τελευταία δὲν μὸς είχε πῇ ἀκόμη τίποτε, πήρε ὕφος ἀνήσυχο καὶ μὸς φάνηκε πὼς ἐνοιώσα τὸ μπράτσο της νὰ τρέμῃ ἐλαφρὰ ἀπάνω στο δικὸ μου.

Βρήκαμε τη θεία μου μόνη κ' ἐλαφρὰ ἐρεθισμένη. Εἶχε φιλονεικήσει με την σπιτονοικοκυρά μου κ. Κρούπ, ή ὁποία τόλμησε νὰ της πῇ ότι δὲν ήταν σωστὸ νὰ μείνῃ μιά γυναῖκα (κ' ή γυναῖκα αὐτὴ ήταν ή θεία μου) στο διαμέρισμα ἐνὸς νέου! Τότε ή θεία μου, χωρίς νὰ δώσῃ καμμιὰ προσοχή στοὺς σπασμούς πὸν ἔπιασαν την κ. Κρούπ, της εἶπε πὼς ήταν μεθυμένη ἀπὸ ρακὴ πὸν ἔκλεψε ἀπὸ τὸ μπουφέ μου καὶ την παρακάλεσε νὰ της ἀδειάσῃ τη γωνιά. "Η κ. Κρούπ της ἀπάντησε ότι θὰ κατέφευγε στή δικαιοσύνη, γιατί τέτοιες προσβολές ἐτιμωροῦντο ἀπὸ τὸ νόμο, κ' ἔτσι τὸ ἐπεισόδιο ἔληξε.

"Η ἐπίσκεψις της "Αγνῆς ἔκανε τη θεία μου νὰ χαρῇ πολὺ καὶ μὰς διηγήθηκε γελώντας τὸ ἐπεισόδιό της με τη σπιτονοικοκυρά.

"Επειτα ἀρχίσαμε νὰ κουβεντιάζουμε για τις ὑποθέσεις της θείας μου καὶ της διηγήθηκα την πρῶνὴ μου ἀπόπειρα στοὺς κ. κ. Σπένλου καὶ Ζόρκινς.

— Αὐτὸ τὸ διάθεμα δὲν ήταν πολὺ φρόνιμο, Τρότ, εἶπεν η θεία μου, μὰ ἐνήργησε με καλὴ πρόθεσι. Εἶσαι ένα λαμπρὸ παιδί — ένας λαμπρὸς νέος, μπορῶ νὰ πῶ τώρα, — καὶ εἶμαι περήφανη για σένα! "Ὡς τη στιγμή αὐτὴ ὅλα πάνε καλά. Καὶ τώρα, Τρότ καὶ "Αγνή, ἄς ἐξετάσουμε την ὑπόθεσι της ὑποφαινόμενης Μπέτσου Τρότγουντ καὶ ἄς δοῦμε πὸν θρίσκεται.

Εἶδα τη στιγμή εκείνη πόσο η "Αγνή είχε χλωμίσει καὶ πόσο προσεχτικά κύτταζε τη θεία μου. Μὰ κ' η θεία μου πὸν χάριδεε τὸ γάτο της, κύτταζε με την ἴδια προσοχή την "Αγνή.

Κ' η θεία μου ἄρχισε νὰ μὲ ἐξηγῇ την καταστροφή. Μὰς εἶπε, πὼς ἐνῶ στην ἀρχὴ είχε τοκίσει την περιουσία της, ἔακουσε την ὑπόδειξι τοῦ οικονομικοῦ της συμβούλου καὶ την τοποθέτησε σὲ ὑπόθηκες. Πὼς στην ἀρχὴ ὅλα πῆγαιναν καλά, καὶ πὼς κατόπιν ἄργισαν νὰ χαλάνε, γιατί κ' ὁ οικονομικός της σύμβουλος δὲν ήταν πειά σὲ θεοὶ νὰ της δῶν καλές συμβουλές, ὅπως ἄλλοτε (καὶ οικονομικός της σύμβουλος ήταν ὁ κ. Γουίκφιλντ, ὁ πατέρας της "Αγνῆς). Πὼς τότε ἀνέλαβε μόνη της τη διαχείρισι της καὶ πὼς την ἔχασε τέλος σὲ μιά Τράπεζα πὸν χρεωκόπησε.

— Αὐτὴ εἶνε ὅλη μου ή ἱστορία, κατέληξε ή θεία μου.

"Αν είχα περισσότερα χρήματα νὰ χάσω, θὰ τὰ ἔχανα κ' αὐτά. Κ' ή ἱστορία μου θὰ είχε ένα κεφάλαιο παραπάνω. Μὰ δὲν είχα ἄλλα χρήματα κ' ή ἱστορία τελείωσε αὐτό.

Στην ἀρχὴ η "Αγνή είχε σκεπθῇ κ' άκουγε την θεία μου κρατώντας την ἀναπνοή της. "Επειτα κοκκίνισε, χλωμίασε, φαίνονταν τρομαγμένη, τὰ μάτια της είχαν ἀνοίξει διάπλατα. "Εγὼ είχα ματῆμει την ἀφορμὴ της ταράχης της, φοβόταν μήπως ὁ πατέρας της ήταν ὁ κύριος αἴτιος της καταστροφῆς. "Η θεία μου ὡστόσο

πήρα τὰ χέρια της "Αγνῆς μέσα στα δικά της κ' ἄρχισε νὰ γελᾶ.

— Αὐτὴ εἶν' ὅλη ή ἱστορία μου! ἔκανε. Θεέ μου, ναι! Αὐτὴ εἶνε ὅλη. "Ισως μπορῶ νὰ προσθέσω ἀκόμη καὶ τὸ ἔξις, ότι θὰ ζήσω πολὺ εὐτυχισμένη στο μέλλον!

(Ἀκολουθεῖ)

ΕΞΕΔΟΘΗ

καὶ ἀπεστάλη εἰς τὰ ὑποπρακτορεῖα

"Η ΑΥΓΗ ΝΤΕ ΝΕΒΕΡ"

Τοῦ ΠΩΛ ΦΕΒΑΛ πατρός

Ζητήσατέ την καὶ ἀπὸ τὰ γραφεῖα μας.

Διὰ τοὺς ἐν "Αθήναις Δρ. 10

Διὰ τοὺς ἐν ταῖς ἐπαρχίαις Δρ. 12

συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν ἐξόδων ταχ. ἀποστολῆς.

ΕΚΛΕΚΤΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ

Η ΣΑΤΥΡΑ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΩΝ ΓΙΑΤΡΩΝ

Οι άρχαιοι σατυρικοί και οι γιατροί. Δύο ανέκδοτα του Σωκράτους. Οι κομπογιαννίτες του μεσαίωνα. Τί έλεγε ο Έρρίκος Χάινε για τους γιατρούς. Η σάτυρες έναντι των γιατρών των νεοελλήνων ποιητών, κτλ.

Ο διακεκριμένος Ιατρός και λογοτέχνης κ. Νίκος Του-
τουτζάκης εξέδωσε πρό ημερών σε βιβλίο μια εξαι-
ρητικά ενδιαφέρουσα μελέτη του για την τρομερή
σάτυρα εις βάρος των Ιατρών, διά μέσου των αιώ-
νων.

Πραγματικά, η σάτυρα αυτή υπήρξε καυστική, άδυσώπη-
τη, αλλά και πολύ ξευπη. Όλοι σχεδόν οι ποιητάι, από
της αρχαιότητας μέχρι των νεωτέρων χρόνων, θεώρησαν κά-
θηκον τους να σατυρίσουν ποικιλοτρόπως τους διαδόχους
του Άσκληπιού και του Γαληνού.

Κατά τον Μεσαίωνα προπάντων η σάτυρα αυτή έφτασε
στο μεγαλύτερο σημείο της καυστικότητός της. Ήταν δικαι-
ολογημένο όμως αυτό, γιατί, κατά την εποχή εκείνη, ο
σαρλατανισμός στην Ιατρική επιστήμη έδινε κι' έπαιρνε.
Κι' έχει δική ο μέγας Γκαίτε που σε κάποιο χωρίο του
«Φάουστ», θάζοντας ένα γιατρό να μιλάει, λέει:

Και με τα διαβολικά
γιατροσόφια φέρμα
περισσότερες καταστροφές
κι' απ' την πανούκλα!

Πολύ χαριτωμένη υπήρξε η σάτυρα των αρχαίων Έλλη-
νων έναντι των Ιατρών. Κι' αυτός ακόμα ο Σωκράτης δεν
την παραμέλησε. Έτσι μια μέρα, όπως γράφει ο Πλάτων,
ο μέγας φιλόσοφος άρχισε να συγχάριη κάποιον αδέξιο ζω-
γράφο, ο οποίος είχε εγκαταλείψει τη ζωγραφική κ' είχε έπι-
δοθώ στη μελέτη της Ιατρικής επιστήμης.

— Ός τώρα, είπε κατόπιν
ο Σωκράτης στους μαθητάς
του, ο ζωγράφος, αυτός εξέ-
θετε τα σφάλματά του (δηλα-
δή τους πίνακές του) στο πλῆ-
θος. Τώρα όμως, κάνοντας το
γιατρό, θα τα κρύβει μέσα
στη γη!...

Με την τελευταία φράση έν-
νοουσε τους άρρώστους που ο
γιατρός θάσπελνε στον άλλο
κόσμο.

Νά κι' ένα άλλο σχετικό ά-
νέκδοτο του Σωκράτους, επί-
σης χαριτωμένο:

Μιά μέρα ένας άνθρωπος
που κρατούσε ακόντιο στα χέ-
ρια του, κυνηγούσε κάποιον
άλλο σ' ένα δρόμο των Άθηνών.

— Πιάστε τον! Πιάστε τον! φώναζε ο διώκτης σε κάποια
στιγμή που ο καταδιωκόμενος πέρασε πλάι από τον Σω-
κράτη.

Μά ο Σωκράτης ούτε σάλεψε από τη θέσι του
— Είσαι κουφός; τον ρώτησε ο άνθρωπος με το ακόντιο,
όταν έφτασε κοντά του.

— Όχι, απάντησε ο Σωκράτης.
— Τότε γιατί δεν έπιασες το φονιά;
— Τον φονιά! Τί σημαίνει αυτό ή λέξεις;...

— Δεν καταλαβαίνεις; Φονιάς είναι ο άνθρωπος που σ' κ-
τώνει.

— Ο χασάπης δηλαδή!

— Όχι!... Φονιάς είν' ο άνθρωπος που σκοτώνει έναν άλ-
λο εν πλήρει ειρήνη.

— Ο δήμιος;

— Όχι, ήλιθιε! Φονιάς είναι ο άνθρωπος που σκοτώνει
έναν άλλο μέσα στο σπίτι του.

— Ά! κατάλαβα! Έκανε ο Σωκράτης. Θέλεις να πής ο
γιατρός!

Ίδου κι' ένα άλλο σχετικό ανέκδοτο από την αρχαί-
ατητα:

Μιά μέρα κάποιος γιατρός συνάντησε στην αγορά τον
Παυσανία τον Πλειστάνακτα.

— Παυσανία, του είπε, βλέπω ότι γέρασες πολύ.
— Γέρασας, του απάντησε ο Παυσανίας, γιατί ποτέ μου δ-
ε είχα γιατρό.

Άλλά εκτός των παραπάνω ανέκδωτων, σώζονται και
πολλά χαριτωμένα επιγράμματα σατυρικών εις βάρος των
Ιατρών. Ίδου μερικά απ' αυτά, μεταφρασμένα πρόχειρα:

«Ο γιατρός Σωκλής ύποσέθηκε στον καμπούρη Διδώρο να διαρρή-
ξει τη ράχι του. Και χωρίς, να χάνει καιρό την έπιεσε με τρεις ογκώδεις
Κι' από το πολύ το θάρος πέθανε ο φτωχός Διδώρος. Κι' έτσι έγινε το
Ισως κι' από τ' έργα!»

«Ο γιατρός ο Φειδων ούτε μ' άγγιξε καν. Άλλά θυμήθηκα τόνομά τ'
απάνω στον πυρετό μου και πέθανα».

«Ο γιατρός Άλεξιος σε πέντε άρρώστους έκανε συγχρόνως διαλύμα-
σε πέντε έδωσε καθάρσιο και σ' άλλους πέντε έκανε εντριβές. Κι' έτσι
αυτοί οι δυστυχισμένοι μιά νύχτα μόνο ζήσανε κι' ο νεκροθάφτης, ο τάφος
δ' Άλ-ης κι' ο θρήνος ήταν κοινός για όλους!»

Τά παραπάνω επιγράμματα είναι του Καλλικτήρος. Ίδου
τώρα και δύο του Νικάρχου, εξ ίσου χαριτωμένα:

«Ο γιατρός Μάρκος άγγιξε χθές το άγαλμα του Διός. Κι' ούτως ή
και μαρμαρένιος, αν και θεός, κηδεύεται σήμερα!»

«Αν έχης κανέναν ένθρο, Διόνυσιε, μην επικαλεσθής έναντα του α-
την όργη, ούτε την κατάρα των θεών. Άλλά επικαλέσου το γιατρό Σ-
μώνα. Και τότε θα δης πόση δύναμη έχει ο Σίμων και πόση οι θεοί».

Νά κι' ένα άλλο λογοπα-
κτικό επιγράμμα άγνωστου
ποιητού στον κτηνίατρο Σ-
σανδρο:

«Ιατρέ των ανθρώπων, Ίπποκρί-
τη, και γιατρέ των άλλων, Σάσα-
νδρο, αλλάξτε ή την τέχνη σας ή το
νομά σας. Κι' ως μην έχη πε-
κάθενας σας ως όνομα το όνομα της
τέχνης του άλλου».

Ίδου και άλλο επιγράμμα
άγνωστου επίσης σατυρικού:

«Ο γιατρός Κρατέας κι' ο νεκρο-
θάφτης Δάμων έκαναν συνεταιρι-
Κι' ο Δάμων έστειλε στο φίλο του
Κρατέα δσα σάβανα εκτός από
τους τάφους για να τα χρησιμοποιή ως επιδέσμους. Κι' ο Κρατέας, εύχο-
μονώντας τον, του έστειλε για θάψιμο δσους άρρώστους έδεράς του».

Και οι Λατίνοι ποιητάι δεν ύπέρησαν στην σάτυρα έναν-
τι των γιατρών. Ίδου δύο επιγράμματα του Μαρτιάλη για
το γιατρό Διάυλο:

«Ός τώρα ο Διάυλος ήταν γιατρός, μά από σήμερα άλλαξε κι' έγινε
νεκροπομπός... Μά δεν έκανε τίποτε το σπουδαίο, γιατί κι' ως νεκροπο-
μπός κάνει την ίδια δουλειά που έκανε κι' ως γιατρός».

«Πρώτα ο Διάυλος ήταν χειρουργός. Τώρα έγινε νεκροπομπός. Πρώ-
τα σ' αλά: ο άνθρωπος προσπαθεί να κάνει το γιατρό μ' όποιον τρόπο μπορεί

Κ' οι διάσημοι άνδρες των μεταγενεστέρων χρόνων δεν
είχαν σε μεγάλη εκτίμησι τους γιατρούς. Έτσι ο Λορέντος
συνήθιζε να μη πληρώνη ποτέ τους γιατρούς του και τους
άποκαλούσε «μπαλωμαθίδες» του Θεού.

Ο διάσημος Γάλλος γιατρός Φραμπάρ έγραψε το παρα-
κάτω χαριτωμένο επιγράμμα για την επιστήμη του:

«Ιατρική, δυστυχισμένη επιστήμη,
γιατροί, δυστυχισμένοι σοφοί!
Άρρωστοι, δυστυχισμένα θύματα!»

ΤΑ ΕΚΤΑΚΤΑ ΤΟΥ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ»

ΤΟΥ κ. ΝΙΚ. ΤΣΕΛΕΜΕΝΤΕ

ΤΑ ΤΟΠΙΚΑ ΜΑΣ ΦΑΓΗΤΑ

ΛΑΓΟΣ ΣΤΙΦΑΔΟ

(Κεφαλληνίας)

Καθαρίζεται ο λαγός, κομματιάζεται σε μεγάλα κομμάτια
και τον θάζουν μερικές ώρες στο ξύδι ή και από την μία ή-
μέρα έως την άλλη. Έάν το ξύδι είναι πολύ δυνατό, το άνα-
κατεύουμε με λίγο νερό.

Κατόπιν στραγγίζονται τα κομμάτια και αφού στεγνώ-
σουν λίγο άπάνω σε στρατσόχαρτο ή πετσέτα, τα περνούμε
λίγο στο λάδι και τα ψήνουμε σε σχάρα με δυνατή φωτιά,
ώστε να πάρουν λίγο χρώμα απ' έξω μόνον. Τα θγάζουμε
κατόπιν σ' ένα πιάτο και κάμνουμε ως εξής:

Κόβουμε αρκετά σκόρδα — για κάθε λαγό θάζουν έως
15 δόντια σκόρδου — όπως κόβεται το κρεμμύδι φιλό και
τα θάζουμε σε φαρδιά κατσαρόλα με αρ-
κετό λάδι να ξανθίσουν λίγο. Έν τώ με-
ταξύ έχουμε στίψει σε φλυντζάνι 2 — 3 λε-
μονιών ζουμί και μόλις μισοξανθίσουν τα
σκόρδα, ρίχνουμε άμέσως τα κομμάτια του
λαγού και συνάμα το λεμονόζουμο και σκε-
πάζουμε καλά την κατσαρόλα, ώστε να γί-
νη άχνος και ν' άχνισθή καλά ο λαγός. Σε
λίγα λεπτά της ώρας δε ρίχνουμε και ως
μισό φλυντζανάκι νερό, ανάλογο άλατοπι-
περο και αφήνεται έτσι σκεπασμένο το φα-
γητό να σιγοβράση σε αδύνατη φωτιά, ώ-
στε να άποψηθή ο λαγός. Σερβίρεται δε έ-
ται μόνο με το λάδι του στεγνός από άλλη
σάλτσα.

ΚΟΤΤΟΠΟΥΛΑ ΚΡΑΣΑΤΑ

Διαλέγουμε τα κοτόπουλα μικρά και
παχειά, τα κόβουμε εις τέσσερα το καθένα
— δύο τα στήθη και δύο τα μπούτια — τα
άλευράνουμε και τα τηγανίζουμε με λάδι
έκλεκτο ή θούτυρο. Τα θάζουμε σε κατσα-
ρόλα και ρίχνουμε στο τηγάνι αρκετές ντο-
μάτες ψιλοκομμένες — αν θέλουμε τις ξε-
φλουδίζουμε πρώτα — και αφού τηγανι-
σθούν αρκετά ώστε να λυώσουν, τις ρίχνου-
με στα πουλιά καθώς και αρκετό άσπρο
κρασί αρεστούτο, ανάλογο άλατοπιπερο
και 2 — 3 φύλλα δάφνης.

Σκεπάζεται η κατσαρόλα καλά και αφήνεται να σιγο-
βράση έως ότου άποψηθή το φαγητό και άπομεινεί με λίγη
σάλτσα.

Το φαγητό αυτό γίνεται καλύτερο αν ψηθή σε φούρνο σε
πύλινο τσουκάλι με σκέπασμα, το οποίο μάλιστα φράζουν
γύρω - γύρω με λίγη ζύμη σφιχτή.

ΝΙΚ. ΤΣΕΛΕΜΕΝΤΕΣ

ΜΕ ΔΥΟ ΛΟΓΑΚΙΑ

ΕΝΕΚΔΟΤΑ ΤΟΥ ΚΛΕΜΑΝΣΩ

Ο Κλεμανσώ, ο περίφημος «Τίγρις», δεν μπορούσε να υ-
ποφέρει στην τέχνη, τις μοντέρνες σχολές.

Μιλώντας κάποτε για την σύγχρονη γλυπτική, έδωμά-
τισε:

— Τέτοιου είδους ανδριάντας θα έπρεπε ν' άνεγείρουν μο-
νο στους... παληανθρώπους, προς παραδειγματισμό των τιμί-
ων ανθρώπων!

Ίδου και ένα παιδικό πνεύμα εκ του
ουσιού, όπως το αναφέρει ή «Κρήνη
Παρί»:

Συζητούν εμπρός στον Τοτό για τις με-
γάλες άρετες του «Τίγρεως». Ο Τοτός ά-
κούει προσεκτικά κ' ύπερα ρωτά:

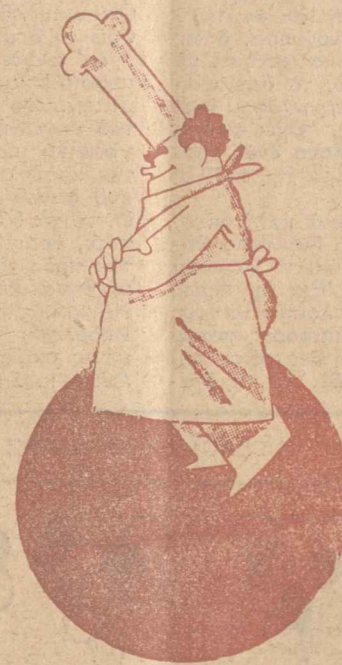
— Δεν μου λές, μπαμπά, είν' αλήθεια ότι
Κλεμανσώ έσωσε τη Γαλλία;

— Μά βέβαια, παιδί μου.

— Σάν την Ζαν ντ' Άρκ, λοιπόν;

—

— Μά τότε γιατί δεν τον... καίνε κι' αυ-
τόν;!

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ

ΠΩΣ ΒΡΗΚΑΝ ΤΟ ΔΡΟΜΟ ΤΟΥΣ ΟΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΑΙ ΜΑΣ

Η ιστορία της κ. Κούλας Νικολαΐδου. Από τα μαθητικά θρανία στην σκηνή. Πώς έγινε θεατρίνα και «ντιζέζ» στην Κύπρο. Ο κ. Ν. Σταυρίδης: Μηχανικός του κινηματογράφου.. φυσιολάτρης και άρβυλοποιός! Η ζωή του στη Σάμο και η καθημερινές φασολάδες του στην πρωτεύουσα. Πώς βγήκε στο θέατρο του Θησείου κλπ.

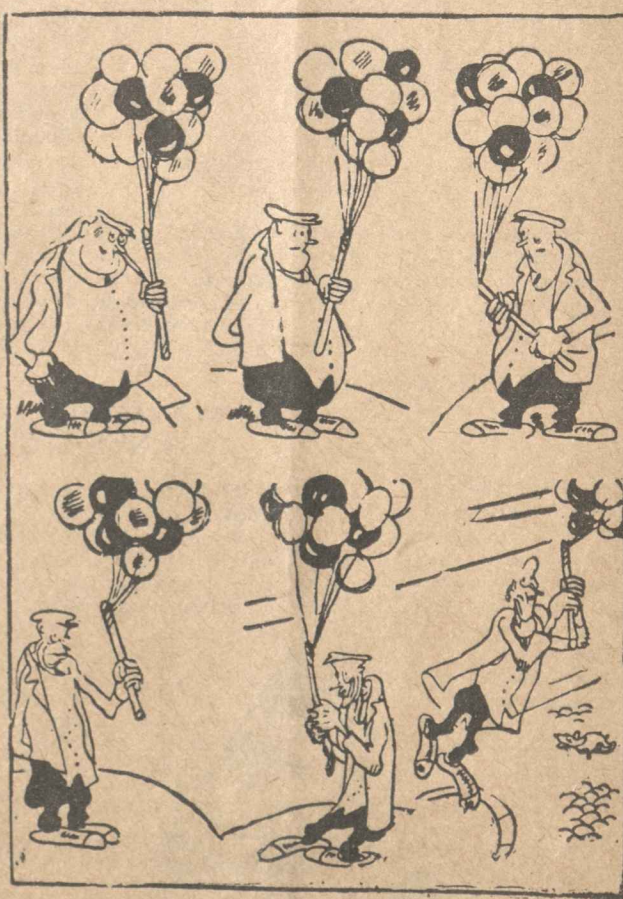
9

Η κ. ΚΟΥΛΑ ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ

Στη «Μπόμπα», που συνεχίζει τις παραστάσεις της στο θέατρο του Παπαϊωάννου, κάνει τη θριαμβευτική εμφάνισή της μια καλλιγράμμη κι' όμορφη ήθοποιος, η Κούλα Νικολαΐδου. Έμφανίζεται σ' ένα πλήθος έξυπνα νούμερα, όπως στο «Παντρεύτηκα δυο» και άλλα. Έχει δε κατακτήσει με τη συμπαιγνική φωνή της το θεατρικό κοινό, το οποίο δικαίως άλλωστε την λατρεύει. Η κ. Κούλα Νικολαΐδου έχει πλαστικό σώμα και ύψος μοιραίας γόσσας. Έχει ακόμη και μουσικό αυτί. Τον παίρνει άμέσως το σκοπό ενός τραγουδιού κι' έτσι δεν χρειάζεται για τα νούμερά της πολλές πρόδες.

Η κ. Κούλα Νικολαΐδου κατάγεται από μια καλή οικογένεια της Θεσσαλονίκης. Όταν τελείωσε το Γυμνάσιο Θηλέων, οι γονείς της της δήλωσαν ότι δεν επρόκειτο να κάνει θέατρο από το σπίτι μέχρις ότου παντρευθεί. Έκείνης όμως της άρεσε πάρα πολύ το θέατρο. Κατάφερε λοιπόν να τους ξεγελάσει και να πηγαίνει να παρακολουθή διάφορες παραστάσεις. Έτσι της γεννήθηκε ο πόθος να γίνει θεατρίνα. Πού όμως να τολμήσει να το ειπεί στο σπίτι της. Θά της τις θρέ-

Η ΓΕΛΟΙΟΓΡΑΦΙΑ ΜΑΣ

ΟΤΑΝ Η ΔΟΥΛΕΙΕΣ ΔΕΝ ΠΑΝΕ ΚΑΛΑ
Πώς ανέθηκε ο μπάρμπα Γιάννης...στους ούρανους!...

Ο κ. ΝΙΚΟΣ ΣΤΑΥΡΙΔΗΣ

Αυτός ο εξαιρετικά συμπαθής ήθοποιος, που ανήκει στο συγκρότημα Αδωνίτη-Νέζερ-Ιατρού, έχει μια πολύ παράδοξη ιστορία. Τόσο έχει δοκιμασθεί στη ζωή του, ώστε ακόμη και σήμερα, κάτω από την σκηνή είναι ένας σεμνός και διατακτικός άνθρωπος. Υπερβολικά ευγενής και μετρί-

φρων. Είναι μια καλλιτεχνική φύσις, όπως λένε. Σας μιλάει διαρκώς με το «σας παρακαλώ» και κοκκινίζει σαν κορίτσι.

Για μένα, μάς εξωμολογήθηκε, η ζωή ήταν πάρα πολύ σκληρή. Φαίνεται ότι τα πρώτα χρόνια με είχε λησμονήσει η τύχη μου. Έτσι αναγκάστηκα να παλαίψω σκληρά να συντηρηθώ και υπέφερα τρομαχτικά μαρτύρια ως που να βρω το δρόμο μου και να ζήσω.

Κι' αλήθεια, ο κ. Σταυρίδης πριν ακόμη τελειώσει το Γυμνάσιο έπιασε δουλειά. Έργαζόταν ως μηχανικός στον κινηματογράφο «Ηραΐον» της Σάμου. Εκεί, μέσα στο κλειδί του μηχανικού, κάθε νύχτα έθετε σε κίνηση την κινηματογραφική μηχανή, τύλιγε τους ρόλους της ταινίας, κανόνιζε την προβολή της και την καθάριζε! Στο φως του ηλεκτροκού φανού του δεινόταν τα μαθήματα του σχολείου κι' έλυνε τα δύσκολα προβλήματα της αλγεbras. Κάποτε, κάποτε, έριχνε κανένα μάτι από το παραθυράκι του κελιού του προς το βάθος της σκοτεινής αίθουσας για να δει με αισθηματική σκηνή του φίλμ. Ήταν τότε η δόξα της Πόλης Νέγκρι, της Γκλόριας Σθάνσον, της Μπίλυ Ντόβ και του Ροδόλφου Βαλεντινού. Ο κινηματογράφος ήταν μόνο κινούμενες σκιές και η μουσική του ήταν μια μικρή όρχηστρα. Μά ο κ. Σταυρίδης δεν είχε

τόν καιρό ούτε να συγκινήσει. Ξανάρχιζε τη δουλειά του μέσα στη φοβερή μυρωδιά που προκαλούσε ο σχηματισμός του βολταϊκού τόξου.

Όταν τελείωσε το Γυμνάσιο άρχισε να επιθυμεί μια νέα ζωή. Και με την ελπίδα ότι ίσως θα μπορούσε να πετύχει στην πρωτεύουσα ήλθε στην Αθήνα. Γρήγορα όμως κατάλαβε ότι τα πράγματα δεν ήταν τόσο ρόδινα. Οι κινηματογραφιστές είχαν δικό τους σωματείο και δεν ένοιαζαν να γράψουν αυτόν τον άγνωστο Σαμιάτη. Έτσι ο Σταυρίδης, μη βρίσκοντας δουλειά, μετεβλήθη σε... φυσιολάτρη. Κάθε μέρα πήγαινε στο Βασιλικό Κήπο και θάμαζε πώς κολυμπούν τα ψάρια στις λίμνες του!

Μια μέρα όμως όταν η δυστυχία του έφθασε στο άκρο, χώρητο, αποφάσισε να θησιστεί πατριώτη του πολιτικού να τον ζητήσει να τον βοηθήσει. Πράγματι, ο κ. Σοφούλης ήταν τότε ύπουργος των Στρατιωτικών. Ο Σταυρίδης λοιπόν έσπευσε όλος χαρά να τον συναντήσει, βέβαιος ότι το λιγότερο θα τον έκανε... έφορο.

Ο κ. Σοφούλης, πράγματι, τον δέχθηκε με καλωσύνη κι' άφου άκουσε τα βάσανα του, του δήλωσε με συμπάθεια:

— Πάρε αυτό το γράμμα και πήγαινε να ιδής τον διοικητή των Γενικών Αποστολών του Στρατού. Αυτός θα σε τοποθετήσει.

Κι' ο Σταυρίδης έκανε φτερά. Ένοιωσε μάλιστα υπερένδο. (Συνέχεια στη σελίδα 53)

ΤΟ ΛΕΥΚΩΜΑ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ

ΠΡΟΣ ΧΑΡΙΝ ΣΑΣ ΚΥΡΙΕΣ ΜΟΥ
ΤΑ ΝΕΑ ΚΑΠΕΛΛΑ ΚΑΙ ΟΙ ΓΑΡΝΙΤΟΥΡΕΣ ΤΟΥΣ

Η ΕΜΟΡΦΙΑ
Η ΜΟΔΑ
ΤΟ ΣΠΙΤΙ
Η ΔΙΑΙΤΑ
Η ΦΥΣΙΚΗ ΖΩΗ
ΤΑ ΑΔΩΜΑΤΑ
Η ΚΑΛΗ
ΑΝΑΤΡΟΦΗ
Κ.Τ.Λ.
Κ.Τ.Λ.

Στο προηγούμενο φύλλο σας έδωσα μια γενική ιδέα για το σχήμα που θα έχουν τα νέα καπέλλα. Σήμερα θ' ασχοληθούμε με τις γαρνιτούρες τους και με τις άλλες σχετικές λεπτομέρειες.

Από πέτσινη ήδη έχει παρατηρηθεί ότι τα καπέλλα δεν γαρνίζονται πλέον μ' ένα απλό φιογκάκι ή μ' ένα μικρό φτερό όπως είχαμε συνηθίσει επί τόσα χρόνια, αλλά ότι έπληραν μια πολύ πιο κοκέττική εμφάνιση, γαρνίζονται δε με πολύ μεγαλύτερη ποικιλία και δείχνουν την γυναίκα πολύ περισσότερο «γυναικεία».

Η τάσις αυτή έπιασε, και στα φετεινά φθινοπωρινά καπέλλα την βλέπουμε πολύ πιο έντονη. Τον κύριο ρόλο στις μοντέρνες γαρνιτούρες έχουν τα φτερά. Φτερά σε κάθε χρώμα, σε κάθε σχήμα και σε κάθε μέγεθος. Τα μικρά κουτά εξακολουθούν να γαρνίζουν τα πρωινά καστόρινα καπέλλα, δίνοντας ένα πικάντικο ύφος σ' αυτήν που τα φορεί, αλλά φοριούνται πολύ και τα μακρύτερα γυριστά κουτά που σκεπάζουν έντελως το ένα πλάι του καπέλλου καθώς είναι σηκωτό και φθάνουν ως τα μαλλιά. Άλλα φτερά σχηματίζουν φράντζες και γαρνίζουν το κάτω μέρος του τεπέ ή και τις άκρες του μπόρ του καπέλλου, ρίχνοντας μια ελαφρή σκιά στα μάτια. Άλλοτε πάλι τα φτερά αυτά σχηματίζουν σωστό λοβό, που τοποθετείται στην κορυφή του καπέλλου και ύστερα πέφτει γύρω-γύρω, σκεπάζοντας ολόκληρο τον τεπέ όπως τα παλαιά λοφία των αξιωματικών. Πολύ γαρνίζονται με φτερά και τα μικρά καπέλλα, ή τόν. Μια τόν από καστόρι γκρί-θέρ, γαρνίζεται μ' ένα πουλί χρυσόκιτρινο, που το κεφάλι του ξεπερνάει το καπέλλο και άκουμπάει επάνω στο μέτωπο. Μια άλλη από μαύρο θελούδο γαρνίζεται με δυο μεγάλες λευκές φτερούγες που σχηματίζουν μύτη εμπρός. Μια τρίτη τέλος από θελούδο μπλε-ρούα, γαρνίζεται με άγκρεττες σε χρώμα μπλε-μαρίν.

Τον δεύτερο ρόλο στο γαρνίρισμα των καπέλλων παίζουν τα λουλούδια. Πολλά καπέλλα αποτελούνται ολόκληρα από δυο λαουλούδια λουλούδια, κολλημένα το ένα πλάι στο άλλο. Με λουλούδια επίσης γαρνίζονται τα ρελεθ έπ' όλα τα καπέλλα που έχουν μπόρ σηκωτό στο πλάι ή πίσω. Άλλοι το ρελεθ σκεπάζεται έντελως με κατακόκκινα τριαντάφυλλα, άλλοι ένα πλήθος από θελούνειες τουλίπες σε διάφορες αποχρώσεις κόκκινου, σκεπάζουν σχεδόν έντελως ένα ξανθωπό καστόράκι, άλλοι πάλι ένα μπουκέτο από μπουμπουκάκια ρόδων, δεμένο μαζί μ' ένα σαμπι σταφύλι, γαρνίζει ωραιότατα ένα θιολε καπέλλακι.

Τα θελάκια δεν συμπληρώνουν μόνον την γαρνιτούρα ενός καπέλλου, αλλά αποτελούν κι' αυτά τα ίδια ένα είδος γαρνιτούρας. Πολλοί γαρνίζουν τα θελάκια με μικρές θελούδινες τόν σ' σχήμα πουινέ, είτε δεμένες γύρω-γύρω, είτε ντυρεπαρισμένα επάνω στο καλόντι, είτε πέφτοντας εμπρός κ σκεπάζοντας το μέτωπο. Σε άλλα πάλι καστόράκια, τα θελά γαρνίζουν γύρω-γύρω το καπέλλο και δένονται πίσω σε φιογκούς, κόμπους ή κονκάρδες, καθιστώντας άχρηστη κάθε άλλη γαρνιτούρα.

Το χαρακτηριστικό στα θελάκια αυτά είναι ότι δεν συμπληρών καθόλου από χρώμα με το καπέλλο, αλλά άπεναντίας συνηθίζονται σε έντελως αντίθετα

χρώματα. Π. χ. ένα μπουνε από θελούδο μπλε γαρνίζεται μ' ένα θελάκι σε χρώμα τέτ ντε-νέγκρ, που ντυρεπαίνεται γύρω από το καπέλλο και χάνεται πίσω από ένα φιογκό από κορδέλλα τέτ ντε-νέγκρ.

Όλες αυτές η γαρνιτούρες βέβαια είναι για καπέλλα απογευματινά, επίσημα. Άλλα και τα πρωινά δεν μένουν άγαρνίριστα. Εκτός από τα φτεράκια και από τις κορδέλλες γαρνίζονται πολύ με γαζιά χρωματιστά και με δέρμα, το οποίο τα στολίζει υπό τύπον φιογκού ή άγκράφας, ή κουμπιού, ή φύλλων, ή μπορντούρας. Π. χ. ένα καπέλλο από καστόρι γκρί γαρνίζεται με λουρίδες δερμάτινες σε διάφορα χρώματα, που εμπρός συγκρατούνται από δυο πράσινα φυλά από καστόρι. Ένα άλλο από καστόρι σαμουά γυρισμένο γύρω-γύρω και γαζωμένο ολόκληρο με πικύρ μαρρόν, που διασταυρώνονται μεταξύ τους, έχει ως γαρνιτούρα ένα λουρίδα από δέρμα μαρρόν. Ένα καπέλλο σπόρ από θελούδο κατελέ μαρόν, έχει ένα δέσιμο από δέρμα μαρόν ντυμπλαρισμένο με σατέν πράσινο.

Η ΚΑΛΟΝΗ ΣΑΣ

Για να λευκάνη το δέρμα

Το ήλιοκαμένο δέρμα ήταν ωραίο το καλοκαίρι, αλλά τώρα με τα σκούρα φορέματα, το δέρμα είναι ωραιότερο πιο λευκό. Η γυναίκες των Σκανδιναβικών χωρών που φημίζονται για την λευκότητα του δέρματός τους, λέγεται πως πλένουν το πρόσωπό τους πολλές φορές την ημέρα με πιτυρόνερο, στο οποίο προσθέτουν και λίγο γάλα. Το μίγμα αυτό όχι μόνον λευκαίνει το δέρμα, αλλά και το τρυφεραίνει εξαιρετικά.

ΤΑ ΜΥΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΜΑΓΕΙΡΙΣΙΑΣ ΣΑΣ

Για να μη σας σπάσουν τα αυγά

Αν πρόκειται να θράσετε αυγά ήδη ραγιαμένα, για να μη σας σπάσουν, προσθέστε στο νερό μια κουταλιά ζάδι. Τα αυγά σας θα βγουν άκεραία. Για να είσθε επισημείας ασφαλείς πως οποιοδήποτε αυγό πρόκειται να θράσετε δεν υπάρχει φόβος να σπάσει, πλύντε τα αυγά με νερό στο θρασό νερό, τα θάσετε για λίγη ώρα μέσα σε νερό κρύο. Αποφύγετε επίσης να σκεπάζετε την κατσαρόλα που θα θράσουν.

Ο ΤΡΟΠΟΣ ΤΟΥ ΦΕΡΕΣΘΑΙ

Όταν έχετε γεύμα ή τσάι, απευθυνέτε να θάσετε επάνω στο τραπέζι λουλούδια πολύ άγκάδη, που να κρύβουν τους έφρους σας τους μόν από τους θε, καθώς και τα λουλούδια με πολύ βαρύ άρωμα, κρίνα, ζουμπούλια, γαρκίτσους κτλ., τα οποία γενικά σκορπίζουν μια θοραεία μυρωδιά στο δωμάτιο και σε πολλά πρόσωπα προκαλούν ζάλη, πονοκέφαλο ή συνάχι. Συνήθως τα λουλούδια χωρίς άρωμα, π. χ. τα χρυσάνθεμα, η ντάλια, η καμείλια, η τουλίπα είναι και πιο διακοσμητικά και πιο κατάλληλα για τέτοιες περιστάσεις.

Η ΔΙΩΣ ΛΙΑΝΑ

Καπέλλο από καστόρι μαρρόν με φιογκό από δέρμα μπλε με πικύρ στο αυτό χρώμα.

ΟΙ ΩΡΑΙΟΤΕΡΟΙ ΑΣΤΕΡΕΣ

Ἡ νέα Ἀμερικανὶς θεντέττα Σόνια Χένι, στὸ φιλμ «Ἡ νεράιδα τοῦ πάγου».

ΟΙ ΩΡΑΙΟΤΕΡΟΙ ΑΣΤΕΡΕΣ

Ἡ χαριτωμένη Γαλλὶς θεντέττα Ντανιέλ Νταρριέ μ' ἓνα πρωτότυπο καπέλλο ποὺ λανσάρει τελευταῖα.

Η ΣΤΗΛΗ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ

ΤΑ ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΣΑΣ

Υπό την των Αιδιδων

Παλ διατηρείται η εμορφιά

ΟΜΙΛΟΥΝ ΟΙ ΣΟΦΟΙ
ΣΚΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙ ΓΥΝΑΙΚΑ

Η γυναίκα είναι το άριστο γινόμενο του σύμπαντος.
 Η γυναίκα είναι το ωραιότερο ελάττωμα της φύσεως.
 Η γυναίκα είναι η καρδιά του άνδρος.
 Η γυναίκα είναι το όργανο του διαβόλου.
 Η γυναίκα είναι το κινδυνώδεστον όλων των θηρίων.
 Η χάρις της γυναίκας είναι άπαιτη.
 Εάν η γυναίκα ήταν άθανος, ούδέποτε θα εγνώριζαν τον τελευταίον αὐτῶν ἔραστήν.
 Πρέπει νὰ φοβῶνται κανεὶς τὸν ἔρωτα τῆς γυναικὸς περισσότερο τὸν μίσους τοῦ ἀνδρός.
 Η γυναίκα ὅταν εἶνε ὠρεῖα θέλει νὰ σὲ ἐξαπατήσῃ, ἀσχημὴ, θέλει νὰ σὲ δυσχεράσῃ, φτωχὴ, θέλει νὰ σὲ καταστρέψῃ, πλοῦσις θέλει νὰ σὲ ἐξουσιάσῃ.
 Η γυναίκες πού ἀστεύονται μὲ τὸν ἔρωτα, μοιάζουν μὲ τὰ παιδιὰ, πού παίζουν μὲ τὰ μαχαίρια καὶ πληγώνονται πάντοτε.
 Η γυναίκες μοιάζουν πρὸς τὰ φρούρια, τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ κατακτήσῃ κανεὶς δι' ἐφόδου.
 Η γυναίκα πού πωλεῖ τὸν ἔρωτά της, πωλεῖ ὅ,τι δὲν ἔχει.
 Η γυναίκα ὑπερέχει τοῦ ἀνδρός κατὰ τὴν ψυχὴν καὶ τὸ κάλλος.
 Καὶ αὐτὸς ὁ Θεὸς ἀπεπειράθη νὰ συγγράψῃ καὶ ὁ μὲν πεζὸς λόγος τοῦ εἶνε ὁ ἀνὴρ, ἡ δὲ ποιησις τοῦ ἡ γυνή.
 Μ. Ε. Ν. Α. Π. Ο. Λ. Ε. Ω. Ν.

Η ΠΟΙΗΣΙΣ ΤΩΝ ΓΕΙΤΟΝΩΝ ΜΑΣ
ΣΕΡΒΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

ΑΣ ΕΙΜΑΙ ΜΙΚΡΗ

— Κοπελλούδα ωραία, δροσερή θιολέττα, θά σ' αγαπούσα, μά είσαι πολύ μικρή.
 — Αγάπα με, καλέ μου! Κι' εγώ θά μεγαλώσω. Καὶ τὴ μαργαρίτα εἶνε μικρὸ, ὅμως στολίζει τὸ λαμπρὸν γυναικῶν. Καὶ τ' ὀρτύκι εἶνε μικρὸ πουλάκι, ὅμως, σάν πετῶ, καὶ ἄλλοι περνῶ καὶ καθαλλάρηδες.

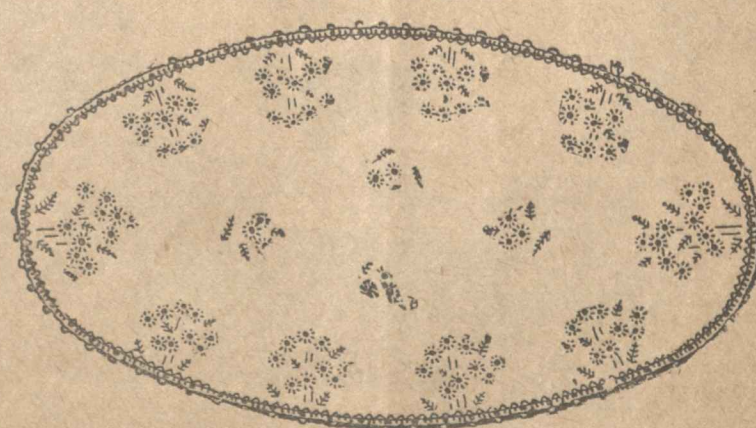
ΗΜΕΡΑ ΑΝΑΜΟΝΗΣ

— Ω! πόσο μακρινὴ εἶνε ἡ μέρα! Μένω ἐδῶ στὸ σταυροδρόμι, καὶ κυττάζω μακριὰ τὴ θάλασσα τὴν περὶ κροκουματοῦσα, ἀν' ὁ καλὸς μου ταξιδεύῃ, ἀν' ἡ σημαία τοῦ κυματίζει στὸν ἀνεμο, ἀν' παίζει τὸ θιολί τοῦ μὲ πάθος φλογερὸ, ἀν' με θυμάται, κι' ἀν' στὰ τραγούδια τοῦ ἀναφέρῃ τὸνομό μου.

ΑΦΙΞΕΙΣ

— Ἡ Διὸς ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΜΑΝΩΛΕΑ, ἡ μόνη μεταβάσα ἐφέτος εἰς Παρισίους, ἀναχωρήσασα πρὸ τῆς ἀπαγορεύσεως, ἐπαγγέλλετο κομίσασα πλουσιωτάτην συλλογὴν μὲδελων διὰ τὸ ἐπὶ τῆς δόδο Κυθαθηναίων 11 ἀτελιέ της Γυναικείων Φορεμάτων.

ΤΑ ΜΟΝΤΕΡΝΑ ΚΕΝΤΗΜΑΤΑ

— Γραϊότατο μιλιέ ντέ τάμπλ. Κεντιέται ἐπάνω σὲ λινὸ λευκὸ ἢ χρωματιστὸ μὲ «άνθημα τροπικὸ λευκὸ ἢ μὲ χρωματιστὸ κοτόν-περλέ. Ἡ μαργαρίτα γίνεται μὲ θελονὰ κασινάκι καὶ τὰ φύλλα μὲ ῥίζα.

Η ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ ΜΟΥ

ΜΕΛΑΧΡΟΙΝΗΝ Α. Ρ.— "Εχω γράψει ἐπανειλημμένως γιὰ τὸ σπασίδια. Ἡ ἀλοιφή ὅπου μοῦ γράφετε, φαντάζομαι πὼς θὰ εἶνε πολὺ καλὴ, γιὰτὶ ἡ καμφορά γενικῶς ὠφελεῖ τὸ δέρμα. Βάζετε τὴν λοιπὴν σὲ ὀνόμαρ τὸ πρόσωπό σας, καταργήστε τὴν κρέμα πού μοῦ ἀναφέρετε, πλένετε τὸ πρόσωπό σας μὲ σαποῦνι καὶ ἀντὶ γιὰ πούδρα θάχετε ἐπὶ ἕνα διάστημα πάλι. Τὰ ὁράδου καθαρίζετε τὸ πρόσωπό σας μὲ τὴν ἐξῆς λουσιόν:

Eau de roses 60 gr.
 Alcool camphré 40 gr.

— Ἄν ἡ κανάδες δὲν ἐξαφανισθοῦν, χρησιμοποιοῦστε τὴν ἐξῆς μίγμα:

Sublimé 0,25 gr.
 Sulfate de zinc 2, 0 gr.
 Acétate de plomb 2, 0 gr.
 Alcoolat de lavande 50 gr.
 Eau distillée de roses 250 gr.

— Ἀραιώνετε τὸ μίγμα αὐτὸ θάζοντας μιά κουταλιά τῆς σούπας σὲ τέσσερες κουταλιές νερό θρασμένο καὶ πλένετε τὸ πρόσωπό σας κατὰ ἔραδ μ' ἕνα βαμπακί.

Καν ΑΓΓ. ΤΣ., Ἄργουστόλιον.— Πλένετε τὸ πρόσωπό σας μὲ ψαμὶ σκεμμένο στὸ γάλα. Μία φορὰ τὴν ἑβδομάδα θάχετε τὴν ἐξῆς μάσκα: Χτυπάτε ἕνα αὐγὸ ὀλόκληρο καὶ προσθέτετε 5 σταγόνες γλυκερίνης, 5 σταγόνες λάδι, 5 σταγόνες ἀμυγδαλόλαδο, μία πρέζα θάρακος, 10 σταγόνες λεμόνι καὶ 5 σταγόνες ἀμμωνίας. Βουτάτε σ' αὐτὸ τὸ μίγμα μιά γάζα καὶ σκεπάζετε μ' αὐτὴν καλὰ τὸ πρόσωπό σας ὅλο, θάζοντας ἀπὸ πάνω ἕνα κομμάτι μουσαμῆ. Κρατᾶτε τὴν μάσκα ἐπὶ διὰ ὥρας, μένοντας τελείως ἀκίνητη. Κατόπιν ξεπλένεσθε μὲ πιτυρόνερο καὶ μετὰ μισή ὥρα κάνετε τὸν συνήθη καλλωπισμὸ σας.

— Τὰ ὁράδου χρησιμοποιοῦστε τὴν ἐξῆς λουσιόν:

Eau de laurier cerise 10 gr.
 Lait d' amandes 150 gr.

ΔΩΡΑΝ Ρ., Πειραιᾶ.— Γιὰ τὸ στήθος σας νὰ κάνετε γυμναστικὴ (τοῦ καὶ κάμψι τῶν χειρῶν, περιστροφικὴς κινήσεις, ἀλτήρες κτλ.) καὶ καλὰ ντύσε. ἐπίσης καθημερινὴς ἐντριβὴς μὲ τὸ ἐξῆς μίγμα:

Chlorate de soude 20 gr.
 Eau de Hamamelis 250 gr.
 Eau de bluet 150 gr.
 Glycerine 50 gr.
 Alcool à 90° 100 gr.

— Ἄν ὁ φαρμακοποιὸς σὰς ἐπὶ τὴν ἀκρίβειά γι' αὐτὸ τὸ ὄργανο, καὶ ἀπλὴς ἐπαλειψαίμε μὲ ἄλλοι μεντολέ. Γιὰ τοὺς ἀνοικτοὺς πόρους σὰς συνιστᾷ τὸ ἐξῆς ὁ γρό, ἀλλὰ προσοχὴ μὴν πᾶσι στὰ μάτια:

Polysulfure de sodium liquide 5 gouttes.
 Eau distillée 50 gr.

— Η ΦΙΛΗ ΣΑΣ

ΕΚΛΕΚΤΟΙ ΑΡΡΑΒΟΝΕΣ

— Ἡ Κὰ Ἡλέκτρα Μελοῦδὴ καὶ ὁ κ. Χρήστος Φραγκόπουλος ἐμνηστεύθησαν. Ἡ διεύθυνσις τοῦ «Μπουκέτου» τοὺς εὐχεταται ταχεῖαν τὴν στέψιν.

Η ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑ ΤΟΥ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ»

ΠΟΙΟ ΕΙΝΕ ΤΟ ΕΣΚΟΥΡΙΑΛ ΤΗΣ ΙΣΠΑΝΙΑΣ;

— Τὸ Ἑσκουριάλ εἶν' ἕνα προάστιο πού βρίσκεται σὲ σιράντα περίπου χιλιόμετρα ἀπόστασι ἀπὸ τὴ Μαδρίτη καὶ κοντὰ στὸ ὁποῖο ὑψώνεται τὸ ὑπέρλαμπρο παλάτι μὲ τὸ συνεχόμενο σ' αὐτὸ ἀπέραντο μοναστήρι.

Τόσο τὸ παλάτι, ὅσο καὶ τὸ μοναστήρι χτίστηκαν κατὰ διαταγὴν τοῦ βασιλέως Φιλίππου τοῦ Β' ἐπεὶ ἀπὸ ἕνα «τάμα» πού εἶχε κάνει σὲ μιά μάχη, κατὰ τὴν διάρκειά της ὁποῖος τὸ ισπανικὸ πυροβολικὸ κατέστρεψε μιά ἐκκλησίαν ἀφιερωμένη στὸν Ἅγιο Λαυρεντίο.

Ἔτσι τὸ μοναστήρι χτίστηκε πρὸς τιμὴν τοῦ ἐν λόγῳ ἁγίου, σάν ἀποζημίωσις, τρόπον τινά, γιὰ τὴν καταστροφὴ τῆς ἐκκλησίας του. Τὸ χτίσιμο τοῦ παλατιοῦ καὶ τοῦ μοναστηρίου ἄρχισε τὸ 1562 καὶ τελείωσε τὸ 1585, βάστηξε δηλαδὴ 23 χρόνια, κατὰ τὴν διάρκειά των ὁποίων διάφορες θεομηνίες κατέστρεψαν ἐπανειλημμένως τὸ ἔργο τῶν ἐργατῶν.

Τὰ οἰκοδομήματα τοῦ Ἑσκουριάλ ἔχουν σχῆμα σχάρας. Αὐτὸ ἄλλωστε σημαίνει ἡ λέξις Ἑσκουριάλ. Αὐτὸ δὲ ἔγινε εἰς ἀνάμνησιν τοῦ μαρτυρίου τοῦ ἁγίου Λαυρεντίου, ὁ ὁποῖος ψήθηκε ζωντανός, τὸ 258 μ.Χ., ἐπάνω σὲ μιά σχάρα.

ΤΙ ΉΣΑΝ ΟΙ ΓΕΝΙΤΣΑΡΟΙ;

Γενίτσαροι ὀνομαζόντουσαν οἱ ἄνδρες ἐνὸς στρατιωτικοῦ σώματος στὴν Τουρκία πού ἀποτελοῦσε τὴν ἰδιαιτέρα φρουρὰ τῶν Σουλτάνων. Αὐτὸ τὸ ἐκλεκτὸ σῶμα ἰδρύθηκε κατὰ τὸν 13ον αἰῶνα καὶ ἀποτελεῖτο ἀπὸ παιδιὰ ὑποδούλων σὺν Τούρκους λαῶν (πρὸ πάντων Ἑλλήνων), τὰ ὁποῖα οἱ δυνάστες ἀρπάζαν ἀπὸ τὴν οἰκογένειά τους καὶ τὰ ἐξισλάμιζαν. Οἱ Γενίτσαροι, ἀν καὶ εἶχαν σὲς φλέβες τοὺς γρισιανικὸ αἷμα, διακρινόντουσαν κυρίως γιὰ τὸ μῖσος τοὺς καὶ τὴν θηριωδίες τους ἐναντίον τῶν χριστιανῶν.

Τὸ σῶμα τῶν Γενιτσαρῶν διαλύθηκε τὸ 1829 ἀπὸ τὸν σουλτάν Μαχμούτ τὸν Β' ἐπεὶ ἀπὸ μιά συνωμοσίαν πού ὀργάνωσαν ἐναντίον του γιὰ νὰ τὸν ἐκθρονίσουν. Ἐγχαν ἄλλωστε καταντῆσι ἀνυπόφοροι πειὰ λόγῳ τῆς ἀσέβειας τοὺς καὶ τῆς παντοδυναμίας τους. Μετὰ τὴν διάλυσιν τοῦ σώματος των, ὅλοι σχεδὸν οἱ Γενίτσαροι συνελήφθησαν ἀπὸ τὸν ταχτικὸ στρατὸ καὶ θανατώθηκαν σὲ μιά πλατεῖα τῆς Κωνσταντινουπόλεως.

ΠΟΙΟΣ ΉΤΑΝ Ο ΑΓΓΛΟΣ ΠΟΙΗΤΗΣ ΚΑΙ ΜΥΘΙΣΤΟΓΡΑΦΟΣ ΡΟΒΕΡΤΟΣ - ΛΟΥΔΟΒΙΚΟΣ ΣΤΗΒΕΝΣΟΝ ΚΑΙ ΠΟΙΑ ΕΙΝΕ ΤΑ ΚΥΡΙΩΤΕΡΑ ΕΡΓΑ ΤΟΥ;

— Ὁ Ροβέρτος - Λουδοβίκος Στήβενσον γεννήθηκε τὸ 1850 στὸ Ἐδιμβούργο τῆς Σκωτίας καὶ ἦταν γυνὴς μηχανικοῦ. Ὅταν τελείωσε τὴν σπουδὴν τοῦ ἀναγκάστηκε, ἐπεὶ ἦταν ἀσθενικὴς κράσεως, νὰ ἐγκαταλείψῃ τὸ ψυχρὸ καὶ συννεφώδες κλίμα τῆς Σκωτίας καὶ νὰ καταφύγῃ στὴ Γαλλία, ὅπου ἡ ἀτμόσφαιρα εἶνε πῶς γλυκειά.

Ἐκεῖ ἔγραψε δύο ἀπὸ τὰ περιφημότερα ἔργα του: «Στὰ κανάλια τῆς Γαλλίας» καὶ «Στὰ βουνὰ μ' ἕνα γάϊδαρο». Πῆγε κατόπιν στὴν Καλιφόρνια, ὅπου ἐκτός ἀπὸ διάφορα ἔργα κριτικῆς, ἔγραψε καὶ τὸ ἀριστοῦργμά του «Ἡ Νῆσος μὲ τὸν Θησαυρὸ», πού ἡ ἐπιτυχία του ὑπῆρξε τεραστία. Ἐγραψε κατόπιν διάφορα περιπετειώδη μυθιστορήματα πού τὸν ἔκαναν δημοφιλέστατο: τὸ «Μαῦρο Βέλος», τὸν «Δόκτορα Τζέκυλ καὶ τὸν κ. Χάυντ», τὸν «Ἀρχοντα τοῦ Μπαλλαντρί» κλπ.

Κατόπιν, ἀνιδυντὴς ἀπὸ τὴν ζῶν καὶ ἀπὸ τὸν κόσμῳ, ἄρχισε νὰ περιπλανᾶται στὸν Ἰνδικὸ Ὑκεανόν, ὡς ὅπου τέλους ἐγκαταστάθηκε στὴ νῆσο Σαμόα, ὅπου ἔγραψε τὸ ἔργο

τοῦ «Ἡ Ἀγρυπνίας τῶν Νήσων» καὶ πέθανε σὲ ἡλικίᾳ 47 ἐτῶν ἀπάνω στὴν ἀνθιστὴ τῆς φιλολογικῆς τοῦ δράσεως.

ΤΙ ΑΠΟΚΑΛΟΥΣΑΝ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΜΕΣΑΙΩΝΑ «ΚΡΙΣΙΝ ΤΟΥ ΘΕΟΥ»;

Μὲ τὸ ὄνομα «Κρίσις τοῦ Θεοῦ» ἀποκαλοῦσαν κατὰ τὸν μεσαιῶνα τὴν σκληρὴν καὶ βάρβαρην δοκιμασίαν, σὲς ὁποῖες κατέφευγαν μερικὰ δικαστήρια γιὰ νὰ... πεισθοῦν περὶ τῆς ἀθωότητος ἢ τῆς ἐνοχῆς ἐνὸς κατηγορουμένου, ὅταν τοῦ ἔλειπαν ἡ ὀλικὴ ἀποδείξεις.

Ἡ δοκιμασία αὐτὴ ἦσαν πολὺ ὀδυνηρὴς καὶ θανάσιμες. Ἄν ὁ κατηγορούμενος τὴν ὑφίστατο ἀγογγύστως καὶ χωρὶς νὰ πάθῃ τίποτε, αὐτὸ ἐσήμαινε πὼς ἦταν ἀθῶος. Ἀλλοιῶς τὸν ἐκήρυσαν ἐνοχο καὶ τὸν κατεδίκαζαν στὴν προβλεπόμενη ὑπὸ τοῦ νόμου γιὰ τὴν πράξιν τοῦ ποιῆ.

Ἔτσι, μετὰ τῶν ἄλλων, ἀνάγκαζαν τὸν κατηγορούμενο νὰ βυθίσῃ τὸ χέρι του μέσα σὲ ζεματιστὸ λάδι, νὰ στέκεται ἐπὶ πολλὴ ὥρα ἀκίνητος σὲ μιά ἐξαντλητικὴ στάσι.

Τὴν φρικτὴν αὐτὴν δοκιμασίαν τὴν κατάργησε ὁ ἀνθρωπιστὴς βασιλεὺς τῆς Γαλλίας Λουδοβίκος, ὁ κατόπιν ἀνακηρυχθεὶς ἅγιος.

ΠΟΙΟΣ ΉΤΑΝ Ο ΜΟΥΣΙΚΟΣ ΜΕΝΤΕΛΣΟΝ;

— Ὁ συνθέτης τῆς μουσικῆς τοῦ «Ὀνείρου Θερνῆς Νυκτός» καὶ πολλῶν περιφήμων ὁρατορίων, γεννήθηκε στὸ Ἀυδούργο, τὸ 1809. Ὁ παππὸς του ἦταν ἕνας ἐξοχὸς φιλόσοφος στὴ Γερμανία κ' οἱ περιστάσεις ἀπὸ τοὺς συγγενεῖς του ἦσαν τραπεζίται. Ἔτσι ὁ μελλοντὸς ἐνδοξὸς μουσικὸς γεννήθηκε μέσα σ' ἕνα περιβάλλον πλούτου καὶ πολυτελείας, ὅπου ἐξετίματο ἰδιαιτέρως ἡ τέχνη. Μὰ κι ὁ ἴδιος, ἀπὸ πολὺ μικρὸς, παρουσιάστηκε σάν ἕνα «παιδί θαύμα». Ἔτσι ἔμαθε σάν παιγνίδι τὴν ἀρμονίαν καὶ τὴν ἀντιτιτῆ καὶ σὲ ἡλικίᾳ δέκα χρόνων παρουσιάστηκε στὸ Βερολίνο κ' ἔπειτα στὸ Παρίσι, παίζοντας τὰ πῶς ὀσκολα κομμάτια τῶν μεγαλυτέρων συνθετῶν. Συγχρόνως συνέθετε καὶ πολλὰ δικά του μουσικὰ ἔργα.

Παρουσιάστηκε ἐκεῖ τὴν ἐποχὴν στὸ Γκαίτε, κ' ὁ μέγας ποιητὴς τοῦ ἔκανε τὴν κολακευτικώτερον κρίσιν γιὰ τὸ μέλλον του. Ὡστόσο, ἡ πρώτη του ὥρα, πού τὴν ἀνέβασε στὸ θέατρο σὲ ἡλικίᾳ 18 ἐτῶν, «Οἱ Γάμοι τοῦ Γκαίμας», δὲν ἐσημείωσε καμμιὰ ἐπιτυχίαν. Ὁ Μέντελσον ἔγκατέλειψε τότε τὴν Γερμανίαν γιὰ νὰ πάθῃ στὴν Ἀγγλίαν, ὅπου εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ἡ συμφορὴν τοῦ ἐκρίθησαν ὡς ἀριστοῦργήματα. Πῆγε κατόπιν στὸ Παρίσι, στὴ Ρώμην, στὴν Ἑλβετίαν, ταξιδεύοντας σάν μεγατὴν, πράγμα πού τοῦ τὸ πέτρειαν τὰ οἰκονομικά του μέσα.

Κατὰ τὴν ἐπιστῆν τοῦ στὴν πατρίδα του ἱδρυσε στὸ Μπρὺσελντορφ ἕνα θέατρο, τὸ ὁποῖο ἤθελε ν' ἀφιέρωσιν ἀποκλειστικὰ στὴν τέχνη. Ἐχάσε ὅμως πολλὰ χρήματα στὴν ἐπιχείρησιν τοῦ αὐτοῦ κ' ἀναγκασμένος ἐναντίον τῶν κριτικῶν πού τοῦ εἶχαν ἐπιτεθῇ, ἔφυγε γιὰ τὴν Λειψία κ' ἀπὸ κεῖ γιὰ τὸ Βερολίνο, ὅπου διηύθυνε τὴ μουσικὴ τοῦ βασιλέως τῆς Πρωσίας.

Ὁ θάνατος τῆς ἀδελφῆς του, τὸ 1847, τὸν ἐδόθησε τὴν πῶς βαθεῖα μελαγχολία πού τίποτα πειὰ δὲν μπόρεσε νὰ τὴν διαλύσῃ καὶ πέθανε ἀπὸ τὸν καμὸ του στὸ τέλος τοῦ ἴδιου χρόνου.

Τὰ κυριώτερα ἔργα τοῦ Μέντελσον εἶνε ἡ «Ἐλισσάβετ», τὸ «Ὀνειρὸ Θερνῆς Νυκτός», ὁ «Παῦλος», ὁ «Ἡλίας» κτλ. Μὰ ἐκεῖνα πού τὸν κατέστησαν ἀθάνατο εἶνε κυρίως τὰ μικρὰ του κομμάτια, ὅπως τὸ «Τραγούδι τῆς Ἀνοίξεως», πού ἀποτελοῦν ἀριστοῦργήματα ἀρμονίας καὶ μελωδίας.

ΤΟ ΝΕΟ ΜΑΣ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟΥ.— 'Ο Κάρολος Σεβρό, ένας ξενιτεμένος Γάλλος και ή σύζυγός του Ζελιμά, μία νέα γυναίκα με έξωτική όμορφιά, επιστρέφουν έπειτ' από πολλά χρόνια άπουσίας στη Γαλλία, με τό μοναδικό σκοπό νά μάθουν τί απέγινε κάποια κυρία της άριστοκρατίας και τό παιδί της, την όποια μυστηριώδεις έχθροί είχαν συμφέρον νά εξαφανίσουν, γιά νά σφετερισθούν τή μεγάλη της περιουσία. Τό μόνο πού ό Σεβρό ξέρει σχετικώς με την τύχη της γυναίκας αυτής είνε ότι οι συγγενείς της την είχαν σχεδόν φυλακίσει πρό έτών σέ κάποιο μισοερεπωμένο πύργο κοντά στό Βλαινκούρ, όπου και πηγαίνει τώρα γιά νά συγκεντρώσει πληροφορίες. Στο ίδιο όμως λεωφορείο μ' αυτόν και με τή σύζυγό του, ταξιδεύει κάποιος άποπτος τύπος, ένας Βλαιρώ, ό όποιος αναλαμβάνει επί πληρωμή διάφορες έγκληματικές και σκοτεινές υποθέσεις κι' ό όποιος κατορθώνει νά πιάσει κουβέντα με τό Σεβρό και νά μάθει τό σκοπό του ταξιδιού του, προσφέρειτά δέ νά τόν εξυπηρετήσει και νά τόν βοηθήσει στις ανάγκες του. 'Ο Σεβρό δέχεται ευχαρίστως, χωρίς νά υποψιάζεται καθόλου τά καταχθόνια σχέδια του Βλαιρώ, ό όποιος του παρουσιάζεται με τό ψευδώνυμο 'Ιούλιος Κορνεφέρ. 'Ετσι οι ταξιδιώτες θάνατον στό Βλαινκούρ. 'Εκεί, ό Βλαιρώ κατορθώνει νά παρασύρει τόν Σεβρό σέ ένέδρα τή νύχτα και τόν πνίγει στό ποτάμι. Στην όχθη του ποταμού οι χωρικοί άνακαλύπτουν τό άλλο πρωτό τό πτώμα του και τό μεταφέρουν στό χωριό.

(Συνέχεια από τό προηγούμενο)

"Όταν έφτασαν στην πλατεία κοντά στην πηγή, είδαν μία γυναίκα με λυμένα τά μαλλιά, τρελλή άπ' την άπελπισία της, πού πάλευε με μί' άλλη γυναίκα, ή όποια προσπαθούσε νά την συγκρατήσει.

"Αλλά ή Ζελιμά κατώρθωσε τέλος νά ξεφύγει από τά χέρια τής Ρόζας και ώρμησε έξαλλη προς τή συνοδεία.

"Είπε ή γυναίκα του! φώναξε ό Κλαύδιος Ρουαγιέ.

"Όλοι άναντρίχισαν. Μερικές γυναίκες ώρμησαν γιά νά συγκρατήσουν την Ζελιμά. 'Αλλά πριν προφτάσουν νά την πλησιάσουν, εκείνη διέσχισε τό πλήθος και στάθηκε μπρός στό φορείο άκίνητη.

Τότε από τό σφιγμένο της λαρύγγι, ξέφυγε μία κραυγή θαθεία, μία κραυγή πού έμοιαζε με τελευταίο ρόγχο ανθρώπου πού πεθαίνει... Τά χαρακτηριστικά του προσώπου της μαζεύτηκαν τρομαχτικά, τά μάτια της άνοιξαν διάπλατα, τά μέλη της θάρυναν και σωριάστηκε κάτω με τά χέρια άπλωμένα.

ΣΤ'

Τό πτώμα του πνιγμένου μετεφέρθη σ' ένα από τά δωμάτια του ξενοδοχείου και δύο χωρικοί, πού τούς ώρισε ό δήμαρχος, έμειναν εκεί γιά νά τό φυλάναι.

Συγχρόνως ή Ρόζα μαζί με δύο τρείς άλλες γυναίκες, μετέφεραν την άναίσθητη Ζελιμά στό δωμάτιό της και προσπαθούσαν με κάθε τρόπο νά την ξαναφέρουν στη ζωή.

"Ο δήμαρχος, άφού έδωσε μερικές διαταγές, άποσύρθηκε στό γραφείο του και άρχισε νά συντάσσει μία μακροσκελή έκθεση προς τό· ειρηνοδίκη της περιφέρειας σχετικώς με τά δραματικά γεγονότα, παρακαλώντας τον νά πάη άμέσως σ' ό Βλαινκούρ γιά ν' αναλάβει τις άνακρίσεις.

"Ετοιμαζόταν νά σφραγίσουν την έπιστολή, όταν κάποιος χτύπησε την πόρτα του γραφείου του.

"Εμπρός! είπεν ό δήμαρχος.

"Η πόρτα άνοιξε κι' ένας άνδρας μπήκε μέσα.

Φαίνονταν καμμία πενήντα χρόνια και ήταν ψηλός και εύρωστος, με πρόσωπο άνθηρό ακόμα. Σ'ήν κομμιόδοχη του είχε μία ταινία πού έδειχνε πώς είχε τιμηθή με άνώτερο στρατιωτικό παράσημο.

Ο δήμαρχος τόν έχαιρέτησε και του είπε:

— Με συγνώμη μία στιγμή, κύριε, ως ότου νά σφραγίσω αυτή την έκθεση.

— Ακριβώς, κύριε δήμαρχε, γι' αυτή την έκθεση έρχομαι

ΤΟΥ ΑΙΜΙΛΙΟΥ ΡΙΣΜΠΟΥΡΓΚ

νά σας μιλήσω.

"Ο δήμαρχος κύταξε ξαφνιασμένος τόν επισκόπητ του, ό όποιος εξακολούθησε:

— Θά στείλετε άνθρωπο στην Βερζεβίλ γιά νά πάη αυτή την έκθεση;

— Μάλιστα.

— Λοιπόν, λάβετε την καλωσύνη νά προσθέσετε δύο λόγια. Γράψετε νάρθη ένας γιατρός, γιατί ή σύζυγός του πνιγμένου βρίσκεται σέ πολύ άσχημη κατάσταση. 'Η άπελπισία της τή χτύπησε στην καρδιά. Προσπαθούν ακόμα νά την ξαναφέρουν στη ζωή, μ'ά δέν τό κατορθώνουν. Βρίσκεται άπλωμένη στό κρεβάτι της, παγωμένη και χωρίς πνοή.

"Ο δήμαρχος πρόσθεσε ένα ύστερόγραφο στην έπιστολή του και, άφού την σφράγισε, την έδωσε σ' έναν άνδρα πού περίμενε στην πόρτα, έτοιμος νά φύγει. Κατόπιν έστράφη προς τόν επισκόπητ του, ό όποιος του είπε:

— Κύριε δήμαρχε, μπορεί νά σας φανή παράξενο γιατί δέχτηκα τόσο ένδιαφέρον γιά τή δυστυχισμένη αυτή γυναίκα. Πι νά σας πώ, κι' έγώ ό ίδιος δέν μπορώ νά εξηγήσω τή συμπαθία πού έννοιωσα γι' αυτήν. Την είδα γιά πρώτη φορά πρό όλίγου, όταν έπεσε σάν κεραυνόπληχτη στην πλατεία, μπροστά στό πτώμα του συζύγου της. Πραγματικώς ή δυστυχισμένη νέα είνε αξιολύπητη.

— Έχετε δικη, είπεν ό δήμαρχος.

— Έκείνο πού αισθάνομαι γι' αυτή τή νέα, εξακολούθησε ό ξένος, είνε μία άγάπη σχεδόν πατρική... "Α! έγώ σ' άντιμισθιστήθω. Κύριε δήμαρχε, ονομάζομαι 'Ιάκωβος Βαγιάν, ήμουν άλλοτε λοχαγός τών δραγόνων, μ'ά τώρα έγω άποστρατεύθη και κάθομαι έξη λεύγες μακριά από δώ στό Μαρέλ, όπου και γεννήθηκα.

— "Ωστε είμαστε συμπατριώτες, είπεν ό δήμαρχος, δίνοντας του τό χέρι.

— Ναι και είμαστε κ' οι δύο παιδιά της Λωραινής... "Επέστρεφα προχθές από ένα ταξίδι πού έκανα στην "Αλσατία προς τό μέρος του Ρήνου και θέλησα νά ξαναβάρω τό Βλαινκούρ, όπου έρχόμουν συχνά με την μητέρα μου, όταν ήμουν μικρός. Κατέλυσα στό ξενοδοχείο του Κλαυδίου Ρουαγιέ, σ' ένα δωμάτιο πλάι σ' έκεينو πού έμεινε ό πνιγμένος με τή γυναίκα του. Σκόπευα νά φύγω σήμερα τό πρωτό, γιατί λείπω από τό σπίτι μου τέσσερες εβδομάδες ώρα κ' ή σύζυγός μου θάχη άρχίσει ν' άνησυχή. "Ωστόσο έμεινα, γι' τί δέν θέλω νά φύγω πριν μάθω ότι έγινε έντελώς καλά ή δυστυχισμένη χήρα του πνιγμένου. "Επίσης έπιθυμώ νά μάθω τί αποτελέσματα θά έχη ή έρευνα... Πρόκειται τάχα περί έγκλήματος ή περί τυχαίου δυστυχήματος;

— Ούτε κι' έγώ δέν ξέρω, είπεν ό δήμαρχος. "Ο Κλαύδιος Ρουαγιέ, ό ξενοδόχος, έκανε λόγο γιά μία έπιστολή, την όποια πήγε τή νύχτα στό θύμα κάποιος άγνωστος. Τί νάναι τάχα ή έπιστολή αυτή;

— Σας την φέρνω, κύριε δήμαρχε, νά την... Βρέθηκε μέσα στό σθούμένο τζάκι, όπου, φαίνεται, την πέταξε άπό τή διάβαση.

"Ο δήμαρχος άνοιξε την έπιστολή κι' άμέσως ή ύπογραφή του έκανε έντύπωση.

— 'Ιούλιος Κορνεφέρ! φώναξε και πετάχτηκε από τή θέα του. Μ'ά αυτό είνε αδύνατον!... Δέν υπάρχει στό Βλαινκούρ άνθρωπος τιμιώτερος από τόν 'Ιούλιο Κορνεφέρ... "Ο λοι τόν αγαπούν και τον σεβονται...

— Διαβάστε την έπιστολή, κύριε δήμαρχε, και μή διστάσημα στην ύπογραφη, είπεν ό 'Ιάκωβος Βαγιάν.

Και, άφού ό δήμαρχος διάβασε την έπιστολή, τόν έώησε:

— Λοιπόν, τί συμπέρασμα θγάζετε;

— "Αρχίζω νά πιστεύω ότι ό ξενοδόχος ό Ρουαγιέ έχει δικη. Ναι, ή έπιστολή αυτή φαίνεται ότι ό δυστυχισμένος παρεσύρθη σέ ένέδρα... Φέρνει όμως την ύπογραφη του 'Ιουλίου Κορνεφέρ!...

— Ναι, αλλά ή ίδια ή ύπογραφη ακριβώς είνε ή άπόδειξις της άθωότητος του Κορνεφέρ. Θά πρόδιδε τόσο εύκολα τόνομά του άν ήταν ένοχος;

— Πραγματικά, είπεν ό δήμαρχος.

— "Ο άθλιος πού έγραψε την έπιστολή αυτή ήξερε τό όνομα του Κορνεφέρ και τό χρησιμοποίησε, όπως θά χρησιμοποιούσε κι' όποιοδήποτε άλλο. Δέν πιστεύω μάλιστα νά τό έκανε έπίτηδες με τό σκοπό νά ένοχοποιήση έναν τίμιο άνθρωπο. "Οχι, ήταν βέβαιος ότι με τό όνομα αυτό δέν μπορούσε νά εξαπατήσει την δικαιοσύνη. Κυτάχτε, σας παρακαλώ τό γράψιμο. Με την πρώτη ματιά φαίνεται ότι είνε παραποιημένο... Και αυτά τά χονδροειδή όρθογραφικά λάθη... Φαίνεται άμέσως ότι τά έκαναν έπίτηδες.

— Ναι, αυτό είν' αλήθεια... "Ετσι ό δυστυχισμένος αυτός ταξιδιώτης παρασύρθηκε σέ ένέδρα και ένας ή περισσότεροι κακούργοι τόν έρριξαν στό ποτάμι... "Αλλά γιατί; "Οχι βέβαια γιά νά τόν κλέψουν, γιατί τά χρήματά του θρέθηκαν άθικτα. Σίγουρα πρόκειται περί έκδικήσεως, περί άτίμου έκδικήσεως... Και ως τή στιγμή αυτή δέν κατορθώσαμε νά μάθουμε ούτε ποιος είνε, ούτε από πού έρχόταν... Κι' ούτε από τή γυναίκα του, όταν συνέλθη, θά μπορούσαμε νά μάθουμε τίποτε, γιατί δέν ξέρει τή γλώσσα μας.

Οι δύο άνδρες δέν είχαν τίποτε άλλο νά πούν... "Ο άπόστρατος στρατιωτικός σηκώθηκε κι' έδωσε τό χέρι του στό δήμαρχο.

Κατά τις έντεκα πριν άπό τό μεσημέρι, έφτασαν ό ειρηνοδίκης κι' ό γιατρός, συνοδευόμενοι από δύο χωροφύλακες. Κατέδθηκαν μπροστά στό ξενοδοχείο κι' ενώ ό γιατρός, οδηγούμενος από τόν ξενοδόχο, ανέθηκε στό δωμάτιο της Ζελιμάς, ό ειρηνοδίκης, ό λοουδομένος από τούς χωροφύλακες, πήγε στό Δημαρχείο, όπου τόν περίμενε ό δήμαρχος, με τόν βοηθό του και δύο μέλη του δημοτικού συμβουλίου. "Ο ένας άπ' αυτούς κρατούσε στά χέρια του την έπιστολή με την ψεύτικη ύπογραφη και φαίνονταν πολύ ταραγμένος. "Ηταν ό πατέρας του 'Ιουλίου Κορνεφέρ.

"Ο ειρηνοδίκης κάθισε σέ μία πολυθρόνα και παρακάλεσε τό δήμαρχο νά συμπληρώσει προφορικάς την έκθεση πού του είχε στείλει. "Αντί άπαντήσεως, ό δήμαρχος έπήρε από τά χέρια του γέρου Κορνεφέρ την πλαστή έπιστολή και την έδωσε στόν ειρηνοδίκη.

Αυτός την διάβασε άργά, συνωφρωμένος. "Όταν τελείωσε τό διάβασμα, είπε:

— Είνε πολύ σπουδαία ή ύπόθεσις αυτή, κύριοι. Πρέπει νά είδοποιήσουμε τόν εισαγγελέα. Προηγούμενος όμως πρέπει νά κάνουμε ευρύτατες έρευνες, γιά νά συγκεντρώσουμε όσο τό δυνατόν περισσότερες πληροφορίες... "Εξετάσατε τόν 'Ιούλιο Κορνεφέρ;

— "Ο γιός μου δέν είνε στό χωριό, κύριε ειρηνοδίκη, άπάντησε ό πατέρας Κορνεφέρ. Λέπει πρό δύο ήμερών.

— Πολύ δυσάρεστο αυτό...

— Μήπως πιστεύετε;... τραύλισε ό γέρος.

— "Οχι, κύριε Κορνεφέρ, ησυχάστε... Γνωρίζω πολύ καλά τό γιό σας κ' είμαι βέβαιος ότι ή έπιστολή αυτή δέν έγράφη άπ' αυτόν... Αυπάται μόνο πολύ γιατί άπουσιάζει, γιατί ίσως θά μπορούσε νά μάς βοηθήσει ν' ανακαλύψουμε τά ίχνη αυτού του άθλιου, ό όποιος είχε τό θράσος νά χρησιμοποίησ' ή τό όνομά του.

"Επειτα, άπευθυνόμενος προς τό δήμαρχο, τόν ρώτησε:

— "Ο ταξιδιώτης δέν είχε μαζί του καμμία άποσκευή;

— Ναι, είχε ένα μικρό ταξιδιωτικό σάκκο.

— Τόν άνοίξατε;

"Ο ειρηνοδίκης κάθισε σέ μία πολυθρόνα.

— "Οχι, κύριε ειρηνοδίκη, θεώρησα καθήκον μου νά μ'ήν κάνω τίποτε πριν έρθετε σεις.

— "Ωραία. Θά ιδούμε λοιπόν σέ λίγο τί περιέχει ό σάκκος αυτός.

Κι' έπειτα από μία μικρή σιωπή, ό ειρηνοδίκης έπρόσθεσε:

— Δέν υπάρχει καμμία άμφιβολία ότι ό δυστυχισμένος αυτός νέος έπεσε θύμα άτίμου πλεκτάνης. "Όπως φαίνεται από την έπιστολή αυτή, την όποια οι κακούργοι χρησιμοποίησαν γιά νά τόν παρασύρουν τή νύχτα στην παγίδα τους, τό έγκλημα ήταν προμελετημένο. Φθάνω μέχρι του σημείου νά πιστέψω ότι τό θύμα είχε συνεννοηθή από πριν με τούς δημίους του, τούς όποιους δέν ύποψιαζόταν καθόλου. Αυτό με κάνει νά ύποθέσω ότι οι δολοφόνοι δέν ήσαν κοινοί έγκληματiai. Οι άθλιοι προσχεδιάσαν με προσοχή τό έγκλημά τους κι' έλαβαν όλα τους τά μέτρα γιά νά ξεφύγουν από τά χέρια της δικαιοσύνης. "Ας έλπίσουμε όμως ότι δέν θά ξεφύγουν ως τό τέλος!...

Ζ'

"Επί τρείς περίπου ώρες ή Ζελιμά κοίτονταν στο κρεβάτι της άναίσθητη, άκίνητη, άφωνη...

Δύο τρείς γυναίκες έμειναν έξω άπ' την πόρτα του ξενοδοχείου, πληροφορώντας γιά την κατάσταση της τούς χωρικούς, οι όποιοι έδειχναν μεγάλο ένδιαφέρον γιά την δυστυχισμένη αυτή νέα.

"Όταν ό γιατρός μπήκε στό δωμάτιό της, ή Ζελιμά συνεισέχονταν πειά από τό λήθαργό της γιατί πρό μερικόν στιγμών, είχαν άρχίσει νά κινή μερικές κινήσεις κ' είχε άνοιξει τά μάτια της, αλλά τά βλέφσρά της εξακολουθούσαν νά παραμένουν άκίνητα και τό βλέμμα της άπλανές.

Ο γιατρός πλησίασε στό κρεβάτι της κι' έμεινε μερικές στιγμές άκίνητος, με τό βλέμμα του προσηλωμένο στό πρόσωπό της.

— Λοιπόν, κύριε Λουβενέλ, τί λέτε; τόν ρώτησε ή Ρόζα ή ξενοδόχος, ή όποια τόν είχε ακολουθήσει μέσα.

"Ο γιατρός γύρισε τό κεφάλι του και άπάντησε:

— Έξετάζω και περιμένω.

"Η κατάσταση αυτής της γυναίκας μού φαίνεται σοβαρή, πολύ σοβαρή.

— Πιστεύετε ότι θά πεθάνη;

— Δέν είπα τέτοια πράγματα. Αλλά ό έγκέφαλος της ταράχτηκε σοβαρά κι' αυτό έπέρφερε γενική παράλυσι πολλών όργάνων. Δέν ξέρω ακόμα τί μπορεί νά συμβεί.

Και, σκύβοντας πάνω άπ' την άρρωστη, προσπάθησε με τά ενεργητικότερα μέσα νά ξαναδώσει τή ζωή σ'ήν άκίνητα όργανά της, χωρίς όμως νά τό κατορθώσει.

Κατά τό μεσημέρι, ένα άπόροπτο γεγονός έπεδείκνυσε τόν πόνο της κατάστασής της άρρώστης. "Η δυστυχισμένη νέα γυναίκα κυριεύθηκε από τούς πόνους του τοκετού. "Αρνήσε νά θγάξει ύποκόφους στεναγμούς και νά σωστρέφεται άπασμοδικά στό κρεβάτι της.

"Ο γιατρός, ό όποιος δέν ήξερε ότι ή νέα ήταν έγκυος, δέν είχε πάρει μαζί του τί απαραίτητα χειρουργικά εργαλεία. Πήρε λοιπόν ένα φύλλο χαρτί κι' έγραψε σ' αυτό μερικές γραμμές.

— Νά τό πάτε στόν ειρηνοδίκη, είπε. "Ενας χωροφύλακας νά καθάλλησ' άμέσως τό άλογό του και νά πάη νά μού φέρη από τό σπίτι μου τά εργαλεία πού σημείωσα.

"Εσπευσαν νά ύπακούσουν και μετά μία ώρα ό χωροφύλακας έαναγύρισε μαζί με τά εργαλεία.

— Τέλος πάντων! φώναξε ό γιατρός Λουβενέλ, ό όποιος ως τή στιγμή εκείνη περίμενε άσυπόμωνα.

"Επειτ' από τρείς ώρες, με τή συνδρομή του γιατρού, ή Ζελιμά έφερνε στόν κόσμο ένα κοριτσάκι.

"Η Ρόζα τό πήρε άμέσως στην άγκαλιά της και φώναξε μ' ένθουσιασμό:

— Θεέ μου, τί μικροκαμωμένο πού είνε!... Νά ιδούμε δέ

μως... θα ζήση;

— Θα ζήση! απάντησε ο γιατρός.

— Ω! κύριε Λουθενέλ! έκανε ή αγαθή ξενοδόχος. Κυτάχτε τώρα να σώσετε και τη μητέρα... Κυτάχτε την σε τί χαλάρια βρίσκεται πάλι...

Πραγματικά, ή ασθενής μετά τον τοκετό είχε ξαναπέσει στην προηγούμενη άκίνησή της. Τά χείλη της είχαν χάσει το χρώμα τους, τά μάτια της ήσαν ορθάνοιχτα και όλο γενικά τό σώμα της φαινόταν σαν πτώμα.

— Από αύριο, Ρόζα, να φροντίσης να θρής μιά παραμύνα για τό παιδί.

— Αυτό, κύριε γιατρέ, είχε εύκολο. Η γειτόνισσά μας, ή κυρά Ριγώ, έτοιμάζεται να άποκόψη τό αγόρι της.

— Ωραία. Νά πās λοιπόν να την προσκαλέσης. "Αν δέχεται, μπορούμε να της παραδώσουμε από σήμερα τό παιδί...

— Καί ή μητέρα του, κύριε Λουθενέλ;

— Αυτή θα τό επαγρυπνή από τον ούρανό, απάντησε ο γιατρός με θλιμμένη φωνή.

Πραγματικά, ο δόκτωρ Λουθενέλ δεν είχε γελαστή. Κατά τις έξη μετά τό μεσημέρι, ή δυστυχισμένη Ζελιμά έβγαλε τον τελευταίο της στεναγμό.

Κοντά στο νεκρικό κρεβάτι της, τό νεογέννητο κοιμόταν ήσυχα σ' ένα καλάθι, τό όποιο χρησιμοποίησαν για κούνια.

Ο γιατρός, πλημμυρισμένος από συγκίνηση, έκλεισε τά μάτια της πεθαμένης και άποσύρθηκε σιωπηλός.

Τότε ή Ρόζα άναψε μιά λαμπάδα, την τοποθέτησε κοντά στο κρεβάτι και ψιθύρισε δακρυσμένη:

— Τί τρομερή δυστυχία!

Καί, παίρνοντας τό καλάθι με τό νεογέννητο όρφανό, θγήκε έξω και τό παρέδωσε στην κυρά Ριγώ, ή όποια είχε πάει να τό πάρη.

— Έν τώ μεταξύ, ο ειρηνοδίκης δεν είχε χάσει τον καιρό του. Έξακολουθούσε τις έρευνές του με μεγάλη ενεργητικότητα, χωρίς όμως να κατορθώσει ν' ανακαλύψει τίποτε.

Μεταξύ των άλλων κάλεσε προς εξέταση και τον άμαξά του λεωφορείου με τό όποιο είχε ταξιδέψει ο πνιγμένος και ή γυναίκα του.

Ο άμαξάς, ένα νέο παλληκάρι, μόλις έλαθε την πρόσκληση, έσπευσε στο Βλαϊνκούρ και πήγε στο σπίτι του δημάρχου, όπου θρήκε τον ειρηνοδίκη.

— Με ζητήσατε; είπε, κρατώντας τό καπέλλο του στο χέρι.

— Ναί, παιδί μου. Χθές τό θράδυ ένα έγκλημα έγινε εδώ. Ένας ταξιδιώτης, του όποιο δεν έβρουμε άκόμα τό όνομα, ρίχτηκε από άγνώστους στο ποτάμι.

Καί άφού ο ειρηνοδίκης περιέγραψε στον άμαξά τό θύμα, τον ρώτησε:

— Τόν άνθρωπό αυτό έσύ τον έφερες μαζί με τη γυναίκα του, χθές τό πρωί από τό Βερζεβίλ;

— Μάλιστα, κύριε ειρηνοδίκη.

— Από πού έρχόντουσαν;

— Από τό Ρεμπεμόν.

— Μόνον αυτούς τους δύο επιβάτες είχατε στο άμάξι σου;

— Είχα και δύο άλλους που είχαν κρατήσει τις θέσεις τους από πριν. Ο ένας όμως παραχώρησε τη θέση του στον ταξιδιώτη για να μη τον χωρίση από τη γυναίκα του, κ' ήρθε και κάθισε δίπλα μου.

— Αυτοί οι δύο άλλοι ταξιδιώτες γνωρίζοντουσαν;

— Όχι, ή μάλλον έκαναν πώς δεν γνωρίζοντουσαν, γιατί εγώ, από μερικά νοήματα τους, κατάλαβα ότι γνωρίζονται.

— Είχαν ταξιδέψει ποτέ άλλοτε με τό άμάξι σου;

— Όχι, χθές τους είδα για πρώτη φορά κι' ούτε τους ξαναείδα πειά...

— Άκουσε, παιδί μου, είπε ο ειρηνοδίκης, από πολλές ένδείξεις, βεβαιωθήκαμε ότι αυτοί οι δύο έκαναν τό έγκλημα.

— Ά! τους κακούργους! έκανε ο άμαξάς.

— Με ζητήσατε; είπε ο άμαξάς, κρατώντας τό καπέλλο του στο χέρι.

— Είχε φανερό, εξακολούθησε ο ειρηνοδίκης, ότι οι δύο δολοφόνοι περιμεναν τό θύμα τους στο Βερζεβίλ. Όταν κατέβηκαν από τό λεωφορείο σου, είδες ποιά διέφυγαν άναλούθησαν;

— Δεν πρόσεξα κατά ποιά τράβηξε εκείνος που καθόταν δίπλα μου. "Όσο για τον άλλον, αυτός, συντροφιά με τον ξένο και την κυρία του, πήραν τό δρόμο του Βλαϊνκούρ.

Πρόσεξα μάλιστα ότι είχαν πιώσει φίλες μέσα στο άμάξι.

Ο ειρηνοδίκης και ο δήμαρχος άλλαξαν ένα γρήγορο βλέμμα.

— Τώρα, παιδί μου, ξαναρώτησε ο ειρηνοδίκης, πές μου τί χαρακτηριστικά είχαν οι δύο αυτοί άνθρωποι;

— Δεν μπορούσα να ιδώ καλά τά πρόσωπά τους, γιατί φορούσαν μαύρα καπέλλα που τους τά σκέπαζε έντελώς, φορούσαν άκόμα χωριάτικα πανωφόρια.

— Οι άθλιοι, ήσαν μετεμφισμένοι, είπεν ο ειρηνοδίκης. Έχεις τίποτε άλλο να μάς πής;

— Όχι, κύριε ειρηνοδίκη.

— Σε εύχαριστώ πολύ, παιδί μου. Μπορείς να πās στη δουλειά σου.

Σε λίγη ώρα έφεραν τον ταξιδιωτικό σάκκο του άγνώστου στο Δήμαρχείο κι' εκεί τον άνοιξαν. Μά δεν θρήκαν τίποτε άλλο, έκτός από μερικά άσπρόρρουχα και πέντε τραπεζογραμμάτια των χιλίων φράγκων.

Τό μυστήριο εξακολουθούσε να παραμένει άνεξιχνίαστο. Ποιά ήσαν ή άφορμή του κακούργηματος;...

Δεν υπήρχε καμιά έλπίδα να την ανακαλύψουν, αν δεν μάθαιναν τό όνομα του άγνώστου.

Αυτό τό όνομα ήταν τό κλειδί του μυστηρίου...

H'

Βγαίνοντας από τό ξενοδοχείο, άφού έκλεισε για πάντα τά μάτια της Ζελιμάς, ο γιατρός Λουθενέλ, διάταξε να του έτοιμάσουν τό άμάξι του για να γυρίση στην κατοικία του.

Έτοιμαζόταν λοιπόν να φύγη με τον ειρηνοδίκη, που είχε τελειώσει κι' αυτός τη δουλειά του, όταν έξαφνα φάνηκε ο Ίάκωβος Βαγιάν με τό δήμαρχο.

— Κύριε ειρηνοδίκη, κύριε Λουθενέλ, είπεν ο δήμαρχος, επιτρέπατέ μου να σας συστήσω τον κ. Ίάκωβο Βαγιάν, πρώην λοχαγό των δραγόνων.

Κ' οι δύο χαιρέτησαν μ' ευγένεια.

— Κύριοι, είπε ο Βαγιάν, θέλω ότι έτοιμάζεστε να φύγετε. Ελπίζω όμως ότι θα μου επιτρέψετε να σας άργοπορήσω μερικές στιγμές.

— Πολύ εύχαριστώ, απάντησε ο ειρηνοδίκης. Μήπως έρχεστε να μάς δώσετε καμιά πληροφορία σχετικά με τό έγκλημα;

— Δυστυχώς όχι, μολονότι θέλω λα πολύ να θρεθούν οι κακούργοι. Ήρθα όμως για να σας υποβάλω μιά παράκληση.

— Λέγετε, κύριε, είπεν ο ειρηνοδίκης, περί τίνος πρόκειται;

— Ο κύριος δήμαρχος σας είπε πρό όλίγου ποιάς είμαι γεννημένος στο Μαρέλ, όπου και κατοικώ από τό ποτό άποστρατεύθηκα. Δεν έχω μεγάλη περιουσία. Έχω ένα σπίτι με τό περιβάλλον του κι' ένα χωράφι, τό όποιο καλλιεργώ ο ίδιος. Έγώ κ' ή γυναίκα μου δεν έχουμε μεγάλες απαιτήσεις κι' έτσι ή σύνταξί μου μάς φτάνει με τό παραπάνω. Ζούμε σχεδόν εύτυχισμένα και μόνο ένα πράγμα μάς λείπει για να συμπληρωθή ή εύτυχία μας... Θά θέλαμε να έχουμε ένα μικρό παιδί, για να τό αγαπάμε, για να τό λατρεύουμε...

— Άλλά βλέπετε ο Θεός μάς άρνήθηκε δυστυχώς ως τώρα αυτή τη χάρη. Μά να σήμερα που γεννήθηκε εδώ ένα μικρό από γονείς άγνώστους. Αυτό λοιπόν έργοιμα να σας ζητήσω... Δώστε μου αυτό τό παιδί...

— Εμπιστευθήτε μου τη μικρή όρφανούλα και σας υπόσχομαι να την ανατρέφω σαν τον πιο στοργικό πατέρα... Θά την κάνω κόρη μου κι' έπειδή δεν έχει όνομα, θα της δώσω τό δικό μου.

— Άγαπητέ μου κύριε, απάντησε συγκινημένος ο ειρηνοδίκης, σας συγχαίρω για τά ευγενικά σας αίτήματα. Η

αίτησις που μάς κάνετε σας τιμά και δείχνει πώς έχετε καλή καρδιά. Δυστυχώς όμως ούτε εγώ, ούτε ο κ. δήμαρχος έχουμε τό δικαίωμα να σας παραδώσουμε τό παιδί.

— Ός τώρα βέβαια τό όνομα των γονέων του δεν είχε γνωστόν. Μά μπορεί να γίνη γνωστό και τότε οι συγγενείς του παιδιοθάρθουν να τό παραλάβουν. Έν τούτοις, ο κ. δήμαρχος κι' εγώ θα έχουμε ύπ' όφιν μας την ευγενική σας αίτηση, σε περίπτωση που δεν θα παρουσιαστή κανείς να ζητήσει τό όρφανό.

— Τό παιδί παραδόθηκε κιόλας σε μιά παραμύνα, πρόσθεσε ο γιατρός Λουθενέλ.

— Τό έξω, απάντησε ο λοχαγός. Είδα πρό όλίγου την κυρά Ριγώ, της είπα τό σκοπό μου και συμφωνήσαμε να την πληρώνω εγώ, αν γίνη δεκτή ή αίτησίς μου.

— Καλά, είπεν ο ειρηνοδίκης. Θά μάθουμε σε λίγο αν τό όρφανό έχει συγγενείς. Έν έναντία περιπτώσει, θα τό παραλάβετε εσείς.

— Εύχαριστώ πολύ... είπεν ο λοχαγός Βαγιάν.

Ο ειρηνοδίκης κι' ο γιατρός τον χαιρέτησαν και μπήκαν στο άμάξι.

Όταν τό άμάξι άπομακρύνθηκε, ένας άνδρας που καθόταν πιο πέρα, μαζί με μερικούς άλλους χωρικούς, κούνησε τό κεφάλι του και είπε από μέσα του:

— Δεν ξέρουν, ούτε θα μάθουν ποτέ τίποτε. Έγώ μόνο ξέρω πώς πετάχτηκε ο άνθρωπος αυτός στο ποτάμι. Ήμουν εκεί κοντά και είδα τί έγινε, μολονότι ή νύχτα ήταν πολύ σκοτεινή...

— Άλλά τί ζωο κι' αυτός ο ξένος, νάρθη να πέση έτσι στο στόμα του λύκου!... Καλά έκανα που σώσασα... Τί με μέλλει έμένα για ξένες υποθέσεις...

Αυτή είχε δουλειά της δικαιοσύνης... Έν ταί τοις θάθελα πολύ να μάθω ποιάς ήταν αυτός ο άλλος που κρατούσε από μακριά τό φως. Όταν θ' ε δειάσω καμιά μέρα θα κάνω μιά μικρή έρευν.

για λογαριασμό μου για να τό μάθω...

Ο άνθρωπος που έκανε αυτές τις σκέψεις ήταν ένας γέρος έζηντα περίπου χρόνων. Άλλοτε ήταν κτηματίας, αλλά έπειδή θέλησε να κάνει μεγάλη περιουσία μέσα σε λίγο καιρό, έκανε διάφορες έπιχειρήσεις που τον κατέστρεψαν έντελώς.

Οι δανειστάι του πούλησαν τά υπάρχοντά του και του άφησαν μόνον μιά γωνία γής, όπου έστησε μιά καλύβα, όπου και κατοικούσε.

Φύλαγε ξένα κοπάδια και με τά λίγα χρήματα που του έδιναν, κατάρθωνε να ζή χωρίς να ζητιανεύη.

Λεγόταν Μονώ, αλλά από τότε που είχε ξεπέσει τον φώναζαν Λαμπίκ και τό όνομα αυτό του είχε μείνει.

— Άς αφήσουμε όμως τον Λαμπίκ και άς ξαναγυρίσουμε στο δήμαρχο και στον Ίάκωβο Βαγιάν.

Όταν ή άμαξά του γιατρού χάθηκε, ο δήμαρχος πήρε με οικειότητα απ' τό μπράτσο τον παλιό άξιωματικό. Οι δύο αυτοί άνθρωποι, αν και από χθές μόλις γνωρίζοντουσαν, είχαν γίνει κιόλας φίλοι.

— Είπε πολύ καλό αυτό που σκοπεύετε να κάνετε, άγαπητέ μου κύριε, είπεν ο δήμαρχος.

— Χαίρω πολύ που μ' επιδοκιμάζετε... Φαίνεται πώς ο Θεός μ' έστειλε εδώ πέρα για να μη μείνη έρημο στον κόσμο αυτό τό παιδί.

— Και θα γίνη δικό σας, είπεν ο δήμαρχος, σας τό υπόσχομαι εγώ.

— Όποτε πιστεύετε...

— Πιστεύω, κι' ο ειρηνοδίκης τό πιστεύει αυτό, ότι δεν θ' ανακαλυφθή ποτέ τίποτε...

— Κι' εγώ της ίδιας γνώμης είμαι, είπεν ο Ζάκ Βαγιάν.

— Άλήθεια, λοχαγέ μου, θα φύγετε άπόψε; ρώτησε ο δήμαρχος.

— Όχι, γιατί είναι λίγο άργά πειά... Μά αύριο τό πρωί σας άφήνω γειά.

— Τότε θα μου επιτρέψετε να σας παραχωρήσω τό άμάξι μου. Ο άμαξάς μου θα σας οδηγήση ως τό Μαρέλ.

— Σας εύχαριστώ, άλλα...

— Δεν έχει άλλα, λοχαγέ μου. Έννοώ να δεχτήτε την πρότασί μου...

— Πολύ καλά, κύριε δήμαρχε... Δέχομαι και σας όπερευχαριστώ.

— Δεξά σοι ο Θεός! Και τώρα πέστε μου, έχετε τίποτε άλλο να κάνετε άπόψε;

— Απολύτως τίποτε.

— Τότε θάρθωτε να φαμέ μαζί. Θά σας συστήσω στη γυναίκα μου και στά παιδιά μου, που έπιθυμούν πολύ να σας γνωρίσουν.

Καί άφού είπε τά λόγια αυτά ο δήμαρχος, έπήρε μαζί του τον παλιό άξιωματικό, ο όποιος του κάκου προσπαθούσε ν' άντισταθή.

Θ'

— Όκτώ μέρες πέρασαν μετά τά γεγονότα που διηγηθήκαμε. Έγιναν άλλεπαλληλες έρευνες, μά χωρίς κανένα αποτέλεσμα.

Ο εισαγγελεύς και ο άνακριτής έπήγαν στο Βλαϊνκούρ, και, μεταξύ των άλλων, έζήτησαν και τον Ίούλιο Κορνενφέρ, ο όποιος είχε γυρίσει απ' τό ταξίδι του.

— Όπως φαίνεται, απάντησε ο νέος αυτός στον άνακριτή, οι κακούργοι με ήξεραν και γι' αυτό χρησιμοποίησαν τό όνομά μου. Έν τούτοις, αν έχετε την παραμικρή ύποψία για μένα, μπορώ να σας άποδείξω ότι τη νύχτα του έγκλήματος έρισκόμουν στο Ρεμπεμόν, στο ξενοδοχείο του Χρυσού Σκούδου.

Ο άνακριτής βεβαιώθηκε έτσι έντελώς για την άθωότητα του Ίουλιου Κορνενφέρ.

Έν τώ μεταξύ άποσπάσματα χωροφυλάκων τριγύριζαν σε όλες τις πόλεις και τά χωριά της περιφέρειας. Είνε αλήθεια ότι συνέλαβαν μερικούς ύπόπτους, αλλά δεν κατάρθωσαν ν' ανακαλύψουν κανένα ίχνος των δύο κακούργων, των όποιων τά χαρακτηριστικά είχε δώσει ο οδηγός του λεωφορείου.

Ο Βλαϊρά και ο συνένοχός του ο Μπαζίλ, είχαν λάθει όλες τις προφυλάξεις και είχαν ξαναγυρίσει στο Παρίσι, χωρίς να τους ύποψιαστή κανένας.

Την έπομένη της άφίξεως του εισαγγελέως, έγινε ή κηδεία του δυστυχισμένου ζεύγους. Όλοι οι κάτοικοι του Βλαϊνκούρ ακολούθησαν την έκφορα και μπρός στον ταφο ο δήμαρχος έβγαλε ένα λογιόριο, που κατασυνείκησε τους παρευρισκόμενους.

Στά βιβλία της θνησιμότητας του χωριού, σημειώθηκαν δύο άκόμη θάνατοι. Τό όνομα και τό έπώνυμο άντικατέστησαν ή λέξεις: «Άγνωστος, άγνωστος».

— Ένα πρωί, κατά τις έντεκα, ένα ιδιωτικό άμάξι, στάθηκε μπρός στο Ξενοδοχείο της Χάθρης στο Παρίσι. Απ' αυτό κατέβηκε ένας κύριος, ντυμένος σύμφωνα με την τελευταία λέξι της μόδας, που είχε στη μπουτονιέρα του την ταινία της Λεγεώνας της Τιμής.

— Ήταν ο Βλαϊρά.

— Έπιθυμώ να μιλήσω στο διευθυντή του ξενοδοχείου, είπε σ' έναν ύπηρετή που θγήκε να τον ύποδεχθή.

— Είπ' εκεί, στο γραφείο του, του απάντησε ο ύπηρετής, δείχνοντάς του μιά τζαμωτή πόρτα.

Ο Βλαϊρά πλησίασε στην πόρτα και, άφού την άνοιξε, μπήκε μέσα στο γραφείο. Ο διευθυντής του ξενοδοχείου άφησε άμέσως τη δουλειά του και σηκώθηκε για να χαιρέτηση τον έπισκεπτή, ο όποιος άπό την τουαλέτα του και τό παρασημά του, φαινόταν σπουδαίο ύπρκείμενο.

Ο Βλαϊρά είδε με χαρά του ότι του είχε κάνει την έντύπωση που έπιθυμούσε.

— Σύριε, είπε στον ξενοδόχο, εδώ κατέλυσαν πρό τριών έβδομάδων ο Κάρολος Σεβρύ και ή σύζυγός του;

— Μάλιστα, κύριε, απάντησε ο ξενοδόχος.

— Ο κ. Κάρολος Σεβρύ είναι στενός φίλος μου.

— Έρχεσθε ίσως μιά να τον δήτε... Δεν θα ξέρετε, ότι λείπει πρό τριών εβδομάδων από τό Παρίσι. Μόλι φαίνεται μάλιστα περίεργο πώς δεν γύρισε άκόμα, γιατί φεύγοντας ο κ. Σεβρύ μου είπε ότι μονάχα δύο - τρεις μέρες θα λείπη.

— Ναί, τό έξω, έκανε ο Βλαϊρά. Πραγματικά, ο φίλος μου κ. Σεβρύ είχε φύγει για λίγες μέρες από τό Παρίσι, σκοπεύοντας να ξαναγυρίση έπειτα από μερικές ημέρες. Τί αυτό τό λόγο δεν έπήρε μαζί του παρά ένα ταξιδιωτικό σάκκο με λίγα άσπρόρρουχα. Άλλά του έτυχε κάποιο άπροσδόκητο περιστατικό κι' αναγκάστηκε ν' αλλάξη γνώμη και να έπιστρέψη στην Άγγλία.

— Σας όμολογώ, κύριε, ότι μου κάνει έντύπωση αυτό, είπε ο ξενοδόχος.

— Καί σε μένα έκανε την ίδια έντύπωση, είπεν ο Βλαϊρά. Άλλά αυτά συμβαίνουν συχνά. Πάντως, κύριε, εγώ έργομαι έκ μέρους του κ. Σεβρύ, να σας παρακαλέσω να μου δώσετε τά πράγματά του που άφησε στο ξενοδοχείο σας για να φροντίσω να του τά στείλω στο Λονδίνο.

Ο διευθυντής του ξενοδοχείου κύταξε στά μάτια τον Βλαϊρά με κάποια άμηχανία. Υποψιάστηκε, φαίνεται, κάτι.

(Ακολουθεί)

ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΩΔΗ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

Ήταν νύχτα. Ένας διαβάτης τραβούσε προς την Πόρτ-Μαγκκό. Έξαφνα ο διαβάτης ένοιωσε ένα δυσάρεστο συναίσθημα, γιατί άκουσε βήματα πίσω του. Και πράγματι, γυρίζοντας απότομα είδε μίαν ανδρική σκιά που γλιστρούσε ανάμεσα στα δέντρα της δεντροστοιχίας. Δεν ήταν φοβιτσιάρης. Έν τούτοις έτάχυνε το βήμα κι' έθεώρησε φρονιμώτερο να γυρίση και να βγάλει το ρεβόλβερ του.

Δεν πρόφτασε όμως γιατί ο άγνωστος του έπετέθη με όρμη. Σε λίγο ο κακοποιός είχε κατορθώσει να ρίξει το θύμα του επάνω σε κάτι πέτρες. Συγχρόνως τον είχε πιείσει απ' το λαιμό, τον έσφιγγε και θα τον έπνιγε ασφαλώς αν εξαφνικά δεν συνέβαινε κάτι απρόοπτο: ο κακοποιός άφησε το θύμα του και σηκώθηκε για να αμυνθεί έναντιον ενός νέου αντιπάλου. Αυτός όμως δεν φαινόταν διατεθειμένος να παίξει. Με μία επιδέξια μπαστουνιά στα χέρια και με μία γροθιά στην κοιλιά, άναγκασε τον κακοποιό να τραπή σε άτακτο φυγή.

Χωρίς να καταδεχτεί να τον καταδιώξει ο ως από μηχανής Θεός εμφανισθείς περιπατητής, έσκυψε προς τον κύριο που βρισκόταν ακόμη πεσμένος καταγής και τον ρώτησε: —Μήπως είστε πληγωμένος, κύριε;

Δεν ήταν πληγωμένος. Ήταν όμως τόσο ζαλισμένος που δεν μπορούσε να κρατήσει στα πόδια του. Εύτυχως, κάποιος υπάλληλος του σταθμού είχε άκουσε τις κραυγές και έφτασε φέρνοντας κι' ένα αμάξι, μέσα στο οποίο έμπασαν το θύμα συνοδευόμενο από τον σωτήρα του. Σε λίγο έστάθμευσαν έξω από το σπίτι του, στη λεωφόρο της Μεγάλης Στρατιάς.

Όταν πειρά εκείνος βρέθηκε μπρος στην πόρτα του άρχισε να εκφράζει τις ευχαριστίες του προς τον σωτήρα του. —Σας όφειλω τη ζωή, κύριε, του είπε. Βεβαιώθηκε πως δεν θα το λησμονήσω αυτό ποτέ.

Τον προσκάλεσε κατόπιν —Έξω από το μεσημέρι και του είπε τ'ονόμα του: Λουδοβίκος Έμπερ.

Στο τέλος έπρόσθεσε:

—Μπορώ να μάθω σε ποιόν έχω την τιμήν...

—Μά βεβαίως! απάντησε ο συνομιλητής του. Στον Άρσεν Λουπέν...

Την εποχή εκείνη, ο Άρσεν Λουπέν δεν είχε αποκτήσει ακόμη την διασημότητα που απέκτησε αργότερα.

Φαντάζεσθε λοιπόν με πόση χαρά ζύπνησε την άλλη μέρα, όταν ξαναπέρασαν στο νομό του τα επεισόδια της νυκτός. Το μεσημέρι ήταν καλεσμένος στους Έμπερ! Τέλος πάντων! Έφτανε στο σκοπό του! Άνελάμβανε μία «επιχείρησι» ανταξία της Ιδιοφυΐας του... Τά εκατομμύρια των Έμπερ —τί θαυμασία λεία για μία όρεξι σαν τη δική του!

Άφοδ' έτοιμάστηκε και ντύθηκε, κατέβηκε εύθυμα τη σκάλα του σπιτιού του.

Σάν βρέθηκε στο δρόμο, πήδησε σ' ένα τράμι που περνούσε. Συγχρόνως σχεδόν μ' αυτόν πήδησε και κάποιος άλλος, ο οποίος προχώρησε και κάθησε κοντά του.

Ο άνθρωπος αυτός του είπε

—Λοιπόν, αρχηγέ;

—Έν τάξει ή υπόθεσις.

—Όστε επιμένετε στο σχέδιό σας; είπε δειλά ο άλλος.

—Φιλαράκο μου, απάντησε ο

Άρσεν, εάν έσκηνοθέτησα έτσι όμορφα τη νυχτερινή επίθεσι και

Έκαμαν στον Λουπέν μία θαυμασία υποδοχή...

εάν έλαβα τον κόπο να δώσω μία μπαστουνιά και μια κλωτσιά σε σένα, τον μοναδικό μου φίλο, δεν τα έκανα βέβαια δλ' αυτά για να παρατηθώ την τελευταία στιγμή της δικαίας ανταμοιβής μου!...

—Κυκλοφορούν έν τούτοις μερικές διαδόσεις σχετικές με την περιουσία...

—Αφσέ τις να κυκλοφορούν! Είνε έξη μήνες τώρα που κυνηγώ αυτή την υπόθεσι, έξη μήνες που έχω στήσει τά δίχτυα μου στο ζευγάρι αυτό. Και ξέρω, με βεβαιότητα, πως μέσα στο χρηματοκιβώτιό τους έχουν έκαστο εκατομμύριο!...

—Έκατό!...

Τό τράμ έσταμάτησε στην πλατεία Έτουάλ, κι' ο Άρσεν Λουπέν χωρίς να χαιρετήσει διόλου τον σύντροφό του κατέβηκε.

Σε λίγην ώρα, ο Λουπέν ανέβαινε την μαρμάρη σκάλα του πολυτελούς μεγάρου των Έμπερ. Ο Λουδοβίκος του παρουσίασε στη γυναίκα του Ζερβαίλ. Αυτή ήταν μία αγαθή νοικοκυρούλα, δλοστρόγγυλη και υπερβολικά φιλορη. Έκαμαν στον Λουπέν μία θαυμασία υποδοχή. Τον σερβίρισαν λικέρ, λεμονάδα.

Στην αρχή τον άποκαλούσαν «σωτήρα τους». Κατά τα επιδόρπια όμως είχαν ξεοικειωθεί σαν να ήταν παλιό φίλοι. Ο Άρσεν διηγήθηκε την ιστορία της νεότητός του. Ο Ζερβαίλ, μίλησε κι' αυτή για τη νεότητά της, για τον γάμο της, για την καλωσύνη του γέρο-Μπράουφορντ, για τα έκαστο εκατομμύρια που της είχε κληροδοτήσει, για τα έμπόδια που παρουσιάζοντο στο να λάβει στην κατοχή της την κληρονομία!...

—Άχ, Θεέ μου, έλεγε. Φαντασθήτε, κ. Λουπέν, πως όλα τά χρεώγραφα της κληρονομίας βρίσκονται 'κει μέσα στο χρηματοκιβώτιο. Κι' όμως δεν μπορούμε να τ' αγγίξουμε. Τ' ανήψια του Μπράουφορντ έχουν κινήσει άγανη για να ρίξουν τη διαθήκη. Τό χρηματοκιβώτιο βρίσκεται υπό κάτασχεσι και αν άγγίξουμε και ένα μόνο φράγκο, ύπαρξι κίνδυνος να χάσουμε όλη την κληρονομία!...

Ο Λουπέν ένοιωσε ένα έλαφρό ρίγος στη σκέψι ότι τόσο κοντά του βρίσκονται τά περιπόθητα εκατομμύρια.

Ο Λουπέν έγκραστατάθηκε στο μέγαρο Έμπερ. Η σήσεις του με την οίκογένεια αυτή είχαν γίνει τόσο έγκαρδιες ώστε όταν τους ώμολόγησε πόσο ήταν φτωγός και ει

τι άπόγνωσι βρισκόταν, τον προσέλασαν άμέσως —τον σωτήρα τους, διάβηλε!— ως ιδιαιτέρως γραμματέα του κ. Έμπερ. Κι' έδιάλεξε για γραφείο —όχι κατ' τύχη βέβαια— τό δωμάτιο που βρισκόταν επάνω ακριβώς από τό γραφείο του κ. Έμπερ με τό περίφημο χρηματοκιβώτιο.

Μέρα με την ήμερα τά σχέσεις του ζεύγους με τον Λουπέν γινόντουσαν και ψυχρότερες. Τού έφέροντο μέν πάντες οι πρόσ έναν ευεργέτη τους, αλλά απέφευγαν να του δείχνουν την οικειότητα των πρώτων ήμερών. Έπί ώρες έκλειδώνοντο μέν στο περιάλητο γραφείο, με τα με διαφόρους ξένους κυριόχως χωρίς να του λένε τί έκαναν εκεί μέσα...

—Είνε ένας έκκεντρικός... νομανής!... άκουσε μία μέρα Λουπέν την γρηά κυρία Έμπερ να λέη γι' αυτόν σ' έναν έπιστοπτη.

ΕΚΛΕΚΤΕΣ ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ
ΞΕΝΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ
ΤΑ ΜΟΙΡΟΛΟΓΙΑ

(Του Αιμ. Βεράρεν)

Τα μοιρολόγια που άντηχούν στού δρόμου εκεί τό βάθος, Πού είν' ή παλές τους ή στροφές όλο καημό και πάθος. Πού είνε λειψά τά λόγια τους κ' ή ρίμες τους ρημάδι. Είνε πολύ πιό θλιβέρα τις Κυριακές τό θράδυ. Μέσ' στη σιωπή που άπλώνεται, φωνές και φωτα σβύνουν. Άποκοιμείται τό χωριό. Η έσπερινή καμπάνα Χτυπάει φτωχά τον πόνο της και τά καλύδια ως κλείνουν Κ' οι σύρτες κ' ή δεξωπορτες σκουληκοφαγωμένες, Σάν άνθρωποι, σέρνουν κραυγές γιομάτες δυστυχία. Κάπου, ένα μούγκρισμα πολύ γλυκό μέσ' στα λειβάδια, "Η μέσ' στο σταύλο ή την αυλή κάποιαν άνησυχία. Οι κάμποι από σκιρτήματα γεμίζουν και σκοτάδια Κανένας. Στόν όρίζοντα ή μοναξιά είνε μόνο. Και νέφη ταξιδιάρικα που φεύγουν όλα όμάδι. Και μέσ' απτή την κούρσι και τ' άπειρο σκοτάδι. Και, κάτω εκεί, μέσα σ' αυτόν της έξοχης τόν πόνο. Τά μοιρολόγια που άντηχούν στού δρόμου μέσ' στο βάθος, Πού είνε λειψά τά λόγια τους κ' ή ρίμες τους ρημάδι, Πεθαίνουν μέσ' στην Κυριακήν απτή και μέσ' στο θράδυ.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ

(Του ιδίου)

Λιπο καπνιά κι' από στουτί είν' οι ούρανοι!

Πέφτει ή θροχή θλιμμένη, μακρυνή!

Και να κι' όλο ξεθάφει,

Στόν πεισιμωμένο και μονότονο άγέρα

Τού φθινοπώρου τό χρυσάφι!

Νά, τά χρυσάφια κ' ή πορφύρες σβύνουν πέρα.

"Ω, σεις που άνατριχιάζετε γλυκά μέσ' στον άέρα,

"Αντικρυνά στον ούρανο, σ' όλο τό δρόμο πέρα

Φύλλα, σαν χέρια, λυπημένα,

"Ω, να τώρα που κείτεσθε στο χώμα πεθαμένα.

Η ώρα τώρα άπόκαμε τις μέρες πειρά να πλάθη!

Τριγυριστής ο άνεμος μέσ' στους άγρούς πλανιέται!

Μ' ένα βουθό παράπονο ή άγια ζωή των κάμπων

Κάτ' από ενός τρισκότεινου τάφου τά βάθη

Σωριάζεται και μέσ' στη γή, κυλιέται.

Πέστε, άκούτε με τά σήμαντρα να περπατάη,

Άκούτε νάρχεται απ' τά βάθη των αίωνων πέρα,

Η γρηά και θλιβερή είμαρμένη,

Αυτή που ατέλειωτα μέσ' στο σφοδρό πετάει

Τών κουρασμένων και παλαιών αίωνων

Σάν ένα σάκκο κούτσουρα τό χρόνο;

Σαν ένα σάκκο κούτσουρα τό χρόνο;

Σαν ένα σάκκο κούτσουρα τό χρόνο;

Σαν ένα σάκκο κούτσουρα τό χρόνο;

Σαν ένα σάκκο κούτσουρα τό χρόνο;

Σαν ένα σάκκο κούτσουρα τό χρόνο;

Σαν ένα σάκκο κούτσουρα τό χρόνο;

Σαν ένα σάκκο κούτσουρα τό χρόνο;

Σαν ένα σάκκο κούτσουρα τό χρόνο;

Σαν ένα σάκκο κούτσουρα τό χρόνο;

Σαν ένα σάκκο κούτσουρα τό χρόνο;

Σαν ένα σάκκο κούτσουρα τό χρόνο;

Σαν ένα σάκκο κούτσουρα τό χρόνο;

Σαν ένα σάκκο κούτσουρα τό χρόνο;

Σαν ένα σάκκο κούτσουρα τό χρόνο;

Σαν ένα σάκκο κούτσουρα τό χρόνο;

Σαν ένα σάκκο κούτσουρα τό χρόνο;

Σαν ένα σάκκο κούτσουρα τό χρόνο;

Σαν ένα σάκκο κούτσουρα τό χρόνο;

Σαν ένα σάκκο κούτσουρα τό χρόνο;

Σαν ένα σάκκο κούτσουρα τό χρόνο;

Σαν ένα σάκκο κούτσουρα τό χρόνο;

Σαν ένα σάκκο κούτσουρα τό χρόνο;

Σαν ένα σάκκο κούτσουρα τό χρόνο;

Σαν ένα σάκκο κούτσουρα τό χρόνο;

Σαν ένα σάκκο κούτσουρα τό χρόνο;

Σαν ένα σάκκο κούτσουρα τό χρόνο;

Σαν ένα σάκκο κούτσουρα τό χρόνο;

Σαν ένα σάκκο κούτσουρα τό χρόνο;

Σαν ένα σάκκο κούτσουρα τό χρόνο;

Σαν ένα σάκκο κούτσουρα τό χρόνο;

Σαν ένα σάκκο κούτσουρα τό χρόνο;

Σαν ένα σάκκο κούτσουρα τό χρόνο;

Σαν ένα σάκκο κούτσουρα τό χρόνο;

Σαν ένα σάκκο κούτσουρα τό χρόνο;

Σαν ένα σάκκο κούτσουρα τό χρόνο;

Σαν ένα σάκκο κούτσουρα τό χρόνο;

ΠΡΟΣ ΓΝΩΣΙΝ ΚΑΙ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΙΝ

ΠΟΙΟΙ ΑΝΔΡΕΣ ΑΡΕΣΟΥΝ ΣΤΙΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ;

Ωμορφία και κουταμάρα. Η γυναίκες προτιμούν τους ωραίους άνδρες ή τους έξυπνους; Το πρότυπον της ανδρικής καλλονής προ πεντηκονταετίας. Τα ξανθά γένεια του «Λόεγκριν». Τα μουστάκια και οι μουστακοδέτες. Ο σημερινός τύπος της ανδρικής καλλονής.

ΓΙΑ την γυναικεία καλλονή υπάρχει μία γενική γνώμη. Όταν μία γυναίκα είνε ωμορφή, όλοι οι άνδρες αναγνωρίζουν την ωμορφιά της. Και ή άλλες γυναίκες ακόμη δεν μπορούν να άρνηθουν την ωμορφιά μιάς δημοφιλούς των. Μονάχα καμμία φορά λένε με κακεντρέχεια ότι ή ωραίες γυναίκες είνε κουτές. Αυτό όμως ακόμη δεν το θεωρούν ως έλάττωμα για την γυναίκα ή άνδρες. Πρώτο απ' όλα δίνουν στην κουταμάρα ένα άλλο όνομα λιγότερο θαρύ: την ονομάζουν «άφέλεια» και θρίσκουν ότι τίποτε δεν ταιριάζει περισσότερο στην ωμορφή γυναίκα όσο αυτή.

Για την ανδρική καλλονή όμως δεν υπάρχει ή ίδια γνώμη. Και πρώτα απ' όλα, άρεσουν στις γυναίκες οι πραγματικώς ωραίοι άνδρες ή όχι; Γιατί και για τους ωραίους άνδρες υπάρχει ή φήμη ότι είνε κουτοί. Και αλλοίμονο σ' έναν άνδρα αν θγάλη όνομα ότι είνε κουτός! Τίποτε δεν τον σώζει.

Είνε γεγονός ότι ή γυναίκες δεν έχουν τόσο ανεπτυγμένο το αίσθημα της φιλοκαλλίας όσο οι άνδρες και ζητούν από τον άνδρα άλλα πράγματα, άνωτερα από την κοινή καλλονή. Ζητούν ιδίως την έξυπνάδα. Αυτό βεβαίως δεν έχει καμμία σχέση με την δική τους έξυπνάδα, γιατί συνήθως ή πιο κουτές γυναίκες ζητούν τους πιο έξυπνους άνδρες.

Γενικά όμως δεν μπορούμε να πούμε ότι οι ωραίοι άνδρες δεν έχουν καμμία επιτυχία. Πρό πενήντα περίπου ετών, όταν ο διάσημος Γερμανός συγγραφέας Χέρμαν Σούντερμαν ήταν ακόμη πολύ νέος, έγραψε ένα διήγημα στο οποίο εφρονεύετο την ανδρική καλλονή και έλεγε ότι ο ιδεώδης ωραίος άνδρας είνε ο τενόρος της «Οπερας. Γιατί, συμφώνως προς την θεωρία του Δαρβίνου, πώς ξεχωρίζουν τα άρσενικά ζώα από τα θηλυκά; Με την δύναμη τους και με την ωραία τους στολή. Και που άλλοθ θρίσκονται ένωμένα όλα αυτά τα χαρακτηριστικά παρά στον τενόρο της «Οπερας; Αύτός είνε, ως επί το πλείστον, ωραίος, μεγάλος, με την θαυμασία φωνή του, φορεί λαμπρά φορέματα και στέκεται σαν ήρωας μπρός στον ταπεινό θαρύτονο με την μαύρη στολή.

Όταν πρωτοπαίχθηκε ο «Λόεγκριν» του Βάγνερ στην Γερμανία, έβλεπε ή γυναίκες θεωρούσαν ως πρότυπον της ανδρικής καλλονής τους άνδρες με την μακρυά και ξανθιά γενειάδα, γιατί έτσι ενεφανίζετο ο Λόεγκριν επί σκηνής. Έννοείται δε ότι όσοι άνδρες δεν είχαν αυτήν την μεγαλοπρεπή γενειάδα, έσπευσαν να την αποκτήσουν, γιατί έτσι ήταν ή μόδα. Και όταν ή μόδα διατάσσει, όλοι όφείλουν να υπακούσουν. Έννοείται ότι ή μόδα

αυτή δεν κράτησε και πολύ, όπως δεν είχε κρατήσει και ή προηγούμενη, γιατί μία γενεά πριν από τον «Λόεγκριν», ο ιδεώδης τύπος της ανδρικής καλλονής ήταν οι μελαχροινί άνδρες με τα μαύρα και μελαγχολικά μάτια, όλο πάθος και λυρισμό. Στη Γαλλία δε ο τύπος της ανδρικής καλλονής ήταν ο Ροβέρτος ντε Ρουμπειμπνέ, ο ήρωας των «καμένων έλπίδων» του Μπαλζάκ. «Αμα έξέπεσαν ώστόσο τα γένεια, ήρθε ή μόδα του μουστακιού. Όλοι οι άνδρες συνηγόντο ποιος θα είχε το ωραιότερο μουστάκι, το καλύτερα στριμμένο, το πιο στιγτό, από το όποιον θα έκρέμοντο, σαν από τσιγγέλια, όλες ή γυναικείες καρδιές. Είς ένέργειαν λοιπόν ή μαντέκες και οι μουστακοδέτες. Έπί ώρισμένες ώρες της ημέρας κάθε καθώς πρέπει κύριος έπρεπε να έχει δεμένο το στόμα του με ένα φιμωτρο!

Η μόδα του μουστακιού κράτησε αρκετά χρόνια, αλλά στο τέλος ήρθε κι' αυτής ή ώρα της να ξεπέσει. Το μουστάκι σιγά-σιγά ψαλιδίστηκε στις άκρες του και έγινε αλά Βιεννοάζ. Ύστερα ψαλιδίστηκε ακόμη περισσότερο, ώστε από το άρχαιο μεγαλείο του δεν έμειναν παρά δυο-τρεις τρίχες και έγινε αλά αμερικανίν. Και στο τέλος εξέλιπε έντελώς και έχουμε τον σημερινό τύπο της ανδρικής καλλονής. Η αλήθεια είνε ότι ή σημερινές γυναίκες διατείνονται ότι παρά οι άνδρες δεν τους άρεσουν μόνο κατά το πρόσωπο όπως άλλοτε, αλλά κατά το όλον τους παρουσιαστικό.

Όταν ένας άνδρας έχει ωραίο και κανονικό σώμα, άρεσει πολύ περισσότερο από έναν άλλον που έχει μόνον ωραίο πρόσωπο. Έννοείται ότι αυτά τα γούστα δεν θα υπάρχουν αιώνιως. Και καθόλου παράδοξον να ίδουμε πάλι καμμία μέρα επανερχόμενους τους μουστακοδέτες και τα μεγάλα γένεια αλά Λόεγκριν...

ΠΕΝΣΕΔΕΣ

ΓΝΩΜΑΙ ΚΑΙ ΣΚΕΨΕΙΣ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΙΣΣΗΣ ΕΛΙΣΑΒΕΤ

Η μεγαλοφύα μοιάζει με τον ήλιο: δανείζει το φώς της.

Σε τραγική στιγμή ή σε δύσκολη περίστασι λέμε άνοησίες, όπως ο σκύλος, ο οποίος γαυγίζει όταν φοβάται.

Η θρησκείες ένέπνευσαν την τέχνη, αλλά άγοι καλλιτέχνες υπήρξαν ζγιοι.

Η ύπομνη δεν είνε παθητική. τουναντίον είνε ένεργητική, είνε ή δύναμη συγκεντρωμένη.

Το καθήκον συνοφρουείται μόνον όταν το άποφεύγεται. Άκολουθήσατε το και θα σας προσμενεί διασκή.

ΚΑΡΜΕΝ ΣΥΛΒΑ

Ο λόρδος Βύρων, ένας από τους ωραιότερους άνδρες του παρελθόντος.

ΕΚΛΕΚΤΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΠΩΣ ΤΗΝ ΕΠΑΘΕ Ο ΔΙΑΒΟΛΟΣ

ΙΣ άρχες του όγδδου αιώ- νος, ζούσε στο Άθράνς ένας άγιος άνθρωπος που τον έλεγαν Ώμπέρ. Όταν δεν προσευχόταν με κατά- νυξι περνούσε το καιρό του περιποιούμενος τους άρρώ- στους και ζητιανεύοντας για τους φτωχούς, γιατί ο ίδιος δεν είχε πεντάρα.

Μιά μέρα, ο άρχάγγε- λος Μιχαήλ παρουσιάστη- σκε στον άγιο αυτόν άνθρω- πο, τυλιγμένος σ' ένα χρυ- σόπυρφο σύννεφο. Και

του ειπε δείχνοντάς του ένα μεγάλο βράχο που ώρθανό- ταν στην ακρογιαλιά:

— Αυτόν το βράχο τον έμόλυναν οι ειδωλολάτρες, γιατί προσκυνούσαν εκεί τα είδωλά τους. Πήγαινε και χτίσε εσύ εκεί μια ωμορφή εκκλησία, απ' όπου ή προσευχές θ' ανε- θάινουν σαν λίβανος προς τον θρόνο του Θεού.

Και ο άρχάγγελος Μιχαήλ, αφού ειπε τα λόγια αυτά, εξαφανίστηκε.

Ο Ώμπέρ νόμισε τότε πως είχε πάθει όφθαλμαπάτη. «Πώς, άναρωτήθηκε, ο ταξιάρχης Μιχαήλ θέλει να το χτίσω μια εκκλησία, εγώ που δεν έχω παρά μόνο τα μπρά- τσα μου και που δεν είμαι ούτε χτίστης, ούτε μαραγκός;»

Κι' ο Ώμπέρ, χωρίς να συλλογιστή περισσότερο αυτή την εμφάνισι, εξακολούθησε όπως και πρώτα να περιποιή- ται τους άρρώστους και να ζητιανεύη για τους φτωχούς.

Μα μία νύχτα, καθώς κοιώταν στην άχυροστρωμή του, έξυπνησε νοιώθοντας ένα πολύ δυνατό πόνο. Του φαινόταν πως του έχωναν ένα κομμάτι σίδερο στο κεφάλι. Αυτό το σίδερο ήταν ο δείκτης του δεξιού χεριού του ταξιάρχη Μι- χαήλ. Ο άρχάγγελος του είχε παρουσιάσει και πάλι, φω- τισμένος από μία υπερφυσική λάμψη.

— Δεν έκανες αυτό που σου ειπα, του ειπε με φωνή θυ- μωμένη. Πριν από τρεις μέρες πρέπει ν' άρχισης τη δου- λειά.

Ο Ώμπέρ ξανακοιμήθηκε, μα το πρωί έύπνησε νοιώθον- τας δυνατό πονοκέφαλο. Έψαξε άμέσως το μέτωπό του και στο μέρος όπου είχε βάλει το δάχτυλό του ο άρχάγ- γελος υπήρχε ένα βαθούλωμα που θα χωρούσε έν' αυγό περιστεριού.

Ο Ώμπέρ δεν είχε πειρά καμμία άμφιβολία πως τον είχε έπισκεφθή ο ίδιος ο άρχάγγελος. Σηκώθηκε βασικά και κατέβηκε προς την παραλία. Δεν είχε άπάνω του ούτε πεντάρα. Ένας ψαράς τον πέρασε με τη βάρκα του ως το βράχο δωρεάν, για την αγάπη του Θεού. Άνέ- θηκε τότε άπάνω στο βράχο και βρήκε στην κορυφή του ένα σκεπάρνι, ένα φυτάρι και διάφορα άλλα εργαλεία. Χω- ρίς να ζαφνιαστή καθόλου γι' αυτό, γιατί είχε πιστέψει πειρά ο Ώμπέρ πήρε το σκεπάρνι. Και αφού προσευχήθηκε μερικές στιγμές, άρχισε να χαράζει έπάνω στο βράχο τη θέσι των θεμελίων. Δούλεψε ως το βαςίλεμα του ήλιου.

Έπειτα άρχισε πάλι να προσεύχεται. Και τότε άκουσε μία πηγή να ξεπητάει σε μερικόν βημάτων άπόστασι. Συγ- χρόνως είδε μέσ' στο θαμπόφωτο του δειλινού μερικούς γλάρους να πετάνε πάνω από το κεφάλι του. Κρατούσαν στα ράμφη τους μικρά ψάρια που τά άπόθεσαν κοντά του.

Ο Ώμπέρ άναψε φωτιά με έυλαρά- κια, έψησε τα ψάρια, ευχαρίστησε τον άρχάγγελο Μιχαήλ κι' άποκοιμήθηκε με το κορμί κουρασμένο και την καρ- δια γεμάτη έλπίδα.

Την άλλη μέρα το πρωί, έυπνώντας βρήκε ένα σωρό από πελώριες πέτρες που την καθεμία τους με δυσκολία θά την σηκώναν τέσσερες άνθρωποι. Ο Ώμπέρ κατάλαβε απ' αυτό ότι την πιο βαρεία δουλειά δεν θά την έκανε ο ίδιος. Ωστόσο δούλεψε με όρεξη και με θέλησι σαν να ήταν όποχρεωμένος να χτίση μόνος του την εκκλησία. Και κάθε μέρα, άκούραστα, έλυωνε τον ά-

σθέστη, έσπαζε τις πέτρες και μάζεψε τα δοκάρια. Κάθε νύχτα πάλι, ή ούράνιες δυνάμεις τον αντικαθιστούσαν στη δουλειά του. Και το άγιο οικόδομημα ύψωνόταν άργα και σιγούρα προς τον ούρανό.

Έπειτα από είκοσι χρόνια, ή εκκλησία τελείωσε. Ο θό- λος της ήταν τόσο ψηλός, τόσο ψηλός, ώστε, όταν ήταν καιρός της καταγίδας, χανόταν μέσα στα σύννεφα.

Ο ταξιάρχης Μιχαήλ ήταν ευχαριστημένος, κι' ο Ώμ- πέρ το ίδιο. Έλεπε ώστόσο κάτι από τον τελευταίο για ιάβε άπόλυτα ίκανοποιημένος. Έδώ και είκοσι χρόνια έ- τρωγε μεσημέρι και βράδυ, έκτός απ' τις ημέρες της νη- στείας, ψάρια, χωρίς ψωμί και χωρίς τίποτε άλλο. Είχε βαρεθή πειά αυτή την τροφή και το ειπε μία μέρα είλκρι- νά στον ταξιάρχη Μιχαήλ. Τά είχε δε τόσο καλά με τον άρχάγγελο, ώστε εκείνος, αντί να σκανδαλιστή μ' αυτή την έξημολόγησι, που φανέρωνε λίγη λιγούδια εκ μέρους ενός μελλοντικού άγίου, του άπάντησε πως σε λίγο καιρό θά τά είχε όλα έφθονα.

Πρέπει τώρα να σας πώ πως εκείνη την εποχή ο διάβο- λος ήταν ιδιοκτήτης όλων των κτημάτων της χώρας σε ά- χτίνα είκοσι χιλιόμετρα από την εκκλησία. Ζούσε όμως πολύ φτωχικά εκεί, γιατί ο διάβολος, τεμπέλης καθώς είνε, δεν έκανε τον κόπο ούτε να τά σπείρη, ούτε να τά κη- λιεργήση. Προτιμούσε να τρέφεται με το γάλα των αγελά- δων του και με το κρέας των άρνιων του. Του άρεσαν ό- μως πολύ τα ψάρια, μα ο ταξιάρχης Μιχαήλ, μέγας έχθρος του διαβόλου, είχε κουβαλήσει στην ακρογιαλιά ένα όλό- κληρο κοπάδι καρχαρίες που τον εμπόδιζαν να τά ψαρέψη.

Ο άρχάγγελος έτοιμάζε τώρα να σκαρώση κι' ένα άλ- λο παγινίδι του διαβόλου. Λίγες μέρες μετά την συνομιλία του με τον Ώμπέρ, πήγε και χτύπησε με τη λαθή του σπα- θιού του την πόρτα του διαβόλου.

Έκείνος του άνοιξε δύστροπα, γιατί θυμώταν ακόμα την εποχή που ο άρχάγγελος, κατά διαταγήν του Θεού, τον είχε κυνηγήσει με την ρομφαία του από τον ούρανό. Πάν- τως, έπειδή ο διάβολος θέλει να κάνει τον κοσμικό κύριο, χαμογέλασε μ' ευγένεια στον έπισκέπτη του.

— Άς κάνουμε ειρήνη, του ειπε ο άρχάγγελος. Σκέφτη- κα να συνεργαστούμε σε μία επιχείρησι που θά είνε επι- κερδής και για τους δυό μας. Έσύ έχεις πολλά χτήματα, μα είσαι και πολύ τεμπέλης κι' έτσι τ' αφήνεις άνεκμε- τάλλευτα. Παραχώρησέ τα σε μένα. Θά τά καλλιεργώ και θά σου δίνω κάθε χρόνο τη μισή από την συγκομιδή.

— Μα την πίστι σου ως άρχάγγελο; ρώτησε ο διάβολος δύσπιστος πάντοτε.

— Μα την πίστι μου ως άρχάγγελο! άπάντησε ο ταξι- άρχης. Και για ν' άποφύγουμε κάθε διχόνοια μεταξύ μας, θά παίρνης κάθε χρόνο το μέρος της συγκομιδής που προ- τιμάς. Θά παίρνης τους σπόρους και θά μου αφήνης τα χόρτα και τους καρπούς ή άπεναντίας θά παίρνης τα χόρ- τα και τους καρπούς κι' εγώ θά κρατάω τους σπόρους.

— Τόκα το χέρι σου! φώναξε ο διάβολος. Διαλέγω τα χόρτα και τους καρπούς.

Μα όταν ήρθε ή εποχή της συγκομιδής, από μία παρά- δοξη σύμπτωσι, ή γή δεν είχε βγάλει εκείνο το χρόνο τί- ποτε άλλο από σάρι, κριθάρι και καλαμπόκι. Κι' έλ, αυ- τά ο άρχάγγελος τά έδωσε στον Ώμπέρ, γιατί, κατά τη συμφωνία τους, ο διάβολος δεν είχε κανένα δικαίωμα στους σπόρους. Περιωρίστηκε μόνο να πάρη μερικά άχρια μαύρα που είχαν φυτρώσει άναμεσα στους βράχους.

Έπειδή ο διάβολος μουμούριζε, ο ταξιάρχης του ειπε πως δεν ήταν παι- διμό του αυτό, πως ήταν ζητήμα τό- χης και πως ίσως τον έρχόμενο χρόνο τά πράγματα ν' άλλαζαν.

Οι αυτά είνε καλά κι' άραία, του άπάντησε ο διάβολος. Μα τον άλ- λο χρόνο θέλω εγώ τους σπόρους. Άκούς; τους σπόρους! Έσύ θά πά- ρης τα λαχανικά και τα φρούτα.

Ο άρχάγγελος έκανε τάχα πως φέρνει μερικές αντιρρήσεις, μα στο

(Συνέχεια στη σελίδα 53)

ΣΧΟΛΗ ΤΣΕΛΕΜΕΝΤΕ

Έναρξεις μαθημάτων την 12ην 'Ο-

κτωβρίου. Όδός Βησσαρίωνος άρ. 8.

Τηλ. 31-339.

Ζητήσατε κανονισμόν δωρεάν.

ΕΡΩΤΙΚΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΠΕΤΡΟΥ ΜΑΕΛ

Λευκή Ντελιέρ

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

“Η ίδια συμφορά θα χτυπήσει άσφαλώς και την Λευκή. “Ωστε η Λευκή τιμωρήθηκε διπλά. “Εχασε τη μητέρα της. “Ο Θεός την έτιμώρησε για την υπερηφάνειά της.

Και τώρα; Πού βρισκόταν πλέον ο Γκιδαλ με την σύζυγό του; Είχαν άρα γε εγκατασταθεί στο Παρίσι; Κανένας δεν το ήξερε.

Πάντως ο Φρειδερίκος δεν είχε κανένα πλέον λόγο να μένει στη Νίκαια. Κι’ έφυγε την ίδια κιόλας ημέρα, κατά το βράδυ, για το Παρίσι.

Μέσα στο τραίνο κοιμήθηκε τη νύχτα αρκετά και συνηλθε. “Η σκέψις τους ήρέμησε.

Είχε μάθει τόσα πράγματα κι’ όμως ήταν ήσυχος. Τι περίεργο!

Τί έσήμαινε η γαλήνη αυτή της ψυχής και του πνεύματος του; “Οτι είχε πάψει ν’ αγαπάει πια τη Λευκή; “Ηταν δυνατόν αυτό; Κι’ όμως η καρδιά του ήταν ελαφρή σαν πούπουλο...

Στόνι λοιπόν τόσο εύκολα ένας μεγάλος έρωτας; Γιατρέπονται τόσο εύκολα ή έρωτευμένες άνθρωπινες καρδιές;

Στις έρωτήσεις αυτές δεν ήξερε τί ν’ απαντήσει.....

Φτάνοντας στο Παρίσι, ο Φρειδερίκος πήγε κι’ άφησε ένα επισκεπτήριο του στο σπίτι του Κεργόρν. Τόν ειδοποίησε πως γύρισε και πως είναι στη διάθεσή του.

Μόλις ο Παύλος Κεργόρν έλαβε το σημείωμα του φίλου του πέταξε απ’ τη χαρά του. “Ετρεξε να τον συναντήσει και ρίχτηκε στην άγκαλιά του παραληρώντας από ένθουσιασμό.

“Επί τέλους!
“Ο Φρειδερίκος ήταν δικός του.

Πράγματι, οι γαμοί του Κεργόρν έγιναν σε λίγες ημέρες.

“Η νύφη ήταν όνειρωδώς ωραία με το πολυτελές νυφικό της φόρεμα.

“Ο Κεργόρν άστραφτε από χαρά, από ευτυχία.

Σκοπίμως ή μέλλουσα κ. Κεργόρν, με πονηρία άσφαλώς, είχε τοποθετήσει στο πλάι του Φρειδερίκου τη φίλη της εκείνη με την οποία βρισκόταν στο δρόμο όταν συνάντησαν πρό ημερών τον ήρωικό αξιωματικό.

“Η νέα αυτή ήταν γοητευτικά ωραία.

“Ο Φρειδερίκος πρόσεξε ότι δεν ξεκολλούσε τα μάτια της από πάνω του. Τόν κίτταζε με συγκίνησι, κρυφανάστεναζε, ήταν διαρκώς ταραγμένη.

“Ο Φρειδερίκος αισθάνθηκε την καρδιά του να χτυπά. Τό ένδιαφέρον της ωραίας δεσποινίδος γι’ αυτόν τόν συγκινούσε.

Τί συνέβαινε λοιπόν;

Είχε θεραπευθεί από τόν φλογερό έρωτά του για τη Λευκή Ντελλιέρ;

“Οχι. “Χι, δεν ήταν δυνατόν αυτό. Στά βάθι της καρδιάς του ή παλιά πληγή έμενε άνοιχτη και πονούσε.

“Για ξεχάσει τη Λευκή; “Αλλ’ αυτή ήταν ή μόνη χαρά της ζωής του. Τί σημασία είχε άν παντρευτηκε; “Υπάρχουν έρωτες που δεν μπορεί να τους σκοτώσει καμιά συμφορά, καμιά άπογοήτευσις.

Κάνοντας τις σκέψεις αυτές ο Φρειδερίκος γύρισε και λοξοκύτταξε την όμορφη δεσποινίδα που στεκε πλάι του. “Εκείνη εξακολουθούσε να χι τα μάτια της στολωμένα επάνω του, άδιαφορώντας για ό,τι γινόταν γύρω της.

Τόν είχε αγαπήσει λοιπόν έτσι κεραυνοβόλως, τόσο τρελλά, τόσο παρόφορα; Και τί περίμενε από

αυτόν; Να την αγαπήσει, να την καμή σύζυγό του; Γιατί όχι; Μήπως ή φίλη της δεν θα γινόταν, μέσα σε λίγα δευτερόλεπτα, κυρία Κεργόρν;

“Ο Φρειδερίκος άρχισε ν’ άνησυχή.

“Ανυπομονούσε.

“Η ιστορία αυτή έπρεπε να τελειώσει, να τελειώσει το γρηγορότερο μάλιστα. Δεν είχε διάθεσι για έρωτικές περιπέτειες. “Η καρδιά του ήταν δοσμένη πια σε μιά άλλη. Είχε συνεπώς καθήκον απέναντι του έαυτού του, απέναντι της δεσποινίδος να φύγει το γρηγορότερο, να δείξει με το φερσιμό του ότι δεν ήταν διατεθειμένος για τό έρωτικό εδύλλιο που τού προσέφερετο.

Πραγματικά, μόλις τελείωσε ή τελετή του μυστηρίου του γάμου, ο Φρειδερίκος έσπευσε να φύγει, άφου χαϊρέτσε κι’ εύχθηκε θερμά τούς νεονύμφους.

Μόλις βρέθηκε στο δρόμο άνέπνευσε με άνακούφισι.

“Επί τέλους ήταν μόνος, είχε ξεφύγει. Ναι, δεν είχε καμιά διάθεσι για έναν καινούργιο έρωτα. Τό αισθανόταν αυτό καλά. Τού μιλούσε ή καρδιά του σνετικά κ’ ή καρδιά του δεν τούλεγε ψέμματα. ***

Δυό μέρες πέρασαν.

“Ο Φρειδερίκος ήταν ήσυχος.

Είχε ξαναβρεί την γαλήνη της ψυχής του.

Μά το πρωί της τρίτης ημέρας άκουσε να τού χτυπά την πόρτα.

“Εμπρός.

“Η πόρτα άνοιξε και ένέκηψε ο Κεργόρν.

“Ο Φρειδερίκος εξαφνιάστηκε.

— Σύ! Είσαι σύ; ρώτησε τó φίλο του.

— Ναι, έγω, άποκριθηκε ο Κεργόρν, γιατί άπορεις;

— Γιατί είσαι δυό ήμερών γαμπρός, φιλε μου.

— Κι’ έπειτα;

— Πώς έπειτα! “Ενας νεόνυμφος δεν αφήνει τη σύζυγό του για να τρέχει στους φίλους του.

— “Εγω, αγαπητέ μου, δεν τα λογαριάζω αυτά. “Ηθελα να ρθώ να σε ιδώ και ήρθα. Σ’ ένοχλώ μήπως;

— Κάθε άλλο. Κάθισε.

— Ναι, θα καθίσω, γιατί έρχομαι να σοδ μιλήσω για σοβαρά πράγματα.

Σοβαρά;

— Ναι, ναι, πολύ σοβαρά, αλλά κι’ εύχάριστα.

— Σ’ άκούω λοιπόν. Λέγε.

— “Ηρθα να σοδ μιλήσω για τó μέλλον σου. “Η καλύτερα για την άποκατάστασί σου

“Ο Φρειδερίκος εξαφνιάστηκε.

— Την άποκατάστασί μου; ρώτησε.

— Σ’ ένοχλεί μήπως τó ένδιαφέρον μου; ειπε ο Κεργόρν.

— Κάθε άλλο, αγαπητέ μου Παύλε.

— “Ημουν βέβαιος γι’ αυτό. Και σοδ εξηγομαι: Είνε καιρός, Φρειδερίκε, να με μιμηθείς.

— Να παντρευτώ, δηλαδή;

— “Ακριβώς.

“Ο Πλεμόν κούνησε λυπημένος τó κεφάλι του.

— Γιατί διατάξεις; έπέμενε ο Κεργόρν. Είσαι νέος, έχεις λαμπρό μέλλον, είσαι περιζήτητος γαμπρός. Λησμονήσε τα περασμένα, Φρειδερίκε και πάρε τó άπόφασι. “Ο γάμος θα σοδ κάμη καλό. Θα σοδ χάριση μιά εύτυχία που δεν την φαντάζεσαι.

“Ο Πλεμόν σιωπούσε. “Αφησε τόν Κεργόρν να τού εκθειάζη άρκετή ώρα τα αγαθά του γάμου. Κι’ όταν τελείωσε και τόν ρώτησε άν ε’ άποφάσιζε να πάντρευτι τó άπόφασε; ***

— Δεν ξέρω, φιλε μου. Δεν μπορώ να σοδ πώ τίποτε. Δεν άποφασίζει κανείς έτσι γρήγορα, μέσα σε μιά στιγμή για τέτοια πράγματα. “Ετσι δεν είναι;

— “Ασφαλώς.

— Μην έπιμένεις λοιπόν. “Αφησέ με να τó σκεφθώ τó πράγμα.

— Καλά, καλά, δεν έπιμένω. Σκέψου το κι’ έδω είμ’ έγω. “Οσο για νυφάδες; Τίποτε άλλο. Θα σοδ βρούμε την καλύτερη.

“Όταν ο Κεργόρν έφυγε, ο Φρειδερίκος βυθίστηκε σε σκέψεις, σκέψεις θλιβερές, μελαγχολικές. Να παντρευτεί; “Αλλά γιατί να τó κάμη αυτό; Δεν αισθανόταν καθόλου μιά τέτοια διάθεσι. Είχε μαντέψει ότι ή νύφη που τού έτοιμάζε ο Κεργόρν ήταν ή γοητευτική φίλη της συζύγου του. “Αλλά δεν είχε δικαίωμα να κάμη δυστυχισμένη την νέα εκείνη. Γιατί δεν θα την αγαπούσε ποτέ. “Η καρδιά του ήταν νεκρή. Θα ήταν συνεπώς έγκλημα έκ μέρους του, θα ήταν άγριότητα να παρασύρη σε μιά δυσάρεστη περιπέτεια ένα άδω κορίτσι και να παρασυρθή κι’ ο ίδιος, τη στιγμή που ήταν σίγουρος για τα αισθήματά του, για τις διαθέσεις του.

“Οχι λοιπόν. Δεν θα παντρευόταν. Κι’ άν ο Κεργόρν τού μιλούσε πάλι για γάμο, θα τού έλεγε καθαρά και έάστερα, θα τού εξηούσε ότι δεν ήταν καθόλου διατεθειμένος να άποκατασταθεί. “Αν ήκε έξ άλλου στην πατρίδα, στη Γαλλία, την οποία υπηρετούσε πιστά και για την οποία ήταν άποφασισμένος να δώσει τη ζωή του.

“Η σκέψεις αυτές άπασχόλησαν άρκετή ώρα τόν Φρειδερίκο. Τέλος όμως πήρε την άπόφασί του. Θα έγραφε στόν Κεργόρν ένα γράμμα. Και στο γράμμα του αυτό θα τού έβινε να καταλάβη ότι δεν έπρεπε να γίνεται πλέον συζήτηση για γάμο. “Οχι, δεν ήταν ο κατάλληλος άνθρωπος για να δημιουργήση οικογένεια έφ’ όσον ή νέα που αγαπούσε και με την οποία θα μπορούσε να εύτυχηση, είχε χαθεί γι’ αυτόν.

Χωρίς κανένα διαταγμό πλέον κάθισε κι’ έγραψε την έπιστολή. “Εξηούσε επί πλέον στόν Κεργόρν, ότι δεν είχε τó δικαίωμα να παντρευτεί και να κάμη δυστυχισμένη μιά άδω άπαρξι. Προτιμούσε να μείνη έλεύθερος, άφωσιωμένος άποκλειστικώς στην πατρίδα, σ’ όλη του τη ζωή.

“Όταν τελείωσε τó γράμμα αυτό αισθάνθηκε μεγάλη άνακούφισι. “Εφρόντισε να τó ταχυδρομήση την άλλη μέρα κι’ όταν γύρισε στο δωμάτιό του βρήκε ένα έγγραφο τού ύπουργείου τών Ναυτικών.

Τό είχε πάει κάποιος ναύτης την ώρα που έλειπε.

“Ο Φρειδερίκος διάβασε τó έγγραφο με προσοχή. Τόν καλούσαν να τού άνακοινώσουν κάτι έπειγόντως.

Χωρίς να χάνη καιρό βγήκε πάλι. Έξω κι’ έτρεξε στο ύπουργείο. Τού άνεκοίνωσαν εκεί ότι διορίζετο διοικητής της ναυτικής άμύνης στόν λιμένα τού Λοριάν.

“Η είδησις αυτή έχαροποίησε τόν Πλεμόν. “Επί τέλους! “Εάφευγε απ’ τó Παρίσι στο οποίο τόσο άνιούσε τόν τελευταίο καιρό. Θα ζούσε στη θάλασσα, κάτω από τόν ούρανό τού τόπου που είχε γεννηθεί, γιατί τó Λοριάν βρισκόταν στη Βρετανία.

Δεν είχε κανένα λόγο να χρονοτριβή στο Παρίσι. “Ετοιμάσε τις άποσκευές του κι’ έφυγε άμέσως την άλλη μέρα. ***

Στό Λοριάν ο Πλε-

μόν έγινε δεκτός με συμπάθεια και καλωσύνη από τούς συναδέλφους του, άνωτέρους και κατωτέρους του.

“Όλοι ήξεραν τη δράσι του στην Κίνα και τόν εκτιμούσαν για τόν ήρωισμό του και την φιλοπατρία του.

Μά είχε και τó Λοριάν την μικρή του κοινωνία. Κι’ όλες ή μητέρες είδαν από την πρώτη στιγμή στο πρόσωπο τού Φρειδερίκου τόν διαλεχτό γαμπρό. Τί έπιτυχία να παντρεύουν τις κόρες των μ’ ένα τέτοιον ήρωα!

“Αλλά ο Πλεμόν δεν είχε καμιά διάθεσι ούτε για έρωτες, ούτε για συνοικέσια. Προσπαθούσε συνεπώς, όσο μπορούσε φυσικά, και μ’ ευγενικό τρόπο ν’ άποφεύγη τις προσκλήσεις και τις κοσμικές συγκεντρώσεις.

Μά ο γυναικόκοσμος τόν πολιορκούσε. “Όλες σχεδόν ή δεσποινίδες τού Λοριάν ήταν έρωτευμένες μαζί του. “Αν ήθελε, θα μπορούσε να έπιτύχη έναν πρώτης τάξεως γάμο.

“Αλλά τó μόνο πράγμα για τó οποίο δεν ένδιαφερόταν ο Φρειδερίκος, τó μόνο πράγμα που τού προκαλούσε άποστροφή και τόν ένωχλούσε ήταν ο γάμος.

Για ν’ άποφύγη τις σχετικές ένοχλήσεις είχε ριχτή με φανατισμό στη δουλειά. Είχε φτάσει μάλιστα στο σημείο να ζητήσει πρόσθετη ύπηρεσία από τόν προϊστάμενό του ναύαρχο.

“Ο ναύαρχος χαμογέλασε άκούγοντας την παράκλησι τού Πλεμόν.

— Θα προσπαθήσω να σάς εύχαριστήσω, πλοίαρχε, τού άπάντησε. Δεν μπορώ όστόσο να έννοήσω γιατί μου τó ζητείτε αυτό. Τόσο πολύ σάς ένοχλεί ή ζωή της πόλεως έδω; “Ενας νέος αξιωματικός τού ναυτικού όπως είσαστε σεις πρέπει βέβαια να εργάζεται, αλλά και να διασκεδάζη. Μολαταύτα, για να μου ζητήτε ένα τέτοιο πράγμα σημαίνει πως έχετε κάποιον σοβαρό λόγο και θα προσπαθήσω να πραγματοποιήσω την έπιθυμία σας.

Στό Λοριάν, κοντά στη θάλασσα και στα πολεμικά πλοία ο Φρειδερίκος σκεφτόταν διαρκώς τó αγαπημένο του τορπιλλοδόλο 29.

Τί να είχε άπογίνει τάχα τó σκάφος εκείνο, τó οποίο τόσο είχε αγαπήσει και με τó οποίο είχε κάνει άληθινά θαύματα στην Κίνα; “Ασφαλώς θα τó είχαν διαλύσει. Είχε ύποστη σοβαρές βλάβες κατά τις ναυμαχίες της Κίνας, είχε κατατραυματισθή και αυτό και θα θεωρήθηκε ως άχρηστο πλέον.

“Ωστόσο ο Φρειδερίκος δεν μπορούσε να τó λησμονήση. Είχε ζήσει ήμερες εύτυχίας επί τού τορπιλλοδόλου εκείνου. Είχε πολεμήσει και είχε θριαμβήσει. Πώς να τó ξεχάσει, συνεπώς;

“Ενα πρωί ο Φρειδερίκος έτοιμαζόταν να βγη από τó δωμάτιό του όταν άκουσε να χτυπούν στην πόρτα. Πήγε και άνοιξε μόνος του.

“Ενας ναύτης στεκόταν μπροστά του.

“Ο Πλεμόν τόν έ γνώρισε άμέσως.

— Ζωντάι, φώναζε κατασυγκινημένος.

Ναι, ήταν ο γενναίος Ζιλντά, ο πλοίαρχος κι’ άφωσιωμένος ναύτης, ο σύντροφός του μακαρίτου Κλέντ, ο συμπολεμιστής του εκεί κάτω στην Κίνα.

“Ο Φρειδερίκος έχωντας τόν βαθμό του, τόν έσφιξε στην άγκαλιά του, όπως θάκανε για τόν καλύτερο φίλο του.

— Καλώς ήρθες, Ζιλντά, τού ειπε. Δεν ξέρεις πόσο εύχαριστούμαι που σε βλέπω!

“Η καλωσύνη τού πλοίαρχου συγκίνησε βαθειά τόν γενναίο

Τό δράμα εκείνο τού γάμου της...

ναύτη. Θέλησε να πή κάτι μά η γλώσσα του είχε δεθί.
— Λοιπόν, Ζιλντά, ρώτησε ο Φρειδερίκος, δεν μου αποκρίνεσαι, φίλε μου; Ποιος άνεμος σ' έρριξε εδώ πέρα;
— Κύριε πλοίαρχε, αποκρίθηκε ο Ζιλντά, βρίσκοντας τη φωνή του, ήρθα να σάς αναγγείλω μια ευχάριστη είδησι...

— Ευχάριστη είδησι;
— Μάλιστα, πλοίαρχέ μου.
— Λέγε λοιπόν γρήγορα.
— Ήρθα να σάς αναγγείλω μια νεκρανάστασι, κ. πλοίαρχε.

— Νεκρανάστασι! άπόρησε ο Πλεμόν. Τρελλάθηκες, καλέ μου Ζιλντά;

— Όχι, πλοίαρχέ μου, τὰ έχω τετρακόσια και ξέρω τί λέω.

— Θαυμάσια! Κι' ο νεκραναστημένος ποιος είναι;

— Τό τoρπιλλοδόλο σας, πλοίαρχέ μου.

— Η καρδιά του Πλεμόν χτύπησε δυνατά.

— Τό τoρπιλλοδόλο 29; ρώτησε.

— Όλο κι' όλο, κ. πλοίαρχε.

— Άστείευσαι, Ζιλντά;

— Θεός φυλάξει! Πώς θά τολμούσα ν' άστείευθώ μαζί σας; Ήρθα να σάς αναγγείλω πρώτος εγώ ότι τό τoρπιλλοδόλο 29 δεν πέθανε.

— Λέγε... λέγε, Ζιλντά.

Τό μεταφέρανε πληγωμένο στη Χάθηρ, πλοίαρχέ μου, του γιάτρουσαν τις πληγές, τό έπισκεύασαν θέλω να πώ,

τό κάνανε ολοκαίνουργο και σάς περιμένει αυτή τη στιγμή στο ναύσταθμο.

— Έξαλλος άπ' τη χαρά του ο Φρειδερίκος κατέθηκε γρήγορα-γρήγορα στο δρόμο και τράβηξε τρέχοντας σχεδόν προς τό ναύσταθμο.

— Ο Ζιλντά έτρεχε κατόπιν του άσθμαίνοντας.

— Έφτασαν στο ναύσταθμο.

— Ο Ζιλντά δεν είχε δη άνειρο.

Τό τoρπιλλοδόλο 29 βρισκόταν εκεί ολοκαίνουργο, περήφανο, άστράφτοντας κάτω άπ' τις άκτίνες του ήλιου.

— Ο Φρειδερίκος είχε σταθή και τό κύτταζε, τό κάμρωνε γεμάτος άγαλλίασι, ακούγοντας την ίδια του την καρδιά να χτυπά, σαν να έπρόκειτο να σπάση άπ' τους δυνατούς παλμούς της.

— Ενόμιζε πως έθλεπε άνειρο.

Ποτέ δεν φανταζόταν ότι θά ξανάθλεπε τό τoρπιλλοδόλο του ξανανωμένο.

Πόσα πράγματα δεν του θύμιζε τό τoρπιλλοδόλο αυτό!

Κυττάζοντάς το με λαχτάρα θυμήθηκε τη Λευκή.

— Θεέ μου, σκέφτηκε, πόσο θά ήμουν ευτυχισμένος αν βρισκόταν κοντά μου ή Λευκή!

— Η Λευκή... Την αγαπούσε λοιπόν ακόμα; Ναί, δεν υπήρχε καμιά άμφιβολία. Είχε γελαστή νομίζοντας πως την έχασε. Την αγαπούσε όπως και την πρώτη μέρα που την πρωταντίκρυσε.

— Τί ευτυχισμένες ή μέρες εκείνες! Κι' έπειτα... έπειτα ο χωρισμός... Ο πόλεμος στη Κίνα. Ο τραυματισμός του. Τό δράμα εκείνο του γάμου της...

— Γιατί ν' άπελπίζεται ωστόσο;

— Όχι, δεν είχαν τελειώσει όλα γι' αυτόν. Έχει τόσα άπρόοπτα ή ζωή!

Στη Βάν, σέ μια κομψή έπαυλι κρυμμένη πίσω από πυκνά γέρικα δέντρα, κοντά στη θάλασσα, ζούσε τόν ίδιον αυτό καιρό μια μυστηριώδης ξένη.

— Ήταν ώραία, ώραία σαν άνειρο, ώραία σαν μαγική όπτασία.

— Ήταν ώραία σαν άγγελος, αλλά και πόσο θλιμμένη!...

Οί νέοι του τόπου που την αντίκρυσαν μια μέρα στην έκκλησία, την ώρα της λειτουργίας, είχαν ξετρελλαθή μαζί της. Τριγύριζαν στην έπαυλι άδρες δόλοκληρες μήπως την

ξανασυναντήσουν, γιά να την ίδουν μια ακόμα φορά, γιά να χαρούν την υπέροχη όμορφιά της.

Ματαίος κόπος.

— Η ώραία άγνωστη ζούσε κατάκλειστη. Ζούσε άποτραβηγμένη άπό τόν κόσμο, άδιαφορώντας γιά όλα, άποφεύγοντας τούς πάντας. Ζούσε μόνη, μακριά από τις χαρές της ζωής, αυτή ή τόσο νέα και τόσο ώραία!

— Ποιό μυστήριο έκρυβε άρα γε ή ζωή της;

— Ποιό ήταν τό άνομά της;

— Από πού έρχόταν;

— Κανέναν δεν ήξερε.

— Έφερε πένθος, μά κανέναν δεν ήταν σέ θέσι να βεβαιώσει τούς άλλους ποιόν πενθούσε ή ώραία και μυστηριώδης άγνωστη. Όλοι ωστόσο την άνθμαζαν ή «ώραία χήρα».

Πέραν αυτού δεν ήξεραν τίποτε. Έμειναν εν τούτοις ή μυστηριώδης άγνωστη είχε άποτραβηχτή στο μέρος αυτό γιά να κρύψη κάποια μεγάλη της λύπη. Τό έδειχνε αυτό καθαρά ο τρόπος της ζωής της, τό θλιμμένο, τό πάντοτε λυπημένο γοητευτικό της πρόσωπο.

Οί πιό τολμηροί θαυμασταί της άγνωστης κυρίας παραφύλαξαν ακόμα και τη νύχτα έξω από την έπαυλή της.

Μά δεν έμειναν τίποτε.

— Η έπαυλική εφρουρείτο από ένα ναύτη, σωστόν γίγαντα.

— Η γυναίκα του γίγαντος αυτού έκτελούσε χρέη υπηρέτριας. Έπί πλέον δυό πελώρια σκυλιά τριγύριζαν στον κήπο της έπαύλεως γαυγίζοντας.

— Τους διαβάτες και δείχνοντας τὰ δόντια τους σ' όλους τούς περιέργους που τριγύριζαν στα περίεργα καταφυγία της ώραίας και γοητευτικής άγνωστης.

Προς τό μέρος της βαλάσης ή έπαυλι είχε έναν έξώστη σκεπασμένο μ' άνθισμένες περιπλοκές.

Σ τόν έξώστη αυτόν έμεινε άδρες δόλοκληρες ή θλιμμένη κυρία της έπαύλεως.

Σαπλώνονταν σέ μια πολυθρόνα και κύτταζε τη θάλασσα, την άπέραντη τρικυμισμένη θάλασσα, βυθισμένη σέ ρέμβη.

— Η άγνωστη κυρία άδιαφορούσε έντελώς, όπως φαινόταν, γιά την περιέργεια και τὰ σχόλια τών περιόικων. Άφωσιωμένη στη λύπη της κατέβαινε κάποτε άς την παραλία κι' έκανε τόν περιπάτο της, άκολουθούμενη από τόν γανυόσωμο ναύτη, ο οποίος έβάδιζε αρκετά βήματα πίσω της.

— Άλλοτε πάλι ο ναύτης έβάδιζε στο πλευρό της και ή ώραία άγνωστης συναινούσε φιλικά μαζί του.

— Όταν ή κυρία της έπαύλεως διέκρινε μακριά στο πέλαγος καπνό πολεμικού πλοίου, τὰ μάτια της βούρκωναν από δάκρυα και πονεμένοι στεναγμοί φύσκωναν τό στήθος της.

— Έπίσης πήγαινε συχνά σ' ένα κοντινό φτωχικό νεκροταφείο όπου ήσαν θαμμένοι άπλοϊκοί ναυτικοί της Βρετανίας.

— Τί ζητούσε στο μέρος αυτό; Υπήρχε θαμμένος εκεί κανένας προσφιλής της νεκρός; Η πήγαινε άπλώς γιά την τραβούσε ή μελαγχολία και τό πένθος της κατοικίας τών νεκρών; Κανέναν δεν τό ήξερε.

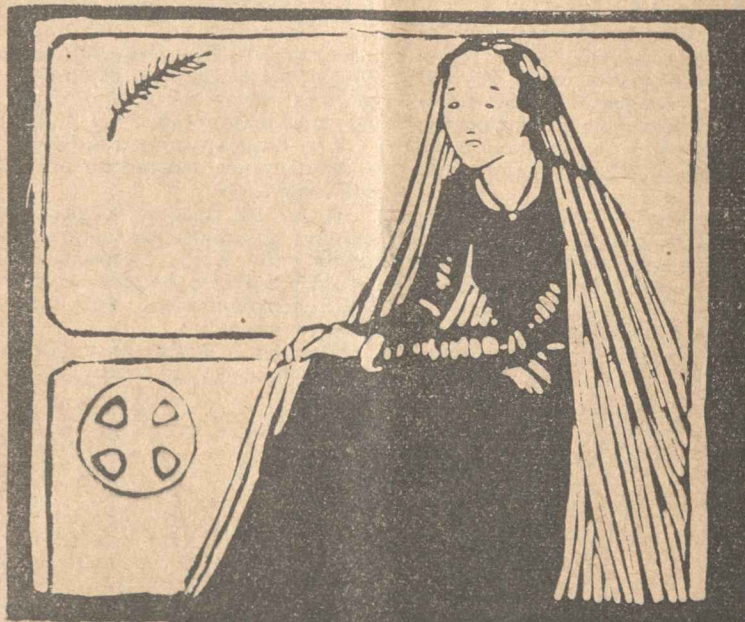
— Όλα αυτά τὰ μυστηριώδη φερσίματα της ώραίας άγνωστης προκαλούσαν τὰ σχόλια τών κατοίκων του Βάν, άπλοϊκών θαλασσινών τών περισσοτέρων.

— Όλοι ωστόσο έμειναν άνοιχτοί κάποιος πόνος, κάποια σκληρή άπογοήτευσι είχαν πληγώσει την καρδιά της τόν σον έπιφυλακτικής άγνώστου.

— Τί είδους πόνος όμως;

— Έπρόκειτο περί θανάτου προσφιλοῦς της προσώπου; Περι έρωτικής τραγωδίας; Μυστήριο βαθύ γιά όλους. Μόνον ο ναύτης φρουρός της έπαύλεως ή ή γυναίκα του θά μπορούσαν να διαφωτίσουν τούς κατοίκους του Βάν. Μά ήσαν και οί δυό τους βουβοί σαν τούς τάφους.

— (Άκολουθεί)

Ήταν ώραία, αλλά και πόσο θλιμμένη!...

ΣΤΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

ΤΑ ΩΡΑΙΟΤΕΡΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Πώς μονομάχησε ο Σαιντ—Μπέβ.— Μιά έξυπνη κολακεία.— Πώς αγαπούν οί Γερμανοί τούς Γάλλους. Ένας φιλόσοφος άββάς.— Τί αξίζει ένας καλλιτέχνης. Ο νεαρός συγγραφέας και τό άριστούργημά του. Τό ρουχαλιτό του Άντουάν κτλ. κτλ.

Ο διάσημος Γάλλος κριτικός Σαιντ—Μπέβ είχε σατυρίσει κάποτε δριμύτατα τόν πολιτικό Ντυμπουά, ο οποίος πρόσελήθη τόσο, ώστε τον κάλεσε σέ μονομαχία.

Οί δυό αντίπαλοι συναντήθηκαν πράγματι στο πεδίο της τιμής. Μά έξαφνα τη στιγμή που έπρόκειτο ν' άρχισή ή μονομαχία, έπιασε ραγδαία έρρηξη.

Απαθείατος ο Σαιντ—Μπέβ άνοιξε την όμπρέλλα του. Κι' έπειδή ο αντίπαλός του άρχισε να διαμαρτύρεται, του είπε:

— Μπορεί να ήρθα εδώ γιά να σκοτωθώ, μά δεν έχω καμμία διάθεσι να γίνω μούσκεμα!...

Ο στρατάρχης ντε Μπασσομπιέρ, ένα από τὰ λαμπρά πνεύματα της εποχής του, ήταν άδυσώπητος έχθρός του καρδινάλιου Ρισελιέ, ο οποίος, γιά ν' άπαλλαγή από έναν αντίπαλο που τόν θεωρούσε επικίνδυνο, τόν έφυλάκισε στην Βασιλίκη.

Η φυλάκισις του Μπασσομπιέρ θάταζε δέκα δόλοκληρα χρόνια. Όταν τέλος, μετά τό θάνατο του Ρισελιέ, άποφυλακίστηκε, ο γηραιός στρατάρχης έπισκέφθη τόν βασιλέα Λουδοβίκο 14ο, ο οποίος τόν ρώτησε γιά την ήλικία του.

— Μεγαλειότατε, είμαι πνήντα χρόνων, άπάντησε ο Μπασσομπιέρ.

— Πώς! Έκανε ο βασιλεύς ξαφνιασμένος. Έγώ νόμιζα πως είσθε τουλάχιστον εξήντα.

— Πραγματικά, είμ' εξήντα χρόνων, άπάντησε ο έξυπνος και κόλαξ στρατάρχης. Μά άφαιρώ από τήν ήλικία μου τὰ δέκα χρόνια που πέρασα στη Βασιλίκη, γιάτί δεν τὰ χρησιμοποίησα στην ύπηρεσία της Μεγαλειότητός Σας.

— Όταν ή κόμησα ντε Φλάκ, μια από τις πιό πνευματώδεις γυναίκες της Δευτέρας Αυτοκρατορίας, ξαναγύρισε στη Γαλλία από ένα ταξίδι της στην Γερμανία, ο Ναπολέων Γ' τήν ρώτησε:

— Λοιπόν, αγαπούν τη Γαλλία στη χώρα που πήγατε;

— Μάλιστα, Μεγαλειότατε, άπάντησε ή κόμησα, όπως αγαπούν ή γρηές τις νέες γυναίκες.

Ο άββάς ντε Λ' Έπε, ο ίδρυτής της πρώτης σχολής κωφαλάων, ήταν έξαιρετικά άφωσιωμένος στο έργο του και σούς μαθητάς του, οί όποιοι έπίσης τόν αγαπούσαν. Κατά τόν σκληρό χειμώνα του 1789, τόν άνάγκασαν σχεδόν διά της βίας ν' αναθή φωτιά στην κάμαρή του.

Ο άββάς, που έννοούσε ν' άφιερώνη όλα του τὰ χρήματα σούς κωφαλάους του, δυσανασχετούσε πολύ γι' αυτό και όλο τό χειμώνα δεν έκανε άλλο παρά να έπαναλαμβάνη σούς μαθητάς του:

— Φίλοι μου, σάς εξημίωσα με τη φωτιά μου 100 σκούδα!

Ο μέγας ζωγράφος Χολμπάιν θρισκόταν μια μέρα κλεισμένος στο άτελιέ του και ζωγράφιζε μια κυρία που δεν ήθελε να γίνη γνωστή, όταν, έξαφνα πήγε να τόν δη ένας Άγγλος κόμης, που έπέμενε να μπη μέσα.

Ο Χολμπάιν τού ζήτησε στην άρχή ευγενικά συγγνώμην γιάτί δεν μπορούσε να τόν δεχτή, μά ο κόμης, νομίζοντας ότι όλοι έπρεπε να ύποχωρούν μπροστά του, θέλησε να μπη διά της βίας. Τότε ο Χολμπάιν, ο οποίος ήταν πολύ ευέξαπτος, τόν άρπάξε και τόν πέταξε άπ' τη σκάλα. Έπειτα, φεύγοντας κι' ο ίδιος από τό παράθυρο, έτρεξε να πείη στα πόδια του βασιλέως 'Ερρίκου δού, στόν όποιο εξέθεσε τί είχε συμβή κι' επικαλέσθηκε την συγγνώμη του.

Σέ λίγο έφτασε στο παλάτι κι' ο κόμης μαινόμενος.

— Μεγαλειότατε, φώναξε, θέλω να τιμωρήσετε αυτό τόν

Ο Ναπολέων Γ' και ή κόμησα ντε Φλάκ

άνθρωπο!

Του κάκου ο Έρρίκος δος προσπάθησε να τόν κάνη να καθισχάση και να λογικευή. Ο κόμης εξακολουθούσε να παραφέρεται και να ύψωνή τη φωνή του.

— Ιότε ο Γάλλος βασιλεύς έχασε πεία την ύπομονή του και τού φώναξε:

— Σκασιμός! Σου άπαγορεύω έπί ποινή θανάτου ν' άγγίξης έστω και μια τρίχα του ζωγράφου μου. Η διαφορά μεταξύ σας είναι πραγματικώς τεραστία. Αν πάρω έφτά χωριάτες μπορώ σέ μια στιγμή να τούς κάνω κόμητες. Μά αν πάρω έφτά κόμητες δεν θά μπορέσω ποτέ να κάνω έναν Χολμπάιν!...

Ένας θεατρικός συγγραφέας παρουσιάστηκε κάποτε στόν περίφημο παρισινό θεατρών Άντουάν και τού είπε:

— Έχω γράψει ένα άριστούργημα, κύριε. Αναλαμβάνετε να τό άνεβάσετε στο θέατρό σας;

— Αν πράγματι είναι καλό τό έργο σας, δεν έχω καμμία αντίρρηση, άπάντησε ο Άντουάν. Έχετε την καλωσύνη να μου τό διαβάσετε;

Ο συγγραφέας άρχισε να διαβάζη με στόμφο τό έργο του. Όταν όμως τελείωσε τό διάβασμα, ο Άντουάν τού είπε ότι τού ήταν άδύνατο ν' άνεβάση τό έργο του.

— Δεν αξίζει τίποτε τό δράμα σας, κύριε, πρόσθεσε.

— Είσθε άνίκανος να κατακρίνετε τό έργο μου, άπάντησε με άγανάκτησι ο συγγραφέας.

— Και γιάτί, παρακαλώ;

— Γιάτί κατά τό διάστημα που έγώ διαβάξα, έσείς ροχαλιζατε.

— Άγαπητέ κύριε, άπάντησε τότε ο Άντουάν, στη φιλολογία, ο ύπνος είναι ή πιό άλανθαστη γνώμη γιά τήν ποιότητα ενός έργου!...

Σ' ένα ταξιδάκι άναψυχής που έκανε κάποτε ο βασιλεύς Όθων, έτυχε να περάση κι' από την Πάρο, όπου και άποθείσθηκε γιά να έπισκεφθή τό νησί.

Οί άγαθοί νησιώτες ύποδεχθηκαν όσο μπορούσαν καλύτερα τόν βασιλέα τους, ο οποίος άλλωστε έδειξε όλη την απλότητά του, περπατώντας πεζός και πιάνοντας κουθέντα μαζί τους.

— Όταν, έπειτα από την έπισκεψή του, ο Όθων έτοιμάσθηκε να γυρίση πάλι στο πλοίο του και άρχισε ν' άποχαιρέτá τούς πρόστους του νησιού, μια άγαθή γρηούλα, προχωρώντας μέσα από τό πλήθος, τόν έπλησίασε και, πιάνοντάς του τό χέρι, τού ευχήθηκε:

— Άμε στο καλό, λεβέντη μου, και τού χρόνου να μάς έρθης... δημάρχος!...

— Γένοιτο! άπάντησε ο Όθων, και γέλασε με την καρδιά του.

Στην άρχαία εποχή ζούσε ένας διάσημος κράσσοπατέρας, φρύξ όνομαζόμενος, ο οποίος άπ' την υπέρβολική οίνοπασία είχε τυφλωθί από τό ένα μάτι.

Υστερα από κάμποσον καιρό, έπειδή άρχισε να τού πονάη και τό άλλο μάτι, ζήτησε τη συμβούλη ενός γιάτρου.

Ο γιάτρος λοιπόν τού είπε πως είναι ανάγκη να πάη εντελώς να πίνη, γιάτί άλλωστε θά γινώταν τυφλός κι' από τὰ δύο μάτια.

Γότε ο φρύξ γέμισε δυό ποτήρια ως τὰ χείλη με κρασί και τ' άδειασε μονορροφά, λέγοντας:

— Χαίρε, όφθαλμέ μου!...

ΕΝΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑ ΓΙΑ ΜΙΚΡΟΥΣ ΚΑΙ ΓΙΑ ΜΕΓΑΛΟΥΣ

ΤΗΣ Κ. Α. ΖΕΝΝΕΒΡΑΙ

Η Φλωρέτα

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ. — Η Φλωρέτα, μιά φτωχή και μικρούλα χωρική, όρφανή από μητέρα, ζή κοντά στον πατέρα της, τον όποιον έχει συντρίψει η δυστυχία. Η μόνη χαρά της μικρούλας είναι να πηγαίνει να βόσκει τη γίδα τους και την αγελάδα τους στα χωράφια, όπου συναντάει ένα μικρό θοσκό, το Γιάννη, και παίζει μαζί του. Σιγά-σιγά μιά στενή φιλία ένωει τα δυο παιδιά κι' ο Γιάννης που είναι παιδί ευπόρων χωρικών, αρχίζει να νοιάζεται μεγάλο ενδιαφέρον για τη Φλωρέτα. Την πηγαίνει μάλιστα στο σπίτι του, τη γνωρίζει στην μητέρα του και την αδελφή του, η όποιες συμπονούν τη φτωχούλα όρφανή και της μαθαίνουν διάφορες εργασίες, για να μπορέ να βοηθή τον πατέρα της. Έτσι η Φλωρέτα γίνεται μιά μικρούλα νοικοκυρά και σημερινά καθημερινά κοινούργιες προόδους. Μιά μέρα, καθώς θρισκόταν στην έξοχή μαζί με το Γιάννη, θρίσκει το να μένει σκυλέκι της κομψής ντε Λάντ και της το πηγαίνει στην έπαυλη της. Η καλή και ωραία κόμηση της δείχνει αμέσως μεγάλη συμπάθεια και αρχίζει να την προσπαθεί. Πηγαίνει και την βλέπει στο καλυψομένο της, γνωρίζει τον πατέρα της, τους πληρώνει τα νοίκια που καθυστέρουν στο σπιτονοικοκύρη τους και προσκαλεί τη Φλωρέτα να πάει μαζί να την έσκεψθ στην έπαυλη της.

(Συνέχεια από το προηγούμενο)

Είσαι μιά χαρά, Φλωρέτα, με το καπέλλο μου! της φώναζε ο Γιάννης γελώντας. Μοιάσεις λίγο με αγόρι... Έτσι να πιάς στην έπαυλη της κόμησης.

Η Φλωρέτα γέλασε κι' αυτή, μιά έθγαλε το καπέλλο.

— Φοβάμαι μη μου υπερβουδούν τα μαλλιά μου, είπε. Δεν θέλω να μου πη η κυρία κόμηση πως πήγα όχτηνιστη.

— Λοιπόν, καλύτερα έχεις να πιάς στην κόμηση παρά να μείνεις μαζί μου; είπε με κάποια ζήλεια ο Γιάννης.

— Γιάννη, γιατί μου τό λες αυτό;... Ξέρεις πολύ καλά, ότι σ' αγαπώ πολύ, ότι θέλω να είμαι πάντα μαζί σου κι' ότι τίποτε δεν μου άρραει μακριά σου... Μά σκέψου πόσο καλή δείχτηκε σε μένα η κυρία κόμηση... Άν την έβλεπες μιά φορά μόνο, θα την αγαπούσες και σύ...

— Δεν με νοιάζει έμένα για τις κυρίες... Έγώ σε θρίσκω πιο όμορφη απ' όλες τις κόμησης του κόσμου. Άν θελήσουν να σε κρατήσουν στο άρχοντικό της κόμησης, δεν θα ξανάρθης πειά στα χωράφια.

— Γιάννη μου, γιατί με κάνεις και λυπάμαι; είπε η Φλωρέτα φιλώντας το φίλο της. Μη λές τέτοια πικρά λόγια... Είναι ανάγκη να πάω στο άρχοντικό της κόμησης... Με προσκάλεσε η ίδια. Περιμένε με στο χωράφι... Στο γύριμα θ' ανταμωθούμε πάλι...

— Εσύ σε περιμένω... Μά εγώ θάρω και τώρα ξεπίσω σου από μακριά για να μη σου τύχη τίποτε στο δρόμο.

Η Φλωρέτα εξακολούθησε το δρόμο της κι' έπειτα από λίγη ώρα έφτασε στην έπαυλη της κομψής ντε Λάντ.

— Ήρθες, μικρούλα; τη ρώτησε ένας υπηρέτης, ο όποιος πήγε και της άνοιξε. Η κυρία διάταξε να την ειδοποιήσουν με μόλις έρθης...

Κι' αφήνοντας την Φλωρέτα στον αντιθάλαμο, τράθηξε προς τη μεγαλοπρεπή σκάλα που ώδηγοσε στο άπανο πάτωμα.

Μετά πέντε λεπτά φάνηκε ένα παιδί πολύ καλοντυμένο. Θά ήταν λίγο μεγαλύτερο από το Γιάννη, δεκατριών ή δεκατεσσάρων χρόνων. Κύτταξε με περιέργεια την Φλωρέτα και της είπε:

— Η μαμά σε ζητάει... Έλα!...

Η Φλωρέτα ντρεπόνταν ν' ακολουθήση το παιδί αυτό, που ήταν ο γιός της κόμησης, γιατί με τους τρόπους του έδειχνε πως δεν ήταν καλός όσο η μητέρα του. Όστόσο πήγε ξεπίσω του. Το παιδί άνοιξε μιά μεγάλη πόρτα με κρυστάλλινα τζάμια, πέρασε ένα μεγάλο διάδρομο κι' ένα σαλόνι

και τέλος σήκωσε το θωρό θελουδένιο παραπέτασμα μιάς πόρτας που ώδηγοσε σε μιά άλλη κάμαρη.

— Μαμά, είπε, ήρθε το φτωχοκόριτσο που περιμένατε...

Φ τ ω χ ο κ ό ρ ι τ σ ο !... Γιατί να την πη φτωχοκόριτσο, αφού δεν του είχε ζητήσει έλεημοσύνη... Χωρίς άλλα γιατί ήταν ξυπόλητη και δεν φορούσε τίποτε στο κεφάλι της.

Λυπημένη η Φλωρέτα προχώρησε μέσα στην κομψή κάμαρη όπου θρισκόταν η κόμηση. Μά κι' εκείνη φαινόταν πολύ δυσχεστημένη για τη λέξι με την όποια ο γιός της είχε χαρακτηρίσει τη μικρή προστατευομένη της.

— Ζάκ, του είπε, δόσε το χέρι σου στην Φλωρέτα και φέρε την έδω κοντά μου. Η μικρούλα αυτή είναι καλή, φρόνιμη κι' εργατική... Μακάρι να είχες και ού τα τρία αυτά προτερήματα.

Ο Ζάκ έγινε κατακόκκινος. Φοδόντα όμως τη μητέρα του κι' έπιασε την Φλωρέτα από το χέρι αλλά με τρόπο καθόλου ευγενικό. Η κόμησης ντε Λάντ φίλησε τη μικρούλα και τη ρώτησε για τον πατέρα της.

— Θάρχόταν κι' ο πατέρας μου, κυρία, της άπάντησε η Φλωρέτα, αν δεν ήταν καθημερινή. Και η καθημερινή είναι ήμερες δουλειάς για τους φτωχούς. Ήρθα όμως εγώ να σας ευχαριστήσω γιατί καταλάβαμε ότι σεις μας κάνετε την καλωσύνη να πληρώσετε το νοικοκύρη μας, κι' έτσι δεν θ' μας διώξη τώρα από το σπίτι μας.

— Ναι, Φλωρέτα, εγώ τον έπληρώσα, κι' έκανα πολύ καλά γιατί ένα χαριτωμένο και καλό κορίτσι σαν έσένα δεν πρέπει να στενοχωριέται. Οι καλοί πρέπει ν' ανταμειβούνται... Ζήτησα πληροφορίες για έσένα κι' έμαθα ότι η προστάσια μου δεν θα πάη χαμένη... Έλα μαζί μου, μικρούλα μου...

Και η κόμησης ντε Λάντ ώδηγησε την Φλωρέτα στο λαούγειο, σ' ένα μεγάλο δωμάτιο άσπροροούχων, που οι τοίχοι του ήταν γεμάτοι ντουλάπια. Δυο γυναίκες θρισκόντουσαν εκεί, από τις όποιες η μιά έρραβε κ' η άλλη σιδέρωνε μιά φούστα από άσπρη μουσελίνα.

— Μάρθα, έλεγε η κόμησης στη μιά από τις γυναίκες αυτές, δοκίμασε τα φορέματα αυτής της μικρούλας.

— «Ποιά φορέματα να μου δοκιμάση;» άναρωτήθηκε από μέσα της η Φλωρέτα.

Και συγχρόνως σκέφτηκε ότι αν την έγδυναν, θάβλεπαν κάτω από τη μάλλινη φούστα της το παλιό της πουκάμισο καταμαπαλωμένο. Τρία μόνο πουκάμισα είχε όλα-δλα και δεν ήξερε να ράθι για να φτιάξη στο μπόι της τα έξη πουκάμισα που της είχε αφήσει η μητέρα της. Το πουκάμισο της ήταν βέβαια καθαρό, γιατί το είχε πλύνει στο ποτάμι, αλλά ήταν τόσο παλιό!...

Έπί τέλους την έγδυσαν... Η Μάρθα της φόρεσε καινούργια εσώρρουχα, μεσοφόρι, κάλτσες... ναι, όμορφες άνοιχτόχρωμες κάλτσες, παπούτσια κι' ένα φορεματάκι με μικρό άσπρο γιακά!... «Ω! τί όμορφο που ήταν το φορεματάκι έκεينو! Ήταν από μαύρο περκάλι με γαλάζιες γραμμές... Της φόρεσε και μιά ποδίτσα με γαλάζια τετραγώνια...»

— Μάρθα, έλεγε, είναι πολύ πιο όμορφα έτσι!

Η Μάρθα δεν φάνηκε πρόθυμη να ύπακουση στη διαταγή αυτή της κομψής. Έσκυψε μάλιστα προς την κόμησης και της ψιθύρισε τη λέξι: «Ζωΰφια!»

— «Όχι, δεν έχω! είπε μ' άξιοπρέπεια η Φλωρέτα, καταλαβαίνοντας από την έκφραση της κομψής ότι είχε πη στην κόμησης. Χτενίζομαι ταχτικά και είμαι καθαρή!...

— Πλήγωσε το κορίτσι με τα λόγια σου! έλεγε αψηφικά η κόμησης στην καμαριέρα.

Και η ωραία εκείνη άρχόντισσα έξμπλεξε τα μαλλιά της Φλωρέτας με τα κατάλευκα δάχτυλά της, που ήταν γεμάτα διαμάντια.

— Τί όμορφη που είναι με τα χρυσά μαλλιά της και τα

μαύρα μάτια της! φώναξε ένθουσιασμένη η κόμησης. Και μαρί θά το είχε κάθε μητέρα νάχη τέτοιο κορίτσι!

Η καμαριέρα άρχισαν τώρα να έπαινουν κι' αυτές τη μικρούλα, να την λένε χαριτωμένη κι' όμορφη, άμα είδαν πόσο ένθουσιασμένη ήταν μ' αυτήν η κυρία τους.

— Κόρη μου, έλεγε η κόμησης στην Φλωρέτα. Πάρε κι' αυτό το δέμα. Έχει μέσα μερικά άλλα ρούχα για να συν-αλλάξω... Και νάρχεσαι κάθε εβδομάδα να με βλέπης... Άκούς, μικρούλα μου, μην το ξεχάσης...

— Ά, όχι, κυρία κόμησης, δεν θά το ξεχάσω...

Και η Φλωρέτα, πνιγμένη από τη χαρά της, έπηρε το χέρι της κομψής και το φίλησε με συγκίνηση.

Έπειτα κατά διαταγή της κομψής, η Μάρθα την έπηρε στην κουζίνα, όπου της έβαλαν να φάη διαφορά εκλεκτά φαγητά. Ένώ έτρωγε όμως, μπήκε μέσα ο γιός της κομψής, ο Ζάκ... Από την αρχή δεν της είχε άρραει αυτό το παιδί... Νά, με πόση ειρωνεία την κύτταζε τώρα!

— Δεν πιστεύω να τρώς συχνά τόσο ωραία πράγματα, φτωχούλα! της έλεγε.

— Όχι, και γι' αυτό ευχαριστώ πολύ την κυρία κόμησης...

— Και γι' αυτό ευχαριστώ πολύ την κυρία κόμησης, ξαναέλεγε ο Ζάκ, μιμούμενος κοροϊδευτικά τη φωνή της Φλωρέτας. Όστόσο είσαι πολύ τυχερή!... Μπήκες έδω μέσα σαν ζητιάνια και θγαίνεις ντυμένη σαν άρχοντοπούλα!

Οι υπηρέτες είχαν ξεκαρδιστή στα γέλια, για να κολακεύσουν το μικρό τους κύριο.

Η Φλωρέτα δεν μπορούσε να φάη πειά... Με μιάς, της είχε κοπή η όρεξι...

Τι είχε κάνει στο παιδί αυτό και την πείραζε με τόσο σκληρότητα; Η μητέρα του ήταν τόσο καλή... Και γι' αυτό άκριβώς κι' εκείνος έπρεπε να είναι καλύτερος από τ' άλλα παιδιά, και όμως ήταν κακός κι' έκανε να ύποφέρη ένα φτωχό κορίτσι που δεν είχε κάνει κακό σε κανέναν.

— Τί, δεν τρώς πειά; Έκανε ο Ζάκ με τον ίδιο κοροϊδευτικό τόνο. Χόρτσες κιόλας; Μη νομίζεις πως θάγης πάντα αυτή την τύχη; Η μητέρα μου δεν είναι όλο τον καιρό έδω για να σε ντύνη και να σε τρέφη...

Η Φλωρέτα σηκώθηκε, γιατί δεν ήθελε να την δούν να κλαίη. Και καταλάβαινε ότι σε λίγο τα δάκρυα θά πλημμύριζαν τα μάτια της... Τους χαιρέτησε όλους ως και τον Ζάκ άκόμη, γιατί ό,τι κι' αν της είχε κάμει, ήταν γιός της κομψής, της καλής κομψής, που της είχε δώσει τόσο πράγματα και, το σπουδαιότερο, την είχε φιλήσει και την είχε χαιδέψει σαν νάταν κόρη της.

Η Φλωρέτα θιαζόταν να δη το Γιάννη, να του πη τον πόνο της και να κλάμη άπάνω στον ώμο του. Νόμιζε ότι αυτός μόνο θά μπορούσε να την παρηγορήση. Ο δρόμος της φάνηκε πολύ πιο μεγάλος από την ώρα που πηγαίνει, γιατί τότε πηγαίνει με έλπιδα και τώρα γύριζε με λυπη, κι' η λύπη είναι θωρύτερη από την έλπιδα.

Ο Γιάννης θρισκόταν στη θέσι του κι' έτρεξε προς την Φλωρέτα, μόλις την είδε από μακριά. Άμέσως κατάλαβε από το πρόσωπό της πως ήταν καταλυπημένη.

— Τι σοο έκαναν εκεί που πήγες; τη ρώτησε ανήσυχος.

— «Ω! όχι... Η κυρία κόμησης δεν μου έκανε τίποτε...»

— Μά ποιος;

— Ο Ζάκ!

— Και ποιος είν' αυτός ο Ζάκ;

— Ο γιός της όμορφης άρχόντισσας... Μά κανέναν δεν θά τον πιστεύε για γιό της... Τόσο κακό παιδί είναι... Με πρόσβαλε για το φαί και για τα ρούχα που μου έδωσε η

μητέρα του...

— Ά, τον έλεεινό!... Νά μου πέση καμιά μέρα στα χέρια και θά σοο τον συγυρίσω εγώ!...

— Μη λές, Γιάννη, τέτοια πράγματα... Δεν κάνει να τον χτυπήσης!...

— Και γιατί αυτός σ' έκανε να κλάψης... Ξ;... Έκανε να κλάψης εσύ που δεν πειράζεις ούτε μυρμήγκι...

— Ίσως γιατί νόμιζε ότι η μητέρα του μου έδωσε περισσότερα απ' ό,τι έπρεπε... Γιατί, κύτταξε, Γιάννη, με στόλισε, σαν νύφη!...

Και η Φλωρέτα γύριζε από δώ κι' από κει για να δη ο φίλος της το φόρεμά της, την ποδιά της και τις κάλτσες της. Η λύπη της της είχε φύγει πειά... Έφτασε ν' αντίκριση τον Γιάννη για να στεγνώσουν τα δάκρυά της.

— Ώ, Φλωρέτα! Έκανε εκείνος με θαυμασμό. Ποτέ δεν σε είχα δη τόσο όμορφη... Και τα μαλλιά σου τί όμορφα που είναι ξεπλεγμένα!... Έτσι μου έρχεται να χορέψω μαζί σου, όπως χορεύουν τα παλληκάρια με τις κοπέλλες στο πανηγύρι μας...

Και ο Γιάννης, κρατώντας την Φλωρέτα από το χέρι, άρχισε να χορεύη. Τα δυο παιδιά γελοούσαν και χόρευαν συγχρόνως. Όταν πειά κουράστηκαν και παράτησαν το χορό, ο Γιάννης ρώτησε τη φίλη του:

— Τώρα πειά δεν είσαι λυπημένη, Φλωρέτα;

— Ώ, καθόλου.

— Βλέπεις λοιπόν ότι εγώ μονάχα είμαι φίλος σου κι' ότι οι άλλοι δεν σ' αγαπούν σαν έμένα;...

— Κι' εγώ σ' αγαπώ πολύ, Γιάννη... Μά πέρασε η ώρα και πρέπει να γυρίσω στο σπίτι μας. Έλα μαζί μου... Ο πατέρας μου σε ξέρει πειά... Κι' αν θέλεις κάτσε να φάμε μαζί. Τα φαγά μας δεν είναι βέβαια όμορφα σαν τα δικά σας, μά η άγάπη σου για μένα θά σοο άνοιξη την όρεξι...

— Θ' άνησυχήσουν στο σπίτι μας, Φλωρέτα, αν άργήσω... Θάρω μιά άλλη μέρα...

Τα δυο παιδιά φιλήθηκαν και το καθένα ξαναγύρισε στο σπίτι του από διαφορετικό δρόμο.

Ζ'

ΟΠΟΥ Η ΕΥΤΥΧΙΑ ΤΗΣ ΦΛΩΡΕΤΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΑΤΕΡΑ ΤΗΣ ΜΕΓΑΛΩΝΕΙ

— Είσαι μιά χαρά, Φλωρέτα, με το καπέλλο μου! της φώναζε ο Γιάννης.

του Γιάννη, κι' είχε μάθει πειά να κάνει όλες τις δουλειές του σπιτιού τους, σαν μεγάλη.

Έπίσης πηγαίνει κάθε εβδομάδα στην έπαυλη της κομψής ντε Λάντ. Την πρώτη φορά η καρδιά της χτυπούσε δυνατά, καθώς συλλογιζόταν τον Ζάκ... Άλλα ήταν τυχερή, γιατί ο Ζάκ έφιλοξενείτο τις ήμερες έκεινης στην έπαυλη κάποιας θείας του που κατοικούσε αρκετά μακριά, κι' έτσι η χαρά της δεν παράχθηκε καθόλου. Οι υπηρέτες την συμπαθάν αμέσως, γιατί ήταν πάντα πρόθυμη να κάνει ό,τι μπορούσε και να τους ύποχρεώνη όλους. Στην κουζίνα βοηθούσε τη μαγειρίτσα και καθάριζε τα χορταρικά, στο δωμάτιο των άσπροροούχων βοηθούσε την Μάρθα κ' η κόμησης ντε Λάντ την αγαπούσε όλοένα και πιο πολύ. Η ωραία και καλή εκείνη κυρία ευχαριστιόταν να κουβεντιάζη με την Φλωρέτα κι' όσο έβλεπε ότι ήταν έξυπνη και καλή, τόσο περισσότερο επιθυμούσε να της φανή χρήσιμη.

Η Φλωρέτα, ο Γιάννης κ' η αδελφή του η Ρόζα πέρασαν πολύ όμορφα το καλοκαίρι. Όλοι τότε είχαν πολλή δουλειά. Ο Φραντ, θέριζε και δεμάτιαζε και τα παιδιά στεγνωναν το χόρτο. Ώ! τί άισούνη που τους έπαινε όλους όταν

Έθελπαν κανένα σύννεφο ψηλά να προμηνιά μπόρα!... 'Ο καπνός έκανε τότε διπλή δουλειά! 'Ο Γιάννης ανέβαινε ξάνω στις θημονιές και πατούσε το χορτάρι, το οποίο του έδιναν οι θημονιές με τα δάκρυα των, κι αυτοί, άμα ξεραίνονταν, οι θημονιές δεμάτιζαν το χορτάρι κι έβριχαν τα δεμάτια στ' άμείλια...

"Όλη αυτή η δουλειά γινόταν μέσα στη ζέστη, κανέναν δεν ξεκουραζόταν την ημέρα κ' ήσαν όλοι κατάκοποι το βράδυ. 'Η μητέρα του Γιάννη πρότεινε να κοιμάται η Φλωρέτα στην άγροικία, στο ίδιο κρεβάτι με την Ρόζα, για ν' αναπαύεται ευκολώτερα από την κούραση της ημέρας. Τά δυο κορίτσια ευχαριστήθηκαν πολύ γι' αυτό, γιατί ήσαν πραγματικές φίλες.

Τέλος, ο θερισμός πέρασε κι ο Ντεμάρ φύλαξε στις αποθήκες του το ξερό χόρτο. 'Αλλά ενώ θέριζαν ακόμα οι θεριστά, είχαν θρή τη φωνή μιάς πέρδικας, την οποία σκότωσαν χωρίς να θέλουν με το δρεπάνι τους. Τί θα γίνονταν τώρα τα δυστυχισμένα αυγά της, που ήσαν ακόμα ζεστά!...

— Δός μου έμένα, κυρά Ντεμάρ, είπε η Φλωρέτα στη μητέρα του Γιάννη. Θά τα πάω άμέσως στο άρχοντικό της κομήσης. 'Ο δασοφύλακός της, ο κύρ 'Αλλάρ, θά τα θγάλη περδικία με καμιά κλώσσα... Τόν είδα και μί' άλλη φορά που έκανε αυτό το πράγμα... Θά ευχαριστηθώ πολύ που δεν άφησαμε να χαθούν έτσι τα αυγά...

Και η Φλωρέτα τύλιξε με σπουτή τα είκοσι αυγά, που είχαν θρεθί στη φωνή και τα πήγε γρήγορα στη βίλλα.

'Ο δασοφύλακας, ο γέρος 'Αλλάρ, τάξε εκείνη την ώρα τα σκυλιά του.

— Κύρ 'Αλλάρ, τόν ρώτησε η Φλωρέτα, θέλεις μιά περδικοφωλή;

— Μη την ξεφώλησες εσύ; Ξέρεις τί σου κάνω;

— "Όχι, κύρ 'Αλλάρ... 'Η κυρά Ντεμάρ την θρήκε στο χωράφι της. Την πέρδικα τη σκότωσαν χωρίς να θέλουν οι θεριστάδες κι εγώ πήρα τ' αυγά και σου τάφερα για να μη χαλάσουν...

— 'Αφού είν' έτσι, αλλάζει... Μπράβο, καλά έκανες, κόρη μου. Δός μου τα... 'Ισως-ίσως μιά κόττα είναι σήμερα να κλώσσει και θά της τά θάλω στο κοττέτσι της... Νά, πάρε ένα φράγκο για τόν κόπο σου...

— Δεν θέλω λεπτά, κύρ 'Αλλάρ. 'Εσύ μου δείχνεις πάντα τόσο καλός.

'Η Φλωρέτα έδωσε τ' αυγά στο γέρο δασοφύλακα και ξαναγύρισε στην άγροικία για να συνεχίση τη δουλειά της.

"Επειτα από το θερισμό, ήρθε ο τρύγος και κατόπιν ο Νοέμβρης με τις βροχές του και τις κακοκαιρίες του. 'Αλλά και τότε δεν στενοχωριόταν η Φλωρέτα. Είχε μάθει να πλέκει κι' έφτιαχνε κάλτσες για τόν πατέρα της.

Μιά Κυριακή, η κόρησας ντε Λάντ πήγε να λειτουργηθί στο χωριό της Φλωρέτας, αν και συνήθως έκκλησιάζονταν στο παρεκκλήσιο του πύργου της. Μετά τη λειτουργία, μπήκε στο σπιτάκι της μικρής της προστατευμένης.

— Είν' εδω ο πατέρας σου, Φλωρέτα; την ρώτησε. Θέλω να το μιλώ...

— Πήγε να βοηθήση μιά στιγμή κάτι γείτονες που θάζουν κρασί στα βαρέλια τους. Θά πάω να το πω νάρη άμέσως! αποκρίθηκε η Φλωρέτα, κι' έφυγε τρέχοντας.

Σε λίγο ξαναγύρισε συνοδευόμενη από τόν πατέρα της.

— Καθήστε, κύριε Φραντί, του είπε η κόρησας. 'Εχω να σάς προτείνω κάτι που χρειάζεται σκέψη. Ξέρετε τουφέκι;

— "Ό! τί λέτε, κυρία; 'Υπηρετήσα στόν πόλεμο στους 'Ελεύθερους Σκοπευτάς...

— Τόσο το καλύτερο... Δεν το ήξερα αυτό... 'Ακούστε με λοιπόν, κύριε Φραντί. 'Ο γέρος 'Αλλάρ, ο αρχιδασοφύλακας μου, γέρασε πολύ. Δεν βλέπει καλά πειά, κουράζεται γρή-

γορα, έχει ρευματισμούς και δεν μπορεί να τρέχη μέσα στο δάσος όπως άλλοτε... 'Αλλά εγώ δεν θέλω νάρχωνται οι λαθροθήρες και να σκοτώνουν κρυφά τα πουλιά, τους λαγούς και τα ζαρκαδία, να καταστρέφουν το κυνήγι και να μη βρίσκουν κατόπιν τίποτε οι καλεσμένοι μου όταν θέλουν να κυνηγήσουν. Τί λέτε, κύρ Φραντί, έρχόσαστε να γίνετε δασοφύλακας μας; Θά είσαστε υπό την επίβλεψη του κύρ 'Αλλάρ πέτ' έξη μήνες ακόμα και, άμα μάθετε καλά τη δουλειά σας, θά γίνετε σεις αρχιδασοφύλακας... 'Ο κύρ 'Αλλάρ θά πάη να ήσυχάση στο σπιτάκι του και στο περιβάλλον του. Δεχόσαστε;

— Με ρωτάτε αν δέχομαι; Έκανε ο Φραντί που δεν μπορούσε να συγκρατήση τη χαρά του. Που έλπιζε εγώ ποτέ μου μιά τέτοια τύχη. Μά δεν ξέρω, κυρία κόρησας, αν θα μείνεται ευχαριστημένη...

— "Ό,τι δεν ξέρετε, θά το μάθετε. Είστε εργατικός και τίμιος και θά κάνετε τη δουλειά σας όπως πρέπει... 'Η καλή μου Φλωρέτα θά πηγαίνη στο σχολείο και θά μάθη να ράβει. 'Αναλαμβάνω να φροντίσω εγώ για το μέλλον της. Θά έχετε χίλια φράγκα καθό και δώρα όταν θά πουλάμε το κρασί, το χόρτο και τα ξύλα!... Θά σάς δίνω κάθε χρόνο και το κρασί σας και τα ξύλα σας...

— Σκεφθήτε αν σάς συμφέρη...

— Και πώς να μί' με συμφέρη, κυρία κόρησας... 'Οποιοδήποτε στη θέσι μου, θάρχότανε τρέχοντας... Σας ευχαριστώ πολύ, κυρία κόρησας, και θά κάνω ό,τι μπορώ για να μείνεται και σεις ευχαριστημένη από μένα...

— Και σού, Φλωρέτα, δεν λες τίποτε; Μήπως σε δυσαρεστεί που θά έλθης να κάτσης κοντά μου στην έπαυλη...

— "Ό! τί λέτε, κυρία!

'Εν τούτοις, κατά θάθος η Φλωρέτα ήταν ανήσυχη. 'Αν πήγαινε με τόν πατέρα της στην έπαυλη, δεν θά μπορούσε πειά να βλέπη τόσο συχνά το Γιάννη και τη Ρόζα, να μείνη ολόκληρες μέρες στην αγαπημένη της εκείνη άγροικία, όπου όλοι την αγαπούσαν ως και ο σκύλος ο Πιστός, ως και αυτά τα περιστέρια... 'Η Φλωρέτα συλλογίστηκε ακόμα και το γιοι της κομήσης, τόν Ζάκ, ο οποίος θά ξαναγύριζε πάλι στο μέγαρο και θά την έλυποσε με τούς κακούς του τρόπους.

— Λοιπόν, κύριε Φραντί, είπε η κόρησας ντε Λάντ, η οποία σηκώθηκε για να φύγη, σκεφθήτε και στείλτε μου την απάντησή σας την έρχομενη Πέμπτη με την Φλωρέτα.

'Η Φλωρέτα έπρότειψε την κομήσας ντε Λάντ και, πριν ακόμα εκείνη άνεθη στο άμάξι της, έπληρε το χέρι της και το φίλησε.

— Θέλεις τίποτε, μικρούλα μου; την ρώτησε.

— Θέλω να σάς πω ότι αισθάνομαι τόσο φροντίζετε για μās, ότι αισθάνομαι τις καλωσύνες που μās κάνετε κι' ότι δεν είμαι άχαριστη. Θά αισθανθώ μεγάλη χαρά να βρίσκομαι κοντά σας.

— Και σ' εμποδίζει τίποτε να μένης κοντά μου, κόρη μου;

— "Ό, τίποτε!...

— Λοιπόν, μικρούλα μου, την Πέμπτη θά κουβεντιάσουμε για όλ' αυτά... Τώρα θιάζομαι... 'Αντίο...

Και το άμάξι ξεκίνησε.

'Η Φλωρέτα, όταν ξαναγύρισε στο σπιτάκι τους, θρήκε καταχαρούμενο τόν πατέρα της.

— Τί τύχη, Φλωρέτα μου! Τί τύχη που την έχουμε! της φώναξε. 'Αν ζούσε η φτωχή μητέρα σου, πόσο θά χαρότανε! Σκέψου τί ώραία που θά ήσαν να μί' φοβόμαστε πειά ούτε χαλάζι, ούτε μπόρα, να μί' σκοτώνομαι στο δρόμο και να μί' χάνω μέσα σε μιά νύχτα όλους μου τούς κόπους. Συλλογίσου νάρχουμε ένα σπιτάκι που να λάμπη από καθαριότητα, νάρχουμε το κρασί μας, τα ξύλα μας... Νάρχω και τουφέκι!... Ναι, Φλωρέτα μου, είμαστε πολύ ευτυχισμένοι!...

('Ακολουθεί)

Πατέρας και κόρη, πιασμένοι από το χέρι, έπληγαν στην έπαυλη.

ΞΕΝΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ

ΦΤΩΧΑ, ΦΤΩΧΑ ΜΑΣ ΟΝΕΙΡΑ!...

Η ιστορία του Καρόλου και της Κλάρας ήταν πολύ απλή. Ζούσανε τίμια κι' αγαπιόντουσαν μ' όλη την καρδιά τους. 'Εκείνος ήτανε τριανταπέντε χρόνων, εκείνη τριάντα, κατοικούσαν στο Παρίσι και δεν είχαν παιδιά. 'Η Κλάρα ήτανε υπάλληλος στην Τράπεζα της Γαλλίας και ο Καρόλος στην Πιστωτική. Οι μισθοί τους ένομενοι έφταναν τα τετρακόσια φράγκα το μήνα κι' αυτό τους έπρεπε να κάνουν μερικές πολυτέλειες, να τρώνε κανένα Σαββατοβράδυ έξω, να πηγαίνουν που και που στο θέατρο ή σε καμιά έκδρομouλα. Μά το μεγάλο τους όνειρο ήταν να κάνουν μιά έκδρομη σ' ένα βουνό, ψηλό, περήφανο, γεμάτο χιόνια.

Τί ώραία που θά είνε τα βουνά! Έλεγαν κ' οι δυο.

Και μιά μέρα, η Κλάρα είπε:

— "Ό! να πηγαίνουμε στα Πυρηνάια! Ξέρεις, η οικόγενεία σου κατάνετα από κεί. 'Εχεις μάλιστα μιά θεία στο Πά. Πραγματικά ο Καρόλος θυμήθηκε τη θεία του, την 'Αδέλα Μπερλ, κι' επειδή ήθελε πάντα να ίκανοποιή κάθε επιθυμία της Κλάρας του, της έγραψε για να της άναγγειλή ότι θά πηγαίναν να μείνουν μιά εβδομάδα στο Πά, κατά τις διακοπές του καλοκαιριού.

'Αμέσως το ανδρόγυνο άρχισε να ετοιμάζεται γι' αυτό το ταξίδι. Πά να κάνουν τη «μεγάλη ζωή» στα Πυρηνάια, στερήθηκαν απαραίτητα πράγματα. Τέλος, όταν ήρθε ο Αύγουστος, η Κλάρα κι' ο Καρόλος πήραν συγχρόνως άδεια κι' ένα Σάββατο πρωί ξεκίνησαν. 'Επειτα από εικοσιτέσσερες ώρες έφταναν στο Πά. Μά μόλις πάτησαν εκεί το πόδι τους, ένοιωσαν μιά μεγάλη απογοήτευσι: έβρεχε ραγδαία κι' ούτε βουνά, ούτε τίποτε διέκριναν. 'Ετσι αναγκάστηκαν να μείνουν την ημέρα εκείνη στο ξενοδοχείο.

Μά την άλλη μέρα το πρωί, καθώς η Κλάρα σηκώθηκε από το κρεβάτι και κυττάξε από το παράθυρο, έβγαλε έξαφνα μιά δυνατή κραυγή και φώναξε στο σύζυγό της, που ήταν ακόμα πλαγιασμένος:

— "Ό! Καρόλε!... Σήκω!... 'Ελα να δής.

Τά Πυρηνάια φαινότουσαν μακριά πέρα από μιά μεγάλη κοιλάδα και το θέαμά τους ήταν τόσο ωραίο, τόσο μεγαλοπρεπές, ώστε ο Καρόλος κι' η Κλάρα απόμειναν θαμπωμένοι. Τά περήφανα έκείνα βουνά άρρωνόντουσαν σε μακρές γαλάζιες σειρές, που ήσαν η μιά πιο ψηλή και πιο άερμη από την άλλη και που φαινότουσαν σά να προσφέρουν στόν ήλιο τά χιονένια λουλουδιά των κορυφών τους.

'Ο Καρόλος κ' η Κλάρα δεν είχαν άντικρύσει ποτέ τους ένα τέτοιο θαύμα της φύσεως και τά μάτια τους είχαν γεμίσει από δάκρυα ένθουςιασμού.

— "Ό! Τί ύπέροχα που είνε! Τί ύπέροχα που είνε! τραυλίζαν χαμογελώντας.

'Από εκείνη την ημέρα δεν έκαναν άλλο παρά να σκαρφαλώνουν στα Πυρηνάια, ένθουςιασμένοι, ευτυχισμένοι, γεμάτοι ξεγνοιασιά σάν ν' άνέβαιναν στόν ουρανό. Τους είχαν γοητεύσει, τους είχαν μαγέψει τόσο τά βουνά αυτά, ώστε όταν ήρθε η τελευταία ημέρα των διακοπών τους έκλειγαν από τη λύπη τους.

"Ό! τί ωραίο μέρος που θ' άφηναν! Γιατί να μί' ζούσαν για πάντα εκεί;

Καθώς λοιπόν την ημέρα εκείνη πήγαν ν' αποχαιρετήσουν τά βουνά τους, είδαν έναν μωλωνα που έβγαινε από έναν ώμοφο άνεμόμυλο, που ήταν χτισμένος στην κορυφή ενός μικρού λόφου, ακριβώς απέναντι στα βουνά. 'Αμέσως μιά παράξενη ιδέα πέρασε από το μυαλό του Καρόλου.

— Καλήμέρα, καλέ μου άνθρωπε! του φώναξε. Δικός σου είν' ο μύλος;

— Δικός μου, καθώς και τά χωράφια που βρίσκονται εδω γύρω.

'Η Κλάρα έγραφε άρθρα για μιά οικονομολογική έφημερίδα.

— Δεν θάθελες να τά πουλήσης;

— Χμ! Λύτο εξαρτάται, άπαντήσε ο μωλωνάς, ξεετάζοντας τούς ξένους από το κεφάλι ως τά πόδια.

— Και πόσα θάθελες;

— Πόσα θάθελα;... Δεκαπέντε χιλιάδες φράγκα.

— Μπα!... Δεν θά τόν άφηνες για δέκα;

— "Α! "Όχι, όχι, κύριε!... 'Ακούστε, δώδεκα χιλιάδες φράγκα είν' η τελευταία τιμή.

Κι' ο μωλωνάς ξαναμπήκε στο μύλο του για να τούς δείξη ότι δεν θάκανε άλλα παζάρια. Μά σε λίγο, θλεπόντας ότι οι ξένοι έφευγαν, έτρεξε και τούς πρόφτασε για να τούς πη:

— "Αν θέλετε, μου αφήνετε τη διεύθυνσί σας. Ποιός ξέρει μπορεί καμιά μέρα να μου χρειασθύν μετρητά... και τότε ίσως να σάς άφήσω το μύλο για δέκα χιλιάδες φράγκα... Μά θά είνε τζάμπα, κύριε! Τζάμπα!

'Ο Καρόλος έδωσε τη διεύθυνσί του στο Παρίσι κι' απομακρύνθηκε τρισευτυχισμένος. Λίγο ακόμα και θάρχιζε να τραγουδάη από τη χαρά του.

"Όταν θρέθηκαν μακριά από το μύλο, η Κλάρα του είπε:

— Μά τρελλάθηκες λοιπόν; Θέλεις ν' αγοράσης αυτό το μύλο, εσύ;

— Ναι, εγώ, αγαπημένη μου, εγώ!

— Και τά χρήματα;

— Θά τά θρούμε, θά δής... Θ' άρχίσουμε να δουλεύουμε μέρα και νύχτα. Νά δουλεύουμε και να κάνουμε οικονομίες.

Θά δής, σου λέω... Μέσα σε τέσσερα χρόνια θά τόν έχουμε αγοράσει το μύλο... 'Ισως και σε τρία... "Ό! στην αρχή θά τόν νοικιάσουμε... Μά, όταν θά πάρουμε τη σύνταξί μας, θ' άποτραβηχτούμε εδω και θά γίνουμε μωλωνάδες. Και θά μπορούμε να δλέπουμε τά βουνά κάθε μέρα... 'Ακού, κάθε μέρα! "Ό! πόσο ευτυχισμένοι θά είμαστε! Φίλησέ με, αγαπημένη κυρία μωλωνού!

Και ο Καρόλος έκανε μιά θριαμβευτική χειρονομία, σάν νάθελε ν' άγκαλιάση μαζί με τη γυναίκα του και ολόκληρα τά Πυρηνάια!...

Ξαναγύρισαν στο Παρίσι και δούλεψαν με ένθουςιασμό. Για να πραγματοποιήσουν το όρατό τους όνειρο, έκαναν οικονομίες σε όλα: στην κατοικία, στο ντύσιμο, στην τροφή. 'Αρχισαν μάλιστα να δουλεύουν και σωματικά.

πληρωματικά τη νύχτα. 'Η Κλάρα έγραφε άρθρα για μιά οικονομολογική έφημερίδα κι' ο Καρόλος κρατούσε τά λογιστικά βιβλία ενός έμπορικού. Κατάρτιζαν έτσι να θάζουν κατά μέρος διακόσια φράγκα το μήνα. Στο τέλος του πρώτου χρόνου, ο Καρόλος είπε στη γυναίκα του, δείχνοντάς της ένα μάτσο τραπέζογραμμάτια:

— Νά το πρώτο φτερό του μύλου μας, κυρία μωλωνού!

Κι' άρχισαν κ' οι δυο να τραγουδούν τρελλά το τραγούδακι που άρχίζει με τό στίχο: «Στά ώραία Πυρηνάια...»

Κι' ο δεύτερος χρόνος πηγε επίσης καλά. Το ανδρόγυνο εξακολούθησε να δουλεύη πυρετωδώς. Κι' έτσι, όταν πέρασε κι' αυτός ο χρόνος, ο Καρόλος μπόρεσε να πη πάλι στη γυναίκα του, δείχνοντάς της ένα καινούργιο μάτσο τραπέζογραμμάτια.

— Νά και το δεύτερο φτερό του μύλου μας, κυρία μωλωνού.

Είχαν άδυνατίσει κ' οι δυο. 'Ο Καρόλος είχε καμπουριάσει πολύ κι' η Κλάρα έδινε αλλόκοτα. Μά εξακολούθησαν να δουλεύουν, τραβηγμένοι ακατανίκητα από το όνειρό τους. "Όσο πλησίαζαν στο σκοπό τους, ένοιώθαν περισσότερη άνυπομονησία, περισσότερο πάθος.

"Όταν τελείωσε κι' ο τρίτος χρόνος, η Κλάρα άρρώσθησε. Κι' ο γιατρός που την εξέτασε της άπαγόρευσε πειά να δουλέψη. 'Ο Καρόλος έμαθε πως ήταν φθισική. Χτύπησε τότε

το κεφάλι του με τη γροθιά του και φώναξε:

— Έγώ ο άθλιος φταίω! Την έβαζα να δουλεύει πολύ και την έτρεφα άσχημα! 'Ο Θεός με τιμωρή.

Νόμισε πως θα τρελλαίνονταν. Θά πέθαινε λοιπόν εκείνη την οποία φώναζε: «Κυρία μυλωνού»; Θά πέθαινε πριν άποκτίηση το μύλο της; "Ω! όχι! θά ήταν πολύ σκληρό, δέν μπορούσε να παραδεχτή πως ήταν δυνατό ένα τέτοιο πράγμα.

— Μη φοβάσαι τίποτε! είπε στη γυναίκα του. Δέν θ' άποκτήσης το μύλο σου, μά θά ζήσης!

Και άποφάσισε να την στείλει άμέσως στο Πω. Τό μεσημερινό κλίμα, εκεί, θά της ξανάδινε τις δυνάμεις της και ή θέα των άγαπημένων της βουνών τις έλπίδες. Θά περνούσε στο Πω όλόκληρο τό χειμώνα. Θά την περιποιόταν ένας καλός γιατρός και θά έτρωγε στο καλύτερο έστιατόριο. "Α! τό όνειρο του μύλου θά θυσιαζότανε βέβαια... Μά τί σημασία είχε; 'Η ύγεια προπάντων!...

'Η Κλάρα άρνήθηκε στην άρχή να τά δεχθί έλ' αυτά... Δέν ήθελε να θυσιάση τό όνειρό της, δέν ήθελε να ξεδέψη αυτά τά χρήματα που με τόσους κόπους τά είχαν οικονομήσει. "Ω! θά γινόταν καλά και στο Παρίσι, παρ' όλο τό κρύο, παρ' όλη την καταχνιά!...

Μά ό Κάρλος την υποχρέωσε να φύγη. Την συνώδευσε ως τό Πω, την έγκατέστησε σ' ένα ώμορφο σπίτι και την έπήγε σ' έναν φημισμένο γιατρό. Έμεινε όχτώ μέρες κοντά της. Μά δέν έπήγαν καθόλου, στο διάστημα αυτό, να δούν τό μύλο. Γιά ποιό λόγο; 'Η καρδιά τους σφιγγόταν όταν τον συλλογιζόντουσαν...

"Όταν ό Κάρλος ξαναγύρισε στο Παρίσι, λάβαινε δυό έπιστολές τη έβδομάδα από τη γυναίκα του, ή οποία τον βεβαίωνε πως όλο καλύτερα πήγαινε... Αύτός πάλι της έστελνε τρακόσια φράγκα τό μήνα γιά τά έξοδα της θεραπείας της... Έκείνη τον έμάλλωνε τότε με τρυφερές έπιστολές... Δέν είχε ανάγκη, του έγραφε, από τόσα χρήματα...

Μά ό Κάρλος την εξώρκιζε να κυτάξη τον έαυτό της κι' εξακολουθούσε να της στέλνει μεγάλα ποσά...

"Ετσι έφυγαν τό ένα πίσω άπ' τ' άλλο, τά φτερά του μύλου... "Ω! όσο σκεφτόταν ότι, άν δέν είχε άρρωστήσει ή γυναίκα του, θά τον είχαν αγοράσει ή γυναίκα... Μά γιά ποιό λόγο να τά σκέφτεται τώρα έλ' αυτά;

Τό Μάιο, ό Κάρλος έλαβε απο την Κλάρα ένα τηλεγράφημα που έγραφε: «Έ λ α γ ρ ή γ ο ρ α . Φ έ ρ ε ό λ α τ ά χ ρ ή μ α τ α».

Χλώμιασε από τρόμο μόλις τό διάβασε. 'Ο Κάρλος έσφισε τη γυναίκα του σε. Τί έσήμαιναν αυτά τά λόγια; Κι' έσπευσε να φύγη άμέσως.

Στό σταθμό του Πω θρήκε τη γυναίκα του να τον περιμένη και την έσφισε στην άγκαλιά του. "Ω! πόσο αδύνατη ήταν!... Πόσο χλωμή!... Πόσο ήσαν θαθουλωμένα τά μάτια της... 'Ο Κάρλος έκλαιγε καθώς τη φιλούσε.

— "Ω! Κλάρα, μου έγραφες λοιπόν ψέματα; Δέν είσαι καλύτερα;

— Μά ναι, ναι... Είμαι καλύτερα, πολύ καλύτερα... Δέν είμαι βέβαια ούτε πολύ δυνατή, ούτε πολύ παχεία... Μά θά παχύνω τώρα. "Ω, Κάρλε, δέν ξέρεις... Είνε δικός μας!...

— Ποιος είναι δικός μας; Έκανε ό Κάρλος ξαφνιασμένος.

— 'Ο μύλος!...

— Τί λές;

— Την αλήθεια! Νά τά χρήματα!... Νά όλα τά χρήματα που μου έστειλεις. Δυό χιλιάδες έφτακόσια φράγκα!... Νά κι' αυτά που κέρδισα! έπρόσθεσε, θγάζοντας από την τσέπη της μερικά χαρτονομίσματα. Τετρακόσια πενήντα φράγκα!... Τί με κυττάς έτσι, Κάρλέ μου;... 'Απορείς; Θά σου εξηγήσω... Δέν έμεινα καθόλου σ' αυτό τό ακριβό σπίτι που μ' έγκατέστησες... Δέν άξιζε τον κόπο... Δέν ένοιωθα πειά τον έαυτό μου άρρωστο όπως στο Παρίσι. Συγχρόνως θρήκα μιά θέσι δασκάλας σε κάποια άγγλική οικογένεια, κι' έτσι όχι μόνο δέν ξεδέσπευα τίποτε άπ' όσα μου έστειλεις, αλλά και κέρδιζα άρκετά... Θά κέρδιζα μάλιστα άκόμα περισσότερα, άν δέν έχανα αυτή τη θέσι... Μ' απομάκρυναν γιαντί νόμιζαν πως είμαι πολύ άρρωστη... Τέλος πάντων, να τρεις χιλιάδες έκατόν πενήντα φράγκα. Με τις έφτά χιλιάδες που πρέπει

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ Ο ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ ΚΑΙ Ο ΟΘΩΝ

'Ο Γέρο - Κολοκοτρώνης ήταν ό τάφος των μουσικών που του έμπιστευόντο. Γι' αυτό δέν του έκρυβαν τίποτε. Τά έμαθαινε όλα και ήταν πάντοτε ένημερος των διατρεχόντων. Κατά τό 1843 πληροφορηθείς ότι διάφορες συμφορές άπειλούσαν την Βασιλεία και θέλοντας να τις προλάβη, πήγε στον 'Οθωνα και του υπέδειξε ότι είνε άπόλυτος ανάγκη ν' αλλάξη ή κυβέρνησι και ή πολιτική πορεία.

'Ο 'Οθων τον άκουσε και μετά δέκα ήμέρας άντικατέστησε την κυβέρνησι. Του φάνηκε όμως συγχρόνως παράξενο, πως ό Κολοκοτρώνης δέν πήγε να τον ευχαριστήση ν' αυτό, όπως ήταν ή συνήθεια. Την άπορία του αυτή την διατύπωσε ό Βασιλεύς στο γιού του Κολοκοτρώνη, τον Γενναίο Κολοκοτρώνη, ό οποίος ήταν τότε αυλικός. 'Ο Γενναίος τότε στον πατέρα του και ό γέρο-Κολοκοτρώνης μουμούρισε: — Καλά... "Ας κάμουμε τό χατήρι του Βασιλιά! και σηκώθηκε και πήγε στον Βασιλέα.

"Όπως είνε ή έθιμοτυπία, ό Βασιλεύς άπέτεινε τον λόγο πρώτος στον Κολοκοτρώνη και του είπε:

— Γέρο - Κολοκοτρώνη, μου είπατε ν' αλλάξω ύπουργείο και τόκαμα. Είσαι τώρα ευχαριστημένος;

— "Οχι, Μεγαλειότατε, άπάντησε σοβαρός ό Κολοκοτρώνης.

— Γιατί; ρώτησε περιέργως ό Βασιλεύς.

— Γιατί άλλαξαν μόνον οι θιοιότηδες, δέν άλλαξε και ό χαβάς κι' ό σκοπός ήταν ν' αλλάξη ό χαβάς.

'Ο Βασιλεύς τότε έγύρισε τις πλάτες στον Κολοκοτρώνη και άπευθυνόμενος στον Γενναίο του μίλησε με πίκρα γιά τη στάσι του πατέρα του. 'Ο Γενναίος έτρεξε σε λίγο, θρήκε τον πατέρα του και του είπε:

— Τι έκαμες, πατέρα, δυσάρεστησε τό Βασιλιά!...

— Σώπα, τον διέκοψε τότε ό γέρο-Κολοκοτρώνης θυμωμένος, σεις έκεί μεύ στο κ ο ρ ί τ ο (καθώς έλεγαν τότε την Αύλη), δέν βλέπετε πέρα άπ' τη μύτη σας... Και κάλλιο λόγια στο χαρβά, παρά μάγκανα στ' άλωνα!... Πες του Βασιλιά ν' αλλάξη δρόμο, γιαντί θά ζημωρώση...

Κι' έξημέρωσε, πραγματικώς, ή μεταβολή του 1843.

να σου έχουν μείνει, μπορείς ν' αγοράσεις τό μύλο άμέσως... Φίλησέ με... δυνατά... πολύ δυνατά...

Και ή Κλάρα λιποθύμησε...

— Δυστυχισμένη, σκοτάθηκες μόνη σου! είπεν ό Κάρλος, παίρνοντάς την στην άγκαλιά του.

Την έβαλε σ' ένα άμάξι και την μετέφερε σ' ένα φαρμακείο. 'Η Κλάρα δέν άργησε ν' ανακτήση τις αισθήσεις της, μά με μεγάλη δυσκολία μπορούσε τώρα να στέκεται στα πόδια της. "Ως τότε σέν άγκαταλείπει, πήρε τό μέτωπο του συζύγου της ανάμεσα στα ψυχρά της χέρια.

— "Ωστε έτσι; τραυλίζει ή δυστυχισμένη. "Ηταν λοιπόν τόσο σοβαρή ή κατάστασίς μου;

Τη μετέφεραν σ' ένα δωμάτιο ξενοδοχείου. 'Ο Κάρλος φώναζε ένα γιατρό, μά όλες ή φροντίδες του πήγαν χαμένες. 'Η Κλάρα έσθυνε από μέρα σε μέρα. "Ενα θράδυ, κοιμόντας τη ζωή να την έγκαταλείπει, πήρε τό μέτωπο του συζύγου της ανάμεσα στα ψυχρά της χέρια.

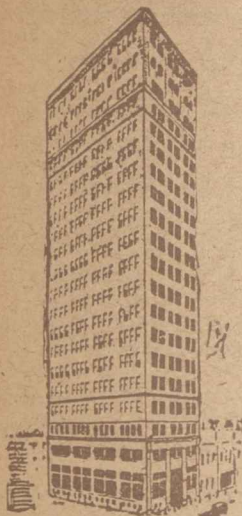
— Αντίο, Κάρλε... ψιθύρισε. Μην κλαίς... "Ετσι κι' αλλιώς θά πέθαινα... Ξέρεις καλά ότι δέν θεραπεύεται ή φάσις... Μην κλαίς!... Βλέπεις τά βουνά; Πόσο ώμορφα είνε απόψε... Ζύγωσε στο παράθυρο... Θά με θάψης σ' αυτό τό τόπο, δέν είν' έτσι; σε κάποιο νεκροταφείο άπ' όπου θά φωνώνται τά Πυρηνάια... Κι' εσύ θ' αγοράσής τό μύλο, θά μένης πάντα σ' αυτόν και τό θράδυ θά κυττάζης τά βουνά και θά συλλογίζεσαι έμένα... "Ε, Κάρλέ μου!...

Και ή Κλάρα πέθανε, ενώ μακριά, καθώς τά χτυπούσε ή ήλιος που θασίλευε, τά Πυρηνάια φαινότουσαν σαν να προσφέρουν στον ούρανό τά χιονένια λουλούδια των κορυφών τους...

ΑΠ' ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

'Ο ούρανοξύστης του Τέξας

υπάρχουν: άρτεσιανό φρέαρ, πετρελαιοπηγή, έργοστάσιο παραγωγής ηλεκτρικού, άγροικία, λαχανόκηπος, κτηνοτροφείο, σφαγεία κλπ.

"Επίσης υπάρχουν παντός είδους καταστήματα, στα όποια μπορεί να βρη κανείς τά πάντα άνεξαρτέτως.

Κι' έπειδή ό λόγος περί Τέξας, θ' αναφέρουμε και τό έξης περιεργό που συμβαίνει στην πόλι αυτή: Στο Τέξας λοιπόν, μένουν δυό γιατροί που έχουν τό ίδιο ακριβώς ένομα, πατρώνυμο και έπώνυμο, όνομαζονται δηλαδή κ' οι δυό Κάρλος. Τ. Ρισαρτσού, είνε κ' οι δυό παθολόγοι, γεννήθηκαν κ' οι δυό την ίδια μέρα, τον ίδιο μήνα και τό ίδιο έτος και κατοικούν τέλος κ' οι δυό στο ίδιο σπίτι.

Μά, παρ' όλ' αυτά, δέν έχουν καμιά άπολύτως συγγένεια μεταξύ τους.

Δέν είνε, αλήθεια, καταπληκτικές ή συμπτώσεις αυτές;

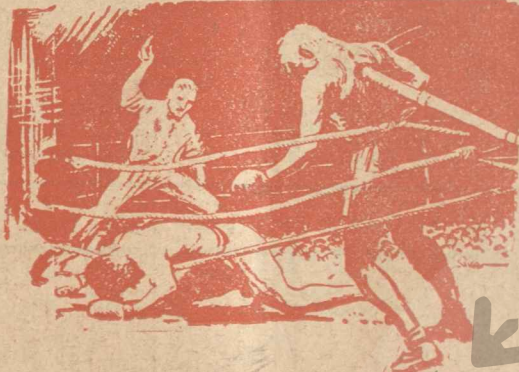
Σήμερα, όπως είνε γνωστόν, σ' όλες σχεδόν τις μεγαλοπόλεις οι κάτοικοι κάθονται κατά προτίμησι σε πολυκατοικίες. Αυτό όμως είχε ως αποτέλεσμα την αύξησι της έγκληματικότητας των παιδιών, όπως παρατηρεί στην έτησια έκθεσί του ό άξιωματικός της υγιεινομίας που διευθύνει την υπηρεσία υγιεινής στη συνουικία Λάμπρετ του Λονδίνου.

"Μητρική ή πατρική επίβλεψις δέν ύφίσταται πειά — γράφει ό έν λόγφ υγιεινολόγος — μόλις τά παιδιά θά βγούν από την πόρτα του διαμερίσματος όπου κατοικούν.

Στην έκθεσί του του περασμένου χρόνου, ό ίδιος ύπάλληλος έγραφε ότι ή πολυκατοικία «δέν έχουν καθόλου άέρα «σπιτικό», ότι είνε κάτι μηχανικό που κάνει την οικογένεια να χάνη τον χαρακτήρα της και τους ανθρώπους να μην έχουν πραγματικά δικέ τους σπίτι».

"Η κοινή σκάλα, ή κοινή αύλη γιά τά παιχνίδια, τό γεγονός ότι έκτός από ώρισμένα δωμάτια, όλα τ' άλλα οι ένοικοι τά έχουν κοινά με τους γειτόνους των, άκόμα κ' ή απαγόρευσι στους ένοίκους να έχουν κατοικίδια ζώα — έλ' αυτά, κατά τον "Αγγλο υγιεινολόγο, κάνουν τη ζωή μηχανική και χωρίς χαρακτήρα μέσα στις πολυκατοικίες.

Και ίσως να μην έχη άδικο!... "Ενα μάτε πυγμαχίας που έγινε πρό ήμερών στο Σικάγο, μεταξύ των πυγμαχών Μπόμπ Μάκ Καίμπριτζ και Πήτερ "Αρέικον, είχε πολύ περιεργά άποτελέσματα.

Τό μάτε της πυγμαχίας με τό διπλό «νόνκ-άουτ»

Τό πρωτότυπο γκαράζ του Μάκ Κάροθ

Κατά τον τρίτο γύρο του μάτε, ό Μάκ Καίμπριτζ κατέφερε στον αντίπαλό του μιά τόσο τρομερή γροθιά, ώστε εκείνος πήγε και σωριάστηκε άπάνω στα σχοινιά της εξέδρας στην οποία γινόταν ή πυγμαχία. "Επεσε όμως με τόση δύναμη, ώστε ένας άπ' τους γωνιακούς πασσάλους που συγκροτούσε τά σχοινιά πετάχτηκε έπάνω και χτύπησε στον τράχηλο τον Μάκ Καίμπριτζ, ό οποίος έπεσε κάτω παράλυτος.

Γιά να δήτη καλύτερα πως συνέβη αυτό, δέν έχετε παρά να κυττάξετε την εικόνα μας.

"Ετσι οι αντίπαλοι βγήκαν κ' οι δυό «νόνκ-άουτ» και οι κριτάι άκύρωσαν τον άγώνα.

Πάντως είνε ζήτημα άν θά ζήση ό Μάκ Καίμπριτζ, έπειτα από τό τρομερό χτύπημα του πασσάλου.

Πρό όλίγου καιρού, ένας τρομερός κυκλών έπέφερε μεγάλες καταστροφές στην πόλι Ούραν της άμερικανικής πολιτείας "Αλαμπάμα.

Μεταξύ των άλλων, άνήρπασε κυριολεκτικώς και τό σπίτι του δικηγόρου κ. "Ελμόρ, ό οποίος, εύτυχώς, έλειπε την ώρα εκείνη στο γραφείο του.

"Όταν, μετά την καταστροφή, ό κ. "Ελμόρ ξαναγύρισε στο σπίτι του δέν βρήκε άπ' αυτό παρά μόνο τά θεμέλια. Ούτε καν έρείπια δέν ύπήρχαν, γιαντί ό κυκλών είχε πασάρει τά πάντα σε μεγάλη απόστασι. Τό μόνο που ύπήρχε στη θέσι όπου ήταν άλλοτε ή κουζίνα του σπιτιού, ήταν ένα καλάθι με αυγά.

Και τό πιο καταπληκτικό: κανένα από τά αυγά δέν είχε σπάσει!

Θέλετε να μάθετε ποιό είνε τό πρωτοτυπώτερο γκαράζ του κόσμου;

Τό γκαράζ αυτό βρίσκεται στην "Ασιφόρνια, στο έξοχικό κτήμα του μηχανικού Μάκ Κάροθ.

"Ο έπινοητικώτατος αυτός μηχανικός βλέποντας ότι στον κήπο του κτήματός του ύπήρχε ένα δέντρο τεραστίων διαστάσεων, ήλικίας 3.000 περίπου ετών, σκέφτηκε να τό χρησιμοποιήση. "Εκαψε λοιπόν στη βάση του κορμού του ένα ανεώτατο γκαράζ όπου φυλάει όχι μόνο τό αυτόκίνητό του, αλλά κι' ένα άμάξι που τό χρησιμοποιεί γιά να μεταφέρει τά προϊόντα του κτήματός του.

"Ενα μεγάλο συνέδριο εναντίον των θορύβων που συνηθε τελευταία σε μιά πολιτεία της "Αμερικής, κατέληξε με αληθινό πανδαμόνιο...

Οι κάτοικοι της Φιλαδέλφειας, ένκνευριμένοι από τό συνεχή θόρυβο που κάνουν στην πόλι τους ή χιλιάδες τά αυτοκινήτων, ή μηχανές και τά εργοστάσια, άπεφάσισαν ν' άντιδράσουν.

"Εξέλεξαν λοιπόν μιά έπιτροπή από τους πιο φιλησώφους συμπολίτες των. "Ορίσας, κατά την έκλογή της έπιτροπής αυτής, άκούστηκαν μερικές φωνές και έγινε λίγη φασαρία, άνω διαφόρων αντιλήψεων.

Τέλος ήρθε ή μέρα της γενικής συνέλευσεως. "Όλο τό συνέδριο, που όλοι τά μέλη φορούσαν παπούτσια με παπούτσια από καουτσούκ, συνήλθαν, ένα σιγά σιγά, θανάτου έγκρατούσε στην αίθουσα. "Αλλοίμονο όμως! 'Η σιγή αυτή, διακόπη πολύ γρήγορα από έναν βιαστικό ρήτορα που μίλησε ένα λεπτό πρό την άριμένης ώρας.

Τότε κι' έλοι οι άλλοι άρχισαν να σαναάζουν, να προδάνουν σ' άντεγκλήσεις, να χτυπάνε τά χέρια τους και τό τόδια τους στο πάτωμα.

"Ετσι τό συνέδριο αυτό κατά τό θορύβου τελείωσε με διαβολικό παύσιμόνιο.

Ἡ ὁπὸ τῶν ἀναγνωστῶν μας ἀποστελλομένη συνεργασία καὶ μὴ σινοδευμένη ὁπὸ δικαίωματος κρίσεως ἐκ δραχμῶν πέντε εἰς γραμματόσημα, δὲν λαμβάνεται ὅπ' ὄψιν.

Τὸ φύλλο τοῦ «Μπουκέτου» τιμᾶται παντοῦ δραχμὰς 4. Ἡ αἰθαίρετος ὑπερτίμησις τοῦ παρὰ τῶν ὑποπρακτορείων ἀπαγορεύεται.

Πολλοὶ ἀναγνώσται τῶν ἐπαρχιῶν μᾶς ρωτοῦν πῶς θὰ μπορέσουν νὰ ἀποκτήσουν τὰ βιβλία τῶν μηνιαίων ἐκδόσεων τοῦ «Μπουκέτου», τὰ ὁποῖα δὲν ἐπρόλαβαν νὰ προμηθευθοῦν. Τοὺς ἀπαντῶμεν ὅτι ἀρκεῖ νὰ μᾶς στείλουν 8 δραχμὰς εἰς γραμματόσημα δι' ἑκάστον βιβλίον καὶ νὰ τοὺς τὰ στείλωμεν ταχυδρομικῶς ἢ νὰ δώσουν παραγγελίαν εἰς τὸ ὑποπρακτορεῖον τῶν ἐφημερίδων «Σπύρος Τσαγγάρης» τοῦ τόπου των καὶ ἐστὶ θὰ τὰ ἀποκτήσουν ἀσφαλῶς.

ΣΕΝΕΚΑΝ, Κεφαλληνίαν.— Τὰ γνωμικά σας δὲν εἶνε ἐπιτυχῆ. Καὶ πολὺ φυσικὰ συμβαίνει αὐτό. Τὰ γνωμικά δὲν εἶνε φράσεις κοινῆς ἐννοίας. Εἶνε τὸ ἀπόσταγμα τῆς σκέψεως, τῆς σοφίας. Γι' αὐτὸ εἶνε ὅλγιοι ἐκεῖνοι οἱ συγγραφεῖς ποὺ ἄφησαν τέτοιες συλλογές. Τῶν ἄλλων ὅλων τὰ γνωμικά σταχυολογοῦνται ἀπὸ τὰ ἔργα τοὺς. Ἰδοὺ, ἐπὶ παραδείγματι μερικά τῶν γνωμικῶν σας:

«Αἱ ἀνασκαφαὶ τοῦ μυαλοῦ μοῦ
Γνωμικά:

(Ὁ δηλὸς ἐχθρὸς μοιάζει σὰν τὴν θρυαλίτιδα τῆς ὁποίας, σὰν θάλῃς τὸ ἓνα ἄκρον εἰς χρῆσιν ξεσπᾷ εἰς τὸ ἄλλο.)

(Ὁ Πλούτος καὶ ἡ Εὐτυχία εἶναι δύο «ἀνσποδὴ» ἐχθροὶ, ὅταν συναντηθοῦν λοιπὸν παίζουν ἀναμεταξύ των αἰματηρὴ μονομαχία, τῆς ὁποίας τὰ συμπτώματα πλυρῶν ὁ κάτοχος τοῦ πρώτου.)

(Ὁ πολὺ υπερήφανος ἄνθρωπος μοιάζει τοῦ παππαγάλου, ὅστις σιωπᾷ πρὸς τὸ παρὸ ἀγωνῶντας τὴν γλώσσαν τῶν ἀνθρώπων.)

(Σχολεῖο καὶ μαθηταὶ μοιάζουν ἀκριβῶς τοῦ τουφεκιοῦ: τοῦ ὁποίου «κανοῦλι» εἶναι ἡ τάξις «μπουτουνία» ἡ μαθηταὶ καὶ «καφούλι» τὸ ἀπολυτήριον.)

(Ἡ ἐκ φύσεως εὐγένεια, μοιάζει ὡσάν τὴν μερούνα, τῆς ὁποίας ὅσο τρυγᾷς τὰς κορυφὰς τόσο ἐξαπλοῦτε.)

(Ὁ ἐγγράμματος καὶ ἀγράμματος δυστηχεῖς μοιάζουν σὰν δύο τυφλοὺς ἐκ τῶν ὁποίων ὁ πρῶτος διατηρεῖ ἓνα μάτι.)

(Ἡ δύστροπη γριά μοιάζει σὰν τὸ παλιὸ κρασί, τὸ ὁποῖον δυστηχῶς, θγάζει «ἀνθούλι».)

(Ὅταν ἐλέπεις παλαιὸ σου ἐχθρὸν ἐρχόμενον πρὸς τὸ μέρος σου ζητώντας συγχώρεση, νὰ σκεφτῇς ὅτι ἦρθε καιρὸς νὰ σὲ θλάψει ἢ ἀρχίσῃ νὰ μελετᾷ τὰ ἱερὰ βιβλία.)

Καὶ τώρα νὰ ἡ γνώμη μας: Πάψτε, πρὸς Θεοῦ, νὰ γράφετε γνωμικά καὶ γράφετε ὅτι ἄλλο θελήσετε. Ὅ,τι ἄλλο, πλὴν γνωμικῶν.

ΑΛ. ΚΟΛΟΒΟΝ.— Τὸ ποιήμα σας... περίεργο. Καὶ καλὸ δηλαδὴ καὶ κακὸ. Μὲ στίχους ἐπιτυχῆς καὶ στίχους ἀνεπιτυχῆς. Καλοφτιασμένον ἐδῶ, ἀτεχνὸ ἐκεῖ. Ἰδοὺ:

ΠΙΚΡΕΣ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

Τὴ νύχτα, τὸ θατόρι σὰ (σφυρίζη).

«ΜΠΟΥΚΕΤΟ»
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ
ΓΡΑΦΕΙΑ: Ὁδὸς Γερμανοῦ Παλαιῶν Πατρῶν 5 β
(Τηλ. 26-135)

Ἰδρυτής: ΚΩΝΣΤ. ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ

Διευθυντής: ΝΙΚ. ΚΑΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

Ὅροι συνδρομῶν «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ»:

Ἐσωτερικοῦ δι' ἓν ἔτος Δραχ. 200 Ἐξωτερικοῦ Δολλάρια 5
> Ἐξάμηνος > 100 Ἀμερικῆς > 7

καὶ δι' ὅλην τὴν Ἀφρικὴν καὶ Βελγικὸν Κογκό ἔτησια συνδρομὴ σελλινια 30. Αἱ ἐπιστολαὶ καὶ τὰ χρηματικὰ ἐμβάσματα δέον ν' ἀπευθύνονται πρὸς τὸν διευθυντὴν τοῦ «Μπουκέτου» κ. ΝΙΚ. ΚΑΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΝ, Ὁδὸς Γερμανοῦ Παλαιῶν Πατρῶν 5 β.
Τιμὴ ἑκάστου φύλλου δραχ. 4.

Ἐν Ἀμερικῇ, διὰ τὴν ἐγγραφὴν συνδρομῆν καὶ διὰ τὴν κατὰ φύλλον πώλησιν ἡ Ἑταιρεία New York News Agency General P. O. Box 497, New York City, ἐκπροσωποῦμένη παρὰ τοῦ κ. Κ. Καλφοπούλου

ἔμπναι τὸν κοιμισμένο μου τὸν πόνον
παληοὺς καμμοὺς, ὠϊμένα, μοῦ θυμίζει,
ποῦ δὲν ξεχνιῶνται μόνο μὲ τὸ χρόνο.

Θαλασσινὸ ταξίδι, γνωριμία,
ὄρκοι, ἀγκαλιές, φιλία, τραγοῦδι,
δνειρα πλάνα. Μὰ σὰν τὸ λουλοῦδι,
ποῦ δύναμι δὲ σώζει καμμία
στοῦ παγωμένου ὄρη τὴ μανία
κι' ἑκείνη χάθηκε. Εἶν' ἀγγελοῦδι...

Γι' αὐτὸ ἡ καρδιά μου, τὸ θατόρι σὰν ἀκούη,
τὸ «φεύγω» γι' ἄλλους τόπους νὰ τῆς λῆη,
θλιμμένα τὶς χορδές τῆς σιγοκρούει.
Γιὰ δύο ἀστέρια ποῦ σβυστήκαν σιγοκλαίει.

Καὶ τώρα πῶς συμβαίνει αὕτη ἡ ἀνωμαλία; Ἐγράψατε τοὺς στίχους σας προχείρως; Δὲν τοὺς ἐνακνυτάξατε γιὰ τὸ ἀπαραίτητο σχῆμα; Ἄλλη ἐξήγησις δὲν ἡμπορεῖ νὰ δοθῇ. Διαρθεῖστε λοιπὸν τὸ ποιήμα σας, ἔχοντες ὅπ' ὄψιν σας ὅτι ἀρχίζει καλὰ δωσθήποτε καὶ χαλαί ἀπ' τὴν μετὰ καὶ κάτω.

ΑΛΕΚΟΝ ΓΚΟΜΟΖΙΑΝ, Λιθωρική. — Μᾶς γράφετε στὴν ἐπιστολή σας:

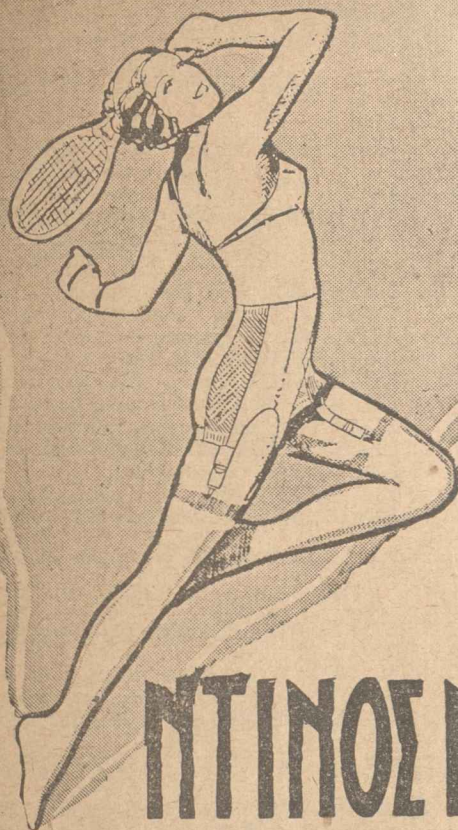
«Κύριε διευθυντά,

Μόλις σήμερα, μέσον τοῦ ἀξιοτίμου ὑμῶν περιοδικοῦ ἔλαθα τὴν ἀπογοητευτικὴν, δι' ἐμὲ, ἐπὶ τοῦ ποιήματός μου, δ' ὅσας ἀπέστειλα, ἀπάντησίν σας. Λόγω τοῦ ὅτι δὲν κατ' ἐνοήσατε τὰς ὑψηλὰς ἐνοίας τοῦ σενέτου μου (οἱ πρώτες «σταλγίες» φύλλον περιοδικοῦ σας: 656 ἔτος 13ον) Λοιπὸν τούτου λέγω ἐπέσατε εἰς τὴν τραγικὴν ὅσον καὶ ἐκόν παρεξήγησιν: Νὰ ἀπορίψετε τὸ ποιήμα μου ὡς ἀκαταληλόν, συνυστώντας με συγχρόνως νὰ «μελετήσω» Ἑλλησι ποιητάς. Ἀδίκως ὁμως... Ἐν τούτοις περιπέσατε εἰς ἓν ἁπλοῦς λάθος. Ἄλλ' ἂς ρίψωμεν λήθην εἰς τὰ περασμένα. Τῶς ὅς στέλω ἑτερόν μου ποιήμα ἐλπίζων ὅτι τούτον θὰ ὑποστῇ τὸ «κάζο» τοῦ προηγουμένου.

Ἡ ἀπάντησις σας, ἂς ἔλθῃ τὸ ταχύτερον.»

Ὅχι, κύριε, δὲν ἐπέσαμε εἰς «τραγικὴν παρεξήγησιν», ὅσας γράφετε. Τὸ ποιήμα σας θὰ ἦτο ὡς ὅσας ἐγράψατε: Ἀνεπιτυχῆς. Ἡ αἰτία τῆς κρίσεως μας μὲ σεβασμὸν, ἐφ' ὅσον μᾶς τις ζητᾷτε σὺς ὁ βίος ἐλάττω. Καὶ μὴν ἀποκαλῆτε τὸ δεκατετράστιχον «σενέτο». Σενέτο λέγεται. Μᾶς γράφετε ἀκόμη ὅτι «δὲν κατ' ἐνοήσαμε τὰς ὑψηλὰς ἐνοίας τοῦ σενέτου σας». Ἀπὸ τοῦ ἐίμαστε σὲ θέσι νὰ νοήσωμεν τέτοια πράγματα, γιὰ τὴν ἐμὴν ἀντιλήψιν, ἐπειδὴ οἱ στίχοι σας νὰ ὅς τοὺς κρίνομεν: ἔστω, τίποτε λοιπὸν νὰ εἴστε ὑγώτερον ἀπαιτητικῆς, περισσοτέρων μετριοφρον καὶ πολὺ ὀλιγώτερον ἀνορθόδοξος, τὴν τακτικὴν σας δὲν κερδίζετε ἢ ποιητικῆς δάφνης. Διασκεπάζετε μωροφωβίαν. Αὐτὸ εἶναι τὸ πᾶν. Ὅποτε μὲ σεβασμὸν τοὺς παρατετραπύρρον ἀπὸ ὅς ἐγώ, Διαφορετικὰ δὲν θὰ ἐπιτάξω. Μόνον σὴν ποιήσῃ, ἀλλὰ καὶ σὴν ζωῇ ἐν γένει. Οἱ ποιηταὶ, πραγματικοὶ ποιηταὶ, εἰς ἀπὸ πλάσματάς μας. Τὸ νέο σας ποιήμα καλὸτερον κάπως τοῦ προηγουμένου. Μὰ ὅχι τέλειον.

ΔΙΤΕ'

Οἱ νέοι
ΚΟΡΣΕΔΕΣ
διὰ καὶδε Σπόρ
Μὲ δρ. 125 καὶ ἄνω

ΝΤΙΝΟΣ Μ. ΣΤΡΑΤΗΓΙΟΥ & ΣΙΑ

5 ΠΛ. ΚΑΠΝΙΚΑΡΕΑΣ 5

ΠΑΡΕΛΗΦΘΗΣΑΝ
ΟΛΑ ΤΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ
ΜΑΛΛΙΝΑ ΥΦΑΣΜΑΤΑ

ΔΙΑ:

— ΦΟΡΕΜΑΤΑ

— ΤΑΓΙΕΡ

— ΕΠΑΝΩΦΟΡΙΑ

ΝΤΙΝΟΣ Μ. ΣΤΡΑΤΗΓΙΟΥ & ΣΙΑ

ήμιν ΜΙΑ ΣΥΖΥΓΟΣ ΠΑΡΑΜΕΛΗΜΕΝΗ

Ο Παύλος μου, πού τόν αγαπούσα τόσο, πατέρας τών δύο αγαπημένων παιδιών μας με παραμελούσε. Περνούσε σπάνια τὰ βράδια στο σπίτι, και όταν έμενε ήτο μαζί μου απότομος και κακόκεφος. Ακουσα τότε ένα βράδυ να όμιλούν για μιὰ άλλη γυναίκα. Ενόμισα ότι ή καρδιά μου θα έσπαζε και όταν ή αδελφή μου Λουίζα ήλθε να μάς επισκεφθή της είπα όλον τόν πόνο μου. Μοϋ έδωσε μιὰ θαυμασία συμβουλή

«Η μητρότης και αι οι κιακαι εργασίαι έχάλασαν τό πρόσωπό σου Νίνα, μοϋ είπε σε κανένα άνδρα δεν αρέσει, να ξαναβρίσκη στο σπίτι μιὰ γυναίκα ρυτιδωμένη, γηρασμένη, πού δείχνει κουρασμένη. Αλλά μην απελπίζεσαι, διότι γνωρίζω ένα μέσον ταχύ και εύκολον διά να απαλλαγής απ' αυτές τας ρυτίδας και να ξανακάμης τό πρόσωπό σου καθαρό, φρέσκο και νεανικό όπως ήσουν μιὰ σύζυγος τόν σον μαγευτική στην αρχή τοϋ γάμου σου».

Μου είπε τό μυστικόν της, τό όποιον συνίσταται εις τό να μεταχειρίζεται κάθε βράδυ προτού κατακλιθῇ ΚΡΕΜΑ ΤΟΚΑΛΟΝ, χρώματος ρόζ. Την έδοκίμασα πράγματι και έμεινα κατάπληκτος από την βελτίωσι όπου έπροξένησε εις την έπιδερμίδα μου. Έντός μερι-

κων εβδομάδων ολαι αι ρυτίδες έξηλείφθησαν και ξαναπέκτησα την κοριτσιοτική μου φρεσκάδα. Τώρα ο Παύλος μου μοϋ λέγει ότι εινε πιο πολύ έρωτευμένος μαζί μου από άλλοτε. Τό μυστικόν της ΚΡΕΜΑΣ ΤΟΚΑΛΟΝ τροφή διά την έπιδερμίδα εινε ότι περιέχει εν όλικόν ανανεωτικόν και φυσικόν όνομαζόμενον «Bioscel» τό όποιον εύρίσκεται εντός της έπιδερμίδος. Όταν ή έπιδερμής χάνη τό φυσικόν της «Bioscel» γίνονται αι ρυτίδες όταν τοϋ επαναδίδεται αι ρυτίδες εξαφανίζονται. Τό «Bioscel» επιτυγχάνεται τώρα από νέα ζώα κατά την μέθοδον τοϋ καθηγητοϋ τοϋ Πανεπιστημίου της Βιέννης Dr Karl Stejkal και περιέχεται εντός της ΚΡΕΜΑΣ ΤΟΚΑΛΟΝ, χρώματος ρόζ διά την έπιδερμίδα.

Μεταχειρίζοντάς την τό βράδυ πρό τοϋ ύπνου κάθε γυναίκα δύναται ν' απαλαγή ταχέως από τας ρυτίδας, να ξανα- νειώση μιὰ έπιδερμίδα γηρασμένη και μαραμμένη και να φαίνεται 10-15 χρόνια νεώτερα. Καλά αποτελέσματα εινε έγγυημένα άλλως τά χρήματα επίστρέφονται.

ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ

Καταστήματα περιφερείας Αθηνών— Πειραιώς προς εύκολίαν τοϋ κοινού:

ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ όδός Σοφοκλέους 11 ΑΘΗΝΑΙ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΑΤΗΣΙΩΝ, όδός Πατησίων αριθ. 165.
ΚΥΨΕΛΗΣ, όδός Κυψέλης αριθ. 86.
ΚΑΛΛΙΘΕΑΣ, Λεωφόρος Θησέως αριθ. 110
ΠΑΓΚΡΑΤΙΟΥ, όδός Εϋτυχίδου.
ΝΕΑΠΟΛΕΩΣ, Γωνία Μανρομική και Καλλιόροισι
ΠΛΑΚΑΣ, όδός Καπνικαρέας αριθ. 37.
ΚΟΛΩΝΟΥ, όδ. Συρρακου πλησίον σταθ. ΣΠΑΠ—ΣΕΚ
ΚΕΡΑΜΕΙΚΟΥ όδ. Πειραιώς 79, πλησίον Λαχαναγορής
ΒΑΘΗΣ όδός Αριστοτέλους 15α
ΠΛ. ΗΡΩΩΝ όδός Καισιάρη 31
ΑΧΑΡΝΩΝ όδός Αχαρνών 114

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

Όδός Όμηρου 16, παρά την Άγιαν Τριάδα
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

Μ. ΣΤΟΑΣ, Λεωφόρος Μακρής Στράς αριθ. 55
ΑΓΙΟΥ ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ όδός Αγ. Διονυσίου και Ψαρόν.
ΝΕΑΣ ΚΟΚΚΙΝΙΑΣ, Αντιστοίας 2,

ΑΠΑΣΑΙ ΑΙ ΤΡΑΠΕΖΙΤΙΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΙ

Συναλλάσσομενοι με τό πλησιέστερον συνδικαϊκόν παράστημα μας αποφεύγετε τά έξοδα και την άργοποριαν της μεταβάσεως εις τό κέντρον.

ΠΟΛΩΝΙΚΑ ΣΚΟΝΑΚΙΑ "MIGRENO-NEVROSIN"

ΣΗΜΑ ΚΑΤΑΤ

ΚΟΚΚΟΡΑΣ
Έξοχον ιατρικόν φάρμακον επίδρα άμέσως και άσφαλώς εις τών

ΚΕΦΑΛΟΠΟΝΟΝ
ΗΜΙΚΡΑΝΙΑΣ-ΝΕΥΡΑΛΓΙΑΣ
ΟΔΟΝΤΟΠΟΝΟΝ
ΓΡΙΠΠΗΣ-ΚΡΥΟΛΟΓΙΜΑΤΟΝ
ΑΡΘΡΙΤΙΣΜΟΝ-ΡΕΥΜΑΤΙΣΜΟΝ
ΠΟΛΟΥΝΤΑΙ ΕΙΣ ΟΛΑ ΤΑ ΦΑΡΜΑΚΕΙΑ

ΜΕΓΑΛΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ

Δ. Μ. ΘΕΟΛΟΓΙΤΗΣ & ΣΙΑ

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

21 ΕΡΜΟΥ 21

7 ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑΣ 7

Άριθμός Τηλεφώνου 23-861

Άριθμός Τηλεφώνου 21-400

Ήρχισεν ή παραλαβή τών Νέων Μαλλίνων

και Μεταξωτών της Έποχής.

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΑΤΕ ΤΗΝ ΕΚΘΕΣΙΝ ΜΑΣ

ΚΥΡΙΕΣ ΜΟΥ,

Είνε άφάνταστος ή έπιτυχία της νέας μας PERMANANTE.

Δέν μπορείτε να φαντασθητε πόσο ωραία γίνονται τά μαλλιά. Γιαλιστερά, ευδιάκριτες αι ONDULATION στερεές ωραιότατες ή μποϋκλες.

Σωστό δαϋμα ή κάθε μας PERMANANTE.

ΧΑΜΑΡΑΚΗΣ

ΣΤΑΔΙΟΥ 37

(Στοά Δημοσίων Υπαλλήλων)
έναντι Άρσκαίου

Τηλ. 23-208

VICHY

ΠΗΓΑΙ ΤΟΥ ΓΑΛΛΙΚΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

CELESTINS

ΔΙΑ ΤΑΣ ΠΑΘΗΣΕΙΣ

ΝΕΦΡΩΝ, ΦΑΜΜΙΑΣΕΩΣ, ΔΙΑΒΗΤΟΥ, ΑΡΘΡΙΤΙΣΜΟΥ

HOPITAL ΔΙΑ ΤΑΣ ΠΑΘΗΣΕΙΣ

STOMACHOU & ENTERON

ΔΙΑ ΤΑΣ ΠΑΘΗΣΕΙΣ

GRANDE GRILLE ΔΙΑ ΤΑΣ ΠΑΘΗΣΕΙΣ

ΗΠΑΤΟΣ & ΧΟΛΟΛΙΘΩΝ

ΖΗΤΕΙΤΕ ΤΟΝ ΚΥΡΝΟΥΝ ΣΤΑΥΡΟΝ

ΣΗΜΑ ΚΑΤΑΤΕΘΕΝ

VICHY-ETAT

ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΛΑΤΟΣ

ΕΞΑΓΟΜΕΝΟΥ ΕΚ ΤΩΝ ΥΔΑΤΩΝ

PASTILLES και SURPASTILLES

ΑΡΩΜΑΤΙΖΟΥΝ ΤΟ ΣΤΟΜΑ, ΔΙΕΥΚΟΛΟΥΝ ΤΗΝ ΠΕΨΗΝ

COMPRIMÉS

ΜΕΤΑΤΡΕΠΟΥΝ ΤΟ ΥΔΡ ΕΙΣ ΧΩΝΕΥΤΙΚΟΝ ΚΑΙ ΑΦΡΩΔΕΣ

ΣΠΥΡΟΣ ΛΗΜΑΙΤΡΕ

EX-ASSISTANT ΤΩΝ ΚΑ

ΘΗΓΗΤΩΝ LEMAITRE

HALPHEN

Χειρουργός— Οδον

ρινολαρυγγολόγος

Έμμ. Μπενάκη—Μαι

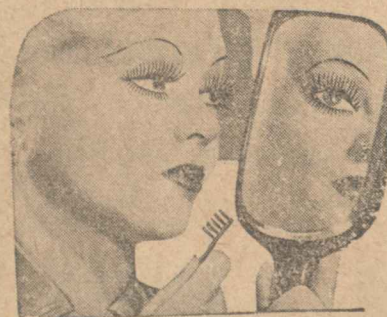
ροκορδάτου 6. Μέν

ρον Μαλάμου ΑΘΗΝΑΙ

Τηλ. 29-562

ΤΟ ΝΕΟΝ ΚΟΣΜΕΤΙΚ ΤΗΣ ΜΕ ΑΣΠΛΕ

Δυναμώνει και
μεγαλώνει τας
βλεφαρίδας.
Πωλείται εις
δλα τὰ καλὰ
κομμωτήρια
ἀντὶ 30 δρχ.

Γενικός Ἀντιπρόσωπος:

ΕΜΜΑΝΟΥΕΛ
Χαλκοκονδύλη 11 Τηλ. 27-975.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ ραπτομηχανὴ «Σίγγερ» πολυτελείας (κεντή-
ματος - ραπτικής) εἰς τιμὴν εὐκαιρίας. Πληροφορίαι: Ὁ-
δὸς Γερμανοῦ Παλαιῶν Πατρῶν ἀριθ. 5, τυπογραφεῖα «Μπου-
κέτου» (Πλατεῖα Κλαυθμῶνος).

(TRESVITE) ΠΕΡΜΑΝΑΝΤ

Τὸ **TRESVITE** μοναδικῆς συσκευα-
σίας, λόγῳ τῶν ἐπιστημονικῶν καὶ ἀπολύτως
ἀβλαβῶν συστατικῶν του, πρόκειται νὰ σᾶς προ-
σφερθῇ ἐντὸς ὀλίγου εἰς δύο φυαλλίδια μὲ δρχ.
8 μόνον πρὸς ἐκτέλεσιν μιᾶς ἰδεώδους ΠΕΡΜΑ-
ΝΑΝΤ ἄνευ ἡλεκτρισμοῦ.

Τὸ **TRESVITE** θὰ ἔχῃ τὴν ἰδιότητα
νὰ προσδίδῃ εἰς τὰ μαλλιά ὥραϊες καὶ φυσικὰς
κλίσεις καὶ μποῦκλες, στιλπνότητα, νὰ τὰ δια-
τηρῇ, νὰ τονῶν καὶ νὰ ἀναζωογονῇ τὰ κατε-
στραμμένα μαλλιά.

Ἀπόλυτος ἐπιτυχία διὰ δλα τὰ βαμμένα.
Διὰ κάθε κυρία ἢ χρῆσις του εὐκολωτάτη.

ΔΙΑΡΚΗΣ ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ:

LABORATOIRE L' ECLAT

ΑΥΓΟΥΛΑΣ

Χαλκοκονδύλη 18 — Ἀθήναι

Πρατήρια: Τηλέφωνον 26.369

Ἑργαστήρια » 9.357

Mica
Εἶδος δερμάτιν
ΤΩΝ ΠΟΔΩΝ
ὑπὸ Dr. M. Scholl
ΦΑΡΜΑΚΕΙΟΝ
Π. ΜΠΑΚΑΚΟΣ
ΑΘΗΝΑΙ - ΟΜΟΝΟΙΑ

Κοτεία: Δι' αὐτὴν τὴν ἰατρικὴν
καὶ ἰσχυρὴν κατεσκευασμένην
τοῦ Dr. Scholl.

Ἀδυνατοὶ ἢ πόνος
ἐν τῇ ποδὶ καὶ ἐν τῇ
καὶ ἐν τῇ ποδὶ καὶ ἐν τῇ
καὶ ἐν τῇ ποδὶ καὶ ἐν τῇ
καὶ ἐν τῇ ποδὶ καὶ ἐν τῇ

Κ. ΚΟΛΙΤΣΙΔΑΣ
ΠΑΘΟΛΟΓΟΣ - ΠΑΙΔΙΑΤΡΟΣ
ΑΧΑΡΝΩΝ 18 ΤΗΛ. 80786

Τὰ φορέματά σας μό-
νον ἂν τὰ βάψετε μέ:
δὲν θὰ εἰσβάθουν ποτέ

ARTI

Τὰ φορέματά σας μό-
νον ἂν τὰ βάψετε μέ:
δὲν θὰ εἰσβάθουν ποτέ

ARTI

**ΗΡΩΤΙΜΗΖΑΤΗΝ
RADIO - ΠΕΡΜΑΝΑΝΤ**

Τὰ ἐργαστήριά μας κα-
τάρωσαν νὰ εἰσαγάγουν
εἰς τὴν Ἑλλάδα τὸ μονα-
δικὸν μηχανήμα τῆς RADIO-
ΠΕΡΜΑΝΑΝΤ (RITA)

Χάρις εἰς τὸ αὐτόματον
σύστημα τοῦ ραδίου, ποῦ
ὡς γνωστὸν παράγει συ-
νεχῶς ἀκτῖνας, αὐταὶ πα-
ρουσιάζουν ἰδιότητας ἀλη-
θινὰ καταπληκτικὰς, ἀρκεῖ
νὰ εἰποῦμε ὅτι κατωρθώθη
νὰ χρησιμοποιηθῇ διὰ τὴν
κόμωσιν τῶν μαλλίων.

ΚΥΡΙΕΣ,

Προσέξτε τὰ δόυντα
καί κουρασμένα μαλλιά σας
ἀπὸ τὴν παλαιὰν μέθοδον
τοῦ ηλεκτρισμοῦ. Προτι-
μῆσατε τὸ RADIO - ΠΕΡΜΑ-
ΝΑΝΤ, τὸ θαύμα τῆς τελευ-
ταίας ἐξευρίσεως.

Εἰς κάθε κυρία παρέχομεν τὴν εὐκαιρίαν μίᾳ δωρεάν ἐπισκέψεως εἰς τὰ ἐργαστήριά μας πρὸς παροχὴν συμβουλῶν ἐν σχέσει
μὲ τὴν Radio - Περμανάντ.

**ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΠΕΡΜΑΝΑΝΤ
ΒΕΡΓΟΠΟΥΛΟΥ : ΧΑΛΚΟΚΟΝΔΥΛΗ 13
ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ 24-961**

Διὰ τοὺς κ. κ. Κομωτὰς Γενικὸς Ἀντιπρόσωπος καθ' ἅπασαν τὴν Ἑλλάδα τῶν Μηχανημάτων Ραδιο—Περμανάντ RITA
Δ. ΒΕΡΓΟΠΟΥΛΟΣ — Διεύθυνσις: Χαλκοκονδύλη 13 — Ἀθήναι

